

Allmennkringkastingsrapporten
Kringkastingsåret 2007

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Til Kultur- og kirkedepartementet

Medietilsynet har siden 2004 hatt i oppdrag å føre tilsyn med allmennkringkastingsområdet, og herunder utarbeide en egen allmennkringkastingsrapport.

Medietilsynet har vurdert programvirksomheten for NRK, TV 2, P4 og Kanal 24 for kringkastingsåret 2007, og legger med dette fram sin rapport.

Fredrikstad, 30. mai 2008

Tom Thoresen
direktør
(sign.)

Live Nermoen
rådgiver

Marita Bergtun
Ingvil Conradi Andersen

Innhold

DELRAPPORT I – INNLEDNING	3
1 Allmennkringkastingsrapporten 2007	3
1.1 Nærmere om rapportens oppbygning – kort om begrepsbruk	3
1.2 Vurderingsgrunnlag	5
1.3 Om tolkningen av ulike krav og forpliktelser	6
1.4 Sanksjoner – vurderinger for 2007	7
1.5 NRKs særstilling	8
DELRAPPORT II – Kanal 24	9
2 Vurdering av Kanal 24s programvirksomhet i 2007	9
2.1 Sammendrag	9
2.2 Vurderingsgrunnlag	10
2.3 Konesjonsvilkår	12
2.3.1 Innledende bemerkninger	12
2.3.2 Kanal 24s kvantitative programløfter	14
2.4 Programkravene i Kanal 24s konsesjon	16
2.4.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	17
2.4.1.1 Nyhets- og aktualitetsdekningen	17
2.4.1.2 Kulturdekningen	20
2.4.1.3 Barneprogrammene	21
2.4.1.4 Ungdomsprogrammene	25
2.4.1.5 Den flerkulturelle dekningen	28
2.4.1.6 Livssynsprogrammer	30
2.4.1.7 Krav til samiske sendinger	32
2.4.1.8 Musikkprofil	34
2.4.1.9 Verbalinnslag	38
2.4.2 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	42
2.4.2.1 Tematisk og sjangermessig bredde	42
2.4.2.2 Brede og smale lyttergrupper	47
2.4.2.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur	48
DELRAPPORT III – P4	51
3 Vurdering av P4 Radio hele Norges programvirksomhet i 2007	51
3.1 Sammendrag	51
3.2 Vurderingsgrunnlag	52
3.3 Konesjonsvilkår	53
3.3.1 Innledende bemerkninger	53
3.3.2 P4s kvantitative programløfter	54
3.4 Programkravene i P4s konsesjon	57
3.4.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	57
3.4.1.1 Nyhets- og aktualitetsdekningen	57
3.4.1.2 Kritiske, analytiske og fordypende perspektiv i nyhetsdekningen	59
3.4.1.3 Internasjonale nyheter	61
3.4.1.4 Samiske nyhetssendinger	63
3.4.1.5 Kultursendingene	64
3.4.1.5.1 Kritiske, analytiske og fordypende perspektiv i kulturdekningen	66
3.4.1.5.2 Internasjonal kultur	68
3.4.1.5.3 Musikk	69
3.4.1.6 Målformer og dialekter	70
3.4.1.7 Programmer om religion og livsfilosofi	74
3.4.1.8 Programmer for og om det flerkulturelle Norge	76
3.4.1.9 Programmer for barn	79
3.4.1.10 Programmer for unge	82
3.4.2 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	85
3.4.2.1 Tematisk og sjangermessig bredde	85
3.4.2.2 Brede og smale lyttergrupper	88
3.4.2.3 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv	89

3.4.2.4	<i>Styrke norsk språk, identitet og kultur</i>	92
DELRAPPORT IV – TV 2		95
4	Vurdering av TV 2s programvirksomhet i 2007	95
4.1	Sammendrag	95
4.2	Vurderingsgrunnlag	96
4.3	Konsesjonsvilkår	96
4.4	Programkravene i TV 2s konsesjon	98
4.4.1	Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	99
4.4.1.1	<i>Egenproduserte nyhetssendinger</i>	99
4.4.1.2	<i>Aktualitetsdekningen</i>	100
4.4.1.3	<i>Barnetilbudet</i>	101
4.4.1.4	<i>Ungdomstilbudet</i>	103
4.4.1.5	<i>Norskspråklig drama</i>	105
4.4.1.6	<i>Kulturdekningen</i>	106
4.4.1.7	<i>Samisk tilbud</i>	109
4.4.1.8	<i>Tilbud til etniske minoriteter</i>	112
4.4.1.9	<i>Livssynsprogrammer</i>	114
4.4.2	Bruk av målformer – Medietilsynets vurdering	115
4.4.3	Teksting for hørselshemmede – Medietilsynets vurdering	116
4.4.4	Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	117
4.4.4.1	<i>Tematisk og sjangermessig bredde</i>	117
4.4.4.2	<i>Brede og smale seergrupper</i>	119
4.4.4.3	<i>Styrke norsk språk, identitet og kultur</i>	120
DELRAPPORT V - NRK		123
5	Vurdering av NRKs programvirksomhet i 2007	123
5.1	Sammendrag	123
5.2	Vurderingsgrunnlag	125
5.3	NRKs vedtekter	126
5.4	Programkravene i NRKs vedtekter	129
5.4.1	Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	130
5.4.1.1	<i>Egenproduserte nyhetssendinger</i>	131
5.4.1.2	<i>Norskspråklig tilbud til barn under 12 år</i>	132
5.4.1.3	<i>Samisk tilbud</i>	134
5.4.1.4	<i>Aktualitets- og dokumentarprogrammer</i>	137
5.4.1.5	<i>Norskspråklig tilbud til unge</i>	139
5.4.1.6	<i>Samisk-språklig tilbud til barn og unge</i>	141
5.4.1.7	<i>Tilbud til nasjonale og språklige minoriteter</i>	142
5.4.1.8	<i>Kulturprogrammer</i>	145
5.4.1.9	<i>Livssynsprogrammer og religiøse programmer</i>	146
5.4.1.10	<i>Norsk drama</i>	148
5.4.1.11	<i>Norsk musikk</i>	149
5.4.1.12	<i>Underholdningsprogram</i>	150
5.4.1.13	<i>Sportssendinger</i>	151
5.4.1.14	<i>Scenekunst og musikk</i>	154
5.4.1.15	<i>Regional programvirksomhet</i>	156
5.4.2	Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	157
5.4.2.1	<i>Tematisk og sjangermessig bredde</i>	157
5.4.2.2	<i>Informasjonsprogram</i>	166
5.4.2.3	<i>Brede og smale publikumsgrupper</i>	167
5.4.2.4	<i>Norskspråklige sendinger og bruk av målformer</i>	168
5.4.2.5	<i>Bredde i den samfunnmessige dekningen</i>	171
5.4.2.6	<i>Kringkastingsorkesteret</i>	172
5.4.2.7	<i>NRKs rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kunst og kultur</i>	172
5.4.2.8	<i>Teksting for hørselshemmede</i>	173

DELRAPPORT I – INNLEDNING

1 Allmennkringkastingsrapporten 2007

1.1 Nærmere om rapportens oppbygning – kort om begrepsbruk

Allmennkringkastingsrapporten 2007 er Medietilsynets fjerde evaluering av allmennkringkasternes programforpliktelser.

Årets rapport er i stor grad utformet som Medietilsynets tidligere rapporter, med fem ulike delrapporter; én rapport med innledende bemerkninger og generell orientering, og fire delrapporter som omhandler evalueringen av hver enkelt allmennkringkaster.

Når det gjelder oppbyggingen av delrapport II–V er det gjort noen endringer. Alle aktørene har både spesifikke og overordnede programforpliktelser. Flere av de spesifikke kravene kan sees som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd, vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene. Medietilsynet har derfor valgt å endre rekkefølgen for behandlingen av de ulike kravene. De spesifikke kravene blir behandlet først, mens de overordnede kravene blir vurdert til slutt.

Medietilsynet har videre valgt en mer summarisk innretting på delrapportene enn tidligere år. Kringkasternes egne beskrivelser som fremgår i allmennkringkasterregnskapene, er oppsummert i punkter. Videre er Medietilsynets vurderinger av innfrielsen av de enkelte programkrav noe kortere enn tidligere. Det tilsynet oppfatter som kritikkverdige forhold behandles grundigere enn forhold som er uproblematiske. Dette går ut over den plassen som vies positive funn i kringkasternes allmennkringkastingstilbud. Tilsynet understreker imidlertid at det i helhetvurderingen av programtilbudet til den enkelte allmennkringkaster, også er lagt betydelig vekt på alle positive funn som forekommer.

Det er i år ett vedlegg til rapporten; en kvantitativ innholdsanalyse av allmennkringkasternes programtilbud til barn og unge.

Når det i delrapportene henvises til *allmennkringkasterregnskap*, er det den respektive aktørens rapport om programvirksomheten i 2007 som omtales. Denne begrepsbruken er i hovedsak valgt for å unngå forvirring rundt henvisningene til allmennkringkasternes redegjørelser og Medietilsynets rapport. Sistnevnte omtales som Allmennkringkastingsrapporten 2007.

Begreper som går igjen i Allmennkringkastingsrapporten:

Tematisk bredde: dreier seg om å ta for seg et bredt utvalg av saker, interesser og oppfatninger innenfor ulike livs- og samfunnsområder, som natur, vitenskap, kultur, livssyn, sport, underholdning og samfunnsspørsmål, for å nevne noen. Innenfor disse temakategoriene skal det også være bredde i deknningen. Det betyr eksempelvis at ulike kulturuttrykk og ulike livssyn skal vies oppmerksomhet.

Sjangermessig bredde: dreier seg om å ta i bruk et bredt utvalg av typer innslag/program eller måter å behandle og formidle temaene på. Eksempler på ulike sjangrer er nyheter, debatt, intervju, reportasje/dokumentar, dramatisering og underholdning. En veksling mellom sjangrer forutsettes både i programsammensetningen og innenfor den enkelte programkategori.

Publikumshenvendelse: *En variasjon i publikumsorientering som ligger innbakt i genre- og temamangfoldet. Det innebærer et krav om veksling mellom programmer som i prinsippet er henvendt til alle eller de fleste over en viss alder og programmer som er vendt til spesielle alders- eller interessegrupper (i betydningen "med spesielle interesser"). De "brede" programmene tenkes som brede enten fordi de omhandler forhold man mener i prinsippet angår alle, eller fordi de har et innhold man ut fra formodninger og viten om kulturell smak mener vil falle i smak hos et flertall eller i alle fall en stor del av befolkningen. "Nisjeprogram" er sendinger/innslag der publikumspotensialet kan være begrenset. (Allmennkringkastingsrådets rapport for 2003, s. 101.)*

1.2 Vurderingsgrunnlag

P4, Kanal 24 (nå Radio Norge) og TV 2 har konsesjon til å drive riksdekkende, reklamefinansiert kringkasting. Den enkelte konsesjonær har nedfelt overordnede og spesifikke programkrav i sine konsesjoner, som danner utgangspunkt for tilsynets vurderinger. NRKs programforpliktelser er nedfelt i selskapets vedtekter.

P4 og Kanal 24s konsesjonssøknader er gjort til en del av konsesjonsvilkårene, noe som innebærer at konsesjonærene er forpliktet til å oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som fremgår av søknaden. Søknadene er tilgjengelige på Kultur- og kirke departementets nettsider¹. I motsetning til hva som er tilfellet for P4 og Kanal 24, fremgår det ikke av TV 2s konsesjonsvilkår at søknaden skal være en del av vilkårene. Medietilsynet har således ikke anledning til å vektlegge TV 2s konsesjonssøknad i forbindelse med evalueringen av allmennkringkastingsforpliktelsene.

Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes først og fremst med utgangspunkt i aktørenes allmennkringkasterregnskap. Medietilsynet har også innhentet informasjon fra aktørenes nettsider. I tillegg har tilsynet gjort stikkprøver innenfor ulike programkategorier.

Ved vurderingen av allmennkringkasternes programtilbud til barn og unge, har Medietilsynet også hatt til rådighet en kvantitativ innholdsanalyse. Undersøkelsen er gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo, på oppdrag fra Medietilsynet. Undersøkelsen er i sin helhet vedlagt allmennkringkastingsrapporten.

I desember 2007 ble det kjent at selskapet SBS Radio AS hadde inngått avtale med TV 2 om overtakelse av eierskapet i Kanal 24. I mars 2008 ble denne avtalen formelt iverksatt, og SBS Radio fikk innvilget sin søknad til Kultur- og kirke departementet om å overta Kanal 24s konsesjon. Den nye kanalen har fått navnet Radio Norge. Radio Norge har overtatt Kanal 24s konsesjon i sin helhet, og konsesjonsvilkårene knyttet til kanalens programinnhold er således uendret. Medietilsynet vil i denne sammenheng presisere at det er kanalens virksomhet i 2007 som skal vurderes i denne rapporten. Imidlertid vil rapporten legges frem

¹ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/Tema/andre/Kringkasting/Konsesjoner.html?id=86811>

for den som er konsesjonær per 2008, altså Radio Norge. Eventuelle sanksjoner vil også ilegges den nåværende konsesjonæren.

1.3 Om tolkningen av ulike krav og forpliktelser

Programkravene som fremkommer av TV 2, Kanal 24 og P4s konsesjoner og NRKs vedtekter, vil være gjenstand for tolkning. Tolkningen av de ulike vilkårene gjøres under Medietilsynets vurdering av de enkelte programkravene.

Det gjøres oppmerksom på at de fire allmennkringkasterne har ulike sett av programforpliktelser, og derfor ikke er direkte sammenlignbare.

I forbindelse med endringer i NRKs vedtekter hadde daværende kultut- og kirkeminister Valgerd Svarstad Haugland en redegjørelse i Stortinget 4. mai 2004. Redegjørelsen omhandlet en presisering av NRKs allmennkringkastingsoppdrag. I samsvar med denne redegjørelsen og Stortingets etterfølgende debatt, er det forutsatt at strengere krav bør stilles til den offentlige, lisensfinansierte allmennkringkasteren NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne. Dette legger Medietilsynet til grunn i fortolkningen av programkravene i NRKs vedtekter.

Enkelte fortolkningsmomenter går igjen i rapporten, som begrepet ”daglig”. Medietilsynet foretok en fortolkning av begrepet ”daglig” i Allmennkringkastingsrapporten 2005. Det ble her fastslått at man med ”daglig” i denne sammenheng kan legge til grunn *alle hverdager* (mandag til fredag). En slik fortolkning synes å være i tråd med intensjonen og formålet med de fleste kravene hvor dette begrepet er brukt.

Det presiseres for ordens skyld at *alle hverdager* ikke kan likestilles med fem ganger per uke, men må forstås slik at det aktuelle programtilbud må programsettes alle hverdager (mandag til fredag) for at kravet kan anses å være innfridd. Etersom det er forutsatt fra Stortingets side at det bør stilles strengere krav til NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne, er det videre Medietilsynets oppfatning at det må forventes at NRK har slike ”daglige” tilbud også på helgedager.

1.4 Sanksjoner – vurderinger for 2007

I Allmennkringkastingsrapporten 2004, Delrapport I, punkt 1.1.1, ble det redegjort for hvilke sanksjonsbestemmelser i kringkastingsloven² som kommer til anvendelse ved brudd på konsesjonsvilkår. Det har ikke skjedd noen endringer vedrørende tilgjengelige sanksjonsmidler, slik at det ved eventuelle brudd som blir konstatert på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2007, fortsatt kun er *advarsel* som kan benyttes.

Medietilsynet har valgt å varsle sanksjoner for to forskjellige typer brudd i 2007, nemlig *leveransekrav* og *innholdskrav*.

Leveransekrav er ofte objektivt konstaterbare brudd. Dette er underleveranser som Medietilsynet mener at allmennkringkasterne ofte selv har kunnet konstatere, på bakgrunn av statistikker i sine egne regnskap. Medietilsynet har for øvrig tatt hensyn til i hvilken grad kringkasterne synes å ha innrettet seg etter tidligere merknader fra tilsynet, slik at det ikke nødvendigvis ilegges sanksjoner ved underleveranser hvor det har vært en merkbar forbedring i leveransene fra tidligere år.

Medietilsynet vil i 2007 også varsle sanksjoner for brudd på *innholdskrav*. Med dette menes det at innholdet i programmene som sendes, etter tilsynets vurdering ikke er i tråd med beskrivelser i konsesjonssøknaden og/eller formålet med konsesjonsvilkåret.

Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd, vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene. Evalueringen av de spesifikke kravene vil vise at innfrielsen av disse kravene varierer. Medietilsynet finner det derfor ofte vanskelig å gi en entydig konklusjon på hvorvidt kanalene innfrir de overordnede kravene. Medietilsynet har på denne bakgrunn valgt å ikke reise tilsynssaker for manglende innfrielse av overordnede krav i 2007.

Både Kanal 24 og P4 har for kringkastingsåret 2007 rapportert i henhold til styringsmålstabell. I brev til Kultur- og kirkedepartementet av 21.12.2006, ba P4 om en presisering av forståelsen av styringsmålstabellen. Etter P4s oppfatning er styringsmålstabellen kun ment som uforpliktende målsettinger. I brev til P4 av 29.6.2007, slo

² Lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting kapittel 10

departementet imidlertid fast at tallene i styringsmålstabellen må forstås som forpliktende krav. Samtidig mener departementet at det sentrale er at P4 oppfyller de overordnede programplanene i konsesjonssøknaden. Følgende fremgår av departementets brev til P4:

Departementet understreker [...] at Medietilsynets oppgave på dette punktet ikke bør være å foreta en detaljprøving av eventuelle minimale avvik, men vurdere om hovedlinjene i programtilbudet er i samsvar med programplanene i konsesjonssøknaden. Etter departementets syn bør bruk av sanksjoner forbeholdes tilfeller der det er tale om større avvik. Medietilsynet må i denne forbindelse utøve et skjøn.

Dette betyr at Medietilsynet vil kunne ilegge sanksjoner for brudd på kravene som fremkommer av styringsmålstabellen. Medietilsynet har i 2007 konstatert brudd på krav som fremkommer av tabellen. Når tilsynet likevel ikke har valgt å varsle sanksjoner på bakgrunn av disse bruddene i 2007, er det fordi det er tatt hensyn til at kringkasterne synes å ha innrettet seg etter tidligere merknader fra tilsynet og/eller det har vært en merkbar forbedring i tilbudet.

1.5 NRKs særstilling

Ettersom NRKs programforpliktelser ikke er hjemlet i lov, men nedfelt i selskapets egne vedtekter³, omfattes ikke NRK av kringkastingslovens sanksjonsregler. Medietilsynet kan således ikke ilegge NRK sanksjoner, slik tilsynet har myndighet til å gjøre overfor de kommersielle allmennkringkasterne. Oppfølgingen av Medietilsynets vurderinger av NRKs programvirksomhet, ivaretas av NRKs generalforsamling. Generalforsamlingen vil på bakgrunn av Medietilsynets evalueringer vurdere behovet for å endre NRKs vedtekter, for derigjennom å presisere NRKs allmennkringkasteroppdrag ytterligere.

Det presiseres at Medietilsynet i evalueringen av NRK skal ha et uavhengig forhold til Kultur- og kirke departementet.

³ Se <http://www.regjeringen.no/Upload/KKD/Medier/NRK.vedtekter.pdf> for NRKs vedtekter, sist endret i ekstraordinær generalforsamling 21.12.2007.

DELRAPPORT II – Kanal 24

2 Vurdering av Kanal 24s programvirksomhet i 2007

2.1 Sammendrag

I Allmennkringkastingsrapporten 2007, delrapport II, vurderer Medietilsynet Kanal 24s programvirksomhet i året som gikk. Ettersom det har skjedd vesentlige endringer hva angår Kanal 24 i 2008, ser Medietilsynet grunn til å knytte noen kommentarer til vurderingene av denne kanalen.

I desember 2007 ble det kjent at selskapet SBS Radio AS hadde inngått avtale med TV 2 om overtakelse av eierskapet i Kanal 24. I mars 2008 ble denne avtalen formelt iverksatt, og SBS Radio fikk innvilget sin søknad til Kultur- og kirkedepartementet om å overta Kanal 24s konsesjon. Den 21. april 2008 endret stasjonen navn, profil og sendeskjema, og den nye kanalen har fått navnet Radio Norge. Radio Norge har overtatt Kanal 24s konsesjon i sin helhet, og konsesjonsvilkårene knyttet til kanalens programinnhold er således uendret.

Medietilsynet vil i denne sammenheng presisere at det er kanalens virksomhet i 2007 som skal vurderes i denne rapporten. Tilsynet vil derfor forholde seg til det navnet kanalen gikk under i 2007, altså Kanal 24. Videre er det slik at vurderingene og konklusjonene i denne rapporten kun baserer seg på kanalens programtilbud i 2007. Imidlertid vil rapporten legges frem for den som er konsesjonær per 2008, altså Radio Norge. Eventuelle sanksjoner vil også ilegges den nåværende konsesjonæren.

Medietilsynet mener Kanal 24 innfrir konsesjonsvilkårene når det gjelder:

- Andelen nyhetsbulletiner
- Andelen daglige aktualitetsmagasin

- Andelen daglige kulturprogrammer for brede og smale lyttergrupper
- Andelen programmer for barn mellom fire og åtte år
- Daglig aktualitetsprogram for barn
- Ukentlig magasinprogram om sport og idrett for barn
- Andelen programmer med musikk for smale grupper
- Andelen verbalinnslag i forhold til reklame og musikk
- Bruk av målformer og dialekter

Medietilsynet mener Kanal 24 bryter konsesjonsvilkårene når det gjelder:

- Varigheten på utvidede nyhetsendinger
- Andelen programmer for barn mellom åtte og tolv år
- Andelen programmer for ungdom fra 13 år og oppover
- Andelen programmer for det flerkulturelle Norge
- Andelen livssynsprogrammer
- Programtilbudet for den samiske befolkningen
- Å sende minst 35 prosent norsk musikk, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk

Medietilsynet varsler sanksjoner for brudd på konsesjonsvilkårene når det gjelder kravet til **utvidede nyhetsendinger**, kravet til **andel programmer for barn mellom åtte og tolv år**, kravet til **andel programmer for det flerkulturelle Norge**, kravet til **programtilbud for den samiske befolkningen** og kravet til **andel norsk og norskspråklig musikk**. Disse forholdene tas opp i egne tilsynssaker. Varsel om sanksjon sendes Kanal 24 i brev form.

2.2 Vurderingsgrunnlag

Ved utlysningen av det fjerde riksdekkende radionettet gjorde Kultur- og kirke departementet det klart at programprofilen i den nye konsesjonen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting, og at ”*realistiske og forpliktende planer for oppfyllelse av allmennkringkastingsoppdraget*” ville tillegges størst vekt ved tildelingen av konsesjon⁴. Det

⁴ Søknadsdokument for radiokonsesjon av 31. mai 2002. Tilgjengelig på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990003/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om

ble videre angitt hvilke *minimumsvilkår* som ville bli stilt for konsesjonen, herunder både overordnede og spesifikke krav til sendingene. Dessuten ble det stilt krav om at en betydelig del av sendingene skulle bestå av verbalinnslag, ikke medregnet reklame, sponsoridentifikasjon eller programinformasjon

Konsesjonen for riksdekkende, reklamefinansiert radio i det fjerde riksnettet ble gitt til Kanal 24 Norge AS for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2013.

Konsesjonsvilkårene omfatter både programkrav og krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasterregnskapene, er det primært oppfyllelsen av *programforpliktelsene* som skal vurderes. Kanal 24s søknad, herunder programplaner og konkrete leveranssmål, er gjort til en del av vilkårene for konsesjonen. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes først og fremst med utgangspunkt i Kanal 24s allmennkringkasterregnskap for 2007. Medietilsynet har også hentet programinformasjon på Kanal 24s nettsider. I tillegg har tilsynet gjort stikkprøver av Kanal 24s programmer innenfor ulike programkategorier. I vurderingen av innfrielsen av programmer for barn og unge, har Medietilsynet også gjort nytte av en kvantitativ innholdsanalyse foretatt av forskere ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo, på oppdrag av Medietilsynet.

Kravene til sendevirksomheten består i stor grad av kvalitative begreper. Medietilsynet vil i sin vurdering ta utgangspunkt både i Kanal 24s egne vurderinger av hvordan programkravene kommer til uttrykk i programvirksomheten, og i statistikken slik den fremkommer i allmennkringkasterregnskapet.

Ettersom det har skjedd vesentlige endringer hva angår Kanal 24 i 2008, ser Medietilsynet grunn til å knytte noen kommentarer til vurderingene av denne kanalen. I desember 2007 ble det kjent at selskapet SBS Radio AS hadde inngått avtale med TV 2 om overtakelse av eierskapet i Kanal 24. I mars 2008 ble denne avtalen formelt iverksatt, og SBS Radio fikk innvilget sin søknad til Kultur- og kirkedepartementet om å overta Kanal 24s konsesjon. Den 21. april 2008 endret stasjonen navn, profil og sendeskjema, og den nye kanalen har fått

radiokonsesjonen, som Kanal 24s konsesjon, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990015/dok-bn.html>.

navnet Radio Norge. Radio Norge har overtatt Kanal 24s konsesjon i sin helhet, og konsesjonsvilkårene knyttet til kanalens programinnhold er således uendret.

Medietilsynet vil i denne sammenheng presisere at det er kanalens virksomhet i 2007 som skal vurderes i denne rapporten. Tilsynet vil derfor forholde seg til det navnet kanalen gikk under i 2007, altså Kanal 24. Videre er det slik at vurderingene og konklusjonene i denne rapporten kun baserer seg på kanalens programtilbud i 2007. Imidlertid vil rapporten legges frem for den som er konsesjonær per 2008, altså Radio Norge. Eventuelle sanksjoner vil også ilegges den nåværende konsesjonæren.

2.3 Konsesjonsvilkår

2.3.1 Innledende bemerkninger

I Kanal 24s konsesjon er det både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene kan sees som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd, vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene. Medietilsynet har, i årets rapport, valgt å endre rekkefølgen for behandlingen av de ulike kravene. De spesifikke kravene blir behandlet først, i punkt 2.4.1, mens de overordnede kravene blir vurdert til slutt, i punkt 2.4.2.

Ifølge konsesjonens § 1-9 skal Kanal 24 basere den *kvantitative delen* av allmennkringkasterregnskapet på de planene om programleveranser som fremgår av tabellen på s. 10 i søknaden. Regnskapet skal også inneholde en redegjørelse for Kanal 24s vurdering av kvaliteten på det materialet som er sendt. Medietilsynet gjør i denne sammenheng for øvrig oppmerksom på at Kanal 24 er forpliktet til å oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som følger av konsesjonssøknaden. Bakgrunnen er at søknadens redaksjonelle planer og forpliktelser ifølge konsesjonsvilkårene § 3-3 er en del av konsesjonsvilkårene. Dette innebærer eksempelvis at angivelse av leveransemål innen ulike programkategorier m.v. som fremgår av søknaden, i realiteten er å betrakte som et konsesjonsvilkår. En unnlatelse av

å innfri et leveransemål, innebærer således at det foreligger et brudd på konsesjonsvilkårene som Medietilsynet eventuelt kan sanksjonere.

Under punkt 2.3.2 viser vi tabellene fra henholdsvis konsesjonssøknadens side 8 med *styringsmål for tema og sjanger, antall innslag eller programmer per år* (tabell 1) og søknadens side 10 om *forpliktende programleveranser* (tabell 2). Styringsmålstabellen er supplert med tallene fra Kanal 24s rapportering om programtilbudet for 2007, mens tabellen over de forpliktende programleveransene er supplert med tallene fra Kanal 24s rapportering om programtilbudet i perioden 2004 til 2007. Medietilsynet vil presisere at tabellen ikke representerer en oversikt over den totale programvirksomheten til Kanal 24, men angir omfanget av sendetimer avgrenset til de spesifikke programområder som Kanal 24 gjennom konsesjonssøknaden har forpliktet seg på.

Tabell 1 er en oversikt over hvordan verbalinnslagene fordeler seg på tema og sjangerer innenfor de forpliktende programleveransene i tabell 2. Oversikten sier noe om antall innslag, og ikke om varigheten av de enkelte innslagene. Tallene i søknadskolonnen kan betegnes som *søknadsprofilen*, og tallene i 2007-kolonnen som *programprofilen*.

Tabell 2 fastsetter et nivå for bestemte programleveranser som Kanal 24 minst skal levere, og etterlater et sendetidsrom hvor kanalen kan levere mer av det spesifiserte innholdet og/eller et annet programinnhold. Kanal 24 har i sin konsesjonssøknad spesifisert programleveranser på 3 008 timer per år. I allmennkringkasterregnskapet for 2007 har kanalen rapportert 3 397 timer sendetid innenfor de samme programområdene. Medietilsynet vil i denne sammenhengen presisere at det totale sendetidsomfanget for en 24-timers radio i 2007 var på 8 760 timer, hvilket betyr at 5 363 timer av virksomheten i fjor ikke kommer til syne i rapporteringen. Ettersom Kanal 24 ikke rapporterer om den totale programvirksomheten, gis det ikke et fullstendig bilde av kanalens faktiske programprofil. I tråd med konsesjonsvilkårene § 1-9 baserer Kanal 24 den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på denne tabellen.

2.3.2 Kanal 24s kvantitative programløfter

I allmennkringkasterregnskapet rapporterer Kanal 24 de forpliktende programleveransene i forhold til tematisk og sjangermessig bredde, i følgende to tabeller⁵:

Tabell 1): Styringsmål for tema og sjanger, antall verbalinnslag per år⁶

Styringsmål	Debatt		Kommentar/analyse		Redigert reportasje*	
	Søknad	2007	Søknad	2007	Søknad	2007
Kultur	50	47	250	1 176	100	1 807
Flerkulturelle	25	33	25	16	20	16
Livssyn	20	15	10	26	25	75
Etniske minoriteter	3	2	5	5	15	6
Kunnskapsformidling	10	2	250	236	0	403
Forbrukerstoff	50	26	0	410	100	1 613
Natur & vitenskap	50	13	0	172	50	244
Barn	0	11	0	48	250	92
Unge	25	7	0	17	50	30
Eldre voksne	50	2	25	3	250	19
Politikk	250	100	150	89	50	123
Utenriks	50	5	150	78	10	81
Sport og idrett	50	15	250	434	50	317
Totalt	633	278	1 115	2 710	970	4 826

* Sjangeren *redigert reportasje* er i søknadsdokumentet kalt *radiomontasje*.

Tabell 2): Forpliktende programleveranser

Forpliktende programleveranser	Søknaden	2004	2005	2006	2007
Nyheter og aktualitet	800	728	722	762	969
Kultur	620	772	836	735	674
Barn og unge	525	704	880	875	682
Samisk	30	9	28	23	11
Livssyn	95	29	59	64	87
Flerkulturelt	77	15	58	80	57
De nye eldre	88	184	40	65	56
Vitenskap og teknologi	87	20	30	102	80
Forbrukerstoff	50	178	67	141	110
Sport og idrett	336	216	247	340	361
Musikk for smale grupper	300	346	356	421	310
Totalt	3008	3201	3323	3608	3397

Den første hovedtabellen (tabell 1), heretter omtalt som styringsmålstabellen, krysser de to dimensjonene tema og sjanger. Tabellen viser Kanal 24s leveranse i ulike sjangrer på innslagsnivå i forhold til lovnadene som er beskrevet i konsesjonssøknaden. En rapportering

⁵ Tabellene finnes henholdsvis i brev med supplerende opplysninger av 25.4.2008 (tabell 1) og på s. 6 i allmennkringkasterregnskapet (tabell 2). Begge bygger på tabellene i Kanal 24s konsesjonssøknad av 4. september 2002, på henholdsvis s. 8 (tabell 1) og s. 10 (tabell 2). Leveransemålene som fremgår av søknadskolonene er en del av konsesjonsvilkårene, jf. orienteringen under punkt 2.3.1 om at redaksjonelle planer og forpliktelser i søknaden er en del av konsesjonsvilkårene.

⁶ Når det gjelder tabell 1 (styringsmålstabellen) har Kanal 24 kun rapportert for leveransene på dagtid på hverdager, da kanalen ikke har tilgjengelige tall for leveransene på kveld/helg.

etter styringsmålstabellen synliggjør den sjangermessige bredden i radiotilbudet, noe som er særlig viktig i forhold til vurderingen av hvorvidt de kritiske, fordypende og analytiske perspektivene blir ivaretatt.

Som offentlig tilsynsorgan, tillegger Medietilsynet *likebehandling* av aktører i direkte konkurranse, stor vekt. Av de norske allmennkringkasterne er det naturlig å se på P4 og Kanal 24 som aktører med et særskilt konkurranseforhold. De representerer de riksdekkende radioaktørene som, både med tanke på lyttere og finansiering, konkurrerer i det samme markedet. Det er en forutsetning for likebehandlingen av P4 og Kanal 24 at begge kanaler leverer en fullstendig styringsmålstabell, og at begge kanaler også vurderes etter innfrielsen av målene i denne tabellen.

I motsetning til for P4, fremgår det ikke eksplisitt av Kanal 24s konsesjonsvilkår at de skal rapportere etter styringsmålstabellen. Kanalen rapporterte således ikke i henhold til denne tabellen verken for 2004 eller 2005. Dette skapte klare begrensninger i grunnlaget tilsynet hadde for å vurdere Kanal 24s innfrielse av de overordnede kravene om at sendingene skal baseres på allmennkringkastingsprinsippene. Etter anmodning fra tilsynet, rapporterte Kanal 24 for styringsmålene i allmennkringkasterregnskapet for 2006. Regnskapet inkluderte imidlertid ikke en fullstendig styringsmålstabell, men kun en tabell for deler av året.

Medietilsynet signaliserte i Allmennkringkastingsrapporten 2006 en forventning om at Kanal 24 i sitt allmennkringkasterregnskap for 2007 skulle inkludere en fullstendig styringsmålstabell. Videre ble det uttalt at P4 og Kanal 24 fra 2007 vil bli underlagt samme kontroll, ved at begge kanalene blir vurdert både i henhold til styringsmålstabellen og tabellen over forpliktende programleveranser. For 2007 har Kanal 24 levert en styringsmålstabell som gjelder for hele året, men der kun leveransene på dagtid på hverdager er inkludert.

Medietilsynet legger den innrapporterte styringsmålstabellen til grunn for sine vurderinger av Kanal 24s programvirksomhet i 2007. Samtidig anmodes det om at det for 2008 inkluderes en fullstendig styringsmålstabell, der også tall for kvelder og helger er tatt med.

Med basis i det tallmessige grunnlaget og de beskrivelser av virksomheten som Kanal 24 har levert for 2007, vil Medietilsynet i det følgende vurdere om konsesjonæren innfrir de krav som fremgår av konsesjonsvilkårene, herunder om konsesjonssøknadens redaksjonelle planer og forpliktelser oppfylles.

2.4 Programkravene i Kanal 24s konsesjon

Formålsbestemmelsen i § 1-1 i Kanal 24s konsesjon lyder som følger:

Konsesjonens formål er å fastsette plikter og rettigheter som bidrar til at konsesjonæren utøver sin rett til å sende riksdekkende reklamefinansiert radio på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske radiolyttere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig radiotilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere Kanal 24s innfrielse av programkravene i kapittel 3. Formålet speiler prinsipper som står sentralt i definisjonen av allmennkringkasting, slik som tilgjengelighet, variasjon i programtilbud og publikumshenvendelse, samt innsikt i og kunnskap om samfunnet vi lever i. Disse allmennkringkastingsprinsippene gjelder for programtilbudet i sin helhet og er nedfelt i konsesjonens § 3-2, som stiller følgende overordnede krav til sendingene:

Konsesjonærens sendinger skal baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Dette innebærer at:

- a) Sendingene skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.*
- b) Det skal være verbalsendinger og musikk tilpasset både brede og smale grupper.*
- c) Sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.*

Presiseringene som fremgår av bestemmelsens bokstav a) til c) angir hovedkriterier for vurderingen av Kanal 24s programtilbud. De *spesifikke kravene* til sendingene fremgår av § 3-3. Bestemmelsen regner opp de mest sentrale forpliktelsene og presiserer de krav som stilles til de ulike programområdene, samt til musikkprofil og verbalandel. I tillegg fremgår det av tabell 1 (styringsmålstabellen) krav til sjangerfordeling. Tabell 2 (tabell for forpliktende programleveranse) angir spesifikke krav til andelen programmer og sendetimer innenfor konkrete temaområder.

2.4.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

2.4.1.1 Nyhets- og aktualitetsdekningen

Konsesjonen § 3-3:

a. Nyhetsdekning

Konsesjonæren skal ha faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen. Det skal være minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på 15 minutter. I tillegg skal det på hverdager være et aktualitetsmagasin av 30 minutters varighet med debatt, kommentarer, analyse og bakgrunnsstoff. En gang i uken skal aktualitetsmagasinet utvides til 60 minutter.

Nyhets- og aktualitetssendingene skal presentere både nasjonale og internasjonale nyheter og kommentere både det norske og det internasjonale nyhetsbildet.

I henhold til tabell for forpliktende programleveranser skal Kanal 24 sende 800 timer i kategorien nyhets- og aktualitetsprogram per år.

Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for nyhets- og aktualitetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 9-13), samt i supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- Nyhetspulsredaksjonen hadde 23 ansatte, hovedsakelig ved kontorene i Fredrikstad og Oslo. Ved lokalkontorene i Tromsø og Kristiansand var det også egne reportere, i tillegg til at Kanal 24 samarbeidet med TV 2s nyhetsredaksjoner i Bergen og Oslo.
- Sendetiden for nyhetene i Kanal 24 var hver time på hverdager fra kl. 0600 til 2400. I helgene var sendetiden første halvår fra kl. 0900 til 2400, mens i andre halvår var sendetiden fra kl. 0800 til 2400.
- Det ble sendt utvidede nyhetssendinger kl. 0700, 0800, 1600 og 2400. De utvidede nyhetssendingene hadde en varighet på mellom 12 og 16 minutter, inkludert vær og trafikk som en del av den løpende nyhetsrapporteringen.
- Det ble sendt 969 timer nyheter og aktualitet i 2007, som er innenfor kravet om 800 timer per år.

- Aktualitet, debatt og analyse var stolpene i *Nyhetspuls 17*, som ble sendt hver dag mellom kl. 1700 og 1800.
- Programmet *Bergstuen Direkte*, som daglig ble sendt fra kl. 0600 til 0900, var kanalens store satsing på nyheter, analyser, debatt, reportasjer og lytterkontakt.
- Kanalen hadde i 2007 et omfattende stringer- og korrespondentnettverk med kontakter i Beijing, Brussel, Paris, Rio de Janeiro, Berlin, St.Petersburg, Roma (første halvår) og Øst-Timor (andre halvår), samt faste korrespondenter i New York og London (første halvår).

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet mener det er positivt at Kanal 24 nå innfrir kravet om antall timer med nyhets- og aktualitetsprogram. Det er også positivt at Kanal 24 innfrir kravet om eget aktualitetsmagasin på hverdager. Kanal 24 viser til et stringer- og korrespondentnettverk som kan tyde på at kanalen også har ivarettatt en internasjonal nyhetsdekning i 2007. Medietilsynet har imidlertid ikke grunnlag for å bedømme om Kanal 24 har hatt en tilfredsstillende andel internasjonale nyhetssaker i 2007.

Kanal 24 innfrir imidlertid ikke kravet om minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på minimum 15 minutter. Kanal 24 har informert Medietilsynet om at de fire daglige utvidede nyhetssendingene hadde en varighet på 12 til 16 minutter i 2007, inkludert vær og trafikk som en del av den løpende nyhetsrapporteringen.

Medietilsynet har flere ganger fastslått at kravet til de utvidede nyhetssendingene er absolutt. Dette ble først tatt opp i Allmennkringkastingsrapporten 2004 og i egen tilsynssak i 2005. På bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2005, ble Kanal 24 i 2006 ilagt sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet om utvidede nyhetssendinger. I etterkant av dette sendte Kanal 24 en søknad til Kultur- og kirkedepartementet om å få endret konsesjonens krav om utvidede nyhetssendinger på minst 15 minutter. I Allmennkringkastingsrapporten 2006 konstaterte Medietilsynet igjen brudd på dette kravet hos Kanal 24, da tre av sendingene hadde kortere varighet enn konsesjonen fastsetter. Ettersom Kanal 24s søknad på dette tidspunktet ikke var avgjort av Kultur- og kirkedepartementet, anså Medietilsynet imidlertid det ikke som hensiktsmessig å ilegge sanksjon for bruddet på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2006.

I brev fra Kultur- og kirkedepartementet til Kanal 24 av 29. juni 2007, fikk Kanal 24 avslag på sin søknad. Kultur- og kirkedepartementet skriver blant annet følgende:

Ved vurderingen legger departementet betydelig vekt på at det er tale om et vilkår som Kanal 24 selv har forpliktet seg til gjennom sin konsesjonssøknad, og som lå til grunn for tildelingen av konsesjonen. Tungtveiende grunner taler mot at det i ettertid gjøres endringer i grunnlaget for konsesjonstildelingen (herunder hensynet til andre som deltok i konkurranse om konsesjonen). Det klare utgangspunktet må derfor være at konsesjonsvilkårene må ligge fast i konsesjonsperioden, og ikke kan endres ut fra hvordan Kanal 24 til enhver tid mener at virksomheten bør innrettes. Departementet kan ikke se at det i dette tilfellet foreligger grunner for å fravike dette utgangspunktet.

Gjennom det løpende tilsynsarbeidet med Kanal 24, konstaterte Medietilsynet i mars 2008 nok en gang brudd på kravet om utvidede nyhetssendinger hos kanalen. Medietilsynet vedtok å ilegge Kanal 24 sanksjon i form av advarsel for dette bruddet.

Tilsynet vil igjen understreke at innfrielse av kravet om de lange nyhetssendingene er av betydning, fordi det er gjennom disse sendingene kanalen kan oppfylle den redaksjonelle ambisjonen om å tilby nyhetssendinger med brede reportasjer og et mangfold av saker. De utvidede nyhetssendingene kan gi rom for flere analytiske og fordypende perspektiver, og gi lytterne bedre bakgrunn og forståelse for det som skjer.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet om faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen og et fast daglig aktualitetsmagasin i 2007. Videre innfrir Kanal 24 kravet til antall timer med nyheter og aktualiteter. Kanal 24 innfrir ikke kravet om minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på 15 minutter. Forholdet vil bli tatt opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt Kanal 24 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.4.1.2 Kulturdekningen

Konsesjonen § 3-3:

b. Kulturprogrammer

Konsesjonæren skal ha daglige kulturprogrammer både for brede og smale lyttergrupper. Kulturprogrammene skal gjenspeile mangfoldet og bredden i norsk og internasjonalt kulturliv.

Kanal 24s skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende 620 timer i programkategorien kultur per år.

Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for kultursendingene i allmennkringkasterregnskapet (s. 14-19). I regnskapet fremgår blant annet følgende:

- Kanal 24 sendte 674 timer i programkategorien kultur i 2007.
- Kultur hadde en framtrødende plass på Kanal 24s sendeskjema, og kulturbegivenheter ble løpende dekket i de brede flatene.
- SAAB, som ble sendt hverdager mellom kl. 0900 til 1100, har vært Kanal 24s hovedkultursending siden høsten 2004. Programmet forener den gode samtalen med reportasjestoff, artister som fremfører sitt materiale på direkten, lydmontasjer, sketsjer, debatter og kulturkritikk/anmeldelser. Teater, musikk, litteratur og film har vært noen av bærebjelkene i programmet.
- Også i sendeflatene *Kjekt å vite, ny:Norsk, DJ Alias* og *Søndag, Søndag, Søndag* (sendt siden september 2007) har kultur hatt en sentral plass.
- Samarbeidet mellom Kanal 24 og musikkfestivalen by:Larm, som opprinnelig ble inngått i 2005, resulterte i 2007 i 25 timer direktesendt radio fra festivalen og 20 timer radiokonsertar fra opptak med norske artister.

En ytterligere redegjørelse om Kanal 24s kulturtilbud fremgår nedenfor, under punkt 2.4.1.8 om kanalens *musikkprofil*.

Medietilsynets vurdering

Kanal 24 skal sende 620 timer årlig innen kategorien *kultur*, og med 674 timer innfrir kanalen sendetidsomfanget med god margin i 2007. Tallet representerer imidlertid en nedgang siden 2006, da Kanal 24 sendte 735 timer med kulturprogrammer. I 2005 sendte kanalen hele 836 timer med kulturprogrammer.

De forpliktende programleveransene på kulturområdet beskriver ikke bare omfang, men også formål og innretning på tilbudet. Kanal 24 skal ha kulturprogram for både brede og smale lyttergrupper, og som gjenspeiler mangfoldet og bredden i norsk og internasjonalt kulturliv. Kanal 24 kan vise til flere ulike programmer og sendeflater der kulturstoff enten er dominerende eller har en fremtredende plass, og ifølge kanalens redegjørelse dekkes ulike kultursjangrer i disse programflatene. Som det kommer fram av redegjørelsen for Kanal 24s musikkprofil i punkt 2.4.1.8, kan kanalen også vise til et forholdsvis bredt tilbud i kategorien programmer med *musikk for smale grupper*. Kanal 24s redegjørelse og eksempler på gjester i kulturprogrammene i 2007, kan tyde på at kanalen særlig har et fokus på *norsk* kultur, noe Medietilsynet anser som positivt. Tilsynet vil imidlertid understreke at Kanal 24 har et krav om at også internasjonalt kulturliv skal gjenspeiles i kanalens kulturprogrammer.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet om daglige kulturprogrammer både for brede og smale lyttergrupper. Tilsynet har imidlertid begrenset grunnlag for å vurdere om programmene gjenspeiler mangfoldet i internasjonalt kulturliv.

2.4.1.3 Barneprogrammene

Konsesjonen § 3-3:

c. Barneprogrammer

Fem ganger ukentlig skal det være programmer for barn mellom fire og åtte år. For barn i aldersgruppen åtte til tolv år skal det fem ganger ukentlig tilbys et eget aktualitetsprogram av og med barn. En gang ukentlig skal konsesjonæren tilby et magasinprogram om sport og idrett rettet mot barn.

Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for sitt tilbud til barn i allmennkringkasterregnskapet (s. 19-20), samt i supplerende opplysninger:

- Kanalen har tatt ansvaret ovenfor barn og unge svært seriøst og brukt mye ressurser på denne gruppen.
- Mange av barneprogrammene er produsert av selskapet Bark Media AS i Kristiansand.
- Kanal 24 har sendt 682 timer med programmer for barn og unge i 2007. Kravet er 525 timer. Av disse var 136 timer rettet mot små barn i alderen 4-8 år og 59 timer mot barn i alderen 8-12 år. Kravene på bakgrunn av lovnadene i konsesjonssøknaden er 125 timer for hver av målgruppene.
- For de aller minste (4-8 år) sendte Kanal 24 programmet *Småprat* mandag, tirsdag og onsdag fra kl. 1830 til 1840. Innholdet består av samtaler og diskusjoner mellom barnehagebarn og barn i barneskolen. Videre sendte kanalen *Plankehytta* hver lørdag og søndag samt de røde dagene i julen og påsken, for denne målgruppa. I første halvdel av 2007 hadde programmet sendetid fra kl. 0800 til 0900, mens det i andre halvdel av året ble sendt mellom kl. 0700 og 0800. Programmet har et magasinpreg, med samtaler, reportasjer, opplesing og hørespill.
- For de litt eldre barna (8-12 år) sendte Kanal 24 barnas eget nyhetsmagasin *Nyhetspuls* mandag til torsdag mellom kl. 1840 og 1900. På fredager ble *Minipuls* sendt som et innslag i programmet *Utfart*. Hver torsdag kl. 1830 til 1840 sendte kanalen sportsmagasinet *Lilleputt* for den samme målgruppa.

Kvantitativ innholdsanalyse av Kanal 24s barneprogrammer

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo (IMK) på oppdrag fra Medietilsynet, tar for seg allmennkringkasternes barne- og ungdomsprogrammer. Når det gjelder Kanal 24, tar undersøkelsen utgangspunkt i to utgaver av programmet *Plankehytta* (120 minutter), fire utgaver av programmet *Minipuls* (80 minutter), fire utgaver av programmet *Lilleputt* (40 minutter) og fire utgaver av programmet *Småprat* (40 minutter). Analysen viser blant annet:

- Kanal 24 lover dramatiseringer, barnelitteratur, radiofortellinger og føljetonger – og innfrir til dels i helgen.
- 53,7 prosent av Kanal 24s barneprogrammer i helgene består av musikk.
- Kanal 24 lover intervjuer og aktualitetsstoff av og med barn, og tilbyr relativt mye av det på hverdagene.
- Kanal 24 lover barnelitteratur, radiofortellinger, føljetonger og dramatiseringer, men sender det i begrenset grad på hverdagene.
- Kanal 24 er den kanalen som spiller mest barnemusikk (56 prosent).
- Kanal 24 bruker i større grad enn P4 tid på en bred variasjon i tematikk. Kanal 24 har en relativt jevn spredning i undertema, til tross for høyt utslag på egenreklame.

Det vises for øvrig til analysen i sin helhet (vedlagt).

Medietilsynets vurdering

Barn i ulike aldersgrupper har forskjellige behov og interesser. Konesjonen stiller strenge krav til målgruppeinnretningen i kanalens tilbud til barn. Formålet med en slik målgruppeinnretning er å imøtekomme de ulike aldersgruppenes særskilte behov, og således gi det vernet barn har krav på. Det er derfor viktig at sendetiden kanalen har forpliktet seg på å bruke til barn i ulike aldersgrupper, ikke benyttes til andre grupper. En høy samlet andel programmer for barn og unge, kan skjule en skjev fordeling mellom de ulike målgruppene. Det kan for eksempel ikke være slik at en høy andel programmer for unge, kan erstatte tilbudet til barn i alderen åtte til tolv år.

Ved vurderingen av Kanal 24s barneprogrammer har Medietilsynet tatt utgangspunkt i Kanal 24s egen redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, i tillegg til den kvantitative innholdsanalysen av Kanal 24s barneprogrammer foretatt ved IMK. Totalt leverte Kanal 24 en andel sendinger for barn og unge som ligger godt innenfor kravet om 525 timer per år, selv om det har vært en nedadgående tendens i timeantall siden 2005. Da leverte kanalen hele 880 timer programmer for barn og unge, mens timeantallet i 2006 var 875 timer. Av Kanal 24s redegjørelse går det fram at kanalen innfrir kravet om programmer fem ganger ukentlig for barn mellom *fire og åtte år*. Videre innfrir kanalen kravet om eget *aktualitetsprogram* av og

med barn fem ganger ukentlig for barn i aldersgruppen *åtte til tolv år*. Kanalen innfrir også kravet om et ukentlig *magasinprogram* om sport og idrett rettet mot barn.

Tendensene som avdekkes i den kvantitative innholdsanalysen, er at Kanal 24s barneprogrammer langt på vei synes å være i tråd med løftene i konsesjonssøknaden. Særlig gjelder dette for kanalens helgetilbud og aktualitetsstoffet for barn. Medietilsynet ser også positivt på at en høy andel av musikken er spesielt tilpasset barn, slik det påvises i de utvalgte programmene i undersøkelsen.

Imidlertid leverer kanalen kun 59 timer sendinger for barn i aldersgruppen *åtte til tolv år*, mot kravet om 125 timer. Kanal 24 har siden 2004 hatt en høy andel programmer for barn og unge. Medietilsynet har likevel vært kritiske til tilbudet, ettersom det ikke har tilfredsstillende kravene til målgruppeinnretning. I forbindelse med Allmennkringkastingsrapporten 2005, ila Medietilsynet Kanal 24 sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet om barneprogrammer. Bakgrunnen for sanksjonen var kanalens målgruppeinndeling på barneprogrammene, som medførte at barn i alderen fire til åtte år ikke hadde egne programmer fem ganger per uke.

I 2006 hadde Kanal 24 innrettet sitt programtilbud til barn på en måte som var i tråd med konsesjonsvilkåret, og Medietilsynet uttrykte tilfredshet med kanalens barnetilbud i Allmennkringkastingsrapporten 2006. Det at Kanal 24 har et eget aktualitetstilbud til barn mellom åtte og tolv år, er noe Medietilsynet anser som positivt. Medietilsynet er således kritisk til at Kanal 24 i 2007 har snudd den positive trenden fra 2006 når det gjelder målgruppeinnretning.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet om programmer for barn mellom fire og åtte år. Tilsynet konkluderer videre med at Kanal 24 ikke innfrir kravet om programmer for barn i aldersgruppen *åtte til tolv år*. Forholdet vil bli tatt opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt Kanal 24 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.4.1.4 Ungdomsprogrammene

Konsesjonen § 3-3:

d. Ungdomsprogrammer

Fem ganger ukentlig skal det være program som spesielt er rettet mot ungdom fra tretten år og oppover.

Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for sitt tilbud til de eldste barna og ungdom i allmennkringkasterregnskapet (s. 21-22), samt i supplerende opplysninger.

- Det ble i 2007 sendt 493 timer i kategorien programmer for unge. Kravet på bakgrunn av lovnaden i konsesjonssøknaden er 250 timer.
- Tilbudet til de eldste barna (13-16 år) var programmet *Jång*, som ble sendt mandag til torsdag kl. 1900-2000. Programmet hadde magasininform og inneholdt samtaler i studio, telefonintervjuer og reportasjer. Det ble lagt vekt på å stimulere ungdom til å være aktive, både idrettslig, kulturelt og i organisasjonsliv, og det har vært et ønske om å bruke ungdom som leverandør av innhold.
- I sommerukene ble *Jång* avløst av *Sommer i Dyreparken*, en programserie som ble til i samarbeid med Kristiansand Dyrepark. Sammen med dyreparken drev Kanal 24 hele sommeren en egen programlederskole og sendte en egen radiokanal i dyreparken, der barn kunne lære om radioproduksjon og prøve seg som programledere.
- Første uken i august flyttet *Jång*-redaksjonen videre til Ekebergsletta, hvor programmet *Norway Cup Special* ble produsert hver kveld fra mandag til fredag.
- For ungdomsgruppa (15-19 år) sendte Kanal 24 mandag til torsdag mellom kl. 2000 og 2200 programmet *Hei, Rune!* Programmet er ifølge Kanal 24 mer enn bare "DJ radio" og hitlister, og tar opp temaer som sex, prevensjon, ekstremsport og idrett for unge, ungdomskultur, debuterende ungdomsband og festivaltips. Et "Radioråd" av elever fra videregående skoler i Fredrikstad diskuterer hver kveld på spørsmål fra lytterne – ofte kontroversielle og tabubelagte temaer som utroskap, familiekonflikter, sex og lojalitet.

Kvantitativ innholdsanalyse av Kanal 24s programmer for unge

En undersøkelse gjort ved IMK på oppdrag fra Medietilsynet, tar for seg allmennkringkasternes barne- og ungdomsprogrammer. Når det gjelder Kanal 24, tar undersøkelsen utgangspunkt i tre utgaver av programmet *Hei Rune!* (360 minutter). Analysen viser blant annet:

- Nesten hvert tiende minutt går med til reklameinnslag.
- 78,8 prosent av programmet *Hei Rune!* går med til kategorien *uten tema (musikk/fyll)*. 67,8 prosent brukes på musikk.
- Ungdom får fremstå som eksperter på kropp og sex i spalten *Radorådet* i programmet *Hei Rune!* Behandlingen av denne tematikken kan imidlertid tyde på at Radorådet er humoristisk ment.
- Kanal 24 lover ungdom tema som utdanning, familie, samliv, fysisk og psykisk helse, seksualitet og teknologi – men det de tilbyr av sex-tema er et radoråd som bekrefter stereotypier og fordommer.

Det vises for øvrig til analysen i sin helhet (vedlagt).

Medietilsynets vurdering

Ved vurderingen av Kanal 24s programmer for unge har Medietilsynet tatt utgangspunkt i Kanal 24s egen redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, samt den kvantitative innholdsanalysen av Kanal 24s programmer for unge foretatt ved IMK. Kanal 24 har sendt 493 timer med programmer for unge, mot et krav om 250 timer.

Ifølge konsesjonsvilkåret skal konsesjonæren sende programmer som er spesielt rettet mot ungdom fra tretten år og oppover. Etter Medietilsynet oppfatning er formålet med dette konsesjonsvilkåret å tilby en arena dedikert til tema ungdom er opptatt av. Medietilsynet legger til grunn at når vilkårene spesifiserer at tilbudet skal gjelde fra tretten år og oppover, er dette et uttrykk for at det er den aldersmessig nedre delen av ungdomsgruppen i særdeleshet som har behov for et vern. Målgruppen unge, i en bredere definisjon av begrepet, er en attraktiv målgruppe kringkasterne av kommersielle årsaker velger å programsette for.

En større andel av tilbudet var imidlertid rettet mot et noe eldre publikum enn 13 år og oppover. Kanal 24 sendte to forskjellige programmer for ungdom fire ganger per uke fra mandag til torsdag, men programmene hadde en noe ulik målgruppeinnretning. *Jång* rettet seg mot unge mellom 13 og 16 år, mens *Hei, Rune!* hadde 15-19-åringene som sin målgruppe. Sendetiden til *Jång* og *Hei, Rune!* var på henholdsvis én og to timer, noe som innebærer at to tredjedeler av tilbudet ikke hadde den nedre delen av ungdomsgruppen som målgruppe. Videre stiller vilkåret i § 3-3 bokstav d krav om sendinger *fem* ganger ukentlig for unge fra 13 år og oppover. Etersom ikke *Jång* og *Hei, Rune!* hadde sendinger verken på fredager, lørdager eller søndager i 2007, har ikke Kanal 24 kunnet by på ungdomsprogrammer fem ganger ukentlig, og innretningen av ungdomstilbudet er således ikke fullt ut i tråd med vilkåret.

Den kvantitative innholdsanalysen av Kanal 24s program *Hei, Rune!*, viser at innholdet i programmet bare delvis samsvarer med lovnadene i konsesjonssøknaden. Analysen baserer seg på et begrenset empirisk materiale, men tilsynet mener likevel at analysens utvalg er tilstrekkelig til å kunne gis en betydelig vekt ved vurderingen av Kanal 24s programtilbud. Medietilsynet ser alvorlig på de funn som forekommer. De temaer som Kanal 24 i konsesjonssøknaden har forpliktet seg til å ta opp i sine ungdomsprogrammer – utdanning, familie, samliv, fysisk og psykisk helse, seksualitet og teknologi – er i liten grad til stede i utvalget som undersøkelsen baserer seg på. Når 78,8 prosent av sendetiden vies til kategorien *uten tema (musikk/fyll)*, er rommet som blir igjen til redaksjonelt innhold rettet mot unge, relativt begrenset. Medietilsynet understreker imidlertid at programmet *Jång* ikke var gjenstand for analyse. I henhold til stikkprøver som Medietilsynet foretok av *Jång* i forbindelse med Allmennkringkastingsrapporten 2006, synes dette programmet i større grad å være tilpasset den definerte målgruppen.

Kanal 24 hadde en høy andel programmer for ungdom i sitt tilbud i 2007. Medietilsynet er imidlertid noe i tvil om hvorvidt deler av innholdet i dette tilbudet egentlig ivaretar de interessene denne målgruppen har. På bakgrunn av den målgruppeinnretning Kanal 24 selv redegjør for, samt funnene i den kvantitative innholdsanalysen, kan det synes som om en større andel av programmene har en målgruppe som er noe eldre enn den delen av ungdomsgruppen som har behov for et særlig vern gjennom konsesjonsvilkårene.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke innfrir kravet om program som spesielt er rettet mot ungdom fra tretten år og oppover fem ganger ukentlig. Tilsynet vil ikke forfølge dette forholdet videre for 2007, men legger til grunn at Kanal 24 innretter sitt tilbud i tråd med konsesjonsvilkåret i 2008.

2.4.1.5 Den flerkulturelle dekningen

Konsesjonen § 3-3:

*e. Programmer for det flerkulturelle Norge
Konsesjonæren skal ha et fast ukentlig magasin som tar opp aktuelle flerkulturelle temaer.
Konsesjonæren skal rekruttere medarbeidere med fremmedkulturell bakgrunn.
Konsesjonæren skal legge vekt på å inkludere flerkulturelle perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i nyhets- og aktualitetsdekningen spesielt.*

Kanal 24 skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende 77 timer med programmer for det flerkulturelle Norge.

Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for sine programmer for det flerkulturelle Norge i allmennkringkasterregnskapet (s. 23-24) og i supplerende opplysninger. Av redegjørelsen fremgår blant annet følgende:

- Kanal 24 dekker stoff om det flerkulturelle Norge i en rekke programflater og i nyhetssendingene. Siden 2005 har kanalen også produsert egne temasendinger som fokuserer på innvandring og integrering på ulike måter.
- Programmet *Zulu* ble sendt mandager mellom kl. 2200 og 2300 våren 2007 og deler av høsten 2007. Målet med programmet var blant annet å rokke ved myter om norsk innvandring, provosere frem nye debatter og vise andre sider ved innvandremiljøene i Norge enn de vi vanligvis hører mest om gjennom media. Programleder er norsk-nigerianske Monica Ifejilika.

- Programmet *Kebab* ble sendt tirsdager mellom kl. 2300 og 2400 våren 2007. Her tas utfordringene i det flerkulturelle Norge på alvor, og gamle fordommer utfordres. I tillegg leverer *Kebab* fakta om ulike nasjoner i den tredje verden og drøfter aktuelle problemstillinger både med ironi og alvor.
- Kanal 24 sendte 57 timer med programmer for *det flerkulturelle Norge* i 2007.

Medietilsynets vurdering

Kanal 24 sendte kun 57 timer med *programmer for det flerkulturelle Norge* i 2007, noe som er 20 timer mindre enn forpliktelsene tilsier. Medietilsynet ser alvorlig på at Kanal 24 har valgt å snu en i utgangspunktet positiv utvikling, ved å ta programmene i denne kategorien av luften halvveis ut i 2007, uten å erstatte tilbudet med andre programmer i samme kategori.

Tilsynet har også tidligere vært kritisk til kanalens innretning av programtilbudet til det flerkulturelle Norge. I 2005 sendte Kanal 24 kun 58 timer innenfor denne kategorien. På bakgrunn av dette forholdet ila Medietilsynet kanalen sanksjon for brudd på kravet om flerkulturelle programmer. I 2006 rapporterte kanalen om to nye programmer og 80 sendetimer innenfor denne programkategorien, noe Medietilsynet stilte seg positive til. De to programmene fortsatte i første halvdel av 2007, men ble i løpet av høsten tatt ut av sendeplanen. Dette medførte en markant nedgang når det gjelder antall timer innenfor denne kategorien i 2007, og førte videre til at Kanal 24 store deler av høsthalvåret ikke hadde et fast ukentlig magasin som tar opp aktuelle flerkulturelle temaer.

Medietilsynet har foretatt to stikkprøver av programmet *Zulu* i 2007, sendt henholdsvis 5.2.2007 og 30.4.2007. Den første utgaven av programmet inneholder blant annet et intervju med lederen for Samisk vinterfestival i Oslo og et studiobesøk med en norsk-amerikansk kunster. I den andre utgaven drøfter programleder begrepet "flerkulturell", spaltist Dag Herbjørnsrud forteller om en nigerianer som har lagt mye av grunnlaget for internett, og brasilianske Bebel Gilbertos nye plate blir presentert. Begge disse sendingene tar således for seg ulike saker med flerkulturelle perspektiver. Medietilsynet mener i utgangspunktet det er positivt at et program som *Zulu* fikk plass i Kanal 24s sendeskjema i 2007, og skulle gjerne sett at et slikt program hadde fast plass i kanalen gjennom hele året.

Medietilsynet registrerer for øvrig at Kanal 24 inkluderer flerkulturelle perspektiver i andre programflater, og at de har programledere med en annen bakgrunn enn etnisk norske.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke innfrir kravet om *programmer for det flerkulturelle Norge*. Forholdet vil bli tatt opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt Kanal 24 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.4.1.6 Livssynsprogrammer

Konsesjonen § 3-3:

f. Livssynsprogrammer

Konsesjonæren skal ha ukentlige livssynsprogrammer samt debatter og analyser/kommentarer som tar opp temaet livssyn. Både det kristne og andre livssyn skal vies plass.

Kanal 24 skal ifølge de forpliktende leveransemålene sende 95 timer med livssynsprogram.

Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for sine livssynsprogrammer i allmennkringkasterregnskapet (s. 22-23). Av redegjørelsen fremgår blant annet følgende:

- *Ærlig talt* var Kanal 24s livssyns- og refleksjonsprogram. Programmet ble sendt søndager mellom kl. 0900 og 1000 første halvdel av 2007 og mellom kl. 2100 og 2200 andre halvdel av 2007. I sommermånedene ble ikke programmet sendt. *Ærlig talt* bød på møter med kjente personer som blant annet fortalte om sitt livssyn, sine mest skjellsettende opplevelser og eventuelle vendepunkt i livet. Gjestene ble også konfrontert med etiske dilemmaer og moralske spørsmål i hverdagen.
- Programmet *Paradis* handlet om tro og tvil, og erstattet *Ærlig talt* i sommermånedene. Programleder Ole Andreas Holen har bakgrunn som prest i Den norske kirke, og i studio får han besøk av personer fra alle trosretninger og erklærte ikke-troende som

han stiller store og vanskelige spørsmål. Ole glemmer ikke de små tingene heller, og tar gjerne for seg seremoniene til små sære sekter, eller fordyper seg i de underlige sidene ved religiøs matkultur.

- *Møteplassen* fortsatte fra 2006 til medio 2007. Programmet ble sendt lørdager mellom kl. 0600 og 0700 og søndager mellom kl. 0630 og 0700. *Møteplassen* tok i større grad for seg gjestenes forhold til et religiøst livssyn, og til forholdet mellom tro og tvil. Det kristne produksjonsselskapet Norea Radio sto bak programmet.
- *Jesus og Julenissen* ble sendt 1. og 2. juledag mellom kl. 0800 og 0900. I studio var programleder Iselin Fjeld sammen med prest Sunniva Gylver og historieforteller Helga Samset, samt to jenter fra 5. klasse. Gjestene gjorde vurderinger rundt Jesus og Julenissen, tro og overtro, fortid og nåtid, og myter og sagn.
- Kanal 24 sendte 87 timer med livssynsprogrammer i 2007. Dette er i underkant av kravet om 95 timer per år.

Medietilsynets vurdering

I 2005 sendte Kanal 24 59 timer med programmer innen denne kategorien. Medietilsynet ila på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2005 kanalen sanksjon i form av advarsel, på grunn av manglende innfrielse av dette leveransemålet. I 2006 ble det sendt 64 timer livssynsprogrammer, og Kanal 24 ble ilagt sanksjon for dette forholdet nok en gang. Medietilsynet hadde således en forventning om at kanalen skulle innfri kravet om 95 sendetimer livssynsprogrammer for allmennkringkastingsåret 2007, men leveransen er fortsatt i underkant i forhold til kravet. Tilsynet legger imidlertid vekt på at Kanal 24 har hatt en betydelig økning i antall programmer fra 2006 til 2007. Medietilsynet stiller seg positive til den innholdsmessige bredden Kanal 24 kan vise til når det gjelder ulike livssynsprogrammer i 2007, spesielt at Kanal 24 hadde et tilbud om egne livssynsprogrammer for barn i julen.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke innfrir leveransekravet for livssynsprogrammer. Tilsynet vektlegger imidlertid den positive utviklingen Kanal 24 kan vise til, og vil derfor ikke forfølge dette forholdet videre for 2007. Tilsynet legger imidlertid til grunn at kravet innfris i 2008.

2.4.1.7 Krav til samiske sendinger

Konsesjonen § 3-3:

g. Programmer særlig rettet mot den samiske befolkning

Konsesjonæren skal daglig tilby nyhetssendinger på samisk. I tillegg skal konsesjonæren i samarbeid med samiske institusjoner presentere daglige analyser/kommentarer om samiske forhold på norsk språk.

Konsesjonæren skal legge vekt på å inkludere samiske perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i nyhets- og aktualitetsdekningen spesielt.

I henhold til tabell for forpliktende programleveranser skal Kanal 24 sende 30 timer per år med daglige⁷ sendinger for den samisk-språklige befolkningen.

Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for sitt tilbud til den samiske befolkningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 25-26) på følgende måte:

- Kanal 24 sendte 11 timer programmer for den samisk-språklige befolkningen i 2007.
- Tilbudet til den samiske befolkning har i 2007 primært bestått av én daglig nyhetssending på samisk.
- Fra midten av november sendte også Kanal 24 et ukentlig magasin om samiske forhold, presentert på norsk. Tanken har vært å spre kunnskap og opplevelser om samiske forhold, også til den norsktalende delen av befolkningen. Gjester i programmet har eksempelvis vært reindriftssamer, kunstnere, idrettsfolk og beslutningstakere i Sametinget.
- Kanalen brukte mye tid på å utvikle dette magasin-konseptet, og planen var opprinnelig at programmet skulle ha premiere tidligere enn det som ble tilfellet. Dette er ifølge Kanal 24 hovedforklaringen på at kravet om 30 sendetimer per år ikke ble innfridd. Magasin-programmet videreføres i 2008 med ukentlige sendinger, og Kanal 24 vil følgelig i 2008 levere minst det som kreves i forhold til lovnadene i konsesjonssøknaden.

⁷ Se Delrapport 1 – Innledning, punkt 1.3 for Medietilsynets forståelse av begrepet ”daglig”.

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet konstaterer at antall timer med sendinger for den samiske befolkningen, ligger langt under kravet som fremgår av lovnaden i konsesjonssøknaden. Tilsynet ser alvorlig på dette forholdet, og understreker i den sammenheng at den samiske befolkningen er en minoritetsgruppe som har en særstilling i Norge⁸. Sameloven fastslår blant annet at norsk og samisk er likeverdige språk. Norge har også gjennom internasjonale avtaler forpliktet seg til at minoriteter blir likestilt med majoritetsbefolkningen⁹. Formålet med krav om sendinger for den samiske befolkningen er både hensynet til yringsadgang, informasjon og representasjon for denne særskilte minoritetsgruppen, og synliggjøring og bevaring av samisk språk og kultur.

Dette er tredje året på rad at Kanal 24 ikke innfrir leveransekravet om sendinger for den samiske-språklige befolkningen. I Allmennkringkastingsrapporten 2005 konkluderte Medietilsynet med at Kanal 24 innfridde kravet til daglige nyhetssendinger på samisk. Etter at rapporten ble fremlagt, viste det seg at Kanal 24 kun hadde sendt nyhetssendinger mandag til torsdag. Det rapporterte timetallet som Medietilsynet hadde lagt til grunn ved vurderingene i Allmennkringkastingsrapporten 2005, var således for høyt. Høsten 2006 ble det derfor reist egen tilsynssak mot Kanal 24, og kanalen ble ilagt sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet om daglige nyhetssendinger på samisk.

Heller ikke i 2006 innfridde Kanal 24 leveransekravet om 30 sendetimer for den samisk-språklige befolkningen, ettersom det kun ble sendt 23 timer i denne kategorien. Medietilsynet konstaterte dermed brudd på kravet, men valgte likevel å vektlegge at andelen sendetimer hadde økt siden 2005. Tilsynet var også positive til at Kanal 24 hadde besluttet å ansette en samisk journalist ved sitt Tromsøkontor, og at kanalen i løpet av 2006 begynte å sende egenproduserte nyheter på samisk. Tilsynet uttrykte imidlertid i Allmennkringkastingsrapporten 2006 en klar forventning om at dette kravet ville bli ivaretatt på en tilfredsstillende måte i 2007, og skrev at ”dersom Kanal 24 heller ikke for

⁸ St.meld nr. 55 (2000-2001) *Om samepolitikken*, jf. også Sameloven av 12. juni 1987.

⁹ Her vises det til:

*ILO-konvensjon nr. 169 (1989) som blant annet omhandler samenes rettigheter som urfolk,

*Artikkel 27 i FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, som fastslår at personer som tilhører etniske, religiøse eller språklige minoriteter har rett til, sammen med andre medlemmer av sin gruppe, å dyrke sin egen kultur, utøve sin egen religion eller bruke sitt eget språk,

*Den europeiske pakten for vern av regions- og minoritetsspråk, som Norge har ratifisert.

kringkastingsåret 2007 innfrir kravet til antall samiske sendinger, vil Medietilsynet vurdere å ta opp forholdet i en egen tilsynssak” (s. 43).

Fra 2006 til 2007 har det vært en nedgang fra 23 til 11 sendetimer når det gjelder programmer for den samiske befolkningen, og nedgangen anses fra tilsynets side å være dramatisk. Tilsynet konstaterer at Kanal 24 gjennom bevisste redaksjonelle valg har snudd en i utgangspunktet positiv utvikling.

Konsesjonæren skal i henhold til konsesjonsvilkårene også presentere *daglige* analyser/kommentarer om samiske forhold på norsk språk. I tillegg skal Kanal 24 legge vekt på å inkludere samiske perspektiver i sin generelle programvirksomhet, samt i nyhets- og aktualitetsdekningen. Medietilsynet mener det er positivt at Kanal 24 de to siste månedene av 2007 hadde et eget ukentlig magasin for den samiske befolkningen. Tilsynet understreker imidlertid at Kanal 24 ikke kan oppfylle et krav om *daglige* analyser/kommentarer ved å sende et ukentlig magasin. Kanal 24 innfrir således ikke konsesjonskravet om å sende daglige analyser/kommentarer om samiske forhold.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke innfrir leveransekravet til antall sendetimer for den samisk-språklige befolkning i 2007. Tilsynet konkluderer videre med at Kanal 24 ikke innfrir kravet om daglige analyser/kommentarer om samiske forhold på norsk språk. Forholdet vil bli tatt opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt Kanal 24 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.4.1.8 Musikkprofil

Konsesjonen § 3-3:

h. Musikkprofil

Konsesjonæren skal sende minst 35 % norsk musikk, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk.

Kanal 24 har også, i henhold til tabell 2 (tabell for forpliktende programleveranser), krav om å sende minimum 300 timer i året med musikkprogrammer for smale grupper.

Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for sitt musikktilbud i 2007 i allmennkringkasterregnskapet (s. 26-28), samt i supplerende opplysninger, på følgende måte:

- Programmet *Jazz fra Eplet* ble laget av Kanal 24s korrespondent i New York, Geir Aakhus, som er kunnskapsrik om jazzens mystikk og mysterier. Aakhus valgte med omhu å spille en type jazz som i liten grad presenteres her hjemme, og lytterne ble i tillegg satt inn i historien rundt musikken og musikerne.
- *Gråsonen* beveget seg i grenselandet rundt rock og presenterte rock i svært mange ulike undersjangre, både norsk og utenlandsk, nyere og eldre. Målet for *Gråsonen* var å åpne de musikalske sanser og by lytteren på en musikalsk opplevelse ikke mange forunt, spre det glade instrumentale budskap.
- Med programmet *70-tallet*, ønsket programleder Rune Dahl å sette populærmusikkens utvikling under dette helt unike tiåret i perspektiv. Programmet hadde som formål å trekke frem både kjente og glemte perler fra tiåret som markerte gjennombruddet eller starten for musikkjangrer som reggae, rap, synthpop, glamrock, disco, progrock, myk melodios soul, punk, funk, nyveiv og tungrock for å nevne noe.
- *80-tallet*: Dette er et tiår som musikkhistorisk representerer en stor musikalsk spennvidde. Ved å fokusere på produsentkonstellasjoner som for eksempel Stock, Aitken og Water, viste programmet hvordan musikere og vokalist kom i bakgrunnen for produsenter. Nye tekniske oppfinnelser gjorde at musikken for mange ble mer ”bokse-aktig”, og kopiering av musikalske uttrykk ble satt i system.
- *DJ Peer* er et program for de som liker å bevege seg utenfor musikkens allfarvei. Musikken som presenteres kan best kategoriseres som chill out, ambient og myke beats i en spennende musikkmix. Programmet er laget av Peer Osmundsvaag, som kanskje har den mest spennende karrieren bak seg av norske DJ-er.
- Kanal 24 presenterte i 2007 en bred musikkjanger i sine sendinger. Musikksjefen Tone Lise Skagefoss satser både på norsk musikk og en solid gjennomgang av gode låter fra de siste 30 årene. Basis for musikkprofilen er radioformatet Hot AC, men med

en solid norsk profil der kanalen særlig satser på å profilere unge, lovende band og artister. Kanal 24 har gjennom flere år hatt et samarbeid med den norske debutantfestivalen by:Larm.

- Norskandelen for musikken i kanalen i 2007 var på 32,7¹⁰ prosent, mot kravet om 35 prosent som er spesifisert i konsesjonsvilkårene. Ifølge Kanal 24 var dette ikke et resultat av en redaksjonell nedprioritering, men begrunnes med at det var færre norske utgivelser i 2007 i forhold til tidligere år. Kanalen har arbeidet for å øke norskandelen raskt igjen, og kan for de to første månedene av 2008 vise til en andel på 39 prosent.
- Andelen ”norsk på norsk” musikk var 14,8 prosent i 2007. I 2006 var det tilsvarende tallet 15,5 prosent.
- Kanal 24 sendte 310 timer faste programmer med musikk for smale grupper i 2007, mot 421 timer i 2006.

Medietilsynets vurdering

Kanal 24 skal sende minimum 35 prosent norsk musikk, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk. Medietilsynet konstaterer at Kanal 24s norskandel i musikktilbudet i 2007 lå et stykke under kravet som fremgår av konsesjonen, ettersom kanalen kun sendte 32,7 prosent norsk musikk.

I 2006 var andelen musikk fremført av norske utøvere i overkant av 34 prosent, noe som representerte en økning på mer enn to prosentpoeng fra 2005, da andelen lå på 31,7 prosent. Medietilsynet gjorde følgende vurdering av utviklingen fra 2005 til 2006:

Medietilsynet er positiv til at Kanal 24 har økt den totale andelen norsk musikk siden 2005. Det må likevel understrekes at kanalen fremdeles befinner seg under minimumskravet på 35 prosent, og tilsynet konstaterer derfor brudd på kravet om norsk musikk. Medietilsynet vil likevel ikke ilegge sanksjon for dette forholdet, all den tid Kanal 24 har hatt en positiv utvikling siden i fjor og er nær en innfrielse av kravet (Allmennkringkastingsrapporten 2006 s. 44).

Tilsynet valgte å ikke ilegge kanalen sanksjon for bruddene verken i 2005 eller 2006, henholdsvis fordi kanalen kunne vise til tiltak som var satt i gang for å øke andelen, og fordi disse tiltakene faktisk viste seg å gjøre positive utslag i form av økt andel i 2006. Med en

¹⁰ I allmennkringkasterregnskapet er norskandelen for musikktilbudet oppgitt å være 25 prosent, men dette tallet ble i supplerende opplysninger fra Kanal 24 korrigert til 32,7 prosent.

norskandel på 32,7 prosent i 2007, har Kanal 24 snudd den positive trenden tilsynet vektla fra 2005 til 2006. Medietilsynet er positiv til at Kanal 24 har satt i gang tiltak for å endre utviklingen. Dette er imidlertid av begrenset betydning, ettersom tidligere tiltak Kanal 24 har redegjort for ikke har hatt noen langsiktig effekt. Tilsynet understreker at kanalen skal bestrebe seg på å innfri kravene i konsesjonen hvert kringkastingsår.

Kanal 24 begrunner nedgangen med færre norske utgivelser i 2007. Medietilsynet mener imidlertid at Kanal 24 som allmennkringkaster har et særskilt ansvar for å fremme norsk musikk og kultur, uavhengig av hvordan andelen utgivelser varierer fra år til år. Dette kravet har også en side til det overordnede kravet om at Kanal 24s sendinger skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Medietilsynet mener Kanal 24 må ta sin oppgave som formidler av norsk språk og kultur mer alvorlig. Tilsynet konstaterer at Kanal 24s norske musikkandel i 2007 representerer et brudd med forpliktelsene i konsesjonen.

Konsesjonen stiller også krav til at *norskspråklig* musikk skal vektlegges i musikktilbudet. Medietilsynet legger til grunn at for sin vurdering at kravet om å vektlegge norskspråklig musikk, innebærer at den norskspråklige musikken skal utgjøre en *vesentlig* andel av den norske musikken. Ifølge Kanal 24 var 14,8 prosent av den norske musikken ”norsk på norsk”. I 2006 kunne kanalen vise til en andel ”norsk på norsk” musikk på 15,5 prosent. Dette representerte en reduksjon på mer enn 28 prosentpoeng fra 2005, da andelen ”norsk på norsk” lå på hele 44 prosent av den totale andelen norsk musikk. Om denne nedgangen skrev Medietilsynet følgende:

Når Kanal 24 har en såpass betydelig reduksjon i andelen ”norsk på norsk”, er dette derfor negativt i forhold til vurderingen av hvorvidt Kanal 24 er en bidragsyter i formidlingen av norsk språk. Medietilsynet mener for øvrig at Kanal 24 med 15,47 prosent ”norsk på norsk” ikke kan sies å ha hatt vekt på norskspråklig musikk i 2006. Tilsynet vil derfor følge med på den videre utviklingen av Kanal 24s andel norskspråklig og norskkomponert musikk, og forventer en forbedring i form av høyere andel for kringkastingsåret 2007.

Medietilsynet signaliserte således i Allmennkringkastingsrapporten 2006 en klar forventning om høyere andel ”norsk på norsk” musikk i Kanal 24s musikktilbud i 2007. Andelen har isteden gått ned. Etter Medietilsynets oppfatning, kan ikke en prosentandel på 14,8 prosent ”norsk på norsk” musikk sies å tilfredsstille kravet om at det skal ”legges vekt på” norskspråklig musikk.

Det har dermed vært en nedgang i Kanal 24s musikktilbud fra 2006 til 2007, *både* når det gjelder andelen *norsk musikk* og andelen ”*norsk på norsk*”. Medietilsynet har ved evalueringen av Kanal 24s programvirksomhet både i 2005 og 2006 konstatert at norskandelen i musikktilbudet har vært for lav. Det er således tredje året på rad at kanalen bryter vilkåret i konsesjonen om 35 prosent norsk musikk, og tilsynet mener det ikke kan forsvares at norskandelen er under kravet år etter år. Medietilsynet legger i denne sammenhengen også vekt på nedgangen innenfor andelen ”norsk på norsk” musikk i 2007.

Når det gjelder kravet om programmer med *musikk for smale grupper*, mener Medietilsynet at Kanal 24 kan vise til et bredt tilbud. Kanal 24 innfrir også kravet om 300 timer per år med programmer i denne kategorien, selv om det har vært en betydelig nedgang fra 421 timer i 2006 til 310 timer i 2007.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke innfrir kravet om 35 prosent norsk musikk, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk. Forholdet vil bli tatt opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt Kanal 24 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

Medietilsynet konkluderer videre med at Kanal 24 innfrir kravet om musikk for smale grupper.

2.4.1.9 Verbalinnslag

Konsesjonen § 3-3:

i. Verbalinnslag

Verbalinnslag som ikke er reklame, sponsoridentifikasjon eller programinformasjon skal utgjøre en betydelig del av sendetiden. Konsesjonæren skal benytte begge de offisielle norske målformene og skal tilstrebe bred sammensetning av dialekter fra hele landet.

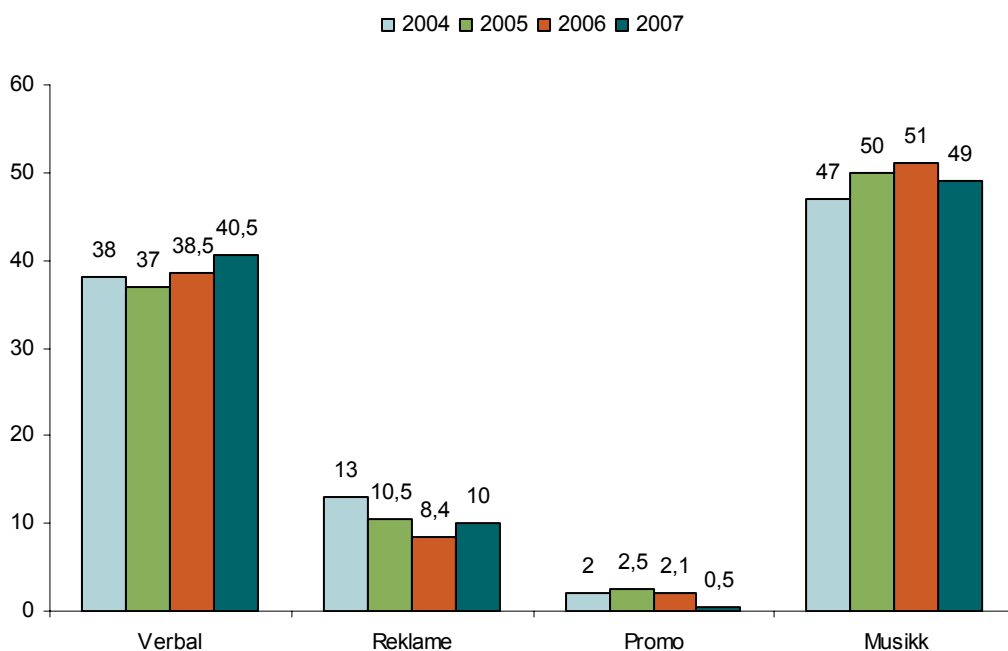
Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for fordelingen mellom verbalstoff, reklame, promo og musikk i allmennkringkasterregnskapet (s. 8). Der fremgår det blant annet følgende:

- Verbalinnslagene utgjorde 40,5 prosent, musikk 49 prosent, reklame 10 prosent og promo 0,5 prosent av sendetiden i tidsrommet mellom kl. 0600 og 2400.
- Kanal 24s verbalandel har økt i forhold til foregående år, noe som ifølge Kanal 24 blant annet skyldes satsningen på et nytt og innholdstungt morgenprogram, *Bergstuen Direkte*. På bekostning av den økte verbalandelen har musikkandelen sunket med to prosentpoeng siden 2006.
- Reklameandelen har økt fra 8,4 til 10 prosent.

Figur 1 viser fordelingen de siste fire år:

Figur 1 Fordelingen av musikk, reklame, promo og verbalt stoff

Når det gjelder bruken av begge de offisielle norske målformene og sammensetningen av dialekter, redegjør Kanal 24 for dette i allmennkringkasterregnskapet (s. 5 og 11) og i supplerende opplysninger:

- Kanal 24 har hatt som mål å ha stemmer fra hele landet, noe man har vært bevisst på i alle ansettelsesprosesser. Kanalen er stolt av solid spredning når det gjelder geografisk bakgrunn blant de ansatte.
- Barne- og ungdomsprogrammene produseres for en stor del på Sørlandet, noe som medfører at de fleste verbalinnslagene er på sørlandsdialekt. En av programlederne er fra Ålesund og har dialekten sin derfra.
- Marianne Moe, blant annet fast medprogramleder i *Bergstuen Direkte* som ble sendt tre timer hver morgen fem dager per uke, er fra Bergen og bruker Bergens-dialekt.
- Livssynsprogrammet *Ærlig Talt* har i 2007 primært vært ledet av Audhild Gregoriusdotter Rotevatn, som er fra Volda og snakker nynorsk, og Anne Jortveit, som er fra Grimstad og har dialekten sin derfra.
- I programleder Thomas Alsakers fravær har nynorskbrukerne Ingebjørg Aadland og Audhild Gregoriusdotter Rotevatn vært faste vikarer i *Nyhetspuls 17*.
- Tre av fire programledere i sportsmagasinet *Sportspuls 18* og fotball- og rockemagasinet *PLING* bruker dialekt; henholdsvis fra Høyanger i Sogn og Fjordane, Nærøy kommune i Nord-Trøndelag og Sarpsborg i Østfold.
- Kanalen har hatt nyhetsoppleser og reportere med bakgrunn fra Pasvikdalen i nord til Kristiansand i sør. Dialekter fra Nord-Norge, Trøndelag, Nord-Vestlandet, Sør-Vestlandet, Sørlandet og Østlandet har vært bredt representert.

Medietilsynets vurdering

Fordelingen mellom verbalinnslag og annet stoff

Medietilsynet vil på generelt grunnlag bemerke at rommet for analyse og fordypning påvirkes av fordelingsnøkkelen mellom verbalinnslag, musikk og reklame. Medietilsynet mener vurderingen av hvorvidt de redaksjonelle verbalinnslagene utgjør en *betydelig* del av sendetiden, naturlig må sees i relasjon til hvordan fordelingsnøkkelen er i andre radiokanaler som har en allmennkringkasterrolle, og til utviklingen over tid. I denne sammenhengen vises det til at P4 for 2007 har rapportert en fordeling på 62,1 prosent musikk, 27,4 prosent

redaksjonelt og 10,4 prosent reklame¹¹. Med 40,5 prosent verbalinnslag kan Kanal 24 sies å ha en høy andel sammenlignet med den andre kommersielle allmennkringkasteren. Tilsynet er dessuten positiv til at andelen verbalinnslag i Kanal 24 har økt både i 2006 og 2007.

Bruken av nynorsk og dialekter fra hele landet

Vilkåret om verbalinnslag innbefatter også et krav om å benytte begge de norske målformene og tilstrebe en bred sammensetning av dialekter fra hele landet. Kanal 24 har ikke inkludert statistikk for bruk av dialekter og målformer i sitt allmennkringkasterregnskap. I supplerende opplysninger har kanalen imidlertid gitt en forholdsvis omfattende redegjørelse for bruken, ved å vise til flere eksempler på programledere og reportere som bruker dialekt, samt for programområder som i særlig grad er dominert av andre dialekter enn østnorsk. Redegjørelsen viser at Kanal 24 benytter begge målformer, i tillegg til at kanalen tilsynelatende kan vise til en bred sammensetning av ulike dialekter.

Medietilsynet har i de tre tidligere rapportene anmodet Kanal 24 om å presentere statistikker for bruken av målformer og dialekter i kanalen. I Allmennkringkastingsrapporten 2006 skrev Medietilsynet følgende:

Dersom Kanal 24 heller ikke kan vise til slik statistikk for kringkastingsåret 2007, eller i det minste gi en fylldig redegjørelse for bruken av nynorsk og dialekter med konkrete henvisninger til programmer, vil Medietilsynet vurdere å ta opp forholdet i en egen tilsynssak (s. 49).

Tilsynet er positiv til at Kanal 24 har gitt en fyldigere redegjørelse for bruken av målformer og dialekter i 2007 enn tidligere år. Redegjørelsen viser at Kanal 24 benytter begge de offisielle målformene og en rekke ulike dialekter i sine sendinger. Tilsynet ber om at det også inkluderes *statistikk* for bruken av målformer og dialekter for 2008.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet om at verbalinnslag som ikke er reklame, sponsoridentifikasjon eller programinformasjon, skal utgjøre en betydelig del av

¹¹ Fordelingen gjelder for tidsrommet kl. 0600-0100.

sendetiden. Tilsynet konkluderer også med at Kanal 24 benytter begge de offisielle norske målformene og dialekter fra forskjellige deler av landet.

2.4.2 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

2.4.2.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Konsesjonen § 3-2 bokstav a):

Sendingene skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.

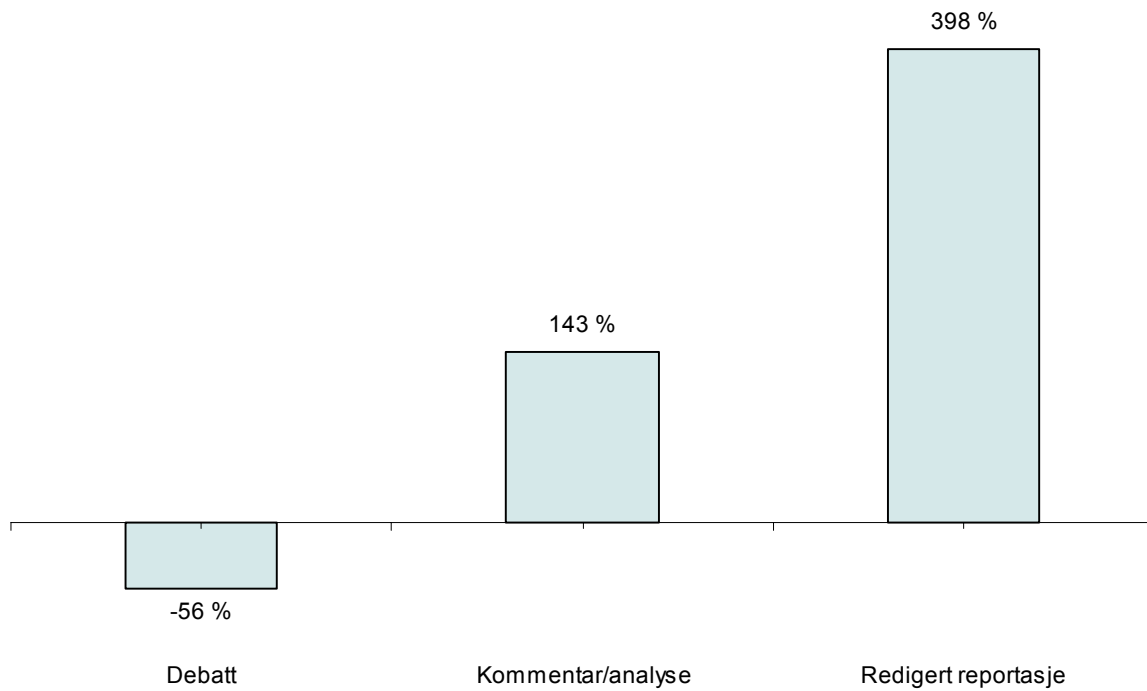
Kanal 24s redegjørelse

Når det gjelder den sjangermessige bredden innenfor den enkelte programkategori, viser Kanal 24 hovedsakelig til sin leveranse i forhold til tabell 1 (styringsmål i antall innslag eller programmer pr. år) i allmennkringkasterregnskapet (s. 7) og i supplerende opplysninger. Kanal 24 knytter følgende kommentar til tabellen i regnskapet:

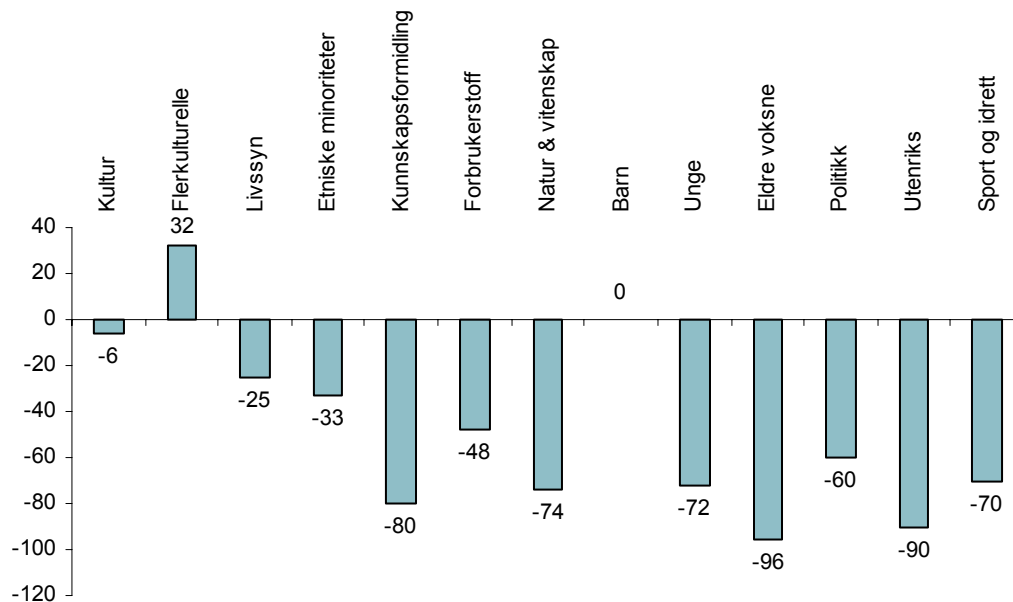
- Også i 2007 ble kommentar/analyseformen mest benyttet i våre flater. Dette skulle gjelde bruk av gjester som er eksperter på et tema og kan utdype, analysere eller eksempelvis fremføre en kronikk eller et kåseri. Analyseformen ble særlig brukt innenfor kulturstoffet, noe som gjenspeiles i statistikken.

For en oversikt over den tematiske bredden i programtilbudet, viser Kanal 24 til sin leveranse i forhold til tabell 2 (tabell for forpliktende programleveranser) i allmennkringkasterregnskapet (s. 6).

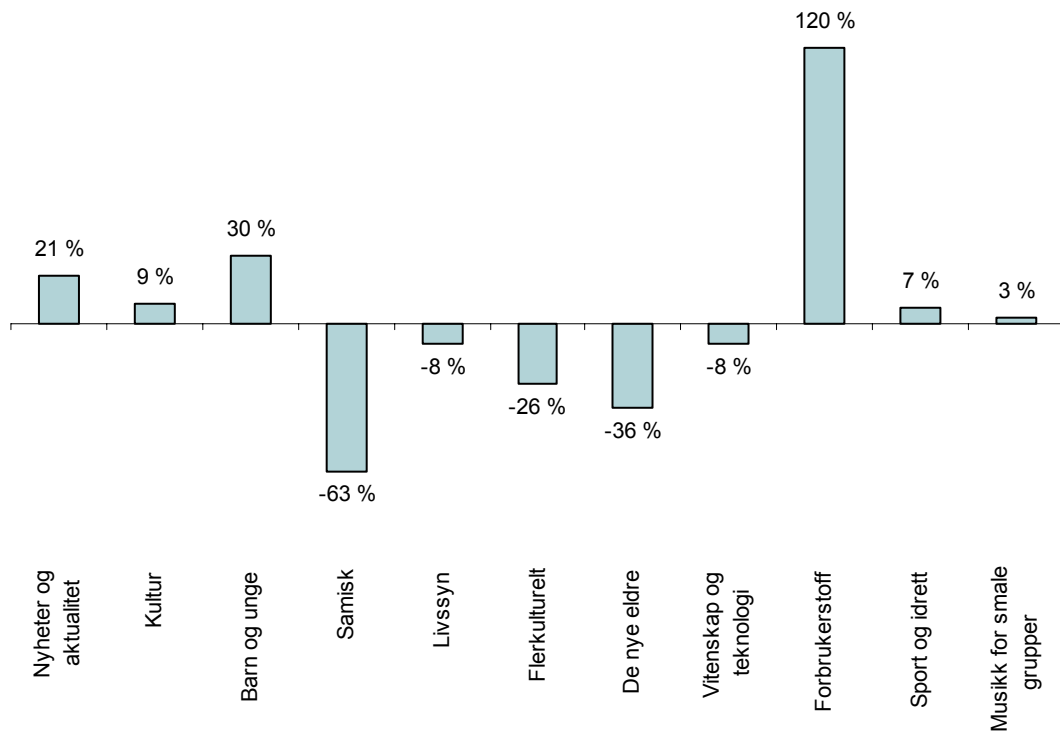
Figur 2 Prosentvis avvik – styringsmål

Figur 3 Prosentvis avvik – debatt

Figur 4 Prosentvis avvik – forpliktende programleveranser

Medietilsynets vurdering

Sjangermessig bredde

Figur 2 viser Kanal 24s sjangermessige fordeling for 2007, målt i prosentvis avvik fra tallene i styringsmålstabellen. Samlet sett kan Kanal 24 vise til flere innslag enn lovet i konsesjonssøknaden innenfor sjangrene *analyse/kommentar* og *redigert reportasje*¹². Figuren tar imidlertid ikke høyde for at Kanal 24 ikke innfrir kravet til andelen innslag innenfor en sjanger på samtlige temaområder. Som tabell 1 under punkt 2.3.2 viste, innfrir Kanal 24 kravene når det gjelder andel av sjangeren *analyse/kommentar* innenfor følgende programområder: *kultur*, *livssyn*, *etniske minoriteter* og *sport og idrett*. Kanalen har imidlertid ikke levert en tilfredsstillende andel innslag i sjangeren *analyse/kommentar* i programområdene *flerkulturelle*, *kunnskapsformidling*, *eldre voksne*, *politikk* og *utenriks*. I sjangeren *redigert reportasje* har kanalen levert en tilfredsstillende andel innenfor programområdene *kultur*, *livssyn*, *forbrukerstoff*, *natur og vitenskap*, *politikk*, *utenriks* og

¹² Omtalt som *radiomontasjer* i Kanal 24s konsesjonssøknad.

sport og idrett. Innenfor programområdene flerkulturelle, etniske minoriteter, barn, unge og eldre voksne innfrir ikke Kanal 24 kravene til andel stikk/montasjer.

Innenfor sjangeren *debatt* har Kanal 24 samlet sett en underleveranse. Figur 3 viser det prosentvise avviket fra styringsmålene når det gjelder sjangeren debatter innenfor de ulike programområdene. Som det fremgår av figuren, leverer Kanal 24 en tilfredsstillende andel debatter innenfor programområdet *flerkulturelle*, men underleverer innenfor alle andre programområder der kanalen har forpliktet seg på en fastsatt andel debatter.

Medietilsynet har ikke et fullstendig tallmateriale for Kanal 24s leveranser i 2006, og kan således ikke foreta en reell sammenligning mellom de to årene for å se hvilken utvikling som har funnet sted. Årsaken er at Kanal 24 kun rapporterte etter styringsmålstabellen for andre halvår av 2006, og Medietilsynet i Allmennkringkastingsrapporten 2006 foretok et estimat for hele året på bakgrunn av Kanal 24s rapportering. Det kan imidlertid *se ut til* at Kanal 24 har hatt en positiv utvikling i sine leveranser etter styringsmålstabellen. Ifølge estimatet i 2006, underleverte kanalen totalt sett både i sjangeren *redigert reportasje* og *debatt*, og underleveransen innenfor debatter var på totalt 73 prosent.

Medietilsynet vil understreke at den klare underleveransen innenfor sjangeren *debatt* er et brudd med konsesjonsforpliktelsene som tilsynet ser alvorlig på. Tilsynet legger til grunn at debattsjangeren bør være sentral hos en allmennkringkaster, fordi den i større grad enn andre sjangrer gir rom for analytiske, kritiske og fordypende perspektiver. Medietilsynet registrerer imidlertid at det tilsynelatende har skjedd en endring i positiv retning siden 2006.

I Allmennkringkastingsrapporten 2006 skrev Medietilsynet følgende:

Ettersom det er en betydelig andel verbalinnslag innen sjangeren kommentar/analyse, som tradisjonelt regnes for å være en såkalt tung sjanger, ber Medietilsynet Kanal 24 om å komme med eksempler på forskjellige innslag som er definert som kommentar/analyse i allmennkringkasterregnskapet for 2007. Tilsynet ber også om en redegjørelse for kategoriseringen av verbalinnslag i forhold til sjanger (s. 25).

Kanal 24 har ikke fulgt tilsynets anmodning om å redegjøre for eksempler på innslag innen sjangeren *kommentar/analyse* eller for kategoriseringen av verbalinnslag i forhold til sjanger i allmennkringkasterregnskapet 2007. Videre har Kanal 24 heller ikke for 2007 levert en fullstendig styringsmålstabell, ettersom tabellen mangler tall for kvelder og helger.

Medietilsynet vil nok en gang anmode om at det inkluderes både slike redegjørelser og en fullstendig styringsmålstabell i allmennkringkasterregnskapet for 2008.

Etter en samlet vurdering, som tar utgangspunkt i tallene slik de fremgår av tabell 1, mener Medietilsynet at Kanal 24 bare til en viss grad kan vise til en sjangermessig bredde i sitt tilbud. Tilsynet vil understreke at Kanal 24s brudd med konsesjonsforpliktelsene med hensyn til underleveransen innenfor debatter, anses som så graverende at tilsynet normalt ville varsle sanksjon i form av advarsel for forholdet. Når tilsynet likevel ikke gjør dette, er det på bakgrunn av to ulike forhold. Etersom det er første gang Kanal 24 har levert en styringsmålstabell for hele året¹³, vil tilsynet gi kanalen en mulighet for å korrigere sitt programtilbud på bakgrunn av de underleveranser som tabellen viser. Videre har Medietilsynet valgt å legge vekt på den positive utviklingen som ser ut til å ha funnet sted fra 2006 til 2007. Tilsynet forutsetter at dette er en utvikling som fortsetter, og at det kan vises til en tilfredsstillende andel innslag også i sjangeren debatter for 2008.

Tematisk bredde

Figur 4 illustrerer hvordan Kanal 24 ivaretar det overordnede kravet til tematisk bredde. Det fremgår av figuren at Kanal 24 leverer en andel sendetimer som er i tråd med forpliktelsene, når det gjelder *nyhets- og aktualitetssendinger, kulturprogrammer, daglige sendinger for barn og unge, programmer om forbrukerstoff, programmer om sport og idrett og faste programmer med musikk for smale grupper*. I følgende programkategorier leverer ikke Kanal 24 en andel sendetimer i tråd med sin konsesjon: *daglige sendinger for den samisk-språklige befolkningen, livssynsprogrammer, programmer om og med det flerkulturelle Norge, programmer for "de nye eldre" og programmer om natur, vitenskap og teknologi*. I 2006 underleverte Kanal 24 innenfor 4 programområder, mens vi nå finner underleveranser i 5 av de totalt 11 områdene.

Etter en samlet vurdering, som tar utgangspunkt i tallene slik de fremgår av tabell 2, mener Medietilsynet at Kanal 24 kan vise til en viss tematisk bredde i sitt programtilbud. Tilsynet ser samtidig alvorlig på at kanalen underleverer i nesten halvparten av programområdene og at utviklingen fra 2006 har gått i negativ retning.

¹³ Tabellen inkluderer imidlertid ikke tall for kvelder og helger.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke fullt ut kan sies å innfri det overordnede kravet til tematisk og sjangermessig bredde, ettersom kanalen ikke leverer i tråd med tabell 1 og 2 på en rekke punkter.

2.4.2.2 Brede og smale lyttergrupper

Konsesjonen § 3-2 bokstav b):

Det skal være verbalsendinger og musikk tilpasset både brede og smale grupper.

Kanal 24s redegjørelse

Kanal 24 redegjør for overordnede krav til sendingene, og kravet om tilbud til brede og smale grupper, i allmennkringkasterregnskapet (s. 3-8). Der fremgår følgende:

- Kanal 24 har en allmennkringkasterprofil med tilbud både til brede og smale grupper over hele landet.

Medietilsynets vurdering

Vurderingene av de spesifikke kravene i punkt 2.4.1, viser at Kanal 24 i 2007 hadde egne programmer for smale lyttergrupper og innenfor smale temaområder. Kanal 24 tilbød eksempelvis programmer for barn og unge, det flerkulturelle Norge og den samiske befolkningen, og videre tilbød kanalen livssynsprogrammer og programmer med smal kultur og smal musikk. Likevel har Kanal 24 på flere områder et stykke igjen før kravene til *andel* programmer for smale lyttergrupper og innenfor smale temaområder, er innfridd. Det vises her spesielt til punkt 2.4.1.3 om barneprogrammene, punkt 2.4.1.4 om ungdomsprogrammene, punkt 2.4.1.5 om den flerkulturelle dekningen, punkt 2.4.1.6 om livssynsprogrammer og punkt 2.4.1.7 om programmer for den samiske befolkningen.

I tillegg til de spesifikke konsesjonskravene for ulike programområder i Kanal 24s konsesjon, har kanalen også forpliktet seg til å levere en viss andel programmer innenfor enkelte andre programområder, jfr. tabell 2 (tabell for forpliktene programleveranser) under punkt 2.3.2. Figur 4 under punkt 2.4.2.1 om *tematisk og sjangermessig bredde*, viser at Kanal 24 hadde en underleveranse i kategoriene *programmer for "de nye eldre"* og *programmer om natur, vitenskap, teknologi*.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke fullt ut kan sies å innfri kravet om programmer for både brede og smale lyttergrupper i 2007, ettersom kanalen underleverer innen flere kategorier.

2.4.2.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur

Konsesjonen § 3-2 bokstav c):

Sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

Kanal 24 redegjør for overordnede krav til sendingene, og kravet om tilbud til brede og smale grupper, i allmennkringkasterregnskapet (s. 3-8). I tilknytning til dette kravet skriver Kanal 24 følgende:

- Kanalen ønsker med sine sendinger å fremme godt norsk språk, identitet, kultur og norsk musikk.

Medietilsynets vurdering

Ved vurderingen av hvorvidt Kanal 24 innfrir det overordnede kravet til om å styrke norsk språk, identitet og kultur, legger Medietilsynet vekt på graden av innfrielse for en rekke av de øvrige konsesjonsvilkårene. Blant annet er andelen norsk musikk Kanal 24 bruker i sine sendinger, kulturdekningen, nyhets- og aktualitetsdekningen, verbandelen, samt bruken av dialekter/målformer, vesentlig for innfrielsen av kravet om å styrke norsk språk, identitet og

kultur. I tillegg er det grunn til å presisere at norsk identitet og kultur favner et mangfold av kulturer og identiteter. Dette innebærer at også Kanal 24s innfrielse av programmer *for det flerkulturelle Norge* og *programmer særlig rettet mot den samiske befolkning*, har betydning for hvorvidt kanalen kan sies å oppfylle dette overordnede kravet.

Medietilsynets vurderinger av Kanal 24s innfrielse av de øvrige konsesjonsvilkårene, viser at Kanal 24 innfrir kravene om *daglig aktualitetsmagasin* og *daglig kulturprogram for brede og smale lyttergrupper*. Videre kan Kanal 24 vise til en tilfredsstillende andel *nyhetsbulletiner* og *programmer med musikk for smale grupper*. Medietilsynet mener også andelen verbalinnslag i forhold til reklame og musikk hos Kanal 24, relativt sett kan sies å være tilfredsstillende høy. Kanal 24 kan vise til bruk av begge de offisielle målformene og mange ulike dialekter, og gjennom alle disse faktorene kan kanalen sies å bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. På den andre siden innfrir ikke Kanal 24 når det gjelder kravet om *utvidede nyhetssendinger* og kravene til andel når det gjelder *norsk musikk* og *”norsk på norsk” musikk, programmer for det flerkulturelle Norge* og *sendinger for den samiske befolkningen*. Den manglende måloppnåelsen innenfor disse områdene, svekker kanalens innfrielse av dette overordede kravet.

Medietilsynets konklusjon

Samlet viser Medietilsynets vurderinger at Kanal 24 på enkelte områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur, samtidig som manglende måloppnåelse på andre programområder samlet sett svekker dette. Medietilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at Kanal 24 til en viss grad bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

DELRAPPORT III – P4

3 Vurdering av P4 Radio hele Norges programvirksomhet i 2007

3.1 Sammendrag

Medietilsynet mener P4 innfrir konsesjonsvilkårene når det gjelder:

- Andel nyhetsbulletiner
- Andel samiske nyheter
- Andel brede kulturmagasiner og kulturinnslag i brede sendeflater
- Andel programmer med smalt kulturfokus
- Andel norsk musikk
- Andel programmer for smale musikkjangre
- Andel programmer for religion og livsfilosofi
- Andel programmer for og om det flerkulturelle Norge

Medietilsynet mener P4 bryter konsesjonsvilkårene når det gjelder:

- Andel distriktsnyheter
- Analytiske, kritiske og fordypende perspektiver i nyhetsdekningen
- Andel kulturnyheter
- Analytiske, kritiske og fordypende perspektiver i kulturdekningen
- Andel internasjonal kultur
- Andel norsk musikk – på norsk
- Andelen internasjonale nyheter
- Andelen kulturdebatter
- Sammensettingen av målformer og dialekter

- Innholdet i programmer for barn
- Innholdet i programmer for unge

Medietilsynet varsler sanksjoner for brudd på konsesjonsvilkårene når det gjelder kravet til **innhold i programmer for barn** og kravet til **innhold i programmer for unge**. Disse forholdene tas opp i egne tilsynssaker. Varsel om sanksjon sendes P4 i brev form.

3.2 Vurderingsgrunnlag

Ved utlysningen av det femte riksdekkende radionettet, ble det i søknadsdokumentet opplyst at programprofilen i konsesjonen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting, ”*med egenproduserte nyhets- og aktualitetssendinger og med en tydelig kulturprofil som reflekterer uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv*”¹⁴. Søknadsdokumentet omhandlet også hvilke kriterier som ville bli tillagt vekt ved vurderingen av søkerens programprofil, og presiserte blant annet at planer for en variert bruk av norske målformer og dialekter ville bli vektlagt.

Konsesjonen for riksdekkende reklamefinansiert radio i det femte riksnettet ble gitt til P4 Radio Hele Norge ASA (P4) for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2013.

Konsesjonsvilkårene omfatter både programkrav og krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasterregnskapene er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. P4s søknad, herunder programplaner og konkrete leveranssmål, er gjort til en del av vilkårene for konsesjonen. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes først og fremst med utgangspunkt i P4s allmennkringkasterregnskap for 2007. Medietilsynet har også hentet programinformasjon på P4s nettsider. I tillegg har tilsynet gjort stikkprøver av P4s programmer innenfor ulike programkategorier. I vurderingen av innfrielsen av kravene til programmer for barn og unge, har Medietilsynet også gjort nytte av en kvantitativ innholdsanalyse foretatt av forskere ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo, på oppdrag av Medietilsynet.

¹⁴ Søknadsdokument for radiokonsesjon av 28. februar 2003. Tilgjengelig på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/medier/konsesjon/043061-990048/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om radiokonsesjonen, som P4s søknad om konsesjon, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990045/dok-bn.html>.

3.3 Konesjonsvilkår

3.3.1 Innledende bemerkninger

I P4s konsesjon er det både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene kan sees som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd, vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene. Medietilsynet har, i årets rapport, derfor valgt å endre rekkefølgen de ulike kravene blir behandlet. De spesifikke kravene blir behandlet først, i punkt 2.4.1, mens de overordnede kravene blir vurdert til slutt, i punkt 2.4.2.

Ifølge konsesjonens § 1-10 andre ledd, skal P4 basere den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på tabellene på sidene 8 og 11 i konsesjonssøknaden. P4 skal også redegjøre for hvordan programkravene i konsesjonen er oppfylt og P4s vurdering av kvaliteten på det materialet som er sendt. Medietilsynet gjør i denne sammenheng for øvrig oppmerksom på at P4 er forpliktet til å oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som følger av konsesjonssøknaden. Bakgrunnen er at søknadens redaksjonelle planer og forpliktelser ifølge konsesjonsvilkårene § 3-2 annet ledd, er gjort til en del av konsesjonsvilkårene. Dette innebærer eksempelvis at angivelse av leveransekrav innen ulike programkategorier m.v. som fremgår av søknaden, i realiteten er å betrakte som et konsesjonsvilkår. En unnlattelse av å innfri et leveransekrav, innebærer således at det foreligger et brudd på konsesjonsvilkårene som Medietilsynet eventuelt kan sanksjonere.

Under punkt 2.3.2 viser vi tabellene fra henholdsvis konsesjonssøknadens side 8 om *forpliktende programleveranser* (tabell 1) og søknadens side 11 med *styringsmål for tema og sjanger, antall verbalinnslag per år* (tabell 2). Tabellen over de forpliktende programleveransene og styringsmålstabellen er supplert med tallene fra P4s rapportering om programtilbudet for både 2006 og 2007. Medietilsynet vil presisere at de to tabellene ikke representerer en oversikt over den totale programvirksomheten til P4. De to tabellene angir omfanget av innslag og programmer avgrenset til de spesifikke områder som P4 gjennom konsesjonssøknaden har forpliktet seg på. Tabell 2 er en oversikt over hvordan verbalinnslagene fordeler seg på tema og sjangrer innenfor de forpliktende

programleveransene i tabell 1. Oversikten sier noe om antall innslag, men ikke om varigheten av de enkelte innslagene. Tallene i søknadskolonnen kan betegnes som *søknadsprofilen*, og tallene i 2007-kolonnen som *programprofilen*.

Med utgangspunkt i tabell 1 utgjør de forpliktende programleveransene i konsesjonssøknaden sammenlagt 3 902 timer per år. I 2007 har P4 samlet rapportert for en sendetid på 7 225 timer. Når det totale sendetidsomfanget for en 24-timers radio i 2007 var på 8 760 timer, betyr det at 1 535 timer av virksomheten i fjor ikke kommer til syne i rapporteringen. Dette ga P4 i konsesjonssøknaden også uttrykk for: ”Tabellen gir ikke et fullstendig bilde av kanalens sjangermessige variasjon, men angir våre kvantitative løfter” (s. 8 i konsesjonssøknaden). I tråd med konsesjonsvilkårene § 1-10 baserer P4 den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på disse tabellene, og presenterer ikke en prosentvis fordeling av samtlige programkategorier i sendeflaten som helhet. Dette gir visse begrensninger for vurderingen av det totale programtilbudet og de overordnede kravene som gjelder for sendingene sett under ett.

3.3.2 P4s kvantitative programløfter

P4 har i konsesjonssøknaden, i programvirksomheten og i allmennkringkasterregnskapet tatt i bruk EBU¹⁵ klassifiseringsverktøy *Escort 2.4*¹⁶. I allmennkringkasterregnskapet rapporterer P4 de forpliktende programleveransene i forhold til tematisk og sjangermessig bredde, i følgende to tabeller¹⁷:

¹⁵ EBU står for European Broadcasting Union, som er en sammenslutning av de europeiske allmennkringkasterne.

¹⁶ Tilgjengelig på http://www.ebu.ch/CMSimages/en/tec_EBU_escort2-4_tcm6-11889.pdf

¹⁷ Tabellene finnes henholdsvis på s. 12 (tabell 1) og på s. 24 (tabell 2) i allmennkringkasterregnskapet. Begge bygger på tabellene i P4s konsesjonssøknad av 30. april 2003, på henholdsvis s. 8 (tabell 1) og s. 11 (tabell 2). Leveransemålene som fremgår av søknadskolonnene er en del av konsesjonsvilkårene, jf. orienteringen under punkt 3.3.1 om at redaksjonelle planer og forpliktelser i søknaden er en del av konsesjonsvilkårene.

Tabell 1): Forpliktende programleveranser¹⁸

Forpliktende programleveranser	Antall			Sendetimer		
	søknad	2006	2007	søknad	2006	2007
Nyhetsssendinger	8 200	8 552	8 317	400	441	424
Nyheter på samisk	400	564	634	20	19	23
Distriktsnyheter	260	369	394	13	10	11
Sportsnyheter	1 040	1 303	1 105	52	35	30
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - innenriks	200	506	557	100	254	327
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - utenriks	50	87	91	25	44	46
Daglige kultur-nyhetssendinger	880	894	1 240	44	25	39
Daglig bredt kulturmagasinet*	250	222	642	500	443	1 252
Kulturinnslag (ekskl. kulturnyheter), i brede sendeflater	1 300	6 488	6 110	100	176	176
Programmer med smalt kulturfokus*	280	512	344	200	449	448
Programmer for smale musikksjangre*	320	431	723	200	329	825
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.4.2 Barn)*	360	298	394	235	200	254
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.4.3 Ungdom)*	250	297	309	750	746	880
Programmer for religion og livsfilosofi*	102	112	140	51	82	112
Flerkulturelle (EBU-målgruppe: 4.4.2 Flerkulturelle)*	80	62	197	70	31	120
Programmer med sport og idrett*	400	132	125	325	451	455
Programmer rettet mot trafikkanter*	300	510	523	640	1 465	1 579
Programmer med smalt fokus, natur, vitenskap, medisin, helse*	40	35	40	20	17	20
Natur, vitenskap, medisin, helse, innslag i brede programmer	500	409	668	30	12	22
Forbrukerstoff/innslag i brede programmer	550	924	996	35	23	27
Medier, mediekritikk og -satire*	40	0	30	40	0	30
Programmer tilpasset "eldre" radiolyttere*	52	129	132	52	211	136

P4 har korrigert visse tall og opplysninger i forhold til søknadens tabell over forpliktende programleveranser. Samtlige korrigeringer er innarbeidet i vår fremstilling av tabell 1. Tabell 1 vil i det følgende også bli omtalt som tabell over forpliktende programleveranser.

Den andre hovedtabellen (tabell 2), heretter omtalt som styringsmålstabellen, viser ifølge P4 minimumsproduksjonen av antall verbalinnslag i de program- og innslagsleveranser som fremgår av tabell 1. I styringsmålstabellen krysser P4 de to dimensjonene tema og sjanger, og viser summen av de leveranssmål som for øvrig er beskrevet i konsesjonssøknaden.

Tabell 2): Styringsmål for tema og sjanger, antall verbalinnslag per år

Styringsmål	Bulletin - nyheter, kultur, sport, samisk, vær,		Kommentar - analyse, anmeldelser,		Innslag - rapportasje, montasje, intervju		Debatt - diskusjon, meningsbryting		Presentasjon - generelt programledere,		Dramatisert - skuespill, opplesning, sketsj		Underholdning - humor, show, konkurranser	
	Søknad	2007	Søknad	2007	Søknad	2007	Søknad	2007	Søknad	2007	Søknad	2007	Søknad	2007
Nyheter og aktuelt	9 555	15 217	300	288	570	1 353	390	228	40	457	0	3	0	233
Religion og livsfilosofi	0	0	170	130	270	507	70	50	370	196	0	0	0	0
Samfunnsspørsmål	0	0	350	344	1 770	1 714	320	701	170	225	0	0	0	4
Sport, topp- og breddeidrett	680	1 105	960	434	1 440	1 402	40	10	140	349	0	0	0	8
Forbrukersaker	0	0	95	92	393	698	40	29	115	168	0	1	0	7
Hjem og fritid	0	0	50	85	640	2 009	10	13	80	369	0	116	0	38
Kunst og kultur totalt	880	1 240	560	733	3 030	3 518	120	73	1 570	1 734	40	33	0	19
- musikk	0	0	200	417	1 100	1 805	20	8	1 260	1 330	0	28	0	11
- bildekunst	0	0	20	3	170	52	10	3	30	51	0	0	0	0
- teater og film	0	0	120	127	660	544	20	12	100	72	0	0	0	2
- media og mediekritikk	0	0	140	110	620	588	60	43	100	170	40	4	0	2
- litteratur	0	0	60	21	340	303	10	7	60	62	0	1	0	0
- historie	0	0	20	55	140	226	0	0	20	49	0	0	0	4
Natur, vitenskap, medisin og helse	0	0	100	57	410	347	20	15	280	206	0	2	0	1
Drama	0	0	0	1	0	65	0	0	0	21	430	98	0	48
Underholdning	0	0	0	28	0	1 778	0	1	0	938	0	48	1 670	3 249

¹⁸ Tabell 1 (tabell for forpliktende programleveranser) fastsetter et nivå for bestemte programleveranser som P4 minst skal levere, og etterlater et sendetidsrom hvor kanalen kan levere mer av det spesifiserte innholdet og/eller et annet programinnhold. Ettersom P4 ikke rapporterer om den totale programvirksomheten, gis det ikke et fullstendig bilde av kanalens faktiske programprofil.

En rapportering etter styringsmålstabellen synliggjør den sjangermessige bredden i radiotilbudet, noe som er særlig viktig i forhold til Medietilsynets vurdering av om de kritiske, fordypende og analytiske perspektivene blir ivaretatt.

Som nevnt under punkt 3.3.1 ovenfor, er P4 gjennom konsesjonsvilkårene § 1-10 andre ledd forpliktet til å basere den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på styringsmålstabellen i tillegg til tabellen over de forpliktende programleveransene. I brev til Kultur- og kirke departementet av 21.12.2006 ba P4 om en presisering av forståelsen av styringsmålstabellen. Etter P4s oppfatning er styringsmålstabellen kun ment som uforpliktende målsettinger. I brev til P4 av 29.6.2007 slo departementet imidlertid fast at tallene i styringsmålstabellen må forstås som forpliktende krav. Samtidig mener departementet at det sentrale er at P4 oppfyller de overordnede programplanene i konsesjonssøknaden. Følgende fremgår av departementets brev til P4:

Departementet understreker derfor at Medietilsynets oppgave på dette punktet ikke bør være å foreta en detaljprøving av eventuelle minimale avvik, men vurdere om hovedlinjene i programtilbudet er i samsvar med programplanene i konsesjonssøknaden. Etter departementets syn bør bruk av sanksjoner forbeholdes tilfeller der det er tale om større avvik. Medietilsynet må i denne forbindelse utøve et skjønn.

Dette betyr at Medietilsynet heretter vil kunne ilegge sanksjoner for brudd på kravene som fremkommer av i styringsmålstabellen.

Kanal 24 har for 2007 levert en styringsmålstabell som gjelder for hele året, men som ikke inkluderer helg og kveld. Medietilsynet legger de innrapporterte tallene til grunn for vurderingen av Kanal 24s innfrielse av forpliktelsene som fremgår av styringsmålstabellen. P4 og Kanal 24 er underlagt samme kontroll, ved at begge kanalene blir vurdert både i henhold til styringsmålstabellen og tabellen over forpliktende programleveranser.

Med basis i det tallmessige grunnlaget som fremgår av leveransemål- og styringsmålstabellen, og de beskrivelsene P4 har gitt om virksomheten i 2007, vil Medietilsynet vurdere hvorvidt P4 innfrir de krav som fremgår av konsesjonsvilkårene. Herunder vurderes om konsesjonssøknadens redaksjonelle planer og forpliktelser er oppfylt.

3.4 Programkravene i P4s konsesjon

Formålsbestemmelsen i § 1-1 i P4s konsesjon lyder som følger:

Konsesjonens formål er å fastsette plikter og rettigheter som bidrar til at konsesjonæren utøver sin rett og plikt til å sende riksdekkende reklamefinansiert radio på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske radiolyttere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig radiotilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere P4s innfrielse av programforpliktelsene i §§ 3-2 til 3-5. De overordnede kravene til sendingene er nedfelt i konsesjonens § 3-2:

Konsesjonærens sendinger skal være basert på prinsippene for allmennkringkasting, med egenproduserte nyhets- og aktualitetssendinger og med en tydelig kulturprofil som reflekterer uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv. Dette innebærer blant annet at sendeflaten skal

- d) ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og innenfor den enkelte programkategori*
- e) inneholde programmer og musikk for både brede og smale lyttergrupper samt programmer som appellerer til ulike aldersgrupper*
- f) ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv*
- g) bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur*

Presiseringene som fremgår av § 3-2 bokstav a) til d) angir hovedkriterier for vurderingen av P4s programtilbud. De *spesifikke* kravene til sendingene fremgår av §§ 3-3 (nyhets- og aktualitetssendingene), 3-4 (kultursendingene) og 3-5 (målformer og dialekter). I tillegg fremgår det av tabell 1 (tabell for forpliktende programleveranser) spesifikke krav til andelen programmer og sendetimer innenfor konkrete temaområder. Tabell 2 (styringsmålstabellen) angir krav til sjangerfordeling.

3.4.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

3.4.1.1 Nyhets- og aktualitetsdekningen

Konsesjonen § 3-3:

Konsesjonæren skal ha en egen nyhetsredaksjon og skal tilby faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for nyhets- og aktualitetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 17-20).

Der fremgår det blant annet følgende:

- Nyhets- og aktualitetsavdelingen er P4s største redaksjonelle avdeling og er tildelt ressurser deretter.
- Avdelingen er organisert med en ledelse og publiseringsansvar/sentraldesk på Lillehammer, og med en ledelse for de stoffproduserende medarbeiderne i Oslo, Bergen, Tromsø, Trondheim, Lillehammer og Kristiansand.
- Sendetiden for P4-Nyhetene er hverdager hver time fra kl. 0600 til 2400, samt hver halvtime morgen og ettermiddag. I helger og på helligdager sendes nyheter hver time fra kl. 0800 til 2400.
- Det ble sendt 8317 sendinger og 424 timer med nyheter i 2007. Dette er innenfor kravet på 8200 sendinger og 400 timer.
- P4s distriktsnyheter kalles *Sveip over Norge*, og sendes om formiddagen og ettermiddagen alle hverdager.
- Det ble sendt 394 sendinger og 11 timer med *distriktsnyheter* i 2007. Kravet er 260 sendinger og 13 timer. P4 leverer med andre ord nok antall sendinger, men underleverer på antall timer.

Medietilsynets vurdering

Etter Medietilsynets vurdering har P4 en tilfredsstillende andel egenproduserte nyheter gjennom hele dagen. Når det gjelder *distriktsnyheter*, tilfredsstiller P4 kravet til antall sendinger, men ikke kravet til antall timer. P4 kan imidlertid vise til en økning i antall timer med *distriktsnyheter* siden 2006.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 innfrir kravet om faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen. Tilsynet konkluderer videre med at P4 ikke innfrir kravet til *distriktsnyheter*. Ettersom P4 kan vise til en positiv utvikling på området, vil imidlertid

Medietilsynet ikke forfølge dette videre nå, men legger til grunn at en tilfredsstillende andel *distriktsnyheter* er på plass i 2008.

3.4.1.2 Kritiske, analytiske og fordypende perspektiv i nyhetsdekningen

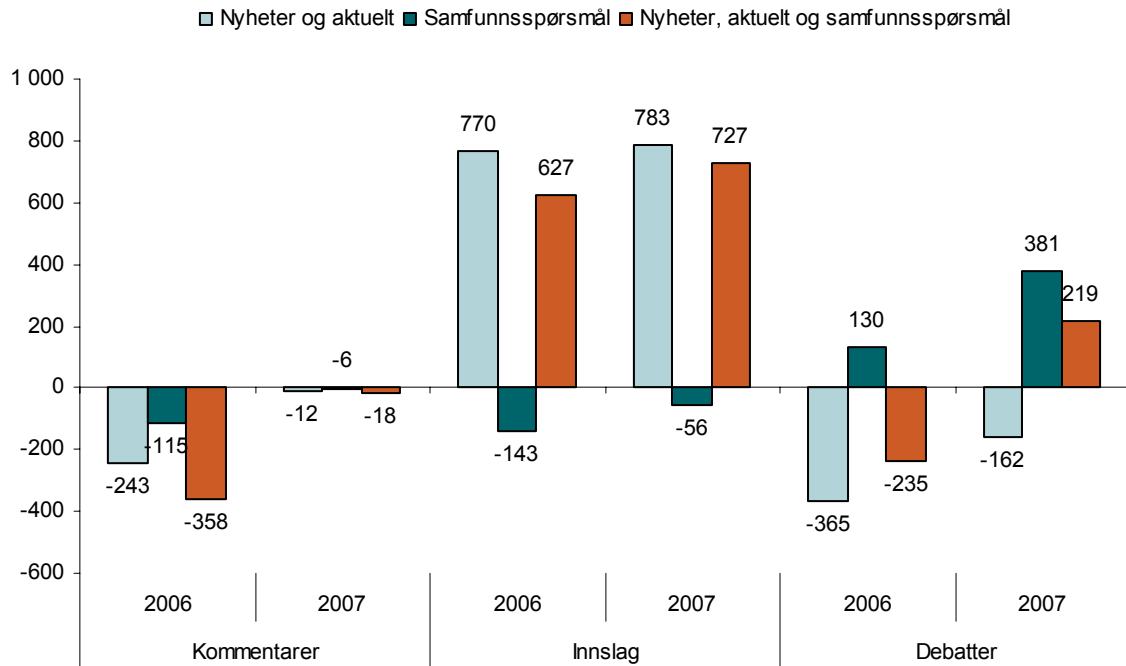
Konsesjonen § 3-3 a):

Nyhets- og aktualitetssendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

P4s redegjørelse

- Sendingene kl. 0730 og 1730 er utvidet og gir større rom for dypere kommentarer og analyser.
- I 2007 omtalte P4 24561 egensaker, hvorav 1948 var såkalte eksklusive egensaker. P4 publiserte også 6378 saker med egne vinkler på ”fellesnyheter”. Alle tallene er høyere enn for 2006.
- P4s arena for kritisk debatt og meningsbryting er i hovedsak aktualitetsmagasinet *Syttent Tretti*, som sendes alle hverdager.
- Også i programmet *Radiofrokost* har det i 2007 vært fokus på nyheter og aktualiteter.
- P4 sender også det ukentlige programmet *Vi og Verden*, som er to programmer under samme vignett: én del fokuserer på innenrikssaker og den andre på utenrikssaker
- Det ble i 2007 sendt 557 programmer og 327 timer med *nyhetsperspektiv, debatt og analyse, innenriks*. Dette er en økning siden 2006, og innenfor kravet på 200 programmer og 100 timer.
- Det ble videre sendt 91 programmer og 46 timer med *nyhetsperspektiv, debatt og analyse, utenriks*. Også dette er en økning siden 2006, og innenfor kravet på 50 programmer og 25 timer.

Figur 1

Figuren viser P4s andel verbalinnslag i sjangrene *kommentar*, *innslag* og *debatt* i nyhetsdekningen og dekningen av samfunnsspørsmål, målt i forhold til forpliktelsene i konsesjonssøknaden. Figuren viser fordelingen for henholdsvis 2006 og 2007. Søylene under den vannrette streken viser hvor P4 har underleveransert.

Medietilsynets vurdering

Det er først og fremst gjennom utvidede nyhetssendinger og aktualitetsmagasin det kan gis størst rom for kritiske, analytiske og fordypende perspektiv. Denne typen programmer er derfor av betydning for at lytterne kan få bedre forståelse for det som skjer i samfunnet. P4 kan vise til utvidede nyhetssendinger, et daglig aktualitetsmagasin og et ukentlig innenriks- og utenriksmagasin; i tråd med forpliktelsene som fremgår av konsesjonen og konsesjonssøknaden. P4 kan dessuten vise til at andelen egensaker og eksklusive egensaker har økt siden 2006.

Medietilsynet legger til grunn at det er innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og til dels *innslag* det gis rom for kritiske, analytiske og fordypende perspektiver. Tilsynet bruker derfor fordelingen av disse sjangrene som et måleverktøy for å vurdere P4s innfrielse av

kravet om kritiske, analytiske og fordypende perspektiver i nyhetsdekningen. Figur 1 ovenfor viser fordelingen av sjangrene *kommentarer*, *innslag* og *debatter* i nyhets- og aktualitetssendingene til P4 i 2006 og 2007, i forhold til de forpliktende tallene i styringsmålstabellen. Figuren viser at P4 har en tilfredsstillende andel av sjangeren *innslag* når det gjelder *nyheter og aktuelt*, men leverer får få *innslag* når det gjelder *samfunnsspørsmål*. Når det gjelder sjangeren *debatt* kan P4 vise til en tilfredsstillende andel når det gjelder *samfunnsspørsmål*, men underleverer antall *debatter* i kategorien *nyheter og aktuelt*. Andelen *kommentarer* er for lav både for *nyheter og aktuelt* og *samfunnsspørsmål*. Hvis en sammenligner med tallene for 2006, ser en imidlertid at P4 har hatt en betydelig forbedring av alle de tre sjangrene både hva gjelder *nyheter og aktuelt* og *samfunnsspørsmål*. Medietilsynet ser positivt på denne utviklingen.

Medietilsynets konklusjon

Etter Medietilsynet samlede vurdering, som både tar utgangspunkt i P4s redegjørelse for sine nyhets og aktualitetssendinger og statistikken som fremgår av styringsmålstabellen, inkluderer P4 kritiske, fordypende og analytiske perspektiver i sine nyhets- og aktualitetssendinger. P4 kan fremdeles ikke sies å innfri kravet til sjangerfordeling, men tilsynet har valgt å legge avgjørende vekt på den positive utviklingen P4 kan vise til på dette området, og vil derfor ikke forfølge dette forholdet videre for kringkastingsåret 2007. Medietilsynet legger imidlertid til grunn at den positive utviklingen fortsetter, slik at P4 kan vise til en ytterligere forbedring i 2008.

3.4.1.3 Internasjonale nyheter

Konsesjonen § 3-3 b):

Nyhets- og aktualitetssendingene skal dekke både norske og internasjonale nyheter og aktualiteter.

I henhold til P4s konsesjonssøknad (s. 5) skal minst hver fjerde sak i P4s nyhetssendinger være utenriks.

P4s redegjørelse

- P4 har korrespondenter i USA, Tyskland, England og Israel.
- P4 har hatt en nedgang i andelen utenrikssaker. Dette forklares med at flere store nasjonale saker fikk bred omtale, som Valla-saken og Terra-saken, noe som gikk på bekostning av utenriksandelen. P4 har en absolutt målsetting om å ha en utenriksandel på minst 25 prosent, men påpeker at denne vil svinge fra år til år.
- I 2007 sendte P4 18867 innenrikssaker og 5694 utenrikssaker. Tilsvarende tall for 2006 var henholdsvis 14957 og 4870.

Tabell 3

Tabellen viser P4s fordeling av innenriks- og utenriksstoff i nyhetsdekningen fra 2005 til 2007:

	2005	2006	2007
Innenriks	75,3 %	75,4 %	76,8 %
Utenriks	24,7 %	24,6 %	23,2 %

Medietilsynets vurdering

Ifølge P4s konsesjonssøknad skal minst hver fjerde nyhetssak være av internasjonal karakter. Ved vurderingen av P4s innfrielse av dette vilkåret legger Medietilsynet til grunn at kravet er absolutt. Bakgrunnen for dette er blant annet at det ved utlysningen av P4s konsesjon, ble lagt vekt på at konsesjonæren skulle ha en tydelig nyhetsprofil. Når P4 har et minimumskrav knyttet til den internasjonale nyhetsdekningen, er det et uttrykk for at befolkningen har krav på variert informasjon om det som skjer på den internasjonale arena. Det kan derfor ikke være slik at tilfanget av nasjonalt nyhetsstoff skal være avgjørende for hvilken plass utenrikssaker får i nyhetsdekningen.

Medietilsynet mener det er forståelig at andelen utenriksstoff i P4s nyheter vil variere, men P4 må ta bevisste valg og prioriteringer for å sørge for at minimumsandelen på 25 prosent uansett innfris. Medietilsynet har ved evalueringen av P4s programvirksomhet både i 2005 og 2006 konstatert at andelen internasjonale nyheter har vært under minstekravet, og tilsynet mener det vanskelig kan forsvares at andelen utenrikssaker er under kravet på 25 prosent år etter år. Tilsynet har i tidligere rapporter valgt å ikke forfølge forholdet videre, ettersom andelen utenriksstoff har ligget tett opptil kravet. Samtidig har tilsynet signalisert at en nedgang i

andelen utenrikssaker vil være problematisk. Det har i 2007 vært en ytterligere reduksjon i andelen internasjonale nyheter. Det totale antallet utenrikssaker som ble sendt i 2007, har imidlertid økt fra 4870 til 5694 saker siden 2006. Når prosentandelen likevel har gått ned, har dette sammenheng med at det totale antallet nyhetssaker (utenriks og innenriks) også har økt.

Medietilsynet hadde en forventning om at P4 skulle innfri dette konsesjonsvilkåret for 2007. Når P4 ikke innfrir minstekravet og i tillegg har hatt en reduksjon i andelen utenriksstoff, mener tilsynet dette er kritikkverdig. Tilsynet mener det må kunne forventes av P4 at det gis større rom for internasjonale nyheter i sendingene. Medietilsynet vektlegger imidlertid at det faktiske omfanget av internasjonale nyhetssaker har økt i 2007, og velger derfor å ikke følge dette forholdet i en egen tilsynssak.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 ikke innfrir kravet om å dekke internasjonale nyheter.

3.4.1.4 Samiske nyhetssendinger

Konsesjonen § 3-3 c):

Det skal være minst to daglige nyhetssendinger på samisk.

P4s redegjørelse

- I 2007 valgte P4 å sende tre nyhetssendinger på samisk per dag, og ikke kun to som konsesjonen krever.
- Det ble i 2007 sendt 634 nyhetssendinger på samisk, tilsvarende 23 timer. Dette er en betydelig økning fra 2006, og innebærer at P4 nå er innenfor kravet om 400 sendinger og 20 timer.

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet er positive til at P4 nå innfrir kravet om samiske nyhetssendinger.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 innfrir kravet om minst to daglige nyhetssendinger på samisk.

3.4.1.5 Kultursendingene

Konsesjonen § 3-4 a):

Dekningen av kulturuttrykk skal være preget av bredde og variasjon. Også smale kulturuttrykk skal vies oppmerksomhet.

P4 skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende 880 sendinger og 44 timer med daglige *kulturnyhetssendinger*, 250 sendinger og 500 timer innen kategorien *daglig bredt kulturmagasinet*, og 1300 sendinger og 100 timer innen kategorien *kulturinnslag i brede sendeflater*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for kultursendingene i allmennkringkasterregnskapet (s. 20-24). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 sendte fem daglige bulletiner med kultur- og underholdningsnyheter i 2007. I tillegg ble det sendt en til to lettere underholdningsbulletiner for ungdom på kveldstid.
- P4 ble ilagt sanksjon for brudd på kravet til daglige *kulturnyhetssendinger* i 2006, og har derfor lagt inn en ekstra kulturnyhetssending i det daglige kulturprogrammet *RadioRama*, samt en lettere kulturbulletin på kveldstid. P4 forventer full effekt av disse tiltakene først i 2008.
- P4 sender det brede kulturprogrammet *Ett-to-tre* (tidligere *Colosseum*) alle hverdager mellom kl. 1300 og 1500. Dette programmet skal informere, utfordre og underholde lytterne på de fleste av kulturens temaer og sjangrer. Programmet har en bred tilnærming, men presenterer likevel også smale saker i en kortere, tilgjengelig form.
- P4 har for 2007 også valgt å kategorisere programmet *Michael direkte* som et *daglig bredt kulturmagasinet*, ettersom hovedtyngden av de saker som tas opp omhandler

kultur og kulturpersonligheter. Dette programmet sendes hverdager mellom kl. 1100 og 1300.

- P4 sendte 1240 sendinger og 39 timer med *kulturnyhetsmeldinger* i 2007. Dette er en økning fra 2006. Kravet er 880 sendinger og 44 timer. P4 leverer med andre ord tilstrekkelig antall sendinger, men underleverer på antall timer.
- P4 sendte 642 programmer og 1252 timer i kategorien *daglig bredt kulturmagasinet* i 2007. Dette er innenfor kravet om henholdsvis 250 sendinger og 500 timer.
- P4 sendte videre 6110 sendinger og 176 timer med *kulturinnslag i brede sendeflater*. Dette er innenfor kravet på henholdsvis 1300 sendinger og 100 timer.

Medietilsynets vurdering

Ettersom det ved utlysningen av P4s konsesjon gikk fram at kanalen skulle ha en klar kulturprofil, har Medietilsynet vært særlig opptatt av å følge med på P4s kulturdekning. På bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2006 fikk P4 sanksjoner for brudd på to krav knyttet til kanalens kulturdekning, henholdsvis kravet om *kulturnyhetsmeldinger* og andelen internasjonal kultur. Når det gjelder andelen *kulturnyhetsmeldinger* kan P4 vise til en betydelig økning siden 2006. P4 innfrir fremdeles ikke kravet til antall timer med kulturnyheter, men Medietilsynet mener likevel dette er en positiv utvikling.

P4 kan også vise til flere brede kulturprogrammer, samt kulturinnslag i brede sendeflater.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 har en daglig bred kulturdekning, selv om kravet til antall timer med kulturnyheter ikke er innfridd. Tilsynet legger til grunn at økningen i antall kulturnyheter fortsetter, slik at P4 også innfrir denne dimensjonen ved kravet i 2008.

3.4.1.5.1 Kritiske, analytiske og fordypende perspektiv i kulturdekningen

Konsesjonen § 3-4 b):

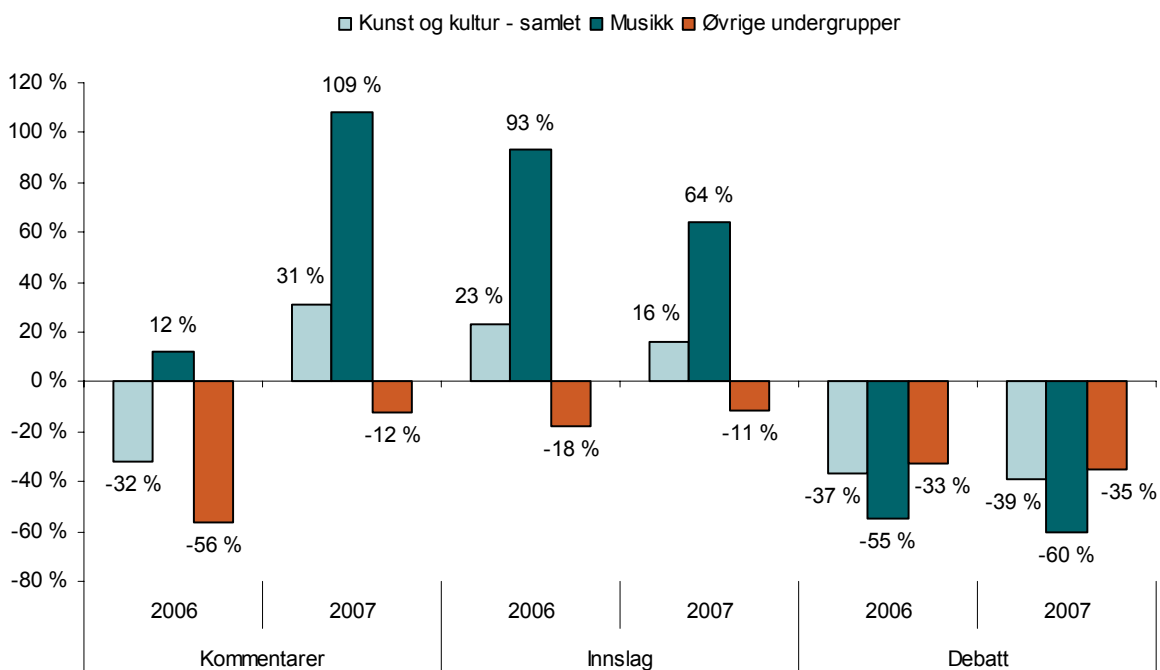
Kultursendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

P4 skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende 320 sendinger og 200 timer innen kategorien *programmer med smalt kulturfokus*.

P4s redegjørelse

- Det er viktig for P4 å presentere programmer med anledning til fordypning og spesialisering innen kulturfeltet. *RadioRama*, som sendes hverdager kl. 1800 til 1930 er P4s program for smalere kultur og fordypning.
- P4 sendte i 2007 også enkeltprogrammer med smalt kulturfokus, blant annet ble det sendt portretter av kjente og mindre kjente nordmenn hver søndag i prime time.
- P4 sendte 344 sendinger og 448 timer innenfor kategorien *programmer med smalt kulturfokus* i 2007. Dette innebærer en nedgang siden 2006, men er innenfor kravet om henholdsvis 280 sendinger og 200 timer.

Figur 2

Figuren viser P4s andel verbalinnslag i sjangrene *kommentar*, *innslag* og *debatt* i kulturdekningen, målt i forhold til forpliktelsene i konsesjonssøknaden. Figuren viser fordelingen for henholdsvis 2006 og 2007.

Medietilsynets vurdering

P4 kan vise til flere programmer for smal kultur. Andelen programmer innenfor denne kategorien har sunket siden 2006, men P4 innfrir uansett kravet til antall sendinger og timer.

Medietilsynet legger til grunn at det er innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og til dels *innslag*, det gis rom for kritiske, analytiske og fordypende perspektiver. Tilsynet bruker derfor fordelingen av disse sjangrene som et måleverktøy for å vurdere P4s innfrielse av kravet om kritiske, analytiske og fordypende perspektiver i kulturdekningen. Figur 2 ovenfor viser fordelingen av sjangrene *kommentarer*, *innslag* og *debatter* i kultursendingene til P4 i 2006 og 2007, i forhold til de forpliktende tallene i styringsmålstabellen. Figuren viser at når det gjelder sjangrene *kommentarer* og *innslag*, har det vært en betydelig økning siden 2006. P4 innfrir kravene til disse sjangrene både når det gjelder *kunst og kultur (samlet)* og *musikk*, men P4 kan fremdeles ikke fullt ut sies å innfri leveransekravene for de øvrige undergruppene. Når det gjelder sjangeren *debatt* innfrir ikke P4 noen av leveransekravene for kultur, og det har dessuten vært en nedgang i andelen *kulturdebatter* siden 2006. Medietilsynet mener det er uheldig at P4 har et lavt antall *kulturdebatter* i sine sendinger, men er samtidig positiv til utviklingen i sjangerfordelingen i kulturtilbudet for øvrig.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 ikke kan sies å innfri kravet om kritiske, analytiske og fordypende perspektiv i kulturdekningen. Tilsynet mener det er beklagelig at den lave andelen *kulturdebatter* står i veien for den ellers positive utviklingen av sjangerfordelingen på kulturfeltet. Ettersom P4 samlet sett har hatt en betydelig forbedring på området, vil imidlertid ikke Medietilsynet ta dette forholdet opp i en egen tilsynssak, men legger til grunn at P4 kan vise til en betydelig forbedring også for andelen *kulturdebatter* i 2008.

3.4.1.5.2 Internasjonal kultur

Konsesjonen § 3-4 c):

Kultursendingene skal dekke både norsk og internasjonalt kulturliv.

I henhold til P4s konsesjonssøknad (s. 5) skal hvert fjerde innslag i kulturnyhetene være av internasjonal karakter.

P4s redegjørelse

- P4 ble ilagt sanksjon for brudd på kravet til internasjonal kultur i 2006, og har derfor hatt fokus på den internasjonale kulturarenaen i 2007. P4 forventer imidlertid at de tiltak som er satt i verk først vil få full uttelling i 2008.

Tabell 4

Andel innenriks og utenriks i kulturnyhetene	2005*		2006		2007	
	Timer	Prosent	Timer	Prosent	Timer	Prosent
Innenriks	1 318	76,2 %	2 200	85,7 %	1 948	79,1 %
Utenriks	412	23,8 %	368	14,3 %	516	20,9 %
Totalt	1 730	100,0 %	2 568	100,0 %	2 464	100,0 %

* Det ble ikke ført statistikk for hele 2005. Tallene i 2005 gjelder fra og med 30. mars.

Medietilsynets vurdering

P4 innfrir fremdeles ikke kravet om at hver fjerde kulturnyhet skal være av internasjonal karakter. Medietilsynet registrerer imidlertid at P4 kan vise til en betydelig økning i andelen internasjonale kulturnyheter i 2007. Tilsynet mener det er positivt at P4 har tatt konsekvensen av advarselen som ble gitt på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2006, og nå har økt fokuset på den internasjonale kulturarenaen.

Medietilsynets konklusjon

P4 kan ikke sies å innfri kravet til internasjonale kulturnyheter. Medietilsynet har imidlertid valgt å legge avgjørende vekt på at det har funnet sted en betydelig forbedring på området, og vil derfor ikke forfølge dette forholdet videre. Samtidig legger Medietilsynet til grunn at den positive utviklingen fortsetter, slik at P4 innfrir kravet til internasjonale kulturnyheter i 2008.

3.4.1.5.3 Musikk

Konsesjonen § 3-4 d):

Konsesjonæren skal spille minimum 35 % norsk musikk.

P4 skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende 320 sendinger og 200 timer innen kategorien programmer for smale musikkjangrer.

P4s redegjørelse

- P4 sendte 39,7 prosent norsk musikk i 2007. I 2006 hadde kanalen en norskandel på 40,9 prosent.
- P4 er glad for å kunne rapportere om en høy andel norsk musikk også i 2007. Andelen norsk musikk vil variere fra år til år, avhengig av kvaliteten på det som leveres fra norske artister, og hvorvidt den norske musikken kan konkurrere med utenlandsk musikk.
- P4 kan ikke vise til like positiv utvikling når det gjelder ”norsk på norsk”. P4 vil nå sette inn tiltak slik at de vil tilfredsstille kravet om 800 timer.
- P4 sendte i 2007 også egne programmer for smale musikkjangrer. Eksempler på slike programmer er *Den blå timen* og *Klassisk morgen*.
- P4 sendte 723 sendinger og 825 timer innen kategorien *programmer for smale musikkjangrer*. Dette er en økning fra 2006, og innenfor kravet om henholdsvis 320 sendinger og 200 timer.

Tabell 5

Norsk musikk, forpliktende sjangrer	Søknad	2004	2005	2006	2007
Norsk barnemusikk og viser	150	325	298	277	250
Norsk folkemusikk, country, roots, danseband	125	150	50	73	72
Norsk jazz	125	93	35	47	34
Norsk pop og rock	1 100	1 570	1 427	2 024	1 838
Norsk R&B, rap, world music, etnisk	100	98	109	109	66
Norsk musikk, totalt	1 600	2 236	1 919	2 530	2 260
- herunder "norsk musikk på norsk"	800*	750	743	755	736

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet er tilfreds med at P4 opprettholder den høye andelen norsk musikk også for 2007. Når det gjelder andelen ”norsk på norsk”, er tilsynet kritiske til at P4 ikke innfrir kravet og har en lavere andel enn i 2006. Tilsynet registrerer for øvrig at P4 vil sette i verk tiltak, slik at kanalen vil tilfredsstille kravet om 800 timer i fremtiden. Medietilsynet har forståelse for at andelen norsk musikk som sendes i kanalen, og da også ”norsk på norsk”, vil avhenge av kvaliteten på det som leveres fra norske artister. Samtidig vil tilsynet understreke at P4 som kulturkanal har ansvar for å synliggjøre og fremme norske artister og norsk språk. Dette henger også sammen med det overordnede kravet til P4s sendinger om å styrke norsk språk, identitet og kultur.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 innfrir kravet om norsk musikk i sine sendinger, selv om andelen ”norsk på norsk” er for lav. Tilsynet forventer imidlertid at P4 har økt fokus på å få en økning i andelen ”norsk på norsk” for 2008.

3.4.1.6 Målformer og dialekter

Konsesjonen § 3-5:

Konsesjonæren skal benytte begge de offisielle norske målformene og skal tilstrebe en bred sammensetting av dialekter fra hele landet.

Ifølge konsesjonssøknaden er det blant P4s forpliktelser at 30 prosent av verbalinnslagene ikke skal være på bokmål (s. 28). Videre fremgår det at P4 skal ha et mangfold av norske dialekter og unngå en østnorsk dialekt dominans i sendingene.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for bruken av målformer og dialekter i allmennkringkasterregnskapet (s. 9-11), samt i supplerende opplysninger i brev av 27.3.2008. Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 mener det ikke finnes et verktøy som viser bruken av dialekter og målformer på en god nok måte. Tabell 6 omfatter kun nyhetsankere og programledere. Ettersom ikke reportere i ulike innslag/liveopptredener er omfattet i denne tabellen, mener P4 den ikke gir et helhetlig bilde av P4s dialektbruk. Når det gjelder tabell 7 og 8 omfatter disse reportere på innslagsnivå, men sier ingenting om hvor mye reporteren deltar i det redaksjonelle innholdet.
- Når det gjelder bruken av nynorsk, viser P4 til at en av kanalens mest profilerte nyhetsankere snakker nynorsk. Også programlederen for *Syttentretti* i 2007 snakket nynorsk.
- For å øke andelen nynorsk vil P4 i alle sine stillingsannonser henstille nynorskbrukere til å søke ledige jobber i redaksjonen. Dette ble første gang gjort i forbindelse med flere utlyste stillinger i februar 2008.

Tabell 6

Tabellen viser dialektfordelingen på P4, hvor kun nyhetsankere og programledere er omfattet. Reportere i ulike innslag/liveopptredener er ikke med i tabellen.

Dialekter	2005	2006	2 007
Østlandet	69,7 %	60,6 %	64,8 %
Oslo	12,1 %	16,8 %	17,0 %
Sørlandet	6,4 %	5,6 %	3,4 %
Vestlandet	7,7 %	11,8 %	8,0 %
Midt-Norge	2,0 %	2,4 %	2,9 %
Ikke-norsk	2,1 %	2,8 %	4,0 %
Sum	100,0 %	100,0 %	100,1 %

Tabell 7

Tabellen viser dialektfordelingen i P4, basert på reportere i alle innslag i programmer og nyhetssendinger. Tabellen sier ingenting om hvor mye reporteren snakker i innslaget.

Dialekter	Antall innslag	% fordeling
Østlandet	2 249	44,5
Oslo	1 367	27,0
Vestlandet	548	10,8
Sørlandet	465	9,2
Midt-Norge	164	3,2
Ikke norsk	163	3,2
Nord-Norge	100	2,0

Tabell 8

Tabellen viser fordelingen av bokmål/nynorsk i P4, basert på reportere i alle innslag i programmer og nyhetssendinger. Tabellen sier ingenting om hvor mye reporteren snakker i innslaget.

Målformer	Antall innslag	% fordeling
Bokmål	4 645	91,9
Nynorsk	411	8,1

Medietilsynets vurdering

P4 ble på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2005 varslet om sanksjon for brudd på kravet til sammensetting av dialekter. P4 anmodet tilsynet om ikke å ilegge sanksjon for bruddet, ettersom P4 mente at statistikken som forelå ikke var tilstrekkelig til å gi et korrekt bilde av P4s dialektbruk. Etter en helhetsvurdering, hvor det blant annet ble tatt hensyn til mangelfull statistikk, valgte Medietilsynet å ikke ilegge P4 sanksjon for dette forholdet. Medietilsynet ba samtidig om at statistikk for bruken av dialekt på innslagsnivå ble inkludert i 2006-regnskapet. En slik statistikk ble imidlertid ikke inkludert i 2006-regnskapet, og P4 ble igjen anmodet om å inkludere dette for 2007-regnskapet.

P4 har for kringkastingsåret 2007 for første gang levert både statistikk for dialektbruk på innslagsnivå og bruken av bokmål/nynorsk. P4 mener imidlertid at dette fremdeles ikke gir et helhetlig bilde av fordelingen av dialekter og nynorsk/bokmål i kanalen.

Etter Medietilsynets oppfatning er det statistiske materialet P4 har rapportert tilstrekkelig til at tilsynet kan foreta en vurdering av sammensettingen av målformer og dialekter i kanalen. Selv om statistikken ikke fanger opp all språkbruken i kanalen i løpet av et år, mener tilsynet at

tabellene samlet sier mye om bruken av ulike målformer og dialekter. Når det gjelder tabell 7 og 8 påpeker P4 at tallene ikke sier noe om *hvor mye* reporteren deltar i innslaget.

Medietilsynet antar at alle reporterne, uavhengig av språk, deltar i varierende grad i de forskjellige innslagene, slik at dette derfor vil gjelde for reportere som snakker østnorsk/bokmål så vel som reportere som snakker andre dialekter/nynorsk.

Medietilsynet synes det er vanskelig å dra opp en linje for når P4 har en tilfredsstillende sammensetting av dialekter og målformer. Men ettersom det er et krav i konsesjonssøknaden at 30 prosent av sendingene ikke skal være på bokmål, mener tilsynet det bør kunne forventes at minst 30 prosent av sendingene består av nynorsk eller andre dialekter enn østnorsk. Tilsynet mener statistikken viser at dette ikke er tilfelle for P4s sendinger.

Tabell 7 viser dialektbruk på innslagsnivå. Her går det frem at 71,5 prosent av innslagene har en reporter som snakker østnorsk (Oslo og Østlandet). Dette betyr at nærmere 30 prosent av dialektene på innslagsnivå er andre dialekter enn den østnorske, og særlig dialekter fra Vestlandet og Sørlandet er godt representert. Når det gjelder dialektbruken til nyhetsankere og programledere derimot, er bildet annerledes. Tabell 6 viser at østnorsk (Oslo og Østlandet) er den dialekten som dominerer blant nyhetsankere og programledere i P4, med 81,8 prosent. Tabell 8 viser fordelingen av bokmål og nynorsk på innslagsnivå. Her går det frem at hele 91,9 prosent av innslagene har reportere som snakker bokmål. Samlet gir dette et bilde av en kanal med en østnorsk dialektdominans og en lav andel nynorsk.

Sammensettingen av dialekter og målformer er viktig for hvordan P4 oppfyller det overordnede kravet om å bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. P4 argumenterer i allmennkringkasterregnskapet blant annet med at kun 11,6 prosent av landets befolkning har nynorsk som hovedmål, og at andelen er svakt synkende. Disse tallene viser, etter P4s mening, at P4s dialektbruk ikke er ulik den geografiske befolkningsdekningen i Norge. I en tid hvor mediene i stor grad domineres av et østnorsk dialektbilde og nynorskbruken er synkende, mener Medietilsynet imidlertid at P4 burde være sitt ansvar som allmennkringkaster bevisst, og i større grad bidra til å synliggjøre mangfoldet i det norske språket.

Medietilsynet er klar over at P4 blant annet ut fra arbeidsrettslige hensyn er nødt til å ha et langsiktig perspektiv på hvordan kanalen kan innrette seg i forhold til å innfri dette kravet.

Samtidig er det slik at dette har vært et konsesjonsvilkår som P4 har vært klar over siden 2003. Tilsynet registrerer imidlertid at P4 nå jobber med rekruttering av nynorskbrukere, og mener det er positivt at P4 kan vise til stillingsannonser som henstiller nynorskbrukere om å søke.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 ikke kan sies å innfri dette konsesjonskravet. Tilsynet har imidlertid valgt å legge betydelig vekt på det faktum at P4 nå jobber bevisst med rekruttering av nynorskbrukere, og velger derfor ikke å forfølge dette forholdet for 2007. Medietilsynet legger til grunn at P4 kan vise til en bredere sammensetting av målformer og dialekter i 2008.

3.4.1.7 Programmer om religion og livsfilosofi

P4 skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende 102 sendinger og 51 timer med programmer om *religion og livsfilosofi*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for sine programmer om *religion og livsfilosofi* i allmennkringkasterregnskapet (s. 26-27). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 har satt seg som mål å sette en ny standard for formidling av religion, livssyn og livsfilosofi på radio.
- P4s programmer i kategorien er de ukentlige programmene *Hos Gelius* med Einar Gelius og *Timen* (tidligere *Før Frokost*) med Gerd Johansen. I tillegg sendes spesialprogrammer i høytider som jul og påske.
- Gelius' prosjekt er å få kjente samfunnsaktører med ulike ståsted hva gjelder religion og livsfilosofi i tale om sin tro og tvil. Eksempler på gjester i programmet er Janni Winterbauer (fra de prostituertes interesseorganisasjon), Mariann Aas Hansen (artist), Mahmood Ahman (redaktør SALAM) og Cato Zahl Pedersen.

- Eksempler på tema som er tatt opp i programmet *Timen* er ”Menneskerettigheter og oljemilliarder”, ”Hinduisme”, ”Samisk religion”, ”Engler og trygghet” og ”Norsk innvandrersforum”.
- P4 sendte 140 sendinger og 112 timer i kategorien *religion og livsfilosofi*. Dette er innenfor kravet om 102 sendinger og 51 timer. De rapporterte tallene inkluderer imidlertid 83 sendinger og 83 timer med programmet *Timen/Før frokost* som også er rapportert inn som sendinger/timer i kategorien *programmer for og om det flerkulturelle Norge*.

Medietilsynets vurdering

Etter Medietilsynets vurdering, som hovedsaklig baserer seg på P4s redegjørelse, men også stikkprøver av programmene, kan P4 vise til et variert og allsidig tilbud innen denne kategorien.

Medietilsynet har for øvrig en merknad til at P4 til dels har rapportert de samme programmene i kategorien *religion og livsfilosofi* og i kategorien *programmer for og om det flerkulturelle Norge*. P4 må ha egne programmer om flerkultur i tillegg til programmer om religion og livsfilosofi. De to programtypene skal imøtekomme forskjellige behov hos lytterne, selv om noe av tematikken i de to programtypene kan være delvis overlappende. Medietilsynet har derfor delt det innrapporterte antallet sendinger/timer av programmet *Timen/Før frokost* på to, og beregnet nye tall for kategoriene *programmer for og om det flerkulturelle Norge* og *religion/livsfilosofi*. Når det gjelder programmer om religion og livsfilosofi, har P4 dermed sendt henholdsvis 98,5 sendinger og 70,5 timer. Dette er innenfor kravet til antall timer, men i underkant av kravet til antall sendinger. Underleveransen er imidlertid liten, og tilsynet legger avgjørende vekt på at timetallet fremdeles er høyt.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 innfrir kravet om programmer om *religion og livsfilosofi*.

3.4.1.8 Programmer for og om det flerkulturelle Norge

P4 skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende 80 sendinger og 70 timer med *programmer for og om det flerkulturelle Norge*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for sine *programmer for og om det flerkulturelle Norge* i allmennkringkasterregnskapet (s. 27), samt i brev av 27.3.2008 med supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- P4s ukentlige program *Gelius og Hvermann* forsøker å inkludere, problematisere, forstå og diskutere. Programmet formes rundt et tema som er av spesiell interesse for lyttere med et annet utgangspunkt enn det etnisk norske.
- I tillegg har P4 for 2007 valgt å kategorisere programmet *Timen/Før frokost* som et program *for og om det flerkulturelle Norge*, ettersom dette programmet omhandler en stor andel flerkulturelle problemstillinger. Dette programmet er også kategorisert som programmer om religion og livsfilosofi. Videre har det vært en bevisst innholdsmessig dreining fra P4s side, slik at kanalen kunne øke sitt fokus på stoff knyttet til flerkulturelle.
- I søknad til Kultur- og kirkedepartementet av 21.12.2006 ba P4 om at dette konsesjonskravet skulle endres. I brev fra KKD av 29.6.2007 går det frem at søknaden ikke ble innvilget. P4 har tatt konsekvensen av dette, og har økt fokuset på stoffområdet.
- P4 sendte 197 sendinger og 120 timer med *programmer for og om det flerkulturelle Norge* i 2007. Dette er innenfor kravet om 80 sendinger og 70 timer. De rapporterte tallene inkluderer imidlertid 83 sendinger og 83 timer med programmet *Timen/Før frokost*, som også er rapportert inn som sendinger/timer i kategorien *religion/livsfilosofi*.

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet konstaterte i Allmennkringkastingsrapporten 2006 at P4 ikke innfridde kravet til programmer for og om det flerkulturelle Norge. Ettersom P4 på det tidspunktet hadde en

søknad om å få endret dette konsesjonsvilkåret til behandling hos Kultur- og kirke departementet, valgte imidlertid tilsynet å ikke reise en tilsynssak på bakgrunn av bruddet. P4s søknad har nå blitt behandlet av KKD, og i brev av 29.6.2007 heter det blant annet:

Tungtveiende hensyn taler mot at det i ettertid gjøres endringer i grunnlaget for konsesjonstildelingen (herunder hensynet til andre som deltok i konkurransen om konsesjonen). Det klare utgangspunktet må derfor være at de innholdsmessige kravene som er nedfelt i konsesjonssøknaden må ligge fast i konsesjonsperioden, og ikke kan endres ut fra hvordan P4 til enhver tid mener at virksomheten bør innrettes. Departementet kan ikke se at det foreligger grunner for å fravike dette utgangspunktet. På denne bakgrunn finner departementet etter en helhetsvurdering ikke å kunne innvilge søknaden fra P4 med hensyn til ovennevnte endringer.

P4 har ifølge regnskapet tatt dette til etterretning, og kanalen har gjort noen grep slik at de for kringkastingsåret 2007 innfrir kravet til andel programmer og sendetimer. Ifølge P4s allmennkringkasterregnskap har P4, i tillegg til å sende programmet *Gelius og Hvermann*, også innlemmet programmet *Timen/Før Frokost* som et program i kategorien *programmer for og om det flerkulturelle Norge*. Dette programmet var opprinnelig et program i kategorien *religion og livsfilosofi*. Nå inngår hele programserien som programmer for flerkulturelle, samtidig som hele programserien inngår som programmer om *religion og livsfilosofi*. P4 hevder videre at det er gjort innholdsmessige endringer i programmet, slik at programmet nå har et større fokus på flerkultur.

Medietilsynet hadde i Allmennkringkastingsrapporten 2006 noen kritiske bemerkninger til innrettingen av P4s tilbud for flerkulturelle. På bakgrunn av to stikkprøver Medietilsynet hadde gjort av programmet *Gelius og Hvermann*, skrev tilsynet blant annet følgende:

”De to kontrollerte opptakene av Gelius og Hvermann fremstår ikke først og fremst som programmer for og om det flerkulturelle Norge, men mer som ordinære samtaleprogram hvor tematikk knyttet til flerkultur blir tatt opp én gang i løpet av programmet” (Allmennkringkastingsrapporten 2006, s. 70).

Tilsynet har foretatt stikkprøver av både programmene *Gelius og Hvermann* og *Timen* i 2007. I de to utgavene av programmet *Gelius og Hvermann* som ble sendt 2.9.2007 og 16.9.2007, hadde programleder Einar Gelius besøk i studio av henholdsvis danser og DJ Vibeke Sørлие, og leder for de prostituertes interesseorganisasjon Janni Winterbauer. Tematikken i begge sendingene kan knyttes til religion og livsfilosofi, mens fokus på flerkultur var fraværende. I

de to utgavene av programmet *Timen*, som ble sendt 1.9.2007 og 15.9.2007, hadde programleder Gerd Johansen besøk i studio av henholdsvis generalsekretær i Redd Barna Norge, Gro Brækken, og frelsesarmeensoldat Marit Myklebust. Også disse sendingene tok opp tematikk knyttet til religion og livsfilosofi, mens flerkulturelle perspektiver ikke ble berørt.

I P4s allmennkringkasterregnskap er det listet opp eksempler på gjester i *Hos Gelius/Gelius og Hverman* og gjester og temaer i *Timen*. Medietilsynet er av den oppfatning at gjestene og teamene som er listet opp her, indikerer at programmene byr på ulike innfallsvinkler når det gjelder religion og livsfilosofi. Tilsynet er imidlertid ikke overbevist om at programmene *Gelius og Hvermann* og *Timen* har et stort nok fokus på tematikk knyttet til flerkultur. Selv om noe av tematikken i enkeltprogrammer kan ha relevans også for etniske minoriteter, synes Medietilsynet det er vanskelig å se at disse programmene først og fremst har etniske minoriteter som målgruppe. Tilsynet mener at formålet med et krav om *programmer for og om det flerkulturelle Norge*, må være å ha egne programmer dedikert hovedsaklig til tematikk knyttet til etniske minoriteter og flerkulturelle perspektiver. Ettersom Medietilsynets vurderinger her baserer seg på et begrenset empirisk materiale, vil imidlertid ikke tilsynet overprøve den kategoriseringen P4 har lagt til grunn i regnskapet.

Medietilsynet bemerker for øvrig, som allerede nevnt under punkt 3.4.1.4, at P4 har et eget krav i konsesjonsvilkårene til programmer om *religion og livsfilosofi*, og disse programmene kan ikke inngå som en del av innfrielsen av programmer *for og om det flerkulturelle Norge*. P4 må ha egne programmer om flerkultur *i tillegg til* programmer om religion og livsfilosofi. Her ser Medietilsynet grunn til å presisere at de to programtypene skal imøtekomme forskjellige behov hos lytterne, selv om noe av tematikken i de to programtypene kan være delvis overlappende. Programmer om religion og livsfilosofi kan selvsagt være relevant også for etniske minoriteter, men denne gruppen har krav på egne programmer som tar for seg temaer knyttet til etniske minoriteter og flerkulturelle perspektiver spesielt. Medietilsynet har derfor delt det innrapporterte antallet sendinger/timer av programmet *Timen/Før frokost* på to, og regnet ut nye tall for kategoriene *programmer for og om det flerkulturelle Norge* og *religion/livsfilosofi*. Når det gjelder programmer om flerkultur er P4 fremdeles innenfor kravet, med henholdsvis 125 sendinger og 78,5 timer.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 innfrir kravet til andel programmer og sendetimer innen kategorien *programmer for og om det flerkulturelle Norge*. Medietilsynet er imidlertid i tvil om innholdet i programmene er i tråd med formålet med denne forpliktelsen, og tilsynet vil ha særlig fokus på dette programområdet i 2008.

3.4.1.9 Programmer for barn

P4 skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende 360 programmer og 235 sendetimer med programmer for barn.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for sine barneprogrammer i allmennkringkasterregnskapet (s. 24-25). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 mener de har et godt og variert tilbud for barn. Etter å ha blitt ilagt sanksjoner for tilbudet til barn de to foregående årene, er P4 glad for nå å levere en høyere andel barneprogrammer enn lovet i konsesjonssøknaden. P4 har økt det redaksjonelle fokuset i sendingene, og har nå mer enn doblet ressursbruken på barneprogram.
- P4 sender *Barnehalvtimen* (også kalt *Barnas Beste*) mandag til torsdag, samt lørdag, kl. 1930 til 2000. Sendingene bærer preg av et variert redaksjonelt innhold som rettes mot barn fra eldre barnehagealder til barn i skolealder. Programmet gir plass til alt fra barnelitteratur, folkeeventyr, problemstillinger som opptar barn, hobbyer, musikk, kjæledyr, tegnekonkurranser og lignende.
- P4 sender *Juniorporten* hver fredag fra kl. 1900 til 2000. Programmet er rettet mot barn i barneskolealder.
- Hver lørdag og søndag mellom kl. 0700 og 0800 sender P4 programmet *Opp og hopp med Nissa og Elisabeth*. Dette programmet retter seg i hovedsak mot barn rett over og rett under skolepliktig alder. Programmet inneholder blant annet skuespill, dramatiseringer av ulike temaer og besøk av store eller små gjester.

- P4 sendte i 2007 394 sendinger og 254 timer med barneprogrammer. Dette er innenfor kravet om 360 sendinger og 235 timer.

Kvantitativ innholdsanalyse av P4s barneprogrammer

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo (IMK) på oppdrag fra Medietilsynet, tar for seg allmennkringkasternes barne- og ungdomsprogrammer. Når det gjelder P4, tar undersøkelsen utgangspunkt i to utgaver av programmet *Opp og hopp med Nissa og Elisabeth* og fem utgaver av *Barnas Beste*. Analysen viser blant annet:

- Det kan synes som den egentlige målgruppen for P4s program for barn på hverdager er voksne (foreldre), mens programmene som sendes tidlig på morgenen i helgene er beregnet på barn.
- P4 lover samtaler om det som opptar barn, og innfrir i helgene.
- P4 lover barnelitteratur og gamle folkeeventyr og innfrir til dels i helgene.
- 48,9 prosent av P4s barneprogram i helgene består av musikk.
- P4 lover samtaler om det som opptar barn, men tilbyr relativt lite av det på hverdager.
- 82,3 prosent av P4s barneprogram på hverdager består av musikk.
- Andelen innslag med barn som kilder på P4 er relativt høy i helgen, mens den på hverdager er fraværende.
- At P4s tilbud til barn på hverdager egentlig er voksne, bekreftes i P4s musikkprofil. P4 spiller mest pop (67 prosent). I utvalget finnes det ingen barnesanger på hverdager. All popmusikken som spilles på P4 i hverdagsprogrammene, er på engelsk.
- Inntrykket av at hverdagstilbudet er rettet mot voksne, forsterkes av tonen programmet *Barnas Beste* legger seg på. I de tilfellene der barn er inkludert, fortrinnsvis som intervjuobjekter, er det i hovedsak i samtale med en voksen reporter om tema som like gjerne appellerer til voksne.
- P4 lover ny og gammel barnemusikk, men innfrir ikke løftet på hverdager.
- I hverdagsprogrammene tilbyr P4 stort sett underholdningsstoff fra populærkulturen, i tillegg til samtaler med barn om relasjonelle tema som flørting.

Det vises for øvrig til analysen i sin helhet (vedlagt).

Medietilsynets vurdering

Ved vurderingen av P4s barneprogrammer har Medietilsynet tatt utgangspunkt i P4s egen redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, i tillegg til den kvantitative innholdsanalysen av P4s barneprogrammer foretatt ved IMK. Av P4s redegjørelse går det frem at kanalen har tilført barneprogrammene økte redaksjonelle ressurser, og kanalen kan vise til flere forskjellige program for barn i forskjellige aldre. P4 kan dessuten vise til økning i antall sendinger og timer med barneprogrammer. Den kvantitative innholdsanalysen viser imidlertid at innholdet i programmene som analysen har tatt utgangspunkt i, bare delvis samsvarer med lovnadene i konsesjonssøknaden og den redegjørelsen P4 gir i allmennkringkasterregnskapet.

Den kvantitative innholdsanalysen av P4s barneprogrammer baserer seg på et begrenset empirisk materiale, men Medietilsynet mener likevel analysens utvalg er tilstrekkelig til å kunne gis betydelig vekt i tilsynets vurdering av P4s programtilbud. Medietilsynet ser alvorlig på de funn som fremgår av analysen. Dette fordi de funnene som fremgår av analysen er entydige, og viser store avvik fra det som er lovet i konsesjonssøknaden. Det er særlig barnetilbudet på hverdager som ikke innfrir forventningene. Tilsynet er i tvil om disse programmene i realiteten har barn som sin fremste målgruppe. Allerede i Allmennkringkastingsrapporten 2006 knyttet tilsynet noen kritiske bemerkninger til innholdet i P4s hverdagstilbud. Den gangen hadde Medietilsynet imidlertid ikke grunnlag for å vite om dette var representativt for P4s barneprogrammer. Undersøkelsen av P4s barneprogrammer bekrefter imidlertid at tilsynets stikkprøve fra året før ikke var enestående. Det er spesielt uheldig, og ikke i tråd med intensjonene i konsesjonssøknaden, at 82,3 prosent av hverdagsprogrammene i analysens utvalg består av musikk. Musikken utgjøres hovedsakelig av engelskspråklig pop, og synes ikke å være spesielt tilpasset barn. Dessuten etterlates det lite rom for redaksjonelt innhold. Når det redaksjonelle innholdet som sendes heller ikke er i tråd med de opprinnelige intensjonene, er dette kritikkverdig.

Medietilsynet registrerer at P4s helgetilbud til barn har større mangfold og flere redaksjonelle ressurser enn hverdagstilbudet. Dette veier positivt med hensyn til den helhetsvurdering Medietilsynet gjør av P4s barnetilbud. P4 redegjør også for programmet *Juniorsporten*, som bidrar til økt tematisk mangfold i P4s tilbud til barn. Medietilsynet mener videre det i utgangspunktet er positivt at P4 nå innfrir kravet til antall sendinger og timer med

barneprogrammer. Dette er imidlertid av begrenset betydning all den tid en stor andel av sendetiden likevel ikke synes innholdsmessig rettet mot barn.

Medietilsynets konklusjon

Etter en samlet vurdering som tar utgangspunkt i P4s egen redegjørelse samt den kvantitative innholdsanalysen, konkluderer Medietilsynet med at P4 ikke innfrir kravet om programmer for barn. Forholdet vil bli tatt opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt P4 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

3.4.1.10 Programmer for unge

P4 skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende 250 programmer og 750 sendetimer med programmer for unge.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for sine programmer for unge i allmennkringkasterregnskapet (s. 25). Der fremgår det blant annet følgende:

- Det viktigste programmet P4 har for ungdom er *Kveldsshowet med Anders Van Dahl*, som sendes hverdager mellom kl. 2000 og 2300. Programmet fokuserer på interaktivitet, temaer som opptar dagens ungdom og en musikkformatering spesielt for yngre lyttere.
- P4 sendte 309 sendinger og 880 timer med programmer for ungdom. Dette er innenfor kravet om 250 sendinger og 750 timer.

Kvantitativ innholdsanalyse av P4s programmer for unge

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo (IMK) på oppdrag fra Medietilsynet, tar for seg allmennkringkasternes barne- og ungdomsprogrammer. Når det gjelder P4, tar undersøkelsen utgangspunkt i to utgaver (seks timer) av programmet *Kveldsshowet*. Analysen viser blant annet:

- 82,2 prosent av *Kveldsshowet* går med til kategorien *uten tema (musikk/fyll)*. 68,1 prosent brukes til musikk.
- Kommentatorstoffet P4 tilbyr ungdom er ikke noe som fremstår som tematisk direkte relevant for unge, ut over hva som kan regnes som ren underholdning.
- P4 lover problematiseringer av utdanning, ungdomskultur, ungdomspolitik, livssyn, etikk, jus, mobbing, mat, sex, helse, samliv, krim, rus, underholdning og konkurranser, men tilbyr først og fremst sport og kjendisnytt, i tillegg til musikk.
- Lengre innslag om fotball og vær styrker hypotesen om at *Kveldsshowets* målgruppe ikke er ungdom spesielt.
- Ingen debatt, ingen dramatisering og få ”innslag” tilbys P4s ungdomslyttere.
- Nesten hvert tiende minutt går med til reklameinnslag.

Det vises for øvrig til analysen i sin helhet (vedlagt).

Medietilsynets vurdering

Ved vurderingen av P4s programmer for unge har Medietilsynet tatt utgangspunkt i P4s egen redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, i tillegg til den kvantitative innholdsanalysen av P4s programmer for unge foretatt ved IMK. Av P4s redegjørelse går det frem at andelen ungdomsprogrammer har økt siden 2006. Videre går det frem at kanalens ungdomsprogram *Kveldsshowet med Anders van Dahl* fokuserer på interaktivitet og temaer som opptar ungdom. P4s redegjørelse gir imidlertid ikke noen nærmere beskrivelse av hva slags temaer dette dreier seg om, eller om disse samsvarer med de temaer som loves i konsesjonssøknaden. I P4s konsesjonssøknad (s. 25) heter det at:

Ungdomssendingene blir et speil av ungdoms virkelighet, med innslag om utdanning, ungdomskultur, ungdomspolitik, livssyn, etikk, jus, mobbing, ungdomskriminalitet, rusmiddelproblematikk, andre samfunnsproblemer samt stoff som underholdning, helse, seksualitet og samliv, mat, konkurranser og noe ”yngre” musikk enn i det øvrige P4. Nye P4 ønsker å inneha en sterk posisjon som en felles arena for de unge. For Nye P4 er det viktig å ta ungdommen på alvor.

Den kvantitative innholdsanalysen av P4s ungdomstilbud viser imidlertid at innholdet i programutvalget som analysen tar utgangspunkt i, ikke samsvarer med lovnadene i konsesjonssøknaden. Analysen baserer seg på et begrenset empirisk materiale, men tilsynet

mener likevel analysens utvalg er tilstrekkelig til å kunne gis betydelig vekt i tilsynets vurdering av P4s programtilbud. Medietilsynet ser alvorlig på de funn som fremkommer. Dette fordi funnene er entydige, og viser store avvik fra det som er lovet. Det siktes her til at utvalget av programmer verken har den tematiske eller sjangermessige innrettingen som ble lovet i konsesjonssøknaden.

P4 leverte litt for få programmer for unge i 2006, og Medietilsynet ga i Allmennkringkastingsrapporten 2006 derfor uttrykk for at en reduksjon i antall timer innen denne kategorien ville være problematisk. P4 har imidlertid økt andelen programmer for unge i 2007, både når det gjelder sendinger og timer, og Medietilsynet mener det er positivt at P4 nå har en tilfredsstillende andel programmer for unge. Dette er imidlertid av begrenset betydning all den tid sendingene ikke synes å tilby tematikk som er direkte rettet mot ungdom, ut over det som regnes som ren underholdning.

Medietilsynet hadde allerede i Allmennkringkastingsrapporten 2006 noen kritiske bemerkninger til innrettingen av P4s tilbud til unge. På bakgrunn av en stikkprøve Medietilsynet hadde gjort av *Kveldsshowet med Anders Van Dahl*, skrev tilsynet blant annet:

Etter Medietilsynets oppfatning var Kveldsshowet med Anders Van Dahl denne tilfeldig valgte kvelden ungdommelig i stilen, men hadde ut over dette ingen særskilte elementer som gjorde programmet spesielt rettet mot ungdom (Allmennkringkastingsrapporten 2006, s. 75).

Formålet med egne ungdomsprogrammer er å kunne tilby en egen arena dedikert til unge. Dette fremgår også tydelig av de lovnader som ble gitt i P4s konsesjonssøknad. I programutvalget som analysen tar utgangspunkt i, er hele 82,2 prosent av sendetiden viet til kategorien *uten tema (musikk/fyll)*. Dette gir lite rom for redaksjonelt innhold rettet mot ungdom spesielt. Når det redaksjonelle innholdet som er igjen, i tillegg ikke har den tematiske og sjangermessige bredden som skal kunne forventes, er dette kritikkverdigg.

Medietilsynets konklusjon

Etter en samlet vurdering som tar utgangspunkt i P4s egen redegjørelse samt den kvantitative innholdsanalysen, konkluderer Medietilsynet med at P4 ikke innfrir kravet om programmer

for unge. Forholdet vil bli tatt opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt P4 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

3.4.2 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

Medietilsynet vil i det følgende foreta en vurdering av P4s innfrielse av de overordnede krav til sendingene. Som nevnt i punkt 3.3.1 kan flere av de spesifikke kravene sees på som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede kravene. Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd, vil derfor således langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene.

3.4.2.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Konsesjonen § 3-2 a):

(...) sendeflaten skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensettingen av programkategorier og innenfor den enkelte programkategori.

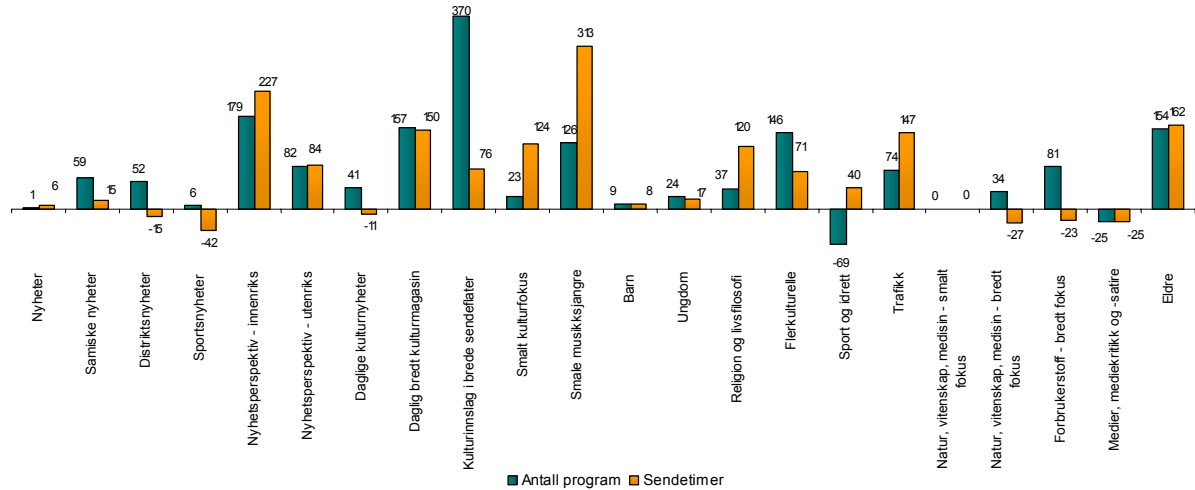
P4s redegjørelse

P4 redegjør for overordnede krav til sendingene og den tematiske og sjangermessige bredden i allmennkringkasterregnskapet (s. 6-8). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 skal fremfor noe være bred og allsidig, tilby programinnhold for hele befolkningen og ivareta norsk egenart, verdier, tradisjoner og normer.
- P4 satser på betydelig bredde i stoff- og sjangertilnærming. Bredden sikres gjennom systematisk redaksjonell produksjon og nøyaktig overvåking og rapportering av den tematiske og sjangermessige bredden helt ned på innslagsnivå.

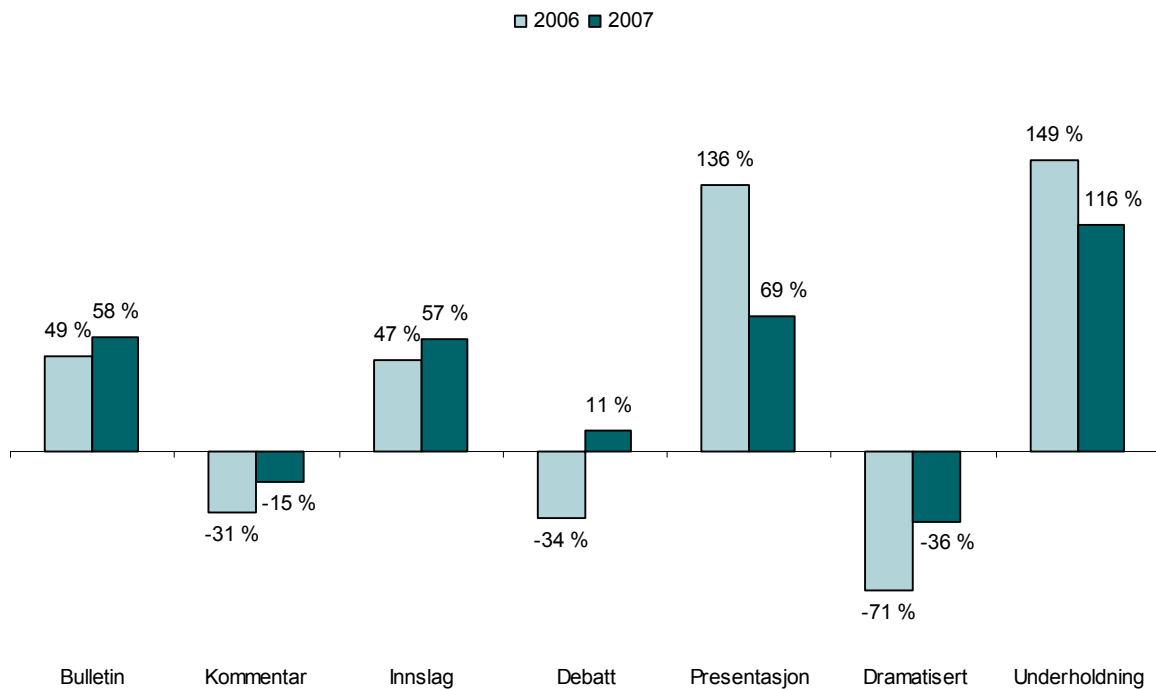
Figur 3

Prosentvis levering i forhold til programkrav innenfor de ulike programkategoriene:

Figur 4

Antall verbalinnslag i 2006 og 2007 for ulike sjangrer – prosentvis avvik fra søknad

Medietilsynets vurdering

Tematisk bredde

Figur 3 illustrerer hvordan P4 ivaretar det overordede kravet til tematisk bredde. Det framgår av figuren at P4 leverer en andel programmer/sendetimer som er i tråd med forpliktelsene, når det gjelder *nyhetssendinger, nyheter på samisk, programmer med nyhetsperspektiv, debatt og analyse (innenriks og utenriks), daglig bredt kulturmagasinet, kulturinnslag i brede sendeflater, programmer med smalt kulturfokus, programmer for smale musikkjangre, barneprogrammer, ungdomsprogrammer, programmer for religion og livssyn, flerkulturelle, programmer rettet mot trafikanter, programmer om natur, vitenskap, medisin, helse (smalt fokus) og programmer tilpasset "eldre" lyttere*. Kun ett programområde peker seg negativt ut både når det gjelder leveranser av antall programmer og antall sendetimer; nemlig *medier, mediekritikk og satire*. Det har imidlertid vært en solid økning i andelen programmer og sendetimer innenfor denne kategorien siden 2006. Samlet sett har det vært en betydelig forbedring siden 2006, da hele seks programområder pekte seg negativt ut på begge leveransekravene. Innen seks programområder underleverer P4 nå på ett av de to leveransemålene. Dette gjelder *distriktsnyheter, sportsnyheter, daglige kulturnyhetsendinger, programmer med sport og idrett, natur/vitenskap/medisin/helse og forbrukerstoff*. Innen fire av disse områdene har det imidlertid vært en økning i antall sendetimer siden 2006.

Etter en samlet vurdering, som tar utgangspunkt i tallene slik de fremgår av tabell 1, mener Medietilsynet at P4 kan vise til en tematisk bredde i sitt programtilbud. Medietilsynet er positivt til at P4 kan vise til et bredere tilbud enn tidligere år.

Sjangermessig bredde

Figur 4 viser P4s sjangermessige fordeling målt i prosentvis avvik fra tallene i styringsmåltabellen, henholdsvis for 2006 og 2007. Figuren illustrerer at P4 samlet for alle programområder leverer en tilfredsstillende andel innslag innen sjangrene *bulletin, innslag, debatt, presentasjon og underholdning*. Figuren tar imidlertid ikke høyde for at P4 innen enkelte av disse sjangrene ikke innfrir kravene innen alle temaområder. Figuren viser videre at når det gjelder sjangrene *kommentarer og dramatisert*, har P4 levert færre innslag enn det som er fastsatt som minimumskrav i løftene i konsesjonssøknaden. Medietilsynet registrerer imidlertid at P4 kan vise til en økning i bruken av disse sjangrene siden 2006.

Etter en samlet vurdering som tar utgangspunkt i tallene slik de fremgår av tabell 2, mener Medietilsynet at P4 kan vise til en viss sjangermessig bredde i sitt programtilbud, selv om P4 fremdeles har et stykke igjen før alle leveransekravene er innfridd. Medietilsynet er for øvrig positiv til at P4 kan vise til et bredere tilbud også når det gjelder den sjangermessige fordelingen, enn tidligere år.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynets konkluderer med at P4 ikke fullt ut kan sies å innfri det overordnede kravet til tematisk og sjangermessig bredde, ettersom kanalen ikke leverer i tråd med tabell 1 og 2 på alle punkter. Tilsynet ser imidlertid at P4 samlet sett har hatt en betydelig forbedring når det gjelder bredde i tema og sjanger, og tilsynet er positiv til dette. Samtidig forventer Medietilsynet ytterligere forbedringer for 2008.

3.4.2.2 Brede og smale lyttergrupper

Konsesjonen § 3-2 b):

(...) sendeflaten skal inneholde programmer og musikk for både brede og smale lyttergrupper samt programmer som appellerer til ulike aldersgrupper.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for overordnede krav til sendingene og kravet om tilbud til både brede og smale grupper i allmennkringkasterregnskapet (s. 6-8). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 skal tilby programinnhold for hele befolkningen.
- P4 tilbyr lytterne et bredt musikktilbud.

Medietilsynets vurdering

Som gjennomgangen av de spesifikke kravene viser, har P4 en tilfredsstillende andel programmer tilpasset smale lyttergrupper og smale temaområder, som barn, unge, den samiske befolkningen og etniske minoriteter. P4 kan også tilby programmer med smal kultur

og smal musikk. Samlet sett kan P4 vise til en forbedring av andelen programmer for smale lyttergrupper siden 2006.

Selv om andelen sendinger og timer har økt for målgruppene barn og unge i 2007, mener likevel Medietilsynet dette er av begrenset betydning, ettersom en kvantitativ innholdsanalyse viser at innrettingen av tilbudet til barn og unge ikke er i tråd med forpliktelsene som fremgår av konsesjonssøknaden. For en fyldigere redegjørelse, se punkt 3.4.1.9 om barneprogrammer og punkt 3.4.1.10 om programmer for unge. Medietilsynet er heller ikke overbevist om at P4s innretting av programtilbudet til etniske minoriteter er i tråd med formålet med disse kravene, og tilsynet stiller seg således skeptisk til hvorvidt P4 i realiteten har et eget tilbud dedikert til denne spesifikke målgruppen. Ettersom Medietilsynets vurderinger tar utgangspunkt i et begrenset empirisk materiale på dette punkt, vil imidlertid ikke tilsynet overprøve den kategorisering P4 har lagt til grunn i regnskapet (se vurderingen under punkt 3.4.1.8 om programmer om og for det flerkulturelle Norge).

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konstaterer at P4 innfrir de kvantitative leveransekravene til programmer for smale lyttergrupper. Tilsynet mener imidlertid at innholdet i programmene for barn og unge ikke er i tråd med lovnadene i konsesjonssøknaden. Tilsynet er heller ikke overbevist om at innholdet i programmer for etniske minoriteter er i tråd med formålet med forpliktelsene. Medietilsynet konkluderer derfor med at P4 ikke fullt ut kan sies å innfri kravet om et programtilbud til både brede og smale lyttergrupper.

3.4.2.3 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv

Konsesjonen § 3-2 c):

(...) sendeflaten skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for overordnede krav til sendingene og kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiv i sendingene i allmennkringkasterregnskapet (s. 6-8). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4s sendinger gjennom hele dagen bringer en lang rekke eksempler på kritisk og analytisk journalistikk. Selv om P4 tilstreber å tilby både alvor og underholdning, er kanalen overbevist om at norske radiolyttere setter solid og substansiell deltagelse i samfunnsdebatten høyt i valg av radiokanal.
- Den samlede andelen musikk, redaksjonelt og reklame for hele døgnet i 2007, er på 67,9, 23,2 og 8,9 prosent. Dersom man ser på fordelingen musikk, redaksjonelt og reklame i tidsrommet mellom kl. 0600 og 0100, er tallene henholdsvis 62,1, 27,4 og 10,4 prosent (allmennkringkasterregnskapet s. 32).

Tabell 7: Avviksanalyse. Differanse mellom antall verbalinnslag i regnskap og i søknad. Fordelt på tema og sjangrer.

Tema	Bulletin	Kommentar	Innslag	Debatt	Presentasjon	Drama	Underholdning
Nyheter og aktuelt	5 662	-12	783	-162	417	3	233
Religion og livsfilosofi	0	-40	237	-20	-174	0	0
Samfunnsspørsmål	0	-6	-56	381	55	0	4
Sport, topp- og breddeidrett	425	-526	-38	-30	209	0	8
Forbrukersaker	0	-3	305	-11	53	1	7
Hjem og fritid	0	35	1 369	3	289	116	38
Kunst og kultur	360	173	488	-47	164	-7	19
Natur, vitenskap, medisin og helse	0	-43	-63	-5	-74	2	1
Drama	0	1	65	0	21	-332	48
Underholdning	0	28	1 778	1	938	48	1 579
Totalt	6 447	-393	4 868	110	1 898	-169	1 937

Medietilsynets vurdering

Innfrielsen av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver er vanskelig å måle kvantitativt, da dette er kvalitative forpliktelser. Medietilsynet legger imidlertid til grunn at det er innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og til dels *innslag*¹⁹, det gis rom for denne typen perspektiver. Tilsynet bruker således disse sjangrene som et måleverktøy for å vurdere P4s innfrielse av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver.

¹⁹ P4s definisjon av *innslag* i Escort 2.4 er ”enhet som omhandler et bestemt tema, som involverer beskrivelser, forklaringer, illustrasjoner, intervjuer, sitater, bilder eller annen dokumentasjon”.

Medietilsynet mener P4s måloppnåelse med hensyn til dette kravet, kan illustreres ved en fremstilling av differanser mellom antall verbalinnslag i søknaden og de rapporterte 2007-tall, som i tabell 7. Tallene i rødt representerer de temaer/sjangrer der P4 har levert et lavere antall enn spesifisert i søknaden.

Tabellen viser at innen *kommentarer, innslag og debatter* underleverer P4 på flere temaområder. Når det gjelder *kommentarer* leverer P4 for lite innen *nyheter og aktuelt, religion og livsfilosofi, samfunnsspørsmål, sport, topp- og breddeidrett og kunst og kultur*. P4 leverer imidlertid flere *kommentarer* innen disse temaområdene (med unntak av *sport, topp- og breddeidrett*) enn i 2006. Når det gjelder *debatter* leverer P4 for lite innen *nyheter og aktuelt, religion og livsfilosofi, sport, topp- og breddeidrett, forbrukersaker, kunst og kultur og natur, vitenskap medisin og helse*. Også her har det vært en forbedring siden 2006, med unntak for *sport, topp- og breddeidrett og kunst og kultur*. Også når det gjelder *innslag* leverer P4 for lite innen enkelte temaområder, nemlig *samfunnsspørsmål, sport, topp- og breddeidrett og natur, vitenskap, medisin og helse*.

P4 har, som tidligere år, levert en lavere andel verbalinnslag innen de tyngre sjangrene enn forpliktelsene tilsier. Dette begrenser det rom som gis til analytiske, kritiske og fordypende perspektiver. Samlet sett kan imidlertid P4 vise til en betydelig forbedring når det gjelder tyngre sjangrer innen de fleste temaområder. Medietilsynet ser positivt på denne utviklingen.

Rommet for analyse og fordypning påvirkes av fordelingsnøkkelen mellom verbalinnslag, musikk og reklame. P4 har siden 2006 økt andelen reklame i sine sendinger. Dette har ikke gått på bekostning av andelen redaksjonelt innhold, men ført til en lavere musikkandel. Andelen redaksjonelt innhold var imidlertid allerede i 2006 etter Medietilsynets vurdering noe lav, og dersom P4 skal kunne sies å innfri kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver, er det viktig at det gis nok tid til redaksjonelt innhold.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at P4 ikke kan sies å innfri kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver. Tilsynet registrerer at det har vært en positiv utvikling innen andelen tyngre sjangrer siden 2006, og forventer en ytterligere forbedring for 2008.

3.4.2.4 Styrke norsk språk, identitet og kultur

Konsesjonen § 3-2 d):

(...) sendeflaten skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for overordnede krav til sendingene og kravet om å bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur i allmennkringkasterregnskapet (s. 6-8). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 mener få ting bygger norsk identitet og samhold som en folkelig radioarena som dyrker felles opplevelser og nasjonale begivenheter innen sport, kultur, nyheter og underholdning.
- P4 prioriterer en stor andel norsk musikk, en levende språkdebatt i redaksjonen og daglig fokus på saker som opptar nasjonen.

Medietilsynets vurdering

Ved vurderingen av hvorvidt P4 innfrir det overordnede kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur, legger Medietilsynet vekt på graden av innfrielse for en rekke av de øvrige konsesjonsvilkårene. Blant annet er andelen norsk musikk P4 inkluderer i sine sendinger, kulturdekningen, nyhets- og aktualitetsdekningen, verbalandelen, samt bruken av dialekter/målformer, vesentlig for innfrielsen av kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur. I tillegg er det grunn til å presisere at norsk identitet og kultur favner et mangfold av kulturer og identiteter, slik at også P4s innfrielse av *programmer for og om det flerkulturelle Norge og nyheter på samisk*, har betydning for hvorvidt kanalen kan sies å oppfylle dette overordnede kravet.

Medietilsynets vurderinger av P4s innfrielse av de øvrige konsesjonsvilkårene, viser at P4 innfrir kravene til *daglig bredt kulturmagasinet, kulturinnslag i brede sendeflater, programmer med smalt kulturfokus og programmer for smale musikksjangrer*. P4 kan også vise til en tilfredsstillende andel med norsk musikk, selv om andelen ”norsk på norsk” er for lav. P4

innfrir imidlertid ikke kravet om en bred sammensetting av målformer og dialekter, og bidrar således i liten grad til å synliggjøre mangfoldet i det norske språket. P4 innfrir heller ikke kravene til *distriktsnyheter* og *kulturnyhetsendinger*. Medietilsynet legger imidlertid vekt på at P4 har hatt en betydelig økning innen disse programområdene siden 2006. Når det gjelder kravet om *programmer for og om det flerkulturelle Norge*, er tilsynet i tvil om innholdet i disse programmene i realiteten er dedikert til etniske minoriteter og flerkulturelle perspektiver. Således stilles det spørsmålsteget ved hvorvidt P4 oppfyller denne dimensjonen av kravet. Forståelsen av det å være norsk må også ses i sammenheng med forståelsen av forhold i andre land. Det er derfor naturlig å se på P4s dekning av internasjonal kultur. P4 innfrir ikke kravet om at hver fjerde kulturnyhets sak skal være av internasjonal karakter, men kan vise en til en solid økning det siste året.

Medietilsynets konklusjon

Samlet viser Medietilsynets vurderinger at P4 på enkelte områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur, samtidig som manglende måloppnåelse på andre programområder samlet sett svekker dette. Medietilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at P4 til en viss grad bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

DELRAPPORT IV – TV 2

4 Vurdering av TV 2s programvirksomhet i 2007

4.1 Sammendrag

Medietilsynet mener TV 2 innfrir konsesjonsvilkårene når det gjelder:

- Nyhetsdekningen
- Aktualitetsdekningen
- Tilbudet til barn
- Ungdomstilbudet
- Norskspråklige drama
- Livssynsprogrammer
- Bruk av målformer
- Teksting for hørselshemmede
- Andelen norskspråklige sendinger

Medietilsynet mener TV2 bryter konsesjonsvilkårene når det gjelder:

- Egne kulturprogrammer
- Programmer for den samiske befolkningen
- Programmer for etniske minoriteter

Medietilsynet varsler sanksjoner for brudd på konsesjonsvilkårene når det gjelder kravet om **egne kulturprogrammer** og kravet om **programmer for den samiske befolkningen**. Disse forholdene tas opp i egne tilsynssaker. Varsel om sanksjon blir sendt TV 2 i brev form.

4.2 Vurderingsgrunnlag

Ved utlysningen av det riksdekkende fjernsynsnettet ble det i søknadsdokumentet opplyst at programprofilen i konsesjonen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Dette ble presisert til blant annet å innebære ”at kanalens programprofil skal være av allmenn karakter og interesse, og at det skal tilbys program for så vel smale som brede seergrupper”²⁰. Samtidig ble det angitt minimumsvilkår for hva som skulle inngå i sendingene for enkelte programkategorier og tjenester.

Konsesjonen for riksdekkende reklamefinansiert fjernsyn ble gitt til TV 2 AS (TV 2) for perioden 1. januar 2003 til 31. desember 2009. Konsesjonen inneholder en rekke konsesjonsvilkår fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet, og omfatter både programkrav og krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasterregnskapene er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes først og fremst med utgangspunkt i TV 2s allmennkringkasterregnskap for 2007. Medietilsynet har også hentet programinformasjon på TV 2s nettsider. I tillegg har tilsynet gjort stikkprøver av TV 2s programmer innenfor ulike programkategorier. I vurderingen av innfrielsen av programmer for unge, har Medietilsynet også gjort nytte av en kvantitativ innholdsanalyse foretatt av forskere ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo, på oppdrag av Medietilsynet.

4.3 Konsesjonsvilkår

TV 2s konsesjon har både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene setter mål for omfang og hyppighet for bestemte programtilbud og programinnslag. De spesifikke kravene forutsetter også at bestemte temaer og programtyper inkluderes i virksomheten. En samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene, inngår i vurderingen av oppfyllelsen av de overordnede kravene.

²⁰ Søknadsdokument for fjernsynskonsesjon av 29. mars 2001. Tilgjengelig på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/018041-990012/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om fjernsynskonsesjonen, som TV 2s konsesjonssøknad, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår, er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990017/dok-bn.html>.

I henhold til konsesjonsvilkårenes § 3-2 fjerde ledd skal TV 2s årlige allmennkringkasterregnskap inneholde programstatistikk i overensstemmelse med de til enhver tid gjeldende standarder fra den europeiske kringkastingsunionen (European Broadcasting Union, EBU). TV 2 har utarbeidet et allmennkringkasterregnskap som inneholder slik programstatistikk. Allmennkringkasterregnskapet tar for seg hvert enkelt konsesjonsvilkår, og redegjør for hvordan TV 2 ivaretar sine forpliktelser. Programstatistikken TV 2 leverer, er basert på kanalens totale sendevirksomhet og gir et bilde av bredden og variasjonen i TV 2s programtilbud.

Med basis i programstatistikken og de beskrivelser av virksomheten som TV 2 har levert for 2007, vil Medietilsynet vurdere om TV 2 innfrir konsesjonens krav til programvirksomhet. Innledningsvis presenteres allmennkringkasterregnskapets programstatistikk, ettersom den er et sentralt element i vurderingen av flere av de konkrete programkravene. Andelene er angitt i prosent av total sendetid, avrundet til nærmeste tittel:

Tabell 1:

Programkategorier	2003	2004	2005	2006	2007
Nyheter	7,8 %	8,9 %	8,6 %	8,8 %	8,1 %
Mennesker og samfunn	12,9 %	14,1 %	16,1 %	15,9 %	17,3 %
Drama	20,6 %	22,5 %	21,5 %	19,3 %	21,7 %
Komedie	11,1 %	11,3 %	9,7 %	9,8 %	10,3 %
Show	9,4 %	9,0 %	10,1 %	10,1 %	11,5 %
Sport	9,1 %	8,6 %	9,3 %	9,5 %	7,8 %
Krim, action, eventyr	11,3 %	8,4 %	8,4 %	10,7 %	9,0 %
Dokumentar, natur	3,4 %	2,8 %	2,5 %	2,6 %	2,1 %
Været	1,4 %	1,2 %	1,3 %	1,1 %	1,1 %
Musikk, kultur	2,5 %	2,6 %	2,0 %	1,4 %	0,5 %
Religion, livsfilosofi	0,8 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %	0,6 %
Barne-TV	6,4 %	7,6 %	8,1 %	8,4 %	8,8 %
Gameshow	3,0 %	1,9 %	1,7 %	1,7 %	1,3 %
Annet	0,5 %	0,3 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %
Totalt	100,2 %	99,8 %	100,0 %	100,1 %	100,1 %

I Medietilsynets vurdering av TV 2s innfrielse av de ulike programforpliktelsene, er det grunn til å vurdere utviklingen på de enkelte programområdene og det relative forholdet mellom dem over tid. Tabellen inkluderer derfor tall fra 2003 til og med 2007.

4.4 Programkravene i TV 2s konsesjon

TV 2s konsesjon har en innledende bestemmelse i § 1-1 som lyder som følger:

Konsesjonens formål er å fastsette plikter som bidrar til at TV 2 utøver sin rett til å sende riksdekkende reklamefinansiert fjernsyn på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske TV-seere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig TV-tilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere TV 2s innfrielse av programkravene i konsesjonsvilkårenes kapittel 3.

TV 2s sendinger skal videre baseres på prinsippene for allmennkringkasting slik det fremgår av konsesjonens § 3-2:

- h) programmenyen skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori, jf også § 3-3.***
- i) det skal være programmer for både brede og smale seergrupper.***
- j) sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.***
- k) minst halvparten av TV 2s sendinger skal være norskspråklige.***

I tillegg inkluderer de overordnede kravene en ”intensjonserklæring” fra TV 2s konsesjonssøknad, hvor det heter at ”TV 2 har som intensjon å styrke andelen norskspråklig produksjon i konsesjonsperioden”.

De spesifikke kravene til sendingene fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-3. Flere av de spesifikke kravene kan sees som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd, vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene. Medietilsynet har, i årets rapport, valgt å endre rekkefølgen for behandlingen av de ulike kravene. De spesifikke kravene blir behandlet først, i punkt 4.4.1, mens de overordnede kravene blir vurdert til slutt, i punkt 4.4.4. Kravene om bruk av målformer og dialekter og teksting for hørselshemmede blir behandlet i punkt 4.4.2 og 4.4.3.

4.4.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

TV 2s spesifikke krav til sendingene fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-3. I det følgende tar Medietilsynet for seg hvert enkelt programkrav.

4.4.1.1 Egenproduserte nyhetssendinger

Konsesjonen § 3-3 nr. 1:

TV 2 skal ha daglige, egenproduserte nyhetssendinger.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for nyhetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 30). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 har ti daglige nyhetssendinger på hverdager og to i helgene.
- Totalt ble det sendt 488 timer nyheter i 2007.
- TV 2 Nyhetskanalen ble etablert i 2007.
- TV 2 har opparbeidet et nyhetsapparat som gjør kanalen i stand til å takle både den løpende nyhetsdekningen og den grundige, kritiske journalistikken.
- Bemanningen på TV 2s åtte distriktskontor har blitt styrket de to siste årene.
- TV 2 har, som tidligere, korrespondenter i Washington og Brussel, samt flere fleksible utenrikskorrespondenter og gode internasjonale samarbeidsavtaler.
- TV 2 har gode erfaringer med bruk av nyhetsankere, reportere og eksperter med minoritetsbakgrunn – som gir økt kunnskap om bakgrunn og kulturelle koder som ikke er like lett tilgjengelige for etniske nordmenn.

Tabellen viser utviklingen i andel nyheter på TV 2 fra 2004 til 2007:

	2004	2005	2006	2007
Antall timer	536	512	501	488
Prosentandel	8,9	8,6	8,8	8,1

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet mener TV 2 ivaretar kravet til daglige, egenproduserte nyhetssendinger, og er av den oppfatning at TV 2 kan vise til et solid fokus på nyheter både fra inn- og utland. Medietilsynet registrerer at andelen nyheter på TV 2 har hatt en nedadgående tendens siden 2004. Det er likevel ingen tvil om at TV 2 fremdeles satser på nyheter, blant annet gjennom etableringen av TV 2 Nyhetskanalen, som kan ha positive ringvirkninger også for nyhetsdekningen i TV 2s allmennkanal. Tilsynet understreker at det er viktig at TV 2 opprettholder det solide nyhetstilbudet som finnes i allmennkanalen, da det er først og fremst gjennom denne kanalen TV 2 når det brede laget av befolkningen.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet til daglige, egenproduserte nyhetssendinger.

4.4.1.2 Aktualitetsdekningen

Konsesjonen § 3-3 nr. 2:

TV 2 skal jevnlig sende aktualitets- og dokumentarprogrammer.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for aktualitetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 20, 32 og 34). Der fremgår det blant annet følgende:

- Eksempler på aktualitetsprogrammer på TV 2 i 2007 er *Folkemøte*, *Lørdagsmagasinet*, *Holmgang*, *Fredag* og *Tabloid*.
- Statistikken for *TV 2s sendeflate, timer* (s. 20) viser at andelen *nyheter og aktualitet* har økt fra 1529 timer i 2006 til 1638 timer i 2007, til tross for at andelen nyheter har gått ned.
- TV 2s faste aktualitetsprogrammer var i ukene før lokalvalget i 2007 viet valgkampen.

- TV 2 sendte nærmere 70 nye norske dokumentarer i 2007.
- Dokumentarer har fast sendetid mandag kl. 2230, der *Dokument 2* og *Reflektor* veksler på sendetiden.
- Eksempler på dokumentarfilmer sendt i 2007 er *Statsminister* (tre episoder), *En reise i vannets fremtid*, *Kabal i hjerter* og *Truet til taushet*.

Medietilsynet vurdering

På bakgrunn av TV 2s redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet kan Medietilsynet konstatere at TV 2 har jevnlig aktualitetssendinger. Medietilsynet registrerer at den samlede andelen aktualitetssendinger har økt siden 2006. TV 2 redegjør også for et tilfredsstillende tilbud av dokumentarprogrammer.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynets konklusjon er at TV 2 innfrir kravet om å jevnlig sende aktualitets- og dokumentarprogrammer.

4.4.1.3 Barnetilbudet

Konsesjonen § 3-3 nr. 3:

TV 2 skal ha daglige norskspråklige sendinger for barn under 12 år med mindre det foreligger spesifikke redaksjonelt begrunnede unntak.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for barnetilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 48-50). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte 531 timer barne-tv i 2007. Det er 52 timer mer enn i 2006.
- Økningen i tilbudet til barn skyldes i hovedsak at barne-tv fikk en ekstra halvtime sendetid på hverdager, før *God morgen, Norge!* I tillegg fortsatte barne-tv-innslagene i *God morgen, Norge!* som før (ca. 10 minutter lange innslag).

- TV 2 sender tre timer barne-tv på morgenen lørdag og søndag, samt i skoleferier.
- På grunn av reklamereglene er det praktisk og økonomisk vanskelig for TV 2 å plassere barne-tv på kveldstid.
- Barne-tv-tilbudet er en kombinasjon av norske produksjoner og utenlandske dukke- og tegnefilmer med norsk tale. Eksempler på produksjoner er *Kutoppen*, *Elias*, *Horseland*, *Winx Club*, *Pokemon* og *Lazy Town*.
- I tillegg til programmer klassifisert som barne-tv, sendte TV 2 blant annet julekalenderen *Olsenbandens første kupp*, dramaserien *Kaptein Sabeltann og jakten på den magiske diamant* og mer enn 20 nordiske barnefilmer.

Tabellen viser utviklingen i andelen barne-tv på TV 2 fra 2004 til 2007

	2004	2005	2006	2007
Antall timer	458	482	479	531
Prosentandel	7,6	8,1	8,4	8,8

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet fastslo i de to foregående allmennkringkastingsrapportene at omfanget av hverdagstilbudet til barn på TV 2 var på et minimumsnivå, og at en reduksjon i denne delen av tilbudet ikke vil være i samsvar med kravet. Medietilsynet er derfor positiv til at TV 2 nå har økt andelen barne-tv på hverdagene med en halvtime. Tilsynet har videre forståelse for at reklamereglene²¹, og særlig da forbudet mot å sende reklameinnslag 10 minutter umiddelbart før og etter barneprogram, gjør at TV 2 som en kommersiell kringkaster ikke sender barne-tv på kveldstid.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynets konklusjon er at TV 2 innfrir kravet til daglige, norskspråklige sendinger for barn under tolv år.

²¹ Se kringkastingsloven § 3-1 annet ledd jf. kringkastingsforskriften § 3-6.

4.4.1.4 Ungdomstilbudet

Konsesjonen § 3-3 nr. 4:

TV 2 skal jevnlig ha norskspråklige sendinger for unge.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for ungdomstilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 52-54). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2s viktigste ungdomssatsing i 2007 var magasinet *Waschera*, som kom på sendeplanen i oktober. *Waschera* ble sendt mandag til fredag kl. 1610-1635. Det ble sendt til sammen 41 utgaver av programmet høsten 2007.
- *Waschera* er et interaktivt konsept som kombinerer tv, internett og mobil, og seerne bestemmer mye av innholdet. Ungdom fyller rollene som programledere, reportere, eksperter og intervjuobjekter. Programmet har knyttet til seg faste eksperter på sex, musikk, trender, film og kjendissladder.
- Andre tilbud til unge seere var *Idol*, *Senkveld*, *Drømmefabrikken*, sendinger fra Norway Cup, Jet-turneringen på Lillehammer og finalene i Bjørklund Cup.

Kvantitativ innholdsanalyse av TV 2s programmer for unge

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo (IMK) på oppdrag fra Medietilsynet, tar for seg allmennkringkasternes barne- og ungdomsprogrammer. Når det gjelder TV 2, tar undersøkelsen utgangspunkt i fem utgaver (150 minutter) av programmet *Waschera*. Analysen viser blant annet:

- Av 2,5 timer opptak utgjorde en halv time reklame.
- Mens *Waschera* (TV 2) intervjuer kjendiser, intervjuer *Fabrikken* (NRK1) barn og unge.
- I hvert *Waschera* opptrer ”spesialister” tilknyttet redaksjonen innen ulike tema som sex, mote, mat m.fl.

- TV 2 sender en stor grad av egenreklame for kanalen eller programmet. *Waschera* sender 33 prosent innslag med meningskilder. Disse meningskildene er ofte programledere eller deltakere i andre TV 2-programmer.
- TV 2s programprofil er i langt større grad enn NRK1s rettet inn mot underholdnings- og forbrukerstoff.
- *Waschera* skårer særlig høyt i kategorien hverdag. Denne kategorien inkluderer tema som humor, konkurranser, vinnerkåringer, hverdagsprat, sladder, kjendiser, fritid, moter og trender.
- Programprofilene for de to ungdomssatsingene i fjernsynsutvalget er svært forskjellige, ved at TV 2 primært tilbyr lite pedagogisk tilrettelagt og opplærende stoff for ungdom, i motsetning til NRK.

Det vises for øvrig til analysen i sin helhet (vedlagt).

Medietilsynets vurdering

TV 2 fikk på bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2005 en sanksjon i form av advarsel, for brudd på kravet til jevnlig norske språklige sendinger for unge. TV 2 påklaget vedtaket til Kultur- og kirkedepartementet. Klagen ble i brev fra Kultur- og kirkedepartementet av 29.6.2007 ikke tatt til følge. Medietilsynet opprettholder dermed sine fortolkninger av dette konsesjonsvilkåret. Det er tilsynets oppfatning at målgruppen *unge* ikke bør defineres som aldersmessig vid, da dette vil undergrave formålet med bestemmelsen. Videre mener Medietilsynet formålet med kravet om egne programmer spesielt rettet mot unge, må være at sendingene skal tilby en arena dedikert til temaer ungdom er opptatt av. Kravet om *jevnlige* sendinger innebærer dessuten at det må være en grad av regularitet i tilbudet.

Medietilsynet mener det er positivt at TV 2 i 2007 etablerte et nytt ungdomsprogram, *Waschera*. På bakgrunn av TV 2s egen redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet, samt den kvantitative undersøkelsen (referert ovenfor), synes det som om TV 2 med *Waschera* har et program som er dedikert til tema ungdom er opptatt av, og kan bidra til å reflektere norske ungdomsidentiteter. Etter Medietilsynets vurdering imøtekommer TV 2 dermed kravet om

egne program som er spesielt rettet mot ungdom. Tilsynet mener at *Waschera*, med sitt faste sendetidspunkt, også imøtekommer kravet om jevnlig sendinger.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynets konklusjon er at TV 2 innfrir kravet om jevnlig norskspråklige sendinger for unge.

4.4.1.5 Norskspråklig drama

Konsesjonen § 3-3 nr. 5:

TV 2 skal sende norskspråklig drama.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for det norskspråklige dramatilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 44-45).

Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte 358 timer norsk drama i 2007. Det er en økning på 72 timer siden 2006.
- Den største nysatsingen i 2007 var serien *Torpedo*, som gikk over fire episoder.
- Det ble sendt ti nye episoder av serien *Seks som oss*.
- *Hotel Cæsar* var den norske dramaserien som utgjorde størst andel av TV 2s sendeflate, med 170 nye episoder, samt repriser av tidligere sesonger.
- Det ble sendt 24 norske spillefilmer i 2007, blant annet *Alt for Egil*, *37 1/2* og *Play*. Det ble også sendt ti norske kortfilmer.
- TV 2 sendte videre repriser av *Karl & Co*, *Hos Martin*, *Far & Sønn*, *Maina Sofies jul* og *Maina Sofie og jakten på gullreinen*.
- TV 2s samlede dramatilbud²² utgjorde i 2007 40,9 prosent av sendeflaten.

Tabellen viser utviklingen i andelen norsk drama fra 2004 til 2007:

	2004	2005	2006	2007
Antall timer	266	315	286	358
Prosentandel	4,4	5,3	5,0	5,9

²² TV 2s samlede dramatilbud inkluderer her sjangrene drama, komedie og krim/action/eventyr.

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet er positive til at andelen norsk drama på TV 2 har økt siden 2006. TV 2s dramatilbud er fremdeles hovedsakelig innen lettere sjangrer, da *Hotel Casar* er den norske dramaserien som utgjør størst andel av TV 2s sendeflate. Tilsynet registrerer imidlertid at TV 2 med ti nye episoder av *Seks som oss* og serien *Torpedo* også tilbyr norsk drama i flere sjangrer, og således kan vise til en bredde i dramatilbudet. I tillegg mener tilsynet det er positivt at TV 2 sendte hele 24 norske spillefilmer i løpet av 2007. Dette er flere norske filmer enn TV 2 sendte både i 2005 og 2006²³. Det samlede dramatilbudet på TV 2 utgjør hele 2464 timer, tilsvarende 40,9 prosent av sendeflaten. Sett i forhold til dette tallet, er det norske dramatilbudet lite. Medietilsynet er imidlertid innforstått med at norske produksjoner er kostbare og at planleggings- og produksjonstiden er lang.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet om å sende norskspråklig drama i 2007.

4.4.1.6 Kulturdekningen

Konsesjonen § 3-3 nr. 6:

TV 2 skal ha egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for kulturdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 56-57). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte sju nye episoder av kulturserien *Sarahs fornemmelse av kultur* i 2007, samt to repriser av programmet fra 2006. Hvert program i serien hadde et tematisk hovedfokus som ble grundig bearbeidet av kyndige kulturressurser.

²³ I 2005 og 2006 sendte TV 2 henholdsvis 16 og 17 norske spillefilmer,

- TV 2 sendte 16 timer med kulturprogrammer i 2007, mot 65 timer i 2006. Årsaken til nedgangen i antall kulturprogrammer er hovedsakelig at *Absolutt underholdning* ble lagt ned i slutten av 2006.
- Det ble sendt 40 utgaver av aktualitetsmagasinet *Lørdagsmagasinet*, og programmene inneholdt drøyt 50 kulturreportasjer. Det ble sendt til sammen 239 reportasjer om norsk og internasjonalt kulturliv i nyhetene, *Lørdagsmagasinet* og *Fredag*.
- Eksempler på innslag om internasjonal kultur er blant annet intervjuer med utenlandske forfattere i *Lørdagsmagasinet*, som Khaled Hosseini og Paulo Coelho, teater i Kabul og grafittikunstnere på Vestbredden.
- I tillegg hadde *God morgen, Norge!* daglige møter med ulike kunstnere.
- TV 2 sendte også enkeltstående kulturprogrammer i 2007, blant annet ”*På fantasiens barrikader*”, en surrealistisk roadmovie der seerne kunne følge poeten Triztan Vindtorn til en internasjonal poesifestival i Litauen.

Tabellen viser utviklingen i andelen kultur på TV 2 fra 2004 til 2007:

	2004	2005	2006	2007
Antall timer	143	97	65	16
Prosentandel	2,2	1,6	1,1	0,3
Prosentandel kultur, musikk	2,6	2,0	1,4	0,5

Medietilsynets vurdering

TV 2 skal, i henhold til konsesjonsvilkåret, ha egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv. Formålet med konsesjonsvilkåret er slik Medietilsynet ser det å speile et mangfold av kulturuttrykk, og på denne måten imøtekomme befolkningens interesser innenfor ulike kultursjangrer. Konsesjonsvilkåret gir ikke mål for hyppighet. For at konsesjonærene skal kunne gjenspeile en bredde og imøtekomme publikums interesser, må det imidlertid nødvendigvis være et visst omfang i programtilbudet. Jo mindre sendetid som er viet til kultur, jo mindre rom blir det til å speile det kulturelle mangfoldet som finnes. Kravet om egne kulturprogrammer må også sees i sammenheng med det overordnede kravet om tematisk og sjangermessig bredde. For at TV 2 skal kunne være en tematisk bred kanal, må det etter tilsynets oppfatning gis betydelig rom til et sentralt programområde som kultur. Videre må TV 2 gjennom det overordnede kravet om et tilbud til brede og smale seergrupper,

ha en variasjon i sin publikumshenvendelse. Dette innebærer blant annet at TV 2 må ha programmer for ulike interessegrupper, smale som brede.

Medietilsynet var i Allmennkringkastingsrapporten 2006 kritisk til at andelen sendetid viet kultur var stadig nedadgående, og bemerket at ytterligere nedgang i andelen kulturprogrammer ville få betydning for TV 2s innfrielse av dette konsesjonsvilkåret. TV 2 har igjen hatt en betydelig nedgang i andelen kulturprogrammer, og i 2007 ble kun 0,3 prosent av sendetiden viet *kultur*. Dette innebærer en reduksjon fra 143 timer med kulturprogrammer i 2004 til 16 timer i 2007.

TV 2 begrunner nedgangen i andelen kulturprogrammer med at programmet *Absolutt underholdning* ble lagt ned i 2006, men at *Lørdagsmagasinet* siden nedleggelsen har hatt kultur som et uttalt satsingsområde. Til dette vil Medietilsynet bemerke at konsesjonsvilkåret klart uttrykker at TV 2 skal ha *egne* programmer viet kultur. At TV 2 også sender kultur i andre sendeflater er positivt, men dette kan likevel ikke inngå som en del av innfrielsen av kravet om egne programmer dedikert til kultur spesielt.

Programserien *Sarahs fornemmelse av kultur* ble sendt i sju nye episoder i 2007. I tillegg ble det sendt to repriser av programmet. TV 2 kan også vise til enkeltstående kulturprogrammer, og innslag om norsk og internasjonal kultur i 2007. Faste kulturprogrammer som TV 2 har sendt tidligere år, som *Absolutt underholdning* og *Filmstriper*, er ikke erstattet med nye kulturprogrammer.

Medietilsynet er i utgangspunktet positive til at et program som *Sarahs fornemmelse av kultur* fikk plass i TV 2s sendeskjema i 2007. Som tilsynet bemerket i Allmennkringkastingsrapporten 2006, ga dette programmet TV 2 en bredde og dybde i kulturtilbudet som manglet i 2005. Ettersom det bare ble sendt sju nye utgaver av programmet, mener imidlertid tilsynet dette alene ikke er nok til å gjenspeile det mangfoldet som finnes i norsk og internasjonalt kulturliv. I tillegg har TV 2 lagt ned de øvrige faste kulturprogrammene, uten å erstatte disse med nye kulturprogrammer. Med en samlet andel *kultur, musikk* på kun 0,5 prosent av sendeskjemaet, mener Medietilsynet at TV 2 ikke kan sies å tilfredsstille formålet med dette konsesjonsvilkåret.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 ikke innfrir kravet om egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv. Forholdet tas opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon blir sendt TV 2 i brev form og inntas ikke som en del av denne rapporten.

4.4.1.7 Samisk tilbud

Konsesjonen § 3-3 nr. 7:

TV 2 skal ha egne programmer eller programinnslag for den samiske befolkning. Disse skal som hovedregel være på samisk.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for tilbudet til den samiske befolkningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 60-62), samt i supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte romjulen 2007 realityserien *Karasjokket*, som gikk over tre episoder. Deltakerne i serien var fire innvandrere fra Kongo, Gambia og Filippinene, som i løpet av en uke fikk en grunnleggende innføring i hva det vil si å være samisk, med innlagte prøver underveis.
- De samiske dramaseriene *Maina Sofies jul* og *Maina Sofie og jakten på gullreinen*, og de samiske dokumentarene *Reindrift i kamp* og *Samekvinnen Dagny* ble sendt i reprise i 2007.
- Ett program i serien *Tonje Steinsland møter* var viet den samiske artisten Mari Boine.
- TV 2s nyhets- og aktualitetsprogrammer sendte totalt 36 reportasjer om samiske forhold i 2007.
- Samiske programmer ble viet plass i TV 2s sendeskjema til sammen 14 ganger i løpet av 2007. Fire av disse programmene (tre episoder av *Karasjokket* og programmet om Mari Boine) var førstegangsutsendelser, mens resten var repriser (åtte episoder av seriene om Maina Sofie, samt to dokumentarer).
- Flesteparten av programmene ble sendt med hovedsakelig samisk tale og norsk tekst. I serien *Karasjokket* ble det snakket norsk, samisk og engelsk om hverandre. Av hensyn

til å nå ut til et bredest mulig publikum, var førstegangsutsendelsen i 2007 teksten på norsk. Da serien gikk i reprise i 2008, var den imidlertid i sin helhet teksten på samisk.

Medietilsynets vurdering

Den samiske befolkningen er en minoritetsgruppe som har en særstilling i Norge²⁴. Sameloven fastslår blant annet at norsk og samisk er likeverdige språk. Norge har også gjennom internasjonale avtaler forpliktet seg til at minoriteter blir likestilt med majoritetsbefolkningen²⁵. Formålet med krav om sendinger for den samiske befolkningen er både hensynet til ytringsadgang, informasjon og representasjon for denne særskilte minoritetsgruppen, og synliggjøring og bevaring av samisk språk og kultur. Vilåret i TV 2s konsesjon gir ikke mål for omfang og hyppighet av samiske programmer. Innfrielse av formålet forutsetter imidlertid etter Medietilsynets vurdering en grad av regularitet i tilbudet, i tillegg til tematisk og sjangermessig bredde. Det vises i denne sammenheng til at samtlige av de øvrige allmennkringkasterne har krav om daglige sendinger for den samiske befolkningen.

Antall programmer og programinnslag for den samiske befolkningen har økt siden 2006. Mens det i 2006 ble sendt 7 programmer og 29 innslag for den samiske befolkningen, ble det i 2007 sendt 14 programmer og 36 innslag. Programmene som ble sendt, var imidlertid dominert av produksjoner fra tidligere år. Hele 10 av de 14 programmene som ble sendt i 2007 var repriser, hvorav åtte var episoder i seriene *Maina Sofies jul*²⁶ og *Maina Sofie og jakten på gullreinen*²⁷. TV 2s konsesjon stiller ikke krav om at programmene skal være førstegangsutsendelser for at de skal kunne inngå i kanalens allmennkringkasterregnskap. Medietilsynet mener at repriser kan ha en nyttig funksjon og er positive til at TV 2 sender repriser av sine samiske programmer, da også repriser kan bidra til synliggjøring av samisk språk og kultur. Selv om andelen førsteutgangsendelser har økt noe siden 2006²⁸, er

²⁴ St.meld nr. 55 (2000-2001) *Om samepolitikken*, jf. også Sameloven av 12. juni 1987.

²⁵ Her vises det til:

*ILO-konvensjon nr. 169 (1989) som blant annet omhandler samenes rettigheter som urfolk,

*Artikkel 27 i FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, som fastslår at personer som tilhører etniske, religiøse eller språklige minoriteter har rett til, sammen med andre medlemmer av sin gruppe, å dyrke sin egen kultur, utøve sin egen religion eller bruke sitt eget språk,

*Den europeiske pakt for vern av regions- og minoritetsspråk, som Norge har ratifisert.

²⁶ *Maina Sofies jul* har blitt sendt på TV 2 i 2002, 2004, 2006 og 2007.

²⁷ *Maina Sofie og jakten på gullreinen* ble sendt på TV 2 i 2005 og 2007.

²⁸ TV 2 hadde to førstegangsutsendelser i 2006.

tilsynet likevel av den oppfatning at dette antallet er så lavt, at det kan stilles spørsmålsteget ved hvorvidt den samiske befolkningen gis noen reell ytrings adgang. Med fire førsteutgangsendelser (hvorav tre er episoder i serien *Karasjokket*) og 36 programinnslag i løpet av et år, er det begrenset rom for den samiske befolkningen til å sette dagsorden.

Programserien *Karasjokket* skiller seg fra TV 2s samiske produksjoner fra tidligere år, både tematisk og sjangermessig. Medietilsynet mener det er positivt at TV 2 på denne måten bidrar med å vise en alternativ side av den samiske kulturen. Ettersom det øvrige tilbudet til den samiske befolkningen i hovedsak består av reprisesendinger, mener likevel tilsynet at den tematiske og sjangermessige bredden i det samlede samiske tilbudet til TV 2 ikke blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Karasjokket er for øvrig også innrapportert som programmer for etniske minoriteter. Medietilsynet har ingen innvendinger mot at ett og samme program fyller flere formål, og således bidrar til innfrielse av flere programkrav. Når en kategori omfatter få programmer, vil imidlertid det faktum at programmene defineres å høre inn under flere kategorier, svekke inntrykket av TV 2 som en kanal også for smalere tema og seergrupper.

Som nevnt innledningsvis, gir ikke konsesjonsvilkåret anvisning på omfang og hyppighet av programmer innen denne kategorien. Det må likevel gå en grense for hvor få programmer/programinnslag TV 2 kan ha for å sies å oppfylle kravet. Selv om grensen er vanskelig å konkretisere, mener Medietilsynet at programtilbudet ikke har et omfang som kan forsvare oppfyllelse av vilkåret.

Medietilsynet har siden tilsynets første rapport fra 2004, vært kritiske til TV 2s marginale satsing på samiske produksjoner. I Allmennkringkastingsrapporten 2006 varslet tilsynet at det ville bli aktuelt å reise en tilsynssak dersom det ikke var forbedringer i tilbudet i 2007, både i det totale antallet programmer, men også med tanke på antall førstegangsendelser.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 ikke innfrir kravet om programmer for den samiske befolkningen. Forholdet tas opp i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon blir sendt TV 2 i brevform og inntas ikke som en del av denne rapporten.

4.4.1.8 Tilbud til etniske minoriteter

Konsesjonen § 3-3 nr. 8:

TV 2 skal ha egne programmer eller programinnslag for etniske minoriteter.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for tilbudet til etniske minoriteter i allmennkringkasterregnskapet (s. 60-62).

Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte romjulen 2007 realityserien *Karasjokket*, som gikk over tre episoder. Deltakerne i serien var fire innvandrere fra Kongo, Gambia og Filippinene, som i løpet av en uke fikk en grunnleggende innføring i hva det vil si å være samisk, med innlagte prøver underveis.
- Det ble sendt reprise av de to episodene av dokumentaren *Gjengene i Oslo*, som handler om ungdomsgjenger i innvandrer miljøene i hovedstaden.
- *Lørdagsmagasinet* hadde to ganger i løpet av 2007 profilerte innvandrere som ukens profil.
- Det ble i tillegg sendt rundt 400 reportasjer for eller om etniske minoriteter i 2007. Mange av disse sakene var tilknyttet emneordene kriminalitet, asylpolitikk og innvandringspolitikk i vid forstand, uten at dette, ifølge TV 2, gjør dem mindre relevante som en del av programtilbudet for etniske minoriteter. Et eksempel er Obiora-saken fra Trondheim.

Medietilsynets vurdering

På bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2006 ila Medietilsynet TV 2 en sanksjon i form av advarsel, for brudd på kravet om programmer for etniske minoriteter. TV 2 påklaget vedtaket i brev av 9.10.2007. Klagen ble oversendt Kultur- og kirke departementet i brev av 31.10.2007, og er i skrivende stund til behandling.

Etter Medietilsynets oppfatning har TV 2s tilbud til etniske minoriteter ikke endret seg i vesentlig grad siden 2006, og tilsynet opprettholder derfor sine vurderinger av tilbudet i 2006 når det gjelder tilbudet i 2007. TV 2 sendte i 2006 fem programmer for etniske minoriteter,

hvorav fire av programmene var førstegangsutsendelser og ett av programmene en reprisesending. Også i 2007 sendte TV 2 fem programmer for etniske minoriteter, denne gangen tre førstegangsutsendelser og to repriser. De tre førstegangsutsendelsene var de tre episodene i serien *Karasjokket*, som også utgjør hoveddelen av nye programmer for den samiske befolkningen i 2007. De to reprisene som ble sendt i 2007, var de to episodene av dokumentaren *Gjengene i Oslo*, som også ble sendt i 2006. I tillegg ble det sendt rundt 400 reportasjer for eller om etniske minoriteter i 2007, og videre hadde *Lørdagsmagasinet* to ganger i 2007 en innvandrers som ukens profil. I 2006 sendte TV 2 284 reportasjer om etniske minoriteter. Både i 2006 og 2007 var mange av disse reportasjene tilknyttet emneordene kriminalitet, asylpolitikk og innvandringspolitikk i vid forstand. Medietilsynet opprettholder sin vurdering om at programmer og programinnslag knyttet til innvandring og kriminalitet kan være viktige bidrag i samfunnsdebatten. Tilsynet understreker likevel at selv om programmene omhandler etniske minoriteter, er ikke dette nødvendigvis ensbetydende med at programmene er i tråd med formålet med konsesjonsvilkåret.

Formålet med dette konsesjonsvilkåret er blant annet hensynet til ytrings adgang, informasjon og representasjon for de særskilte minoritetsgrupper, og synliggjøring av ulike kulturer og perspektiver. Kategorien etniske minoriteter er en sammensatt gruppe, og for å gjenspeile dette mangfoldet er det nødvendig med et visst omfang i tilbudet. For at gruppen skal ha en reell ytrings adgang, må det gis rom i sendeskjemaet for etniske minoritetsgrupper til selv å sette dagsorden. Med et fåtall programmer innen denne kategorien, er Medietilsynet i tvil om etniske minoriteter har en reell ytrings adgang i tråd med formålet med konsesjonsvilkåret.

Medietilsynet mener det må gå en grense for hvor få programmer/programinnslag TV 2 kan ha for å sies å oppfylle kravet om programmer for etniske minoriteter. Denne grensen er vanskelig å konkretisere, men det synes likevel åpenbart at heller ikke programtilbudet for 2007 har et omfang som kan forsvare oppfyllelse av vilkåret.

Det vises for øvrig til Medietilsynets vurdering av TV 2s tilbud til etniske minoriteter i Allmennkringkastingsrapporten 2006.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 heller ikke i 2007 innfrir kravet om programmer for etniske minoriteter. Ettersom TV 2s klage på Medietilsynets advarsel for brudd på dette kravet i 2006 er til behandling i Kultur- og kirkedepartementet, finner Medietilsynet det ikke hensiktsmessig å reise en ny tilsynssak på dette punkt.

4.4.1.9 Livssynsprogrammer

Konsesjonen § 3-3 nr. 9:

TV 2 skal sende livssynsprogrammer.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for sine livssynsprogrammer i allmennkringkasterregnskapet (s. 58-59). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte totalt 34 timer med programmer om religion og livsfilosofi i 2007. Dette er sju timer mindre enn i 2006.
- Livssynsprogrammene hadde fast sendetid søndager kl. 1800.
- TV 2 sendte en ny livssynsserie; *Gudene vet*, i 2007. Serien gikk over seks episoder og tok for seg ulike religioners tilnærming til kjærlighet, fødsel, død, seksualitet og tilhørighet.
- Det ble også sendt ti nye episoder av *TV-pastoren* og en tredelt dokumentarserie kalt *Kjærlighetens vei* fra den hellige pilegrimsveien til Santiago de Compostela i Nord-Spania, samt flere repriser fra tidligere år, som *Gjengene i Oslo* og *Reisen til juleevangeliet*.

Medietilsynets vurdering

Formålet med dette konsesjonsvilkåret er, slik Medietilsynet ser det, å speile et mangfold av de religioner og livssyn som finnes, samt å imøtekomme behov og interesser hos smalere publikumsgrupper. Konsesjonsvilkåret gir ikke mål for hyppighet. For at konsesjonærene skal

kunne gjenspeile en bredde og imøtekomme publikums interesser, må det imidlertid være et visst omfang i programtilbudet.

Etter Medietilsynets vurdering ligger TV 2s andel *livssynsprogrammer* på et tilfredsstillende nivå. På bakgrunn av TV 2s redegjørelse mener tilsynet dessuten at det synes som om programmene speiler et mangfold av religioner og livsfilosofier.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet om å sende livssynsprogrammer i 2007.

4.4.2 Bruk av målformer – Medietilsynets vurdering

Konsesjonen § 3-4:

TV 2 skal benytte begge de offisielle norske målformene.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for bruk av målformer i allmennkringkasterregnskapet (s. 64). Der fremgår det blant annet følgende:

- For å sikre størst mulig representativitet overfor seerne, har *TV 2-Nyhetene* både nynorsk- og bokmålstalende programledere og variert dialektbruk blant nyhets- og sportsreportere.
- Flere faste nyhetsankere snakker nynorsk: Siri Lill Mannes, Espen Fiveland, Odd Reidar Solem og Morten Sandøy. I tillegg snakker en av programlederne i sporten, Annamarta Giske, nynorsk. Også flere andre programlederprofiler snakker nynorsk.
- Flere dramaserier, deriblant situasjonskomedien *Konger på haugen*, ble teksten på nynorsk.

Medietilsynets vurdering

TV 2 skal, ifølge konsesjonsvilkårene, benytte begge målformer. Vilkåret gir ikke noe mål for hvor stor andel av sendingene som skal være på bokmål eller nynorsk. Etter Medietilsynets oppfatning må imidlertid TV 2 kunne vise til et visst omfang av nynorskbruk i sine sendinger, samt komme med konkrete programeksempel, for at vilkåret kan sies å være oppfylt. Kravet om å benytte begge målformer har for øvrig også en side til det overordnede kravet om å bidra til norsk språk, kultur og identitet.

TV 2s redegjørelse gir en indikasjon på representasjonen av nynorsk i konkrete programmer, og Medietilsynet konstaterer at begge målformer benyttes i TV 2s sendinger.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet om å benytte begge offisielle målformer i sine sendinger.

4.4.3 Teksting for hørselshemmede – Medietilsynets vurdering

Konsesjonen § 3-4:

TV 2 skal tekste sendingene i tidsrommet 1800 til 2200 hver dag for hørselshemmede. Dette gjelder programmer der teksting er teknisk og praktisk mulig i forhold til produksjonstid. Lar det seg ikke gjøre å tekste hele sendingen skal enkeltinnslag om mulig tekstes.

TV 2 skal ta i bruk teknologi for automatisert simultanteksting av sine direktesendte nyhets- og aktualitetsprogrammer så snart slik teknologi er tilgjengelig og kvalitetsmessig tilfredsstillende. Inntil slik teknologi tas i bruk skal TV 2 tekste reprisene på direktesendte aktualitetsprogrammer.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for teksting for hørselshemmede i allmennkringkasterregnskapet (s. 65). Der fremgår det blant annet følgende:

- Alle forhåndsproduserte norske programmer sendt i tidsrommet 1800 til 2200 ble tekstet via blank tekst-tv side 222.
- I 2007 utvidet TV 2 tilbudet til hørselshemmede ved å tekste nye norske dramaproduksjoner og dokumentarer utenfor det tidsrommet konsesjonen krever.
- TV 2 tekstet også reprisene på aktualitetsprogrammene *Holmgang*, *Tabloid* og *Fredag*.
- I tillegg tekstet TV 2 nyhets- og sportsreportasjer som var ferdigprodusert i rimelig tid før sendingene kl. 1830, 2100 og 2125.
- I alt ble det tekstet 857 timer forhåndsproduserte norske programmer i 2007. Det er drøye 100 timer mer enn i 2006.

Medietilsynets vurdering og konklusjon

Medietilsynets konkluderer med at TV 2 ivaretar kravet til teksting, og at tekstingens omfang synes tilfredsstillende innenfor de rådende tekniske rammebetingelser.

4.4.4 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

4.4.4.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Konsesjonen § 3-2 bokstav a)

(...) programmene skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori, jf også § 3-3.

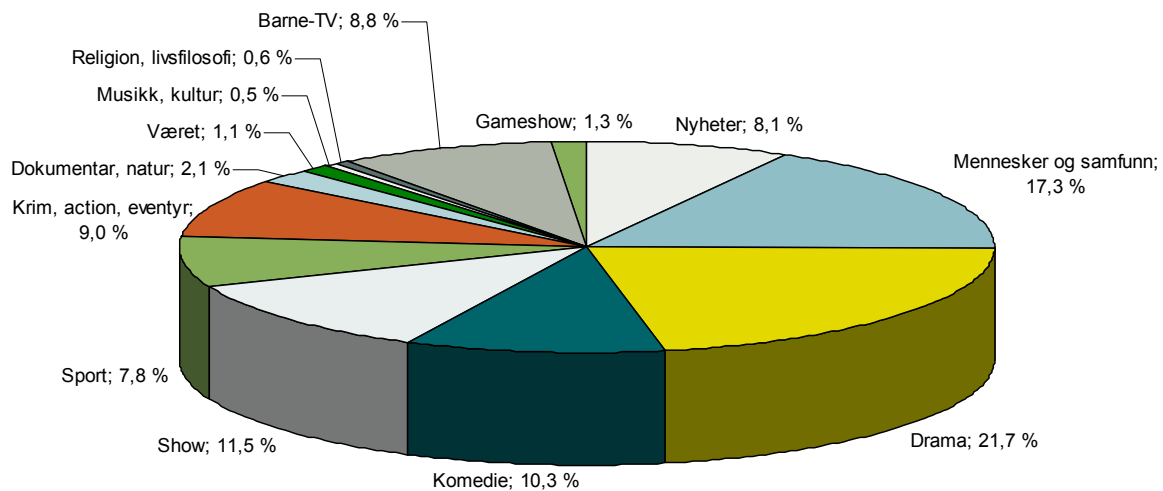
TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for den tematiske og sjangermessige bredden i allmennkringkasterregnskapet (s. 20-23). Der fremgår det blant annet følgende:

- De fire hovedstolpene i TV 2s sendeskjema er *nyheter*, *aktualitetsprogrammer*, *sport* og *underholdning*.

- I 2007 sendte TV 2 totalt 7373 timer tv; reklame og egenpromotering inkludert. Selve programflaten var 6020 timer, som er en økning på ca. 300 timer fra 2006. Økningen skyldes lengre nattsendinger og et utvidet barne-tv-tilbud.
- Kategorien *mennesker og samfunn* økte fra 15,9 prosent i 2006 til 17,3 prosent i 2007, hovedsakelig fordi *God morgen, Norge!* utvidet sendeflaten.
- Andelen kulturprogrammer gikk ned i 2007, først og fremst på grunn av nedleggelsen av *Absolutt underholdning*.
- Utenlandsk drama er den programkategorien som økte mest i 2007.

Figur 1:

Medietilsynets vurdering

Som det ble redegjort for under punkt 4.3, inngår den samlede vurderingen av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene, i vurderingen av oppfyllelsen av de overordnede kravene.

Medietilsynets vurdering er at TV 2 på flere måter kan sies å ha en tematisk og sjangermessig bredde i sitt programtilbud. Som vurderingen av de spesifikke kravene viser, er det imidlertid områder hvor TV 2 leverer kritikkverdig få programmer, og hvor det kan stilles spørsmålsteget ved hvorvidt programtilbudet har den variasjon og bredde som kan forventes. Det vises her

spesielt til punkt 4.4.1.6 om kulturdekningen, 4.4.1.7 om kanalens samiske tilbud og punkt 4.4.1.8 om tilbudet til etniske minoriteter.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 har en viss tematisk og sjangermessig bredde, men likevel ikke kan sies å innfri kravet fullt ut, ettersom kanalen ikke innfrir kravene til henholdsvis kulturprogrammer, programmer for den samiske befolkningen og programmer for etniske minoriteter.

4.4.4.2 Brede og smale seergrupper

Konsesjonen § 3-2 bokstav b)

(...) det skal være programmer for både brede og smale seergrupper.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for programtilbudet til brede og smale seergrupper i allmennkringkasterregnskapet (s. 20-23). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 har som mål å gjøre tema som gjerne oppfattes som smale, tilgjengelig for et større publikum.
- TV 2 har faste programposter og miniserier rettet mot avgrensede målgrupper som barn, ungdom, religiøse, kulturinteresserte og samer.
- Videre sørger TV 2 for en variert sammensetning av programstoffet i aktualitetsprogrammer, underholdning og dokumentarer.

Medietilsynets vurdering

Vurderingene av de spesifikke programkravene i punkt 4.4.1 viser at TV 2 tilbyr egne program for smale grupper. Likevel har kanalen på visse områder et stykke igjen, før

oppfyllelsen også ivaretar formålet med de ulike kravene til egne programtilbud for bestemte målgrupper. Det vises her spesielt til punkt 4.4.1.6 om kulturdekningen, punkt 4.4.1.7 om programmer for den samiske befolkningen og punkt 4.4.1.8 om programmer for etniske minoriteter.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynets konklusjon er at TV 2 har et programtilbud som i hovedsak henvender seg til brede publikumsgrupper. Tilsynet konstaterer videre at TV 2 har programmer for smale grupper, men mener likevel at TV 2 ikke kan sies å innfri denne delen av kravet fullt ut, ettersom kanalen ikke innfrir kravene til henholdsvis kulturprogrammer, programmer for den samiske befolkningen og programmer for etniske minoriteter.

4.4.4.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur

Konsesjonen § 3-2

- c) sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.*
- d) minst halvparten av TV 2s sendinger skal være norskspråklige.*

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for sitt bidrag til å styrke norsk språk, identitet og kultur i allmennkringkasterregnskapet (s. 26-27). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte 3622 timer norsk tv i 2007. Det er nesten 100 timer mer enn i 2006. Ettersom TV 2s sendeflate økte med rundt 300 timer, gikk norskandelen likevel tilbake, fra 65 til 63 prosent av sendeflaten.
- TV 2 mener et omfangsrikt norskspråklig tilbud skaper troverdighet og nærhet til seerne. TV 2s programtilbud i beste sendetid er stort sett på norsk.
- I tillegg ga TV 2 seerne en grundig dekning av internasjonale forhold.

Tabellen viser fordelingen mellom opphavlandet til ulike produksjoner:

Opphavsland	2003	2004	2005	2006	2007
Norge	60,2 %	60,5 %	63,9 %	64,6 %	62,6 %
USA	26,7 %	31,2 %	29,3 %	28,1 %	29,7 %
Australia	6,8 %	4,1 %	2,9 %	3,5 %	3,4 %
England	2,8 %	2,2 %	2,0 %	1,5 %	1,9 %
Danmark	0,2 %	1,0 %	0,6 %	0,7 %	0,6 %
Sverige	0,8 %	0,4 %	0,7 %	1,0 %	0,9 %
Østerrike	1,1 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %
Andre	1,4 %	0,3%*	0,6%**	0,6%***	0,5%****
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

* Omfatter totalt 23 sendetimer fra Italia, Bosnia, Frankrike, Canada, Portugal, Spania og Hong Kong

** Omfatter totalt 35 sendetimer fra Frankrike, Canada, Tyskland, Italia, New Zealand, Hong Kong, Irland, Belgia og Polen

*** Omfatter totalt 45 sendetimer fra Spania, Canada, Tyskland, Frankrike, New Zealand, Italia, Hong Kong, India, Mexico og Polen

**** Omfatter totalt 31 sendetimer fra Spania, Island, Tyskland, Irland og Luxemburg

Medietilsynets vurdering

Ved vurderingen av hvorvidt TV 2 innfrir det overordende kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur, legger Medietilsynet vekt på graden av innfrielse av en rekke av de spesifikke kravene som er stadfestet i konsesjonsvilkårene. Blant annet er andelen norskspråklige programmer, herunder norskspråklig barne- og ungdomstilbud og norskspråklig drama, kulturdekningen, nyhets- og aktualitetsdekningen, samt bruk av begge målformer, vesentlig for innfrielsen av kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur. I tillegg er det grunn til å presisere at norsk identitet og kultur i realiteten favner et mangfold av kulturer og identiteter, slik at også TV 2s innfrielse av kravene til egne programmer for ulike minoritetsgrupper, vil ha betydning for om kanalen kan sies å oppfylle dette overordnede kravet.

Medietilsynets vurderinger av de spesifikke kravene viser at TV 2 imøtekommer konsesjonens forpliktelser når det gjelder nyhets- og aktualitetsdekningen, norskspråklige barneprogrammer og norskspråklig drama (se henholdsvis punktene 4.4.1.1, 4.4.1.2, 4.4.1.3, og 4.4.1.5). I tillegg viser Medietilsynets drøftelse under punkt 4.4.2 at TV 2 benytter begge de to offisielle målformene i sine sendinger. TV 2 innfrir imidlertid ikke kravet om egne kulturprogrammer, programmer for den samiske befolkning og programmer for etniske minoriteter, se henholdsvis punktene 4.4.1.6, 4.4.1.7 og 4.4.1.8.

Forståelsen av det å være norsk må også ses i sammenheng med forståelsen av forhold i andre land. Det er derfor naturlig å se på dekning av *internasjonale* kulturer over tid, og særlig fordelingen mellom produksjonenes opphavsland. Denne fordelingen har vært forholdsvis

stabil de senere årene. Engelskspråklige produksjoner, og da særlig de amerikanske, er likevel dominerende i den internasjonale dekningen.

Medietilsynets konklusjon

Samlet viser Medietilsynets vurderinger at TV 2 på vesentlige områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur, og konkluderer med at kanalen innfrir dette overordnede kravet. Når det gjelder det kvantitative kravet om at minst 50 prosent av sendingene skal være norskspråklige, konkluderer Medietilsynet med at TV 2, med en andel på 63 prosent, innfrir også dette kravet i 2007.

DELRAPPORT V - NRK

5 Vurdering av NRKs programvirksomhet i 2007

5.1 Sammendrag

Medietilsynet mener NRK innfrir programforpliktelsene når det gjelder:

- Egenproduserte nyhetsendinger i radio og fjernsyn
- Daglig tilbud til barn under 12 år i fjernsyn
- Daglige sendinger for den samiske befolkningen i radio
- Jevnlige aktualitets- og dokumentarprogrammer i radio og fjernsyn
- Jevnlige fjernsynsprogrammer for barn på samisk
- Jevnlige radioprogrammer for unge på samisk
- Tilbudet til nasjonale og språklige minoriteter i radio og fjernsyn
- Radio- og fjernsynsprogrammer som gjenspeiler mangfoldet i norsk kulturliv
- Livssynsprogrammer og religiøse programmer i radio og fjernsyn
- Formidling og produksjon av norsk drama
- Den samlede andelen norsk musikk i radio
- Underholdningsprogrammer
- Sportssendinger som dekker bredden i norsk idrettsliv
- Overføringer av scenekunst og musikk fra offentlig finansierte kulturinstitusjoner
- Informasjonsprogrammer
- Andelen norskspråklige sendinger
- Bredder i den samfunnsmessige dekkningen
- Å holde et fast orkester
- Rollen som formidler og utvikler av norsk og samisk kunst og kultur
- Teksting for hørselshemmede

Medietilsynet mener NRK har rom for forbedringer når det gjelder:

- Bredden i radiotilbudet til unge mellom 12 og 14 år
- Bredden i programtilbudet til nasjonale minoritetsgrupper spesielt
- Andelen norsk musikk på NRK P3

Medietilsynet mener NRK bryter programforpliktelsene når det gjelder:

- Radiotilbudet til barn
- Sendinger for den samiske befolkningen i fjernsyn i helgene
- Jevnlige radioprogrammer for barn på samisk
- Jevnlige fjernsynsprogrammer for unge på samisk
- Distriktssendinger i radio og fjernsyn i helgene
- Bruken av nynorsk i radio og fjernsyn

Medietilsynet legger til grunn en strengere fortolkning av programforpliktelsene når det gjelder NRK enn for de gjelder kommersielle aktørene. Tilsynet har ikke mulighet til å ilegge sanksjoner for de brudd som avdekkes ved evalueringen av programvirksomheten til NRK. Det er NRKs generalforsamling som foretar den videre oppfølgingen av Medietilsynets vurderinger i Allmennkringkastingsrapporten. Generalforsamlingen kan presisere NRKs allmennkringkastingsoppdrag ved å endre NRKs vedtekter. Vedtektene er foreløpig ikke blitt endret på bakgrunn av de vurderinger som Medietilsynet har foretatt i allmennkringkastingsrapportene. NRK har i stor grad opprettholdt sin programprofil, også der hvor Medietilsynet mener det foreligger brudd på programforpliktelsene. Allmennkringkastingsrapporten 2007 vil således bære preg av gjentakelser fra tidligere år.

5.2 Vurderingsgrunnlag

Norsk rikskringkasting AS (NRK) har med hjemmel i kringkastingsloven § 2-1 første ledd²⁹ en lovfestet rett til å drive kringkasting, noe som setter det statlige selskapet i en annen posisjon enn de øvrige allmennkringkasterne ettersom disse er underlagt konsesjonsplikt. I forlengelsen av at staten eier alle aksjene i NRK, er det Kultur- og kirke departementet som forvalter eierskapet til NRK. Kultur- og kirkeministeren utgjør generalforsamlingen.

NRKs formålsparagraf er fastsatt i kringkastingsloven § 6-1 tredje ledd. Det fremgår av denne bestemmelsen at hovedformålet til NRK er å drive allmennkringkasting. I NRKs vedtekter er selskapets oppfatning av allmennkringkasteroppdraget utdypet³⁰. Vedtektene ble sist endret i ekstraordinær generalforsamling 21. desember 2007. Fastsettelsen av NRKs allmennkringkasteroppdrag i vedtektsform gjør at Medietilsynet ikke kan føre tilsyn med NRK på lik linje med de øvrige allmennkringkasterne. For å kunne sanksjonere NRK måtte programkravene vært tatt inn i regelverket (lov/forskrift). Oppfølgingen av Medietilsynets vurderinger av NRKs programvirksomhet ivaretas av NRKs generalforsamling. Generalforsamlingen vil på bakgrunn av Medietilsynets evalueringer vurdere behovet for å endre NRKs vedtekter, for derigjennom å presisere NRKs allmennkringkasteroppdrag ytterligere. Medietilsynet har rettet kritikk mot NRKs programvirksomhet på enkelte punkter, men NRKs vedtekter har foreløpig ikke blitt endret på bakgrunn av Medietilsynets vurderinger i allmennkringkastingsrapportene.

I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasternes virksomhet er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes først og fremst med utgangspunkt i NRKs allmennkringkasterregnskap for 2007, samt supplerende opplysninger som Medietilsynet har bedt om. Medietilsynet har også hentet programinformasjon på NRKs nettsider. I tillegg har tilsynet gjort stikkprøver av NRKs programmer innenfor ulike programkategorier. I vurderingen av innfrielsen av programmer for barn- og unge, har Medietilsynet også gjort nytte av en kvantitativ innholdsanalyse foretatt av forskere ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo, på oppdrag av Medietilsynet.

²⁹ Se <http://www.lovdatab.no/all/nl-19921204-127.html> for kringkastingslovens bestemmelser

³⁰ Se http://www.regjeringen.no/Upload/KKD/Medier/NRK_vedtekter.pdf for NRKs vedtekter

5.3 NRKs vedtekter

NRKs vedtekter inneholder både overordnede og mer spesifikke krav til kringkasterens allmennkringkastingstilbud. NRK har i 2007 etablert kanalene NRK3 og NRK Super. I NRKs allmennkringkasterregnskap redegjøres det for programtilbudet i disse kanalene, samt for innhold på DAB og Internett. Det er imidlertid programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet, altså fjernsynskanalene NRK1 og NRK2 og radiokanalene P1, P2 og P3, Medietilsynet skal vurdere for kringkastingsåret 2007.

Forpliktelsene til disse kanalene fremgår av vedtektenes §§ 3-4 om NRKs kjernevirksomhet og 3-5 om programkrav. I henhold til vedtektenes § 3-6 skal NRKs årlige allmennkringkasterregnskap redegjøre for programvirksomheten relatert til forpliktelsene som er fastsatt i disse bestemmelsene.

NRK har utarbeidet et allmennkringkasterregnskap som tar for seg hver enkelt programforpliktelse. Med basis i programstatistikken og de beskrivelser NRK har levert om kjernevirksomheten i 2007, vil Medietilsynet vurdere om NRK innfrir vedtektenes krav til programvirksomheten.

Programtilbudet i NRKs kjernetilbud kan deles i henholdsvis de to riksdekkende fjernsynskanalene og de tre riksdekkende radiokanalene. I tabell 1 og 2 presenteres programtilbudet for de to riksdekkende fjernsynskanalene, mens tabellene 3, 4 og 5 omhandler radiokanalene. Tabellene er hentet fra supplerende opplysninger fra NRK.

Tabell 1: Programstatistikken for NRK 1

NRK1	Antall timer		Andel i prosent	
	2006	2007	2006	2007
Barneprogram	668	709	10,3	10,0
Drama	1 230	1 322	18,9	18,6
Informasjonsprogram	1 223	1 384	18,8	19,5
Kunst/kultur/medier	308	366	4,7	5,1
Musikk	344	473	5,3	6,7
Naturprogram	81	148	1,2	2,1
Nyheter	1 193	1 011	18,3	14,2
Religion/livsfilosofi	65	61	1,0	0,9
Sport	875	1 000	13,4	14,1
Underholdning	414	509	6,4	7,2
Vitenskap	97	118	1,5	1,7
Annet	8	7	0,1	0,1
Totalt	6 506	7 108	100,0	100,0

Tabell 2: Programstatistikken for NRK2

NRK2	Antall timer		Andel i prosent	
	2006	2007	2006	2007
Barneprogram	6	20	0,1	0,3
Drama	834	736	10,0	9,7
Informasjonsprogram	781	870	9,4	11,5
Kunst/kultur/medier	324	450	3,9	5,9
Musikk	5 111	3 441	61,4	45,4
Naturprogram	61	96	0,7	1,3
Nyheter	109	1 030	1,3	13,6
Religion/livsfilosofi	14	14	0,2	0,2
Sport	588	558	7,1	7,4
Underholdning	471	316	5,7	4,2
Vitenskap	23	25	0,3	0,3
Annet	2	24	0,0	0,3
Totalt	8 324	7580	100,0	100,0

Tabell 3: Programstatistikken for P1

NRK P1	Antall timer, hele døgnet		Andel i prosent	
	2006	2007	2006	2007
Drama	64	71	0,7	0,8
Musikk	2 759	2 496	31,5	28,5
Kunst/kultur/medier	0	13	0,0	0,1
Underholdning	2 257	2 366	25,8	27,0
Hjem/fritid/hobby	64	16	0,7	0,2
Vitenskap	111	112	1,3	1,3
Religion/livsfilosofi	156	204	1,8	2,3
Samfunnsspørsmål	646	648	7,4	7,4
Nyheter	957	1 029	10,9	11,7
Portrett	2	9	0,0	0,1
Barneprogram	129	134	1,5	1,5
Reg. sendinger inkl. Såmi Radio	1 298	1 365	14,8	15,6
Sport	288	286	3,3	3,3
Annet	25	12	0,3	0,1
Totalt	8 756	8 761	100,0	100,0

Tabell 4: Programstatistikken for P2

NRK P2	Antall timer, dagtid		Andel i prosent	
	2006	2007	2006	2007
Drama	285	256	4,3	3,9
Musikk	2 238	2 146	34,1	32,7
Kunst/kultur/medier	1 263	1 259	19,2	19,2
Underholdning	73	75	1,1	1,1
Hjem/fritid/hobby	96	83	1,5	1,3
Vitenskap	433	495	6,6	7,5
Religion/livsfilosofi	102	98	1,6	1,5
Samfunnsspørsmål	854	900	13,0	13,7
Nyheter	932	1 000	14,2	15,2
Portretter	61	70	0,9	1,1
Barneprogram	63	0	1,0	0,0
Regionale sendinger		8		0,1
Reg. sendinger inkl. Såmi Radio	130		2,0	
Såmi Radio, nyheter, rikssendinger		126		1,9
Sport	12	11	0,2	0,2
Annet	27	43	0,4	0,7
Totalt	6 569	6 570	100,0	100,0

Tabell 5: Programstatistikken for P3

NRK Petre	Antall timer		Andel i prosent	
	2006	2007	2006	2007
Musikk	4 028	4 137	61,3	63,0
Pop-kultur	39	63	0,6	1,0
Om film	81	65	1,2	1,0
Musikkjournalistikk	721	711	11,0	10,8
Nyheter	563	467	8,6	7,1
Humor	258	423	3,9	6,4
Underholdning	579	359	8,8	5,5
Aktualitet/samfunn	258	315	3,9	4,8
Sex og samliv	41	31	0,6	0,5
Annet	2	0	0,0	0,0
Totalt	6 570	6 571	100,0	100,0

Selv om det er programvirksomheten i 2007 som er gjenstand for vår vurdering, vil det være grunn til å se hen til utviklingen for de enkelte programområdene og det relative forholdet mellom dem, over tid. Vi har derfor valgt å ta med programstatistikken for de to siste årene.

5.4 Programkravene i NRKs vedtekter

NRKs vedtekter § 3-3 lyder som følger:

Det samlede allmennkringkastingstilbud skal via fjernsyn, radio og interaktive medier eller liknende sikre den norske befolkning et bredt tilbud av programmer og tjenester. I tilbudet skal det etterstrebes høy kvalitet, allsidighet og mangfold. I tilbudet skal det legges avgjørende vekt på hensynet til informasjons- og ytringsfrihet og de demokratiske grunnverdier. Ved informasjonsformidlingen skal det legges vekt på saklighet, analytisk tilnærming, redaksjonell uavhengighet og upartiskhet. Virksomheten skal sikre befolkningen adgang til vesentlig samfunnsinformasjon og debatt. Den skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Virksomheten skal preges av høy etisk standard og over tid være balansert.

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i vedtektene § 3-3 som en del av grunnlaget for å vurdere NRKs innfrielse av programkravene i vedtektene §§ 3-4 og 3-5.

Ifølge § 3-4 skal programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet:

- *ha tematisk og sjangermessig bredde, både når det gjelder sammensetning av programkategorier og sammensetning innenfor den enkelte programkategori.*
- *inneholde programmer som er informerende og utviklende, og som øker befolkningens allmennkunnskap.*
- *ha et innhold som appellerer til brede lag av befolkningen og som ivaretar interessene til minoritetsgrupper og særskilte grupper.*
- *i hovedsak bestå av norskspråklige sendinger. Begge de offisielle målformene skal benyttes. Minst 25 pst. av verbalinnslagene skal være på nynorsk.*
- *samlet ha en bred samfunnsmessig dekning og således avspeile mangfoldet av kultur, livssyn og levevilkår som finnes i de forskjellige delene av landet.*

De konkrete programkravene for henholdsvis radio- og fjernsynstilbudet i NRKs kjernevirksomhet fremgår av § 3-5. Flere av de spesifikke kravene kan sees som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd, vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene. Medietilsynet har, i årets rapport, derfor valgt å endre rekkefølgen de ulike kravene blir behandlet. De spesifikke kravene blir behandlet først, i punkt 5.4.1, mens de overordnede kravene blir vurdert til slutt, i punkt 5.4.2.

5.4.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

I § 3-5 om programkrav er en rekke sentrale programforpliktelser konkretisert i bokstavleddene a) til o). For samtlige av programkravene gjelder at de skal inkluderes i NRKs samlede riksdekkende programtilbud både i radio og fjernsyn. Det fremgår også at kravene er formulert som minstemål, altså at NRKs programtilbud minst skal inneholde det programkravene spesifiserer.

Medietilsynet legger videre til grunn at når det i NRKs vedtekter er formulert krav om *daglige* sendinger, menes det alle dager inkludert helgedager³¹.

³¹ Medietilsynet foretok i Allmennkringkastingsrapporten 2005 en fortolkning av begrepet *daglige*, og fastslo at det med *daglige* i denne sammenheng menes *alle hverdager* (mandag til fredag). Ettersom det er forutsatt fra Stortinget strengere krav for NRK enn de kommersielle allmennkringkasterne, mente samtidig Medietilsynet at det for NRK sin del er å forvente at *daglige* også inkluderer helgedager.

I det følgende tar Medietilsynet for seg hvert enkelt programkrav som er fastsatt i vedtektenes § 3-5:

5.4.1.1 Egenproduserte nyhetssendinger

Vedtektene § 3-5 a)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde daglige egenproduserte nyhetssendinger.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for nyhetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 5-9). Der fremgår det blant annet følgende:

- 14 prosent av programflaten til NRK1 gikk med til nyheter i 2006. Dette er en reduksjon på fire prosentpoeng siden 2006. Samtidig har andelen nyheter på NRK2 økt fra én til 14 prosent. NRK fjernsyns samlede nyhetsandel har økt med 760 timer siden året før.
- *Dagsnytt* kl. 0730, 1230 og 1730 er tre viktige nyhetssendinger på NRK P1. I tillegg sendes programmer som *Norgesglasset*, *Her og Nå* og *Ukeslutt*.
- En innholdsundersøkelse fra NRK Forskningen viser at 35 prosent av alle sakene i *Dagsnytt 0730* på radio og *Dagsrevyen* på NRK1 er utenriksstoff.
- Utenriksredaksjonen har tretti redaksjonelle medarbeidere, tjue på Marienlyst og ti utenlands.
- Programmer med spesielt fokus på utenriksstoff er *Urix* og *Søndagsrevyen* på NRK1 og *Verden i dag* og *Verden på lørdag* på P2.
- Alle NRKs daglige nyhetssendinger er egenproduserte. Det er bare på *NRK Alltid Nyheter* at NRK overfører noen av de viktigste nyhetssendingene fra Sveriges Radio og BBC.

Medietilsynets vurdering

Etter Medietilsynets vurdering kan NRK vise til egenproduserte nyheter både på radio og fjernsyn. NRK kan også vise til flere programmer for utenriksstoff og en tilfredsstillende andel internasjonale nyhetssaker i sentrale sendinger.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at at NRK innfrir kravet om egenproduserte nyhetssendinger.

5.4.1.2 Norskspråklig tilbud til barn under 12 år

Vedtektene § 3-5 b)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde daglige norskspråklige programmer for barn under 12 år.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for tilbudet til barn i allmennkringkasterregnskapet (s. 10-14), samt i supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- Ti prosent av sendeflaten til NRK1 besto av barneprogrammer i 2007, i likhet med i 2006. Blant tilbudet til barn på NRK1 var *Barnas Supershow*, *Barnas Superjul* og *Stå opp!*
- På radio består NRKs tilbud til barn av *Barnetimen for de minste* som sendes på P1 hverdager kl. 1840 og *Lørdagsbarnetimen* som sendes på P1 på lørdager kl. 1700. *Barnetimen for de minste* har barn fra fire til sju år som målgruppe, mens målgruppen til *Lørdagsbarnetimen* er barn i alderen åtte til tolv år.
- NRK lanserte 1. desember 2007 en ny barnekanal, *NRK Super*. Dette vil føre til at NRKs samlede programtilbud til barn vil øke fra 750 til 4380 timer i året. I tillegg har NRK tilbud til barn på DAB og internett.

Kvantitativ innholdsanalyse av NRKs barneprogrammer

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo (IMK) på oppdrag fra Medietilsynet, tar for seg allmennkringkasternes barne- og ungdomsprogrammer. Når det gjelder NRK tar undersøkelsen utgangspunkt i sju utgaver av programmet *Barnetimen for de minste* (140 minutter) og to utgaver av *Lørdagsbarnetimen* (120 minutter). Undersøkelsen tar ikke for seg fjernsynstilbudet til barn. Analysen viser blant annet:

- Både i helgen og på hverdager tilbyr NRK mange dramatiseringer og lite musikk. Dette står i kontrast til de reklamefinansierte kanalene.
- NRK spiller generelt lite musikk i sine radioprogrammer for barn både i helger og på hverdager.
- NRK slipper barn og unge til på lufta, særlig som medskapere av redaksjonelt innhold, men også som artister, konkurransedeltakere og publikum.

Det vises for øvrig til undersøkelsen i sin helhet (vedlagt).

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet er positiv til etableringen av barnekanalen *NRK Super* og det tilbudet NRK har til barn på DAB og internett. Ved vurderingen av NRKs allmennkringkastingsoppdrag i 2007 er det imidlertid tilbudet på NRK1, NRK2, P1, P2 og P3 som blir tatt med i betraktningen, da det var disse kanalene som utgjorde NRKs kjernevirksomhet i 2007.

Etter Medietilsynets vurdering er det ikke tvil om at NRK har et fjernsynstilbud til barn som er i tråd med vedtektene og allmennkringkastingsoppdraget.

Når det gjelder tilbudet til barn på radio, har NRK ett program for målgruppen fire til sju på hverdager, og ett program for målgruppen åtte til tolv på lørdager. I vedtektene heter det at NRK skal tilby *daglige* program for barn under tolv år. Etter Medietilsynets oppfatning må det med begrepet *daglige*, for NRKs del, menes alle dager (helgedagene inkludert)³².

³² Se fotnote 3.

Medietilsynet finner det derfor problematisk at NRK ikke har noe radiotilbud for barn på søndager. Videre mener tilsynet at det er problematisk at NRK ikke har et radiotilbud til barn fra åtte til tolv år på hverdager, eller et tilbud til barn *under* åtte år i helgene.

Medietilsynet understreker at vedtektene inneholder minimumskrav, og at Stortinget har forutsatt at det skal stilles strengere krav til NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne. I denne sammenheng vises det til at Kanal 24s (nå Radio Norges) konsesjon setter forholdsvis detaljerte og strenge krav til innrettingen av barnetilbudet til kanalen.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om daglige norskspråklige programmer til barn under 12 år i fjernsyn.

Medietilsynet konkluderer med at NRK ikke innfrir kravet til daglige norskspråklige programmer til barn under 12 år i radio, ettersom tilbudet ikke inkluderer et radiotilbud for barn på søndager, et radiotilbud til barn under åtte år i helgene og et radiotilbud for barn fra åtte til tolv år på hverdager.

5.4.1.3 Samisk tilbud

Vedtektene § 3-5 c)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde daglige sendinger for den samiske befolkning.

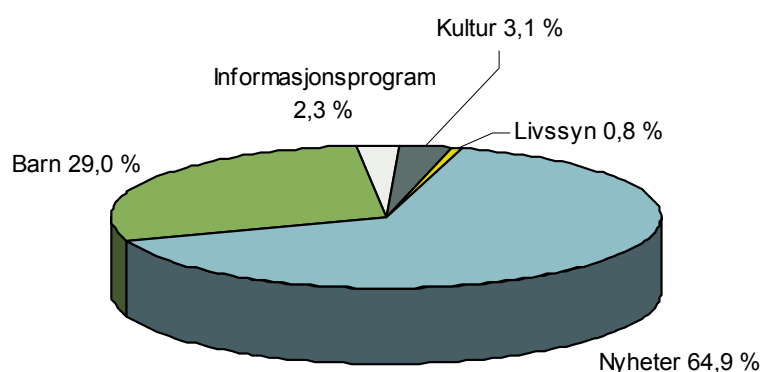
NRKs redegjørelse

NRK redegjør for tilbudet til den samiske befolkning i allmennkringkasterregnskapet (s. 51-54). Der fremgår det blant annet følgende:

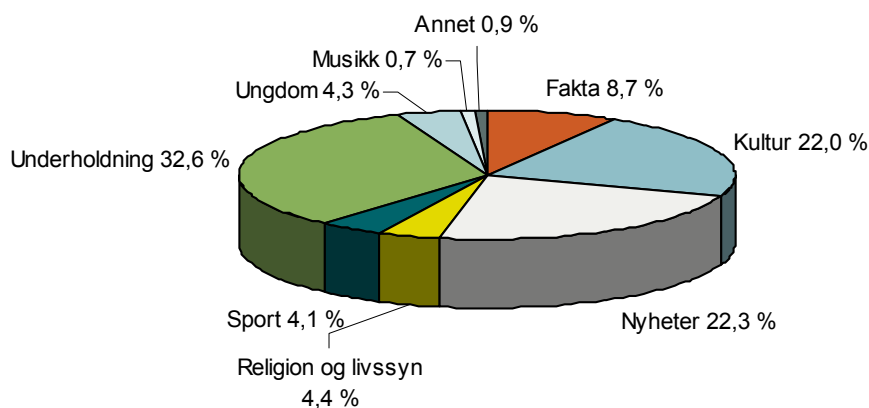
- Nyhetssendingene *Oddasat* sendes alle hverdager kl. 1710 på NRK1 og kl. 2230 på NRK2. *Oddasat* utgjør 65 prosent av det samiske tilbudet på NRK fjernsyn.

- I 2007 ble lokalkontorene i Tysfjord og Snåsa styrket med en journaliststilling hver. Dette har ifølge NRK bidratt til større innholdsmessig og geografisk mangfold i de samiske nyhetssendingene på radio og tv, ettersom fjernsynsinnslagene herfra lages på henholdsvis sør- og lulesamisk.
- Nyhetstilbudet på radio består av nyhetsoppdateringer hver halvtime gjennom morgensendingene kl. 0700 og 0900 og i ettermiddagssendingene fra kl. 1330 til 1700. De samiske rikssendingene på P2 fra kl. 1330 til 1400 inneholder daglig 5 minutter med samiske nyheter på norsk. Radiotilbudet inkluderer også nyhetssendinger i helgen. Nyheter utgjør 22 prosent av det samiske tilbudet på radio.
- Radiotilbudet til Sámi Radio er satt sammen av daglige morgensendinger, ukentlig ønskekonsert, ukentlig kulturmagasin, ukentlige portretter, andakt to ganger i uken, joik, språk, debatt, sport, musikk, fordypning og underholdning.
- *Árdna* er et samisk kulturprogram som sendes en gang i måneden på fjernsyn. Tilbudet finnes også på radio og nett.
- Samedivisjonen produserte tre tv-dokumentarer i 2007: *Stensilbarna*, *Suvi West* og *Minnenes reise*.
- I tillegg har internettsidene til NRK Sámi Radio et bredt samisk-språklig innhold.

Figur 1: Programprofil for fjernsynstilbudet til NRK Sámi Radio

Figur 2: Programprofil for radiotilbudet til NRK Sámi Radio

Medietilsynets vurdering

Den samiske befolkningen er en minoritetsgruppe som har en særstilling i Norge³³. Sameloven fastslår blant annet at norsk og samisk er likeverdige språk. Norge har også gjennom internasjonale avtaler forpliktet seg til at minoriteter blir likestilt med majoritetsbefolkningen³⁴. Formålet med krav om sendinger for den samiske befolkningen er både hensynet til yringsadgang, informasjon og representasjon for denne særskilte minoritetsgruppen, og synliggjøring og bevaring av samisk språk og kultur. Innfrielse av formålet forutsetter etter Medietilsynets vurdering en grad av regularitet i tilbudet, i tillegg til tematisk og sjangermessig bredde.

Når det gjelder bredden i det samiske tilbudet på fjernsyn, domineres dette i stor grad av *nyheter*, som utgjør 64,9 prosent av sendetiden. Barneprogrammer utgjør 29 prosent av sendetiden, mens *kultur* utgjør 3,1 prosent. Når det gjelder det samiske radiotilbudet, kan det

³³ St.meld nr. 55 (2000-2001) *Om samepolitikken*, jf. også Sameloven av 12. juni 1987.

³⁴ Her vises det til:

*ILO-konvensjon nr. 169 (1989) som blant annet omhandler samenes rettigheter som urfolk,

*Artikkel 27 i FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, som fastslår at personer som tilhører etniske, religiøse eller språklige minoriteter har rett til, sammen med andre medlemmer av sin gruppe, å dyrke sin egen kultur, utøve sin egen religion eller bruke sitt eget språk,

*Den europeiske pakten for vern av regions- og minoritetsspråk, som Norge har ratifisert.

vises til en større tematisk bredde, med 32,6 prosent av sendetiden viet til *underholdning*, 22,3 prosent viet til *nyheter* og 22 prosent viet til *kultur*.

Andelen samiske kulturprogrammer som sendes i radio og fjernsyn sier noe om hvordan NRK innfrir sin rolle som utvikler og formidler av samisk kunst og kultur. Medietilsynet mener NRK kan vise til en betydelig andel *kultur og underholdning* i det samlede samiske radiotilbudet. Andelen samisk kultur har økt i fjernsyn siden 2006, men Medietilsynet mener fremdeles at hyppigheten på disse programmene synes noe lav i forhold til at NRK skal ha rolle som utvikler og formidler av samisk kunst og kultur.

NRK tilbyr nyhetssendinger på samisk *alle hverdager* i fjernsyn og *alle dager* i radio. NRKs fjernsynstilbud til den samiske befolkningen omfatter således ikke helgene. Etter Medietilsynets oppfatning må det med *daglige*, for NRKs del, menes alle dager (helgedagene inkludert)³⁵. Etersom vedtektene fastslår hvilke minstekrav NRK er forpliktet til å innfri, mener tilsynet det er naturlig å forvente at NRK har et fjernsynstilbud for den samiske befolkningen også i helgene.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om daglige sendinger for den samiske befolkningen i radio.

Tilsynet konkluderer med at NRK ikke innfrir kravet om daglige sendinger for den samiske befolkningen i fjernsyn, ettersom tilbudet ikke inkluderer helgene.

5.4.1.4 Aktualitets- og dokumentarprogrammer

Vedtektene § 3-5 d)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde jevnlig aktualitets- og dokumentarprogrammer.

³⁵ Se fotnote 3.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for aktualitets- og dokumentarprogrammene i allmennkringkasterregnskapet (s. 4-9 og s. 38-43). Der fremgår det blant annet følgende:

- *Dagsnytt Atten* er NRK P2s flaggskip på området aktualitet og debatt. Programmet blir også sendt på NRK2. *Ukeslutt*, *Verden på lørdag* og *Søndagsavisa* er også viktige aktualitetsprogrammer på P2. *Nyhetsmorgen* sendes kl. 0629 til 0800 alle hverdager, og gir publikum nyheter, økonominytt, utenriks, kulturnytt, kåseri, lokalnyheter, sport og politikk.
- *Osenbanden* på P3 er et subjektivt aktualitetsmagasin som sendes mandag til torsdag, samt søndag ettermiddag.
- *Spekter* var et nytt program i 2007, og ble sendt på NRK2. Programmet har til hensikt å sette aktuelle temaer i et større perspektiv enn det de ordinære nyhetssendingene vanligvis kan by på.
- NRK1 sendte 387 timer med dokumentarer i 2007, deriblant dokumentarserien *Jordmødre* som gikk over seks episoder.
- Andre fakta- og vitenskapsprogrammer på NRK1 var *Ut i naturen*, *Newton* og *Puls*.
- *Radiodokumentaren* blir sendt på P2. Redaksjonen for radiodokumentarer har et nært samarbeid med NRKs nyhetsredaksjoner, men også med kunstinstitusjoner i Norge. Eksempler på dokumentarer sendt i 2007 er *Det er ikke jeg som skal straffes*, *Faen ta deg*, *Gud* og *Fridomens pris*.

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet mener NRKs redegjørelse viser at tilbudet i radio og fjernsyn på aktualitets- og dokumentarområdet har en slik grad av hyppighet at det oppfyller kravet om jevnlig programmer.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet til jevnlig aktualitets- og dokumentarprogrammer både i radio og fjernsyn.

5.4.1.5 Norskspråklig tilbud til unge

Vedtektene § 3-5 e)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde jevnlig norske språklige programmer for unge.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for tilbudet til unge i allmennkringkasterregnskapet (s. 10–14 og s. 66), samt i supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- Sendeflaten fra kl. 1630 til 1700 på NRK1 alle hverdager er for barn og unge i skolealder.
- Blant programmene for unge på NRK1 er *Amigo*, *Dunder*, *Fabrikken*, *Glatte gater*, *Liga*, *Melodi Grand Prix jr* og *Sommeren i mitt liv*.
- NRK P3 er kanalen som i hovedsak retter seg mot et ungt publikum, og hovedmålgruppen er unge i alderen 15–30 år. Bærebjelkene i P3-tilbudet er musikk, humor, underholdning og nyheter for unge mennesker.
- Programmet *Juntafil* på P3 retter seg mot ungdommer mellom 12 og 19 år, og har derfor en yngre målgruppe enn P3 generelt. Programmet tar opp tema knyttet til kropp, sex og følelser.

Kvantitativ innholdsanalyse av NRKs tilbud til unge

En undersøkelse gjort ved Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo (IMK) på oppdrag fra Medietilsynet, tar for seg allmennkringkasterens barne- og ungdomsprogrammer. Når det gjelder NRK tar undersøkelsen utgangspunkt i tre utgaver av programmet *Osenbanden* (360 minutter) og tre utgaver av *Fabrikken* (180 minutter).

Analysen viser blant annet:

- *Osenbanden* har innslag med ekspertkilder og unge som kilder (i motsetning til de kommersielle ungdomsprogrammene i utvalget).
- NRK P3 opererer med større ressurser til redaksjonelt arbeid enn de kommersielle radiokanalene, særlig i form av redaksjonelle medarbeidere.

- 59,4 prosent av programmet *Osenbanden* går med til musikk. Kategorien *uten tema (musikk/fyll)* utgjør 61,7 prosent.
- Mens *Waschera* (TV 2) intervjuer kjendiser, intervjuer *Fabrikken* (NRK1) barn og unge.
- *Fabrikken* tilbyr et rikt tilfang av ulike typer dramatiseringer, både fra publikum/seere og som egenprodusert materiale.
- Bortsett fra tema om kropp, helse og sex, er det bare NRKs programmer i utvalget av fjernsynsprogrammer som i særlig grad tilbyr tematikk ut over det som kan betegnes som underholdning og forbrukerstoff.
- *Fabrikken* skårer høyt på samfunnstema knyttet til politikk/natur og utdanning/organisasjonsliv, i tillegg til relasjonelle tema som familie og mobbing/vennskap.
- Programprofilene for de to fjernsynsprogrammene i utvalget, på henholdsvis TV 2 og NRK1, er svært forskjellige ved at TV 2 primært tilbyr lite pedagogisk tilrettelagt og opplærende stoff for ungdom, i motsetning til NRK.

Det vises for øvrig til undersøkelsen i sin helhet (vedlagt).

Medietilsynets vurdering

Etter Medietilsynets vurdering viser NRKs redegjørelse at kringkasteren har et bredt og allsidig fjernsynstilbud til ungdom.

NRKs radiotilbud til ungdom består av kanalen P3, som er rettet mot aldersgruppen 15 til 30 år. Målgruppen *ungdom* er her definert som aldersmessig svært vid, noe som går på bekostning av formålet med å programsette for denne bestemte målgruppen. Dessuten er ikke aldersgruppen 12 til 14 år inkludert i P3s målgruppe. Etersom barnetilbudet i henhold til vedtektene skal være rettet mot barn under 12 år, må det legges til grunn at ungdomsprogrammene skal være rettet mot ungdom fra 12 år og oppover.

I Allmennkringkastingsrapporten 2006 kritiserte Medietilsynet NRK for ikke å ha egne radioprogrammer for ungdom mellom 12 og 14 år. Tilsynet var også kritiske fordi NRK ikke kunne redegjøre for enkeltprogrammer i P3 som var dedikert til den aldersmessig nedre delen

av kanalens målgruppe. NRK har i regnskapet for 2007 redegjort for at programmet *Juntafil* retter seg mot unge i alderen 12 til 19 år, og således har en yngre målgruppe enn P3 generelt. Programmet er ikke nytt, men har ifølge NRK tidligere blitt underkommunisert i forhold til målgruppe. Selv om P3 ikke inkluderer aldersgruppen 12 til 14 år i sitt øvrige programtilbud, viser dette dermed at NRK likevel har et radiotilbud til denne aldersgruppen. Etter Medietilsynets vurdering kan imidlertid ikke NRK med radioprogrammet *Juntafil* alene, vise til den samme bredden og variasjonen i tilbudet til denne delen av ungdomsgruppen på radio, som på fjernsyn.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynets konkluderer med at NRK innfrir kravet om å tilby ungdomsprogrammer jevnlig i radio og fjernsyn.

5.4.1.6 Samisk-språklig tilbud til barn og unge

Vedtektene § 3-5 f)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde jevnlige programmer for barn og unge på samisk.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for det samisk-språklige tilbudet til barn og unge i allmennkringkasterregnskapet (s. 53), samt i supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- Barnetilbudet fra NRK Sámi Radio er først og fremst *Mánáid-tv* og nettsidene med samme navn. Målet for *Mánáid-tv* er å knytte samiske barn sammen til et fellesskap, samt å være et vindu for andre barn inn i hverdagen til samiske barn.
- Det samiske tilbudet til ungdom består av *Ízïi*, som er et radioprogram som sendes hver tirsdag og torsdag kl. 1630 til 1710, og en nettside. Det er planer om å utvide tilbudet til samiske ungdommer ved at *Ízïi* også sendes på fjernsyn. Planen er at dette skal komme i gang i løpet av høsten 2008.

Medietilsynets vurdering

Som tidligere år, tilbyr NRK også i 2007 sendinger på samisk for barn i fjernsyn og sendinger på samisk for unge i radio. Etter Medietilsynets vurdering tilsier imidlertid ordlyden i § 3-5 om at ”*NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde*”, at NRK skal tilby jevnlig program både for barn og unge på begge plattformer. Dermed kan ikke NRK sies å innfri kravet ved å legge et samisk-språklig barnetilbud i fjernsyn og et samisk-språklig ungdomstilbud i radio. Medietilsynet vil for øvrig understreke at det er positivt at NRK har planer om å opprette et fjernsynstilbud for samisk ungdom.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om samisk-språklige programmer for barn på fjernsyn og samisk-språklige programmer for unge på radio. NRK innfrir imidlertid ikke kravet om programmer på samisk for barn på radio, og programmer på samisk for unge på fjernsyn.

5.4.1.7 Tilbud til nasjonale og språklige minoriteter

Vedtektene § 3-5 g)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde programmer for nasjonale og språklige minoriteter.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for tilbudet til nasjonale og språklige minoriteter i allmennkringkasterregnskapet (s. 44-47), samt i supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- *Migrapolis* feiret 10 år på lufta i 2007. Programmet handler om det flerkulturelle Norge, og henvender seg til hele befolkningen. *Migrapolis* sendes på NRK1 onsdager kl. 2230.

- *Radio Migrapolis* sendes på P2 hver søndag kl. 1330.
- Serien *Glatte gater* fulgte fire av medlemmene i gruppa *Minoritet1* gjennom seks episoder. Serien ble sendt på NRK2 og NRK3.
- Serien *Norsk for begynnere* fulgte fem elever ved voksenopplæringen i Oslo, der mennesker fra hele verden møtes for å lære norsk. Serien ble sendt på NRK1 og NRK2.
- I februar 2007 sendte P2 radiodokumentaren *Kameratskap, krangel og cricket*, som handlet om et multietnisk cricketlag i Norge.
- Sommeren 2007 sendte NRK2 en føljetong av Bollywood-produksjoner.
- I Nordland, Troms og Finnmark sendes *Finskesendinga* hver onsdag på NRK P2, for kvener og finner i Norge. Sendingene er i tillegg tilgjengelige på internett.
- Minoritetene er også representert i NRKs programmer *Folkemusikktimen*, *Transit* og *Musikkredaksjonen*.
- NRK redegjør for til sammen ni enkeltprogrammer på NRK1 og P2 som omhandler tema knyttet til nasjonale minoriteter: I *Lydverket* 7. februar handlet det om at ”sigøynermusikk og balkanske rytmer er det heteste innslaget på klubbene i New York og i Europas storbyer”, *Sånn er livet* 4. mars besøkte det jødiske museet i Oslo, *Sånn er livet* 27. mars handlet om rom/romanifolk fra Romania som har inntatt gatene i norske byer, *Transit* i mai handlet om arbeidsledige rom/romanifolk i Ungarn, *Radiodokumentaren* 2. juni handlet om jødiske jenter i dag, *Radioselskapet* 14. juni handlet om at ”verdenshistorien langt på vei viser at muslimer, kristne og jøder fint kan leve sammen (...)”, *Sånn er livet* 8. august handlet om at ”det er i dag 1400 jøder i Norge – dermed er jødene Norges minste minoritet”, *Kunstreisen* 1. september handlet om ”Hitlers forbudte kunst”, og *Studio Sokrates* 15. september handlet om at ”for Hitler og nazistene var jazz symbolet på alt det lumske, svikefulle og giftige som truet den tyske kulturen”.

Medietilsynets vurdering

NRK skal ha programmer for både nasjonale og språklige minoritetsgrupper. Det samiske tilbudet er ivaretatt i en egen vedtektsbestemmelse, og vurderes i eget punkt. I tråd med St.meld. nr. 15 (2000-2001) om nasjonale minoriteter³⁶ i Norge, nyter de nasjonale minoritetene et særlig vern som også bør gjøre seg gjeldende i allmennkringkastingstilbudet. Formålet med å programlegge for ulike minoritetsgrupper er hensynet til ytrings adgang, informasjon og representasjon for de særskilte minoritetsgrupper, og å gjenspeile det flerkulturelle Norge. Av dette følger det at en viss regelmessighet i tilbudet må finne sted for at formålet skal innfris.

Medietilsynet mener NRK gjennom de faste programmene *Migrapolis* og *Radio Migrapolis*, i tillegg til serier som *Norsk for begynnere* og *Glatte gater*, har et regelmessig tilbud som kan ivareta kravet om programmer for minoritetsgrupper i radio og fjernsyn.

Når det gjelder de *nasjonale minoritetene* spesielt, redegjør NRK for *Finskesendinga*, som er et fast tilbud for kvener og finner i Norge. I tillegg redegjør NRK for enkeltprogrammer som omhandler tematikk knyttet til nasjonale minoriteter. Flertallet av disse programmene omhandler jøder og jødernes historie. De øvrige tre programmene det refereres til, omhandler situasjonen til rom/romanifolk i Ungarn, rom/romanifolk som har inntatt gatene i norske byer og balkansk musikk i klubber i New York og europeiske storbyer.

Sammenlignet med ressursene som brukes på NRKs tilbud til etniske minoriteter generelt, synes NRKs tilbud til *nasjonale* minoriteter å være noe tilfeldig og begrenset rent tematisk. Enkeltprogrammene det redegjøres for, domineres av tematikk knyttet til jøder. Hva angår programmene med tematikk knyttet til rom eller romanifolket, handler kun ett av disse om rom eller romanifolk i Norge. Selv om tematikken i disse programmene kan være relevant også for norske rom/romanifolk, kan det stilles spørsmålsteget ved hvorvidt disse programmene i realiteten omhandler *nasjonale* minoriteter. Medietilsynet mener NRK som statlig, lisensfinansiert allmennkringkaster i større grad bør være sitt ansvar bevisst når det gjelder å gi de nasjonale minoritetene et vern. Det presiseres fra Medietilsynets side at det ikke stilles krav om at NRK skal ha faste programposter for alle nasjonale minoritetsgrupper.

³⁶ De nasjonale minoritetsgruppene omfatter jøder, kvener, rom, romanifolket og skogfinner.

NRK bør likevel sørge for at hensynet også til nasjonale minoriteter blir ivaretatt, med tanke på ytringsadgang, informasjon og representasjon. Tilsynet mener det bør kunne forventes at NRK med to fjernsynskanaler og tre radiokanaler gjennom et helt år kan by på bredere tematiske perspektiver hva angår de nasjonale minoritetsgruppene i Norge.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om å sende programmer for nasjonale og språklige minoriteter både i radio og fjernsyn. Tilsynet mener imidlertid at NRKs samlede programtilbud i større grad kan reflektere at Norge har en befolkning sammensatt av flere nasjonale minoritetsgrupper.

5.4.1.8 Kulturprogrammer

Vedtektene § 3-5 h)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk kulturliv.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for kulturtilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 19-25). Der fremgår det blant annet følgende:

- Fem prosent av sendeflaten på NRK1 og seks prosent av sendeflaten på NRK2 er viet *kunst/kultur/medier*.
- 19 prosent av sendeflaten til NRK P2 er viet *kunst/kultur/medier*, mens P1 og P3 ikke har egne kategorier for kultur. P3 bruker imidlertid én prosent av sendetiden på *pop-kultur*, én prosent på *film* og elleve prosent på *musikkjournalistikk*.
- Kulturprogrammer på NRK fjernsyn er blant annet *Safari* og *Bokprogrammet* som ble sendt tirsdager kl. 2230. I forbindelse med relanseringen av NRK2 startet NRK å sende *Kulturnytt* fire dager i uken på fjernsyn. Tidligere har *Kulturnytt* hatt sendinger

to ganger i uken. Andre kulturprogrammer som ble sendt på NRK1 og NRK2 i 2007 er *Perspektiv, Profil, Ultima Thule og Tilbake til 90-tallet*.

- Kulturprogrammer på P2 var blant annet *Boktilsynet, Detektor, Kulturbeitet, Kunstreisen, Kurer, Min ønskedikter, Musikkleksikonet, Radiofront og Verdt å lese*.

Medietilsynets vurdering

Etter Medietilsynets vurdering kan NRK vise til en rekke forskjellige kulturprogrammer i sitt programtilbud på radio og fjernsyn. Av de beskrivelser som fremkommer av NRKs allmennkringkasterregnskap, synes det som om NRK gjennom sin kulturdekning ivaretar et bredt spekter av kultursjangrer, og kan sies å gjenspeile et mangfold i norsk og internasjonalt kulturliv.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om programmer i radio og fjernsyn som gjenspeiler mangfoldet i norsk kulturliv.

5.4.1.9 Livssynsprogrammer og religiøse programmer

Vedtektene § 3-5 i)

”NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde livssynsprogrammer og religiøse programmer.”

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for livssynsprogrammer og religiøse programmer i allmennkringkasterregnskapet (s. 48-49). Der fremgår det blant annet følgende:

- NRK1 sendte 61 timer innen kategorien *religion/livsfilosofi* i 2007.
- Både på P1 og P2 ble to prosent av sendeskjemaet viet til *religion/livssyn* i 2007.

- NRKs livssynsavdeling ligger i Trondheim. Redaksjonen har ansvar for fem faste programmer om religion og livssyn i P1 og NRK1: *Det skjedde i de dager*, *Salmer til alle tider*, *Morgenandakten*, *Mellom himmel og jord* og *Åpen himmel*.
- NRK sender gudstjenester både i radio og fjernsyn.
- *Verdibørsen* er P2-programmet om verdispørsmål i vår tid.
- I tillegg til egne programmer om religion og livssyn, blir stoffområdet behandlet i mange av de andre programpostene i NRKs tv- og radiokanaler.
- NRK redegjør for enkeltprogrammer som tar for seg religion og livssyn; for eksempel *Fakta på lørdag* i januar som handlet om en hebraisk patriark og hans sju koner som er bosatt på den engelske landsbygda, dokumentaren *Kampkunst og bønner til Buddah* og en dokumentar om Norges eneste muslimske lensmann.

Medietilsynets vurdering

NRK tilbyr religiøse programmer og livssynsprogrammer både i radio og fjernsyn. Medietilsynet mener at NRK har et særskilt ansvar for å speile et mangfold av religioner og livssyn i det norske samfunnet. NRK fjernsyns faste sendinger innen denne kategorien er dominert av den kristne trosretningen, men NRK kan likevel redegjøre for flere enkeltprogrammer på NRK fjernsyn som speiler alternative perspektiver. NRKs radiotilbud ivaretar et bredere spekter av religioner og livssyn gjennom de faste programmene *Verdibørsen* og *Mellom himmel og jord*.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om religiøse programmer og livssynsprogrammer i radio og fjernsyn.

5.4.1.10 Norsk drama

Vedtektene § 3-5 j)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde formidling og produksjon av drama som gjenspeiler norsk språk, identitet og kultur.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for dramatilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 32 - 36). Der fremgår det blant annet følgende:

- NRK1 sendte 1322 timer med drama i 2007. Dette tilsvarte 19 prosent av sendetiden. På NRK2 ble det sendt 736 timer drama, tilsvarende ti prosent av sendetiden.
- P2 brukte fire prosent av sendetiden på drama i 2007, mens P1 viet én prosent til drama.
- Den mest sette dramaserien på norsk tv i 2007 uavhengig av kanal og opprinnelsesland, var *Berlinerpoblene*. Serien gikk over seks episoder og ble vist på NRK1, NRK3 og på nett-tv.
- Andre norske dramaproduksjoner på fjernsyn i 2007 var *Kodenavn Hunter* og *Størst av alt*.
- Radioteatret er ifølge NRK det teatret i Norge som får frem mest ny norsk dramatik. I P2 var det blant annet urpremiere på stykkene *Schmokk*, *Tvillingsjel.no*, *En kvinne som Nora*, *Lottomillionærene* og *Baedeker*.
- Det var de britiske dramaproduksjonene som dominerte på NRK fjernsyn (NRK1 og NRK2) med til sammen 430 timer. Til sammen ble det i de to kanalene sendt 363 timer med amerikanske produksjoner og 45 timer med norske produksjoner.

Medietilsynets vurdering

Etter Medietilsynets vurdering kan NRK vise til store norske dramasatsninger både i radio og fjernsyn i 2007. Sett i forhold til det samlede dramatilbudet, er det norske tilbudet lite.

Medietilsynet er imidlertid inneforstått med at norske produksjoner er kostbare og at planleggings- og produksjonstiden er lang.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om formidling og produksjon av drama som gjenspeiler norsk språk, identitet og kultur.

5.4.1.11 Norsk musikk

Vedtektene § 3-5 k)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde formidling og produksjon av norsk musikk. Minst 35 pst. av sendingene skal bestå av norsk musikk.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for musikktilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 19-25), samt i supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- Andelen norsk musikk for NRKs radiokanaler i 2007 var 43 prosent på P1, 44 prosent på P2 og 29 prosent på P3. Dette innebærer en økning på to prosentpoeng i P2, og en nedgang i P1 og P3 på henholdsvis tre og fem prosentpoeng. Totalt er andelen norsk musikk i de tre kanalene 38,7 prosent.
- NRK ga i forbindelse med Allmennkringkastingsrapporten 2005 beskjed om at det jobbes med å etablere et digitalt musikkarkiv, slik at NRK ville være i stand til å dokumentere andelen norsk musikk også i fjernsyn. NRK har imidlertid ikke kommet noe videre med å etablere dette musikkarkivet, og kan således ikke rapportere andelen norsk musikk i fjernsyn i 2007.

Medietilsynets vurdering

Samlet sett er NRK radio innenfor kravet om en norskandel på 35 prosent. Medietilsynet er likevel kritisk til at det i kanalen P3 kun ble spilt 29 prosent norsk musikk i 2007. Tilsynet mener NRK har et særskilt ansvar som lisensfinansiert allmennkringkaster å synliggjøre og fremme norsk musikk, og at dette bør komme til uttrykk også i NRKs tilbud til unge lyttere.

Medietilsynet understreker at vedtektene inneholder minimumskrav, og at Stortinget har forutsatt at det stilles strengere krav til NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne. I denne sammenhengen vises det til at P4 og Kanal 24 (nå Radio Norge) i tillegg til kravet om en norskandel på 35 prosent, også har krav om at en andel av musikken skal være norskspråklig ("norsk på norsk"). Et slikt krav fremkommer ikke av NRKs vedtekter.

Kravet om 35 prosent norsk musikk gjelder både sendingene i radio og fjernsyn. Ettersom NRK ikke er i stand til å rapportere andelen norsk musikk i fjernsyn, har ikke Medietilsynet grunnlag for å vurdere NRKs innfrielse av denne delen av kravet.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK samlet sett innfrir kravet om å sende minst 35 prosent norsk musikk i sine radiosendinger. Tilsynet mener imidlertid at det i kanalen P3 bør være en høyere norskandel i musikktilbudet.

Når det gjelder fjernsyn, har Medietilsynet ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt NRK har en tilfredsstillende andel norsk musikk.

5.4.1.12 Underholdningsprogram

Vedtektene § 3-5 1)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde underholdningsprogram.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for underholdningstilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 26-30). Der fremgår det blant annet følgende:

- Underholdning utgjorde sju prosent av NRK1s og fire prosent av NRK2s sendeskjema i 2007.
- 27 prosent av tiden på P1, én prosent av tiden på P2 og fem prosent av sendetiden på P3 ble brukt til underholdning.
- Av underholdningsprogram på NRK1 var blant annet *Nytt på Nytt*, *Grosvold*, *Hjerte til hjerte*, *Norsk attraksjon*, *Lyden av lørdag* og *Kvitt eller dobbelt*.
- Av underholdningsprogram på P1 var blant annet *Pepper og pasjon*, *Herreavdelingen*, *Kveldsmat* og *PopQuiz*.

Medietilsynets vurdering

Etter Medietilsynets vurdering kan NRK vise til et variert og allsidig underholdningstilbud på begge plattformer.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK ivaretar kravet om underholdning i sitt programtilbud både i radio og i fjernsyn.

5.4.1.13 Sportssendinger

Vedtektene § 3-5 m)

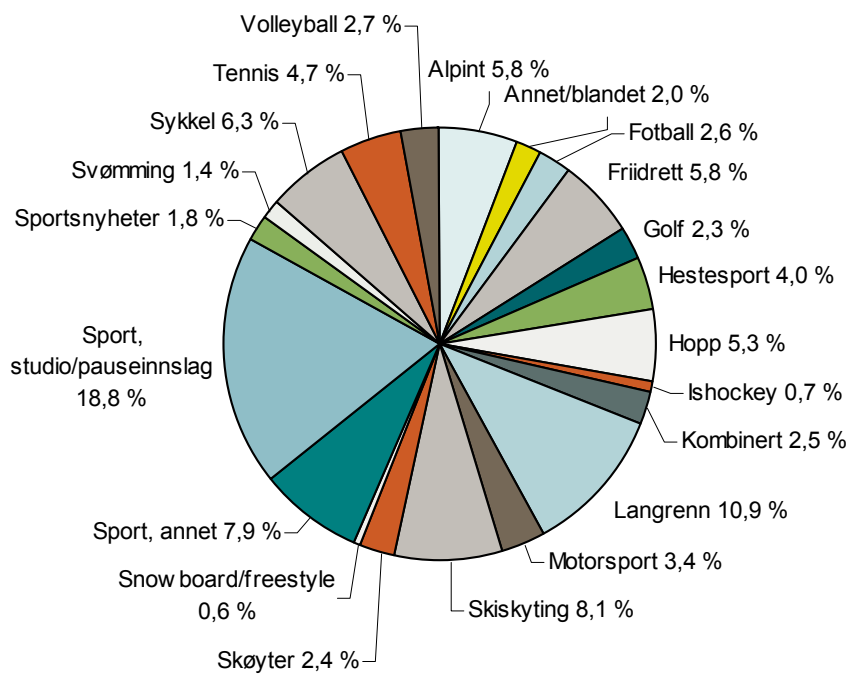
NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde sportssendinger som dekker både bredden i norsk idrettsliv – herunder funksjonshemmedes idrettsutøvelse – og store idrettsbegivenheter.

NRKs redegjørelse

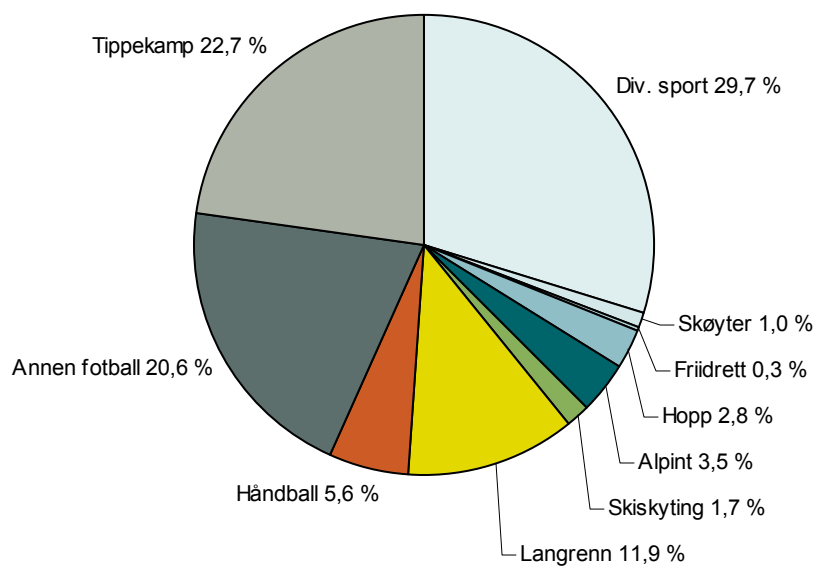
NRK redegjør for sportsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 15 - 17), samt i supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- Sport utgjorde 14 prosent av sendetiden på NRK1 i 2007, og sju prosent av sendetiden på NRK2.
- På P1 utgjorde sport tre prosent av programtilbudet. P3 har ikke en egen programkategori for sport, mens på P2 utgjorde sport 0,2 prosent.
- Nytt i 2007 er en mer systematisk satsing på et noe yngre publikum med opprettelse av en ung flate på NRK2 hver torsdag kl. 1930. Her sendes innslag med forskjellige idrettsgrener, som snowboard, fallskjermhopping, elvepadling og BMX.
- I 2007 startet NRK opp *Bakrommet* på NRK2. Her møtes fotballfolk for å samtale og diskutere aktuelle temaer fra inn- og utland.
- Andre sportssendinger er *Sportsrevyen* på NRK1 og *4:4:2* på P1.
- *Sporten* følger også funksjonshemmedes idrettsutøvelse gjennom en egen arbeidsgruppe opprettet med sikte på å få en mer regelmessig dekning i *Sportens* nyhets- og magasinsendinger. Denne gruppen har foreløpig jobbet mest mot Paralympics i 2008, men har også fått til noen andre reportasjer, for eksempel en reportasje om seileren Bjørn Erikstad. NRK Sport opplever en bedring i sin ordinære nyhetsdekning – både i kvalitet og kvantitet – når det gjelder dekningen av funksjonshemmedes idrettsutøvelse i 2008.

Figur 3: Sport på NRK1

Figur 4: NRK P1s sportssendinger på dagtid

Medietilsynets vurdering

Sport utgjør en betydelig andel av NRKs fjernsynstilbud, med henholdsvis fjorten prosent av sendetiden på NRK1 og sju prosent av sendetiden på NRK2. Som figur 3 viser, er NRKs sportssendinger forholdsvis varierte, med innslag av et stort antall ulike sportsgrener. NRKs redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet viser dessuten at NRK2 har sportssendinger også rettet mot et yngre publikum.

Av NRKs radiokanaler er det P1 som har det største tilbudet, med tre prosent av sendingene viet sport. Dette tilbudet er i stor grad dominert av *tippekamp* og *annen fotball*.

NRK redegjorde i allmennkringkasterregnskapet for 2006 for en egen arbeidsgruppe opprettet for å sikre en mer regelmessig dekning av funksjonshemmedes idrettsutøvelse i *Sportens* nyhets- og magasinsendinger. Medietilsynet skrev i Allmennkringkastingsrapporten 2006 at tilsynet håpet å se resultater av dette for 2007. NRK kan imidlertid ikke vise til en slik regelmessig dekning i programtilbudet i 2007. Tilsynet er likevel positiv til at NRK jobber for å få til en bredere dekning innenfor dette området, og legger til grunn at NRK vil kunne vise til flere innslag om idrett for funksjonshemmede i 2008, også ut over dekningen av Paralympics.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om sportssendinger som dekker bredden i norsk idrettsliv, herunder funksjonshemmedes idrettsutøvelse og store idrettsbegivenheter.

5.4.1.14 Scenekunst og musikk

Vedtektene § 3-5 n)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde formidling av scenekunst og musikk fra statlig finansierte kulturinstitusjoner.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for formidling av scenekunst og musikk i allmennkringkasterregnskapet (s. 25). Der fremgår det blant annet følgende:

- NRK overførte scenekunst og musikk på NRK1 og NRK2. Blant oppsetninger som ble vist på fjernsyn i 2007 var: Trondheim Symfoniorkester i Olavshallen, *Rosenkavaleren*, en opera av Richard Strauss, *Grieg-galla* fra Grieghallen og festforestillingen *Teppefall* direkte fra Den Norske Opera.
- I 2007 var det hundre år siden komponisten Edvard Grieg døde. I NRK ble dette markert med flere spesielle produksjoner, blant annet *Ung Grieg* på P2 og *Grieg under jorden*.
- NRK startet i 2007 en ny serie for operainteresserte. Hver søndag ble programmet *Operaguiden* sendt på P2.
- Overføringer fra Førde Internasjonale Musikkfestival ble sendt på NRK1 og P1.
- Kringkastingsorkesteret turnerte med Hurtigruta i 2007. Turnéprogrammet var delt i to. Fra Bergen til Alta var det klassisk med Håvard Gimse som solist i Ravels pianokonsert. På turen sørover igjen var Wenche Myhre og Anders Eljas solister.

Medietilsynets vurdering

NRK kan redegjøre for bred og allsidig formidling av scenekunst og musikk fra kulturinstitusjoner både i radio og fjernsyn.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om å overføre scenekunst og musikk fra offentlig finansierte kulturinstitusjoner.

5.4.1.15 Regional programvirksomhet

Vedtektene § 3-5 o)

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn i det minste inneholde regional programvirksomhet, herunder daglige egenproduserte distriktssendinger.

NRKs redegjørelse

NRK redegjør for den regionale programvirksomheten i allmennkringkasterregnskapet (s. 56-61), samt i supplerende opplysninger. Der fremgår det blant annet følgende:

- NRK har tolv distriktkontorer som tilbyr egenproduserte sendinger på radio og fjernsyn. Distriktssendingene tilbys alle hverdager på fjernsyn og alle dager unntatt søndager på radio.

Medietilsynets vurdering

Som tidligere år tilbyr NRK også i 2007 regionale sendinger i fjernsyn *alle hverdager* og i radio alle dager unntatt søndager. NRKs regionale fjernsynstilbud omfatter således ikke helgene. Etter Medietilsynets oppfatning må det med *daglige*, for NRKs del, menes alle dager (helgedagene inkludert)³⁷. Etersom vedtektene fastslår hvilke minstekrav NRK er forpliktet til å innfri, mener tilsynet det er naturlig å forvente at NRK har et regionalt fjernsynstilbud også i helgene. Av samme årsak mener tilsynet at det bør kunne forventes at NRK har et regionalt radiotilbud også på søndager.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK ikke kan sies å innfri kravet om daglige egenproduserte distriktssendinger i fjernsyn, ettersom tilbudet ikke inkluderer helgedager. Videre kan ikke NRK sies å innfri kravet om daglige sendinger i radio, ettersom dette tilbudet ikke inkluderer søndager.

³⁷ Se fotnote 3.

5.4.2 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

5.4.2.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Ifølge vedtektenes § 3-4 første ledd, første strekpunkt, skal NRK i programtilbudet i sin kjernevirksomhet ha tematisk og sjangermessig bredde, både når det gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.

NRK redegjør for den tematiske og sjangermessige bredden i programtilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 63-71).

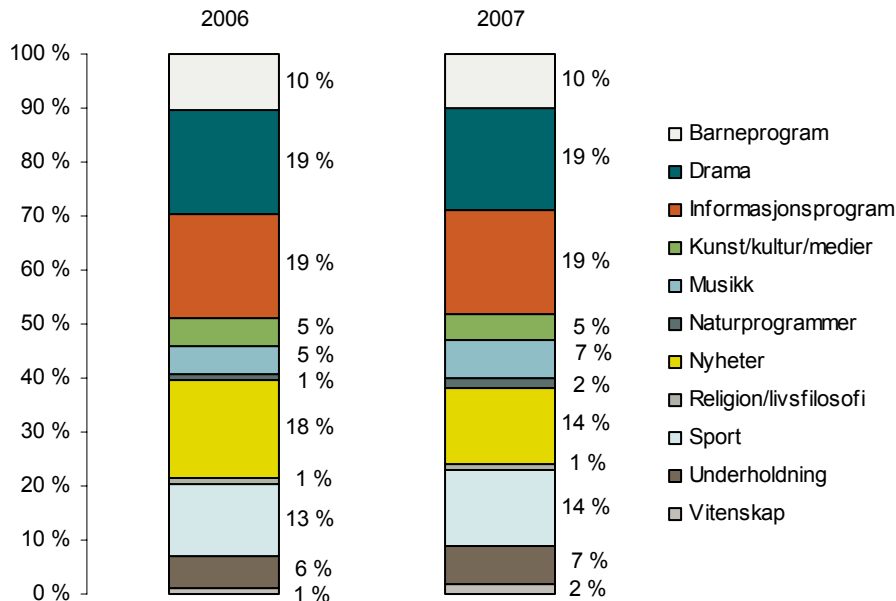
Medietilsynet skal vurdere den tematiske og sjangermessige bredden i det samlede programtilbudet, henholdsvis for radio og fjernsyn. For å gjøre en slik samlet vurdering vil Medietilsynet i det følgende vurdere bredden i programtilbudet innenfor hver enkelt kanal i NRKs kjernevirksomhet.

NRK1

Om NRK1 fremgår blant annet følgende av allmennkringkasterregnskapet:

- *Drama, nyheter, informasjonsprogram og sport* er de største sjangrene på NRK1 og utgjør 66 prosent av alt innholdet. Ingen enkelt sjanger opptar mer enn 20 prosent av sendetiden.
- Totalt ble det sendt 7108 timer på NRK1 i 2007. Det er en utvidelse med ca. 600 timer.
- NRKs fjernsynskanaler økte nyhetstilbudet med 700 timer i 2007 dersom en ser NRK1 og NRK2 samlet.
- NRK utvidet fjernsynstilbudet i 2007 med kanalene NRK3 og NRK Super.

Figur 5: NRK1s programprofil

Medietilsynets vurdering – NRK1

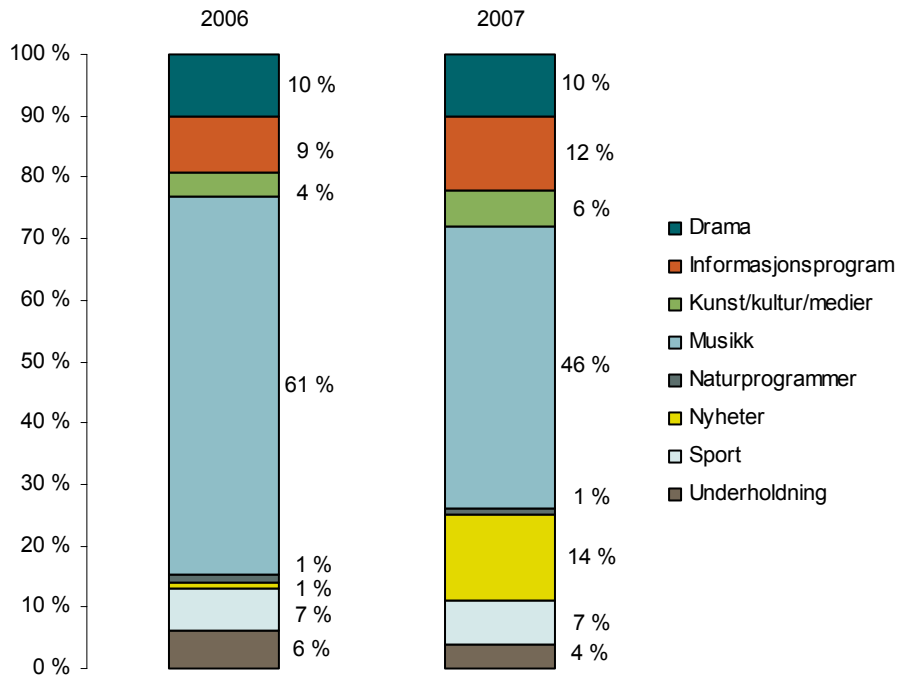
Etter Medietilsynets vurdering kan NRK1 vise til en tematisk og sjangermessig bredde i sitt tilbud, også innenfor den enkelte programkategori. Innen et programområde som *religion/livsfilosofi* sendes det imidlertid en forholdsvis lav andel programmer. Medietilsynet registrerer for øvrig at andelen *naturprogrammer* og *vitenskap* har økt siden 2006. Når det gjelder kategorien undervisningsprogrammer, er disse fremdeles ikke å finne i programstatistikken til NRK. Andelen *nyheter* har gått ned på NRK1, men dette har sammenheng med en økt nyhetssatsing i NRK2.

NRK2

Om NRK2 fremgår blant annet følgende av allmennkringkasterregnskapet:

- Innholdsprofilen for NRK2 har endret seg radikalt fra 2006 til 2007. Kanalen ble i september relansert som en ren bakgrunns-, dokumentar- og nyhetskanal.
- I 2007 ble det sendt 7581 timer på NRK2. Dette er en reduksjon på 742 timer siden 2006, og skyldes at *Svisj* er flyttet til NRK3.

Figur 6: NRK2s programprofil

Tabell 6:

Underkategori av musikk på programnivå	Timer
Country	114
Jazz	91
Opera	29
Pop/rock	3 431
Musikk, annet	53
Totalt	3 718

Medietilsynets vurdering – NRK2

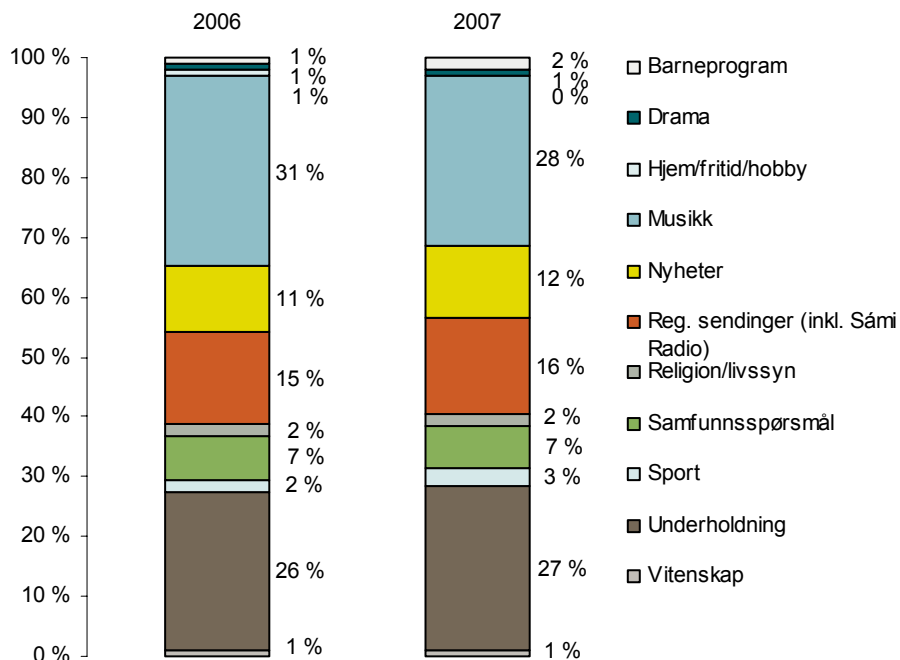
NRK2 hadde i 2007 en større tematisk og sjangermessig bredde enn tidligere år. Andelen musikk har hatt en betydelig reduksjon siden 2006, men musikk er fremdeles den dominerende programkategorien med 46 prosent av sendetiden. Som tabell 7 viser, er det *pop/rock* som dominerer musikkbildet på NRK2. Andelen nyheter har imidlertid økt fra én til 14 prosent. Også andelen *informasjonsprogram* og *kunst/kultur/medier* har økt siden 2006.

NRK P1

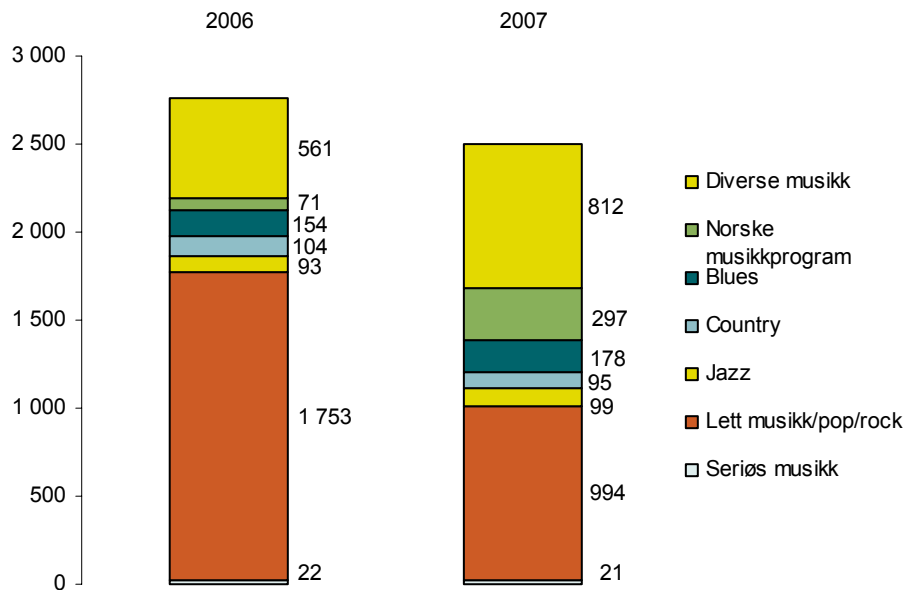
Om NRK P1 fremgår blant annet følgende av allmennkringkasterregnskapet:

- I 2007 ble det sendt 8760 programtimer på P1, inkludert 980 timer med reprisesendinger og hele nattilbudet.
- *Musikk, underholdning, distriktssendinger og nyheter* er de fire største programkategoriene på P1.

Figur 7: NRK P1s programprofil

Figur 8: NRK P1s musikkprofil

Medietilsynets vurdering – NRK P1

P1s programprofil har ikke endret seg i vesentlig grad de siste årene, og det er fremdeles *musikk* og *underholdning* som dominerer sendeskjemaet. Også *regionale sendinger*, *nyheter* og *samfunnsspørsmål* er viet mye plass i P1. Musikkbildet domineres av kategoriene *lett musikk/pop/rock* og *diverse musikk*. I tillegg spilles *norsk musikk*, *country* og *jazz*. Andelen *diverse musikk* har økt fra 99 timer i 2005 til 812 timer i 2007. Medietilsynet mener det er lite hensiktsmessig med en kategorisering i for store samleposter. Når *diverse musikk* utgjør en så stor andel av musikktilbudet, har Medietilsynet et begrenset grunnlag for å vurdere den faktiske bredden i P1s musikktilbud.

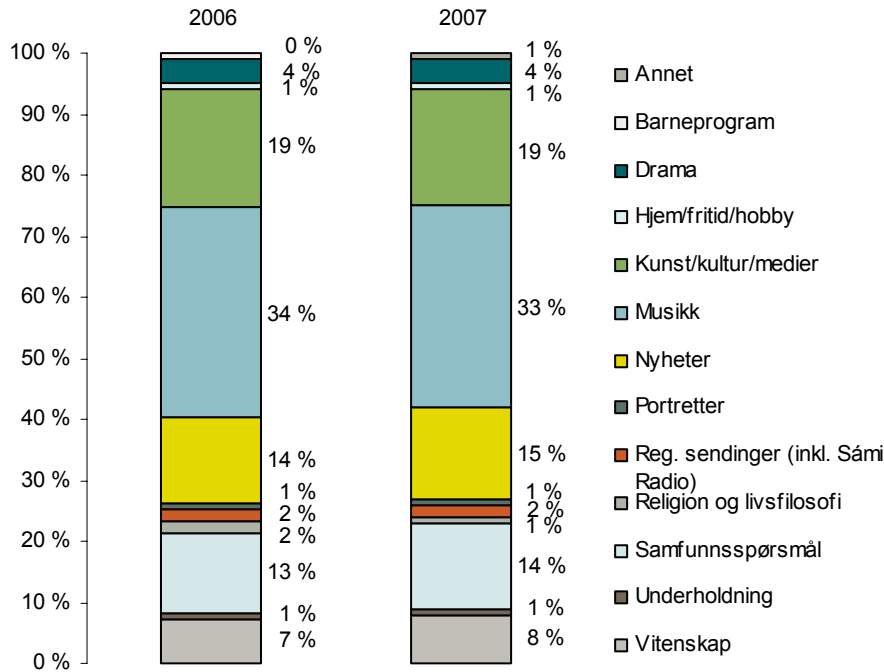
NRK P2

Om NRK P2 fremgår blant annet følgende av allmennkringkasterregnskapet:

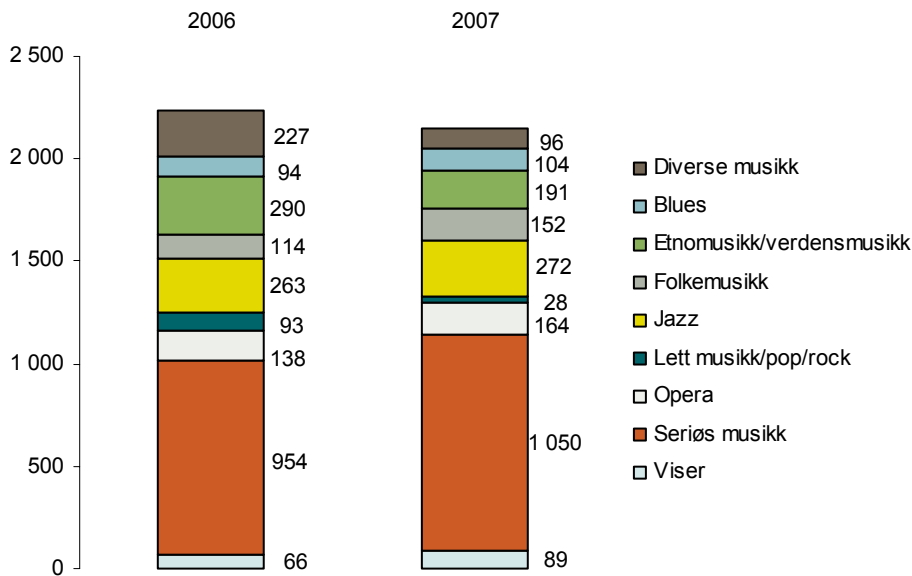
- Det ble sendt 6570 timer på P2 i 2007.

- P2 er kulturkanalen med 1259 programtimer innenfor sjangeren *kunst/kultur/medier* i 2007. Tilbudet for øvrig består av nyheter, debatt, analyser og samfunnsstoff.

Figur 9: NRK P2s programprofil

Figur 10: NRK P2s musikkprofil

Medietilsynets vurdering – NRK P2

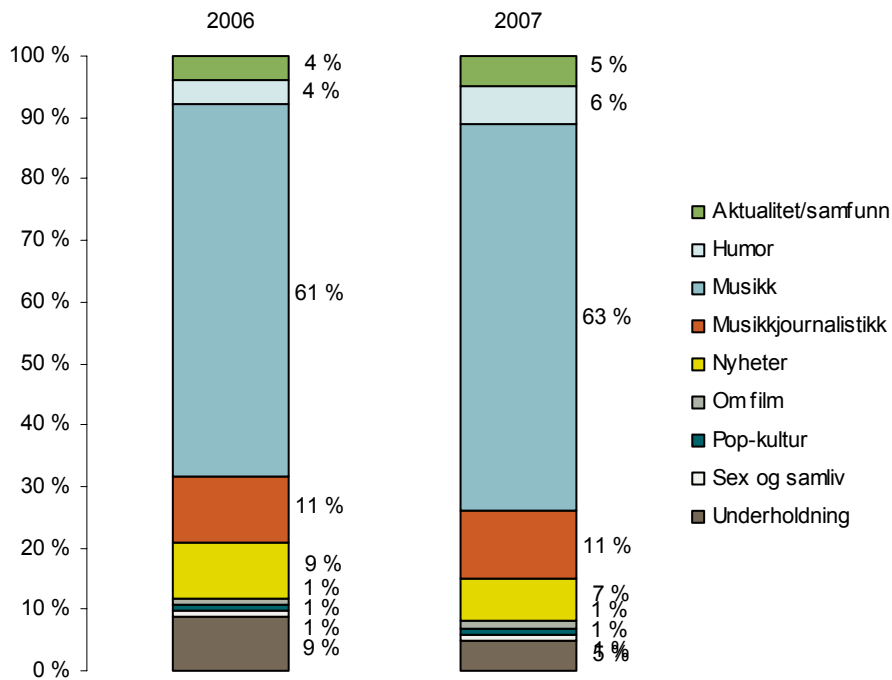
Fordelingen av programkategorier i P2s sendeskjema er tilnærmet uendret siden 2006, og det er kategoriene *musikk*, *kunst/kultur/medier*, *nyheter* og *samfunnsspørsmål* som dominerer sendeskjemaet. Når det gjelder musikkprofilen til P2 har det vært visse endringer, blant annet en reduksjon i andelen *etnomusikk/verdensmusikk* og *lett musikk/pop/rock* og en økning i andelen *blues*, *folkemusikk*, *jazz*, *opera*, *seriøs musikk* og *viser*. P2 kan, som tidligere år, vise til en betydelig større bredde i musikkprofilen, enn de andre radiokanalene. I NRKs allmennkringkasterregnskap redegjøres det for programmer på P2 innen en rekke forskjellige tema og sjangrer. På denne bakgrunn mener Medietilsynet at P2 kan vise til en tematisk og sjangermessig bredde, blant annet gjennom tematisk avgrensede program og stor bredde i musikktilbudet.

NRK P3

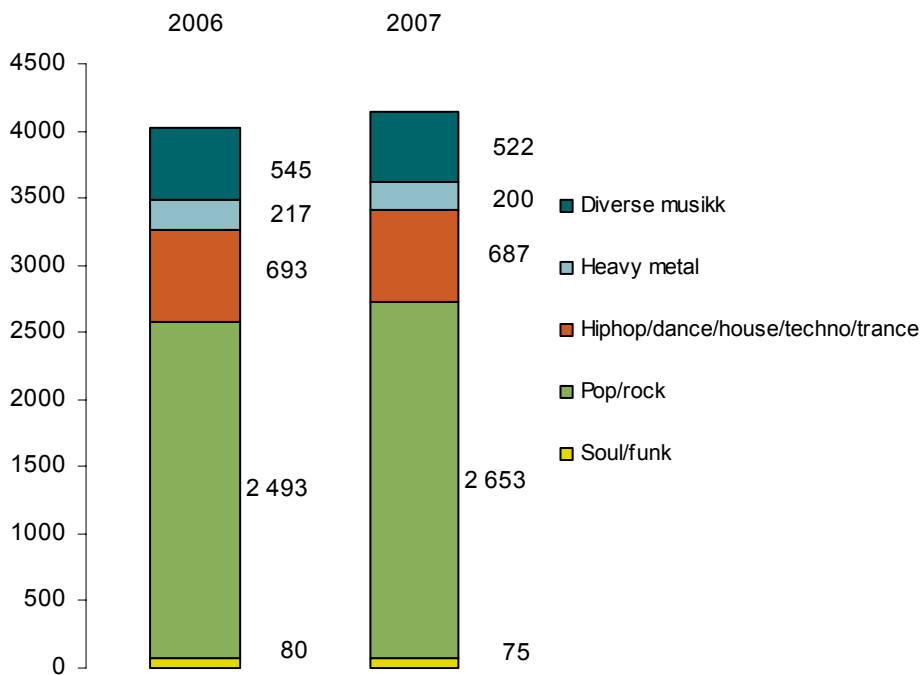
Om NRK P3 fremgår blant annet følgende av allmennkringkasterregnskapet:

- P3 er en bredt anlagt ungdomskanal på dagtid, og mer av en kulturkanal for pop og rock på kvelds- og nattestid. Bærebjelkene i P3-tilbudet er *musikk*, *humor*, *underholdning* og *nyheter* for unge mennesker.
- Det ble sendt 6570 timer på P3 i 2007.

Figur 11: NRK P3s programprofil

Figur 12: NRK P3s musikkprofil

Medietilsynets vurdering – NRK P3

Musikk dominerer profilen til P3 med 63 prosent av sendetiden. Dette er en økning på to prosentpoeng siden 2006. Musikkbildet i kanalen er dominert av *pop/rock*. I tillegg spilles en del *hiphop/dance/house/techno/trance*, *heavy metal*, *diverse musikk* og *soul/funk*. Andelen *diverse musikk* er en betydelig post med 522 timer. Som for musikktilbudet på P1, gir denne samleposten lite informasjon og begrenset grunnlag for å vurdere bredden i P3s faktiske musikktilbud. P3s programprofil for øvrig har ikke endret seg i vesentlig grad siden 2006. Det har vært en økning i andelen *aktualitet/samfunn* og *humor*, og en reduksjon i andelen *nyheter* og *underholdning*.

I Allmennkringkastingsrapporten 2006 kommenterte Medietilsynet at P3 hadde økt andelen *aktualitet/samfunn*, samtidig som andelen *musikk* var redusert. Tilsynet mente dette var en positiv utvikling med hensyn til P3s bidrag til den tematiske og sjangermessige bredden i NRKs samlede radiotilbud. Ettersom musikkandelen igjen har økt, kan det se ut som om dette ikke representerte noen varig trend. Andelen *aktualitet/samfunn* har fremdeles økt, men den høye musikkandelen gjør at P3 fremdeles ikke kan sies å i vesentlig grad bidra til tematisk og sjangermessig bredde.

Medietilsynets vurdering og konklusjon

NRKs tre radiokanaler har ulike profiler, noe som gir bredde og variasjon i det programtilbudet som tilbys. Musikk er imidlertid en hovedpost i alle tre kanaler, og det samlede musikktilbudet er dominert av *pop/rock*, noe som svekker den sjangermessige bredden i NRKs radiotilbud. P2 fremstår som en motvekt til de andre kanalene, med en alternativ musikkprofil.

NRK2 har endret programprofil i 2007, og bidrar nå i større grad enn tidligere til å styrke bredden i NRKs fjernsynstilbud.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om tematisk og sjangermessig bredde.

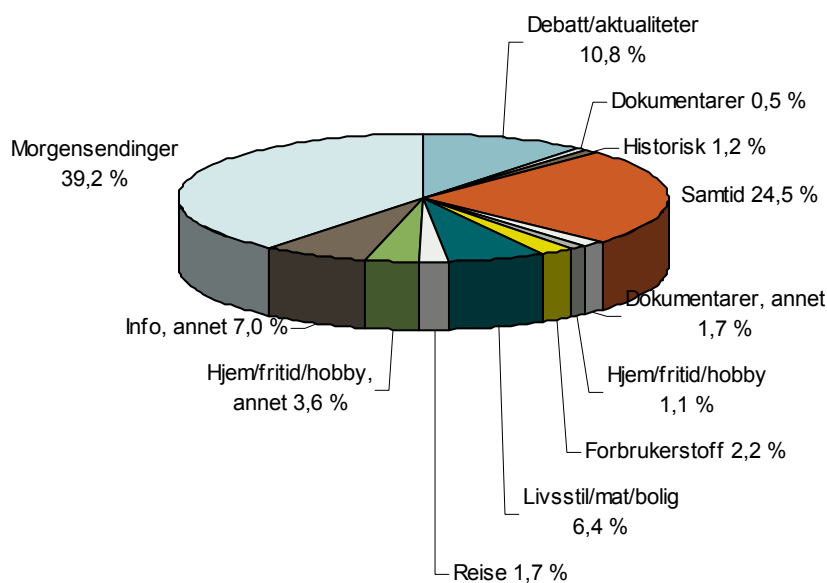
5.4.2.2 Informasjonsprogram

Ifølge vedtektenes § 3-4 første ledd, andre strekpunkt, skal NRK i programtilbudet i sin kjernevirksomhet inneholde programmer som er informerende og utviklende, og som øker befolkningens allmennkunnskap.

NRK redegjør for fakta- og vitenskapsprogrammer i allmennkringkasterregnskapet (s. 38–43). Der fremgår det blant annet følgende:

- NRK redegjør for flere programområder som kan bidra til å virke informerende og utviklende og øke befolkningens allmennkunnskap, herunder *informasjonsprogram*, *naturprogram*, *nyheter*, *aktualiteter*, *dokumentarer*, *samfunnsspørsmål* og *vitenskapsprogram*.
- På NRK1 utgjør andelen *informasjonsprogram* 19 prosent, *naturprogram* to prosent og *vitenskapsprogram* to prosent av sendeskjema.
- På P2 utgjør *samfunnsspørsmål* 14 prosent og *vitenskap* åtte prosent av sendeskjema.

Figur 13: Informasjonsprogrammer på NRK1 fordelt på underkategorier

Medietilsynets vurdering

For å kunne vurdere hvorvidt NRKs programmer er utviklende og bidrar til økning av befolkningens allmennkunnskap, kreves det kvalitative undersøkelser av de programmer NRK oppgir som bidrag til å innfri denne forpliktelsen. Medietilsynet har ikke foretatt slike undersøkelser, og vurderer innfrielsen av kravet kun ut fra de programbeskrivelser som foreligger i allmennkringkasterregnskapet.

Etter Medietilsynets vurdering kan NRK redegjøre for flere programmer og programområder som er basert på informasjon og kunnskap.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK byr på en rekke programmer som har informerende perspektiver. Medietilsynet har imidlertid ikke grunnlag for å gjøre en nærmere vurdering av hvorvidt programmene er utviklende og øker befolkningens allmennkunnskap.

5.4.2.3 Brede og smale publikumsgrupper

Ifølge vedtektenes § 3-4 første ledd, tredje strekpunkt, skal NRK i programtilbudet i sin kjernevirksomhet ha et innhold som appellerer til brede lag av befolkningen og som ivaretar interessene til minoriteter og særskilte grupper.

NRK redegjør for tilbudet til brede og smale publikumsgrupper i allmennkringkasterregnskapet (s. 44-47 og s. 63-71). Her går det frem at NRK har et bredt spekter av programmer i radio og fjernsyn som appellerer til brede befolkningsgrupper. NRK kan også vise til flere programmer som er rettet mot ulike interesse- og aldersgrupper. Det vises til utdrag fra NRKs allmennkringkasterregnskap referert under punktene 5.4.1.2 Norskspråklig tilbud barn under 12 år, 5.4.1.3. Samisk tilbud, 5.4.1.5 Norskspråklig tilbud til unge, 5.4.1.6 Samisk-språklig tilbud til barn og unge, 5.4.1.7 Tilbud til nasjonale og språklige minoriteter, 5.4.1.8 Kulturprogrammer, 5.4.1.15 Regional programvirksomhet og 5.4.2.1 Tematisk og sjangermessig bredde.

Medietilsynets vurdering

NRKs vedtekter inneholder både overordnede krav og en rekke spesifikke krav til sendingene, som programmer for barn og unge, minoritetsgrupper og den samiske befolkningen. Det overordnede kravet om et innhold som appellerer til brede lag av befolkningen, og som ivaretar interessene til minoriteter og særskilte grupper, dreier seg om en variasjon i publikumshenvendelse i betydningen ulike interesse- eller aldersgrupper.

Slik kravet er formulert i NRKs vedtekter, er det Medietilsynets oppfatning at NRK har redegjort for at kjernetilbudet innenfor radio- og tv-området har programmer som appellerer til brede lag av befolkningen. Når det gjelder innfrielsen av kravene med hensyn til spesifikke grupper og interesser, vises det til vurderingene i rapportens punkt 5.4.1.2 Norskspråklig tilbud barn under 12 år, 5.4.1.3 Samisk-språklig tilbud, 5.4.1.5 Norskspråklig tilbud til unge, 5.4.1.6 Samisk-språklig tilbud til barn og unge, 5.4.1.7 Tilbud til nasjonale og språklige minoriteter og 5.4.1.8 Kulturprogrammer.

Medietilsynets oppfatning er at NRK kan sies å ha programmer for brede publikumsgrupper. Som vurderingene i punktene referert overfor viser, kan imidlertid ikke NRK sies å innfri kravene til enkelte publikumsgrupper fullt ut. Dette gjelder blant annet tilbudet til barn på radio, tilbudet til den samiske befolkningen i fjernsyn i helgene, det samisk-språklig tilbudet til unge på fjernsyn og det samisk-språklige tilbudet til barn på radio.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK har et tilbud til brede og smale publikumsgrupper, men mener NRK likevel ikke kan sies å innfri kravet helt, ettersom NRK ikke innfrir de spesifikke kravene til enkelte publikumsgrupper fullt ut.

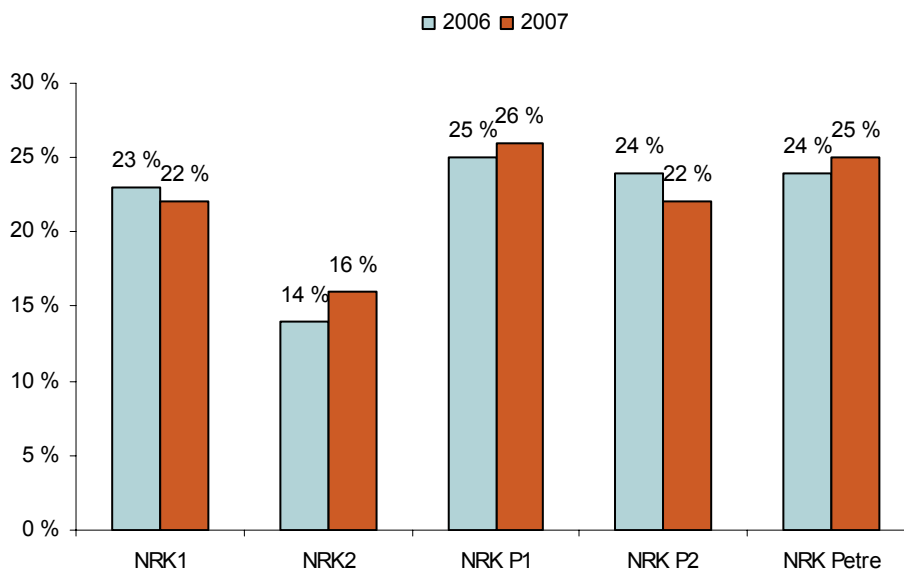
5.4.2.4 Norskspråklige sendinger og bruk av målformer

Ifølge vedtektenes § 3-4 første ledd, fjerde strekpunkt, skal NRKs programtilbud i kjernevirksomheten i hovedsak bestå av norskspråklige sendinger. Begge de offisielle målformene skal benyttes. Minst 25 pst. av verbalinnslagene skal være på nynorsk.

NRK redegjør for norskspråklige sendinger og bruken av målformer i allmennkringkasterregnskapet (s. 68-70). Der fremgår det blant annet følgende:

- Det finnes ingen statistikk som viser andelen norskspråklige sendinger, men NRK kan vise til en oversikt over andelen egenproduksjon i fjernsyn. Denne oversikten gir et bilde av hvor stor andel norskspråklige sendinger NRK i *det minste* har. Andelen egenproduksjon i NRK1 er 62 prosent, og andelen i NRK2 er 63 prosent.
- Samtlige radiosendinger er i all hovedsak norskspråklige.
- Andelen nynorsk i 2007 var 22 prosent i NRK1, 16 prosent i NRK2, 26 prosent i P1, 22 prosent i P2 og 25 prosent i P3. Samlet andel for fjernsynskanalene var 19 prosent, og samlet andel for radiokanalene var 24,33 prosent.
- Et viktig tiltak for å holde oppe og videreutvikle nynorskbruken i NRK, er Nynorsk mediesenter i Førde. Senteret er et kurs- og opplæringscenter for nynorsk i radio, fjernsyn og på internett.

Figur 14: NRKs tv- og radiokanaler, andel programmer på nynorsk

Medietilsynets vurdering

NRKs kjernetilbud skal i hovedsak bestå av norskspråklige sendinger. Denne delen av kravet har også en side til det overordnede kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur.

Samtlige radiosendinger er i all hovedsak norskspråklige, slik at kravet får særskilt betydning for NRKs fjernsynstilbud. I TV 2s konsesjonsvilkår stilles det krav til at minst 50 prosent av sendingene skal være norskspråklige, og det er derfor rimelig å forvente at NRKs sendinger minst skal ha en like stor andel. Som figur 11 illustrerer, har NRK1 og NRK2 samlet sett 62,5 prosent egenproduserte sendinger³⁸. I tillegg kommer innkjøpte, norskspråklige sendinger som ble sendt på NRK. Etter Medietilsynets vurdering er det dermed rimelig å si at NRKs programtilbud *i hovedsak* består av norskspråklige sendinger.

Bruken av nynorsk i NRKs kanaler er nesten uendret siden 2006. P1 og P3 er innenfor kravet om 25 prosent nynorsk. P2, derimot, har en andel på 22 prosent. Samlet sett har radiokanalene en nynorskandel på 24,33 prosent. Andelen nynorsk på NRK2 har økt med to prosentpoeng siden 2006, mens andelen på NRK1 har sunket med ett prosentpoeng. Samlet gir dette en nynorskandel i de to fjernsynskanalene på 19 prosent.

Etter Medietilsynets vurdering er det kritikkverdig at NRK fremdeles ikke innfrir minimumskravet til nynorskandel i sitt programtilbud. Kritikken retter seg i særlig grad mot NRKs fjernsynstilbud, hvor nynorskandelen kun utgjør 19 prosent. Når det gjelder den samlede nynorskandelen i NRKs radiokanaler, er den nær 25 prosent og således bedre enn andelen i NRK fjernsyn. Likevel vil Medietilsynet understreke at det er et minimumskrav, og at NRK som statlig, lisensfinansiert allmennkringkaster har et særskilt ansvar for at nynorsk språkbruk ivaretas på en tilfredsstillende måte. NRK har redegjort for tiltak som er satt i verk for å øke nynorskbruken i kanalene, som Nynorsk mediesenter i Førde. NRK redegjorde for dette også i allmennkringkasterregnskapet for 2006. Medietilsynet mener det er å forvente at de ulike tiltakene NRK har satt i verk for å øke nynorskbruken, nå kommer til uttrykk i det faktiske programtilbudet til NRK.

³⁸ Eksklusive jukebokssendinger.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRKs sendinger i hovedsak er norskspråklige. Tilsynet konkluderer videre med at NRK ikke innfrir kravet om bruk av nynorsk i sin kjernevirksomhet i 2007.

5.4.2.5 Bredde i den samfunnsmessige dekningen

Ifølge vedtektenes § 3-4 første ledd, femte strekpunkt, skal NRK i programtilbudet i sin kjernevirksomhet samlet ha en bred samfunnsmessig dekning og således avspeile mangfoldet av kultur, livssyn og levevilkår som finnes i de forskjellige delene av landet.

NRK redegjør for den samfunnsmessige bredden i programtilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 56-61).

Det vises til utdrag fra NRKs redegjørelse referert under rapportens punkt 5.4.1.15 Regional programvirksomhet.

Medietilsynets vurdering

NRK har i de spesifikke kravene forpliktelser knyttet til blant annet kulturprogrammer, programmer om religion og livssyn, programmer for minoriteter og regionale sendinger. Det vises til orientering om NRKs tilbud og Medietilsynets vurderinger i punktene 5.4.1.8 om kulturdekningen, 5.4.1.7 om tilbud til nasjonale og språklige minoriteter, 5.4.1.9 om livssyns-/religionsdekningen og 5.4.1.15 om den regionale programvirksomheten.

På bakgrunn av vurderingene Medietilsynet har gjort i forbindelse med de spesifikke kravene som er nevnt ovenfor, er det tilsynets oppfatning at NRK kan sies å ha programmer som bidrar til en bred samfunnsmessig dekning i sin samlede kjernevirksomhet.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at NRK i sin kjernevirksomhet tilbyr en bred samfunnsmessig dekning.

5.4.2.6 Kringkastingsorkesteret

NRK skal ifølge vedtektenes § 3-4 andre ledd holde et fast orkester som dekker et bredt repertoar fra underholdningsmusikk til symfonisk musikk.

NRK skriver om Kringkastingsorkesteret i allmennkringkasterregnskapet (s. 21). Der fremgår det blant annet følgende:

- I elleve dager turnerte Kringkastingsorkesteret med Hurtigruta. Det ble holdt konserter i havner fra Bergen til Alta. Turneprogrammet var delt i to. På veien nordover var det klassisk med Håvard Gimse som solist i Ravels pianokonsert og Arvid Engegård som dirigent. På turen sørover igjen var Wenche Myhre og Anders Eljas solister.

Medietilsynets vurdering og konklusjon

NRKs redegjørelse viser at NRK har et fast orkester med et bredt repertoar fra underholdningsmusikk til symfonisk musikk. Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir dette kravet.

5.4.2.7 NRKs rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kunst og kultur

Ifølge vedtektenes § 3-4 tredje ledd skal NRK i sin kjernevirksomhet legge særlig vekt på sin rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kunst og kultur.

NRK redegjør for sin rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kultur i allmennkringkasterregnskapet (s. 19–25), og det samiske tilbudet spesielt (s.51-54).

Det vises til utdrag fra NRKs allmennkringkasterregnskap referert i rapportens punkt 5.4.1.3 Samisk tilbud, 5.4.1.8 Kulturprogrammer og 5.4.1.14 Scenekunst og musikk.

Medietilsynets vurdering

NRK som formidler av *norsk* kunst og kultur behandles nærmere under punkt 5.4.1.8 om kulturprogrammer og punkt 5.4.1.14 om scenekunst og musikk. Som redegjørelsen under disse punktene viser, konkluderer Medietilsynet med at NRK innfrir vedtektenes forpliktelser både når det gjelder programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk kulturliv, og formidling av scenekunst og musikk fra statlig finansierte kulturinstitusjoner. Når det gjelder NRK som formidler av *samisk* kultur, behandles dette i punkt 5.4.1.3. Vurderingen viser her at NRK bidrar til å utvikle og formidle samisk kunst og kultur, særlig gjennom en betydelig andel *kultur og underholdning* i det samlede samiske radiotilbudet. Hyppigheten på samiske kulturprogrammer i fjernsyn synes imidlertid noe lav i forhold til NRKs rolle som utvikler og formidler av samisk kunst og kultur.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynets konklusjon er at NRK ivaretar det overordnede kravet om å utvikle og formidle norsk og samisk kunst og kultur.

5.4.2.8 Teksting for hørselshemmede

Ifølge vedtektenes § 3-4 fjerde ledd skal NRKs allmennkringkastingstilbud i fjernsyn gjøres tilgjengelig for døve og hørselshemmede ved at NRK skal ta sikte på at alle programmene skal tekstes.

NRK redegjør for teksting for hørselshemmede i allmennkringkasterregnskapet (s. 69-70). Der fremgår det blant annet følgende:

- NRK tekster de fleste forhåndproduserte programmer. Direktesendte programmer, som for eksempel nyheter kl. 1900 og 2100, de fleste debattprogrammer og enkelte sportssendinger, blir også tekstet.

- NRK har også en egen kanal, NRK1 Tegnspråk, som er en digital tv-kanal som tolker NRKs sendinger.

Medietilsynets vurdering og konklusjon

Medietilsynets konklusjon er at NRK ivaretar kravet til teksting, og at tekstingens omfang synes tilfredsstillende innenfor de rådende tekniske rammebetingelser.

Vedlegg

Søndagsbarn og mandagsvoksne

– en rapport til Medietilsynet om korrespondansen mellom krav og innhold i programtilbudet til barn og ungdom i Kanal24, P4, TV 2 og NRK radio/fjernsyn

AV RAGNHILD FJELLRO OG ARNT MAASØ
MARS, 2008
INSTITUTT FOR MEDIER OG KOMMUNIKASJON
UNIVERSITETET I OSLO

Sammendrag

I november 2007 startet IMKs arbeid med analyser av barne- og ungdomsprogrammer hos rikskringkasterne på radio og fjernsyn. Formålet var å gjøre en kvalitativ undersøkelse av allmennkringkasternes programtilbud til barn og unge. Først og fremst ville vi analysere det faktiske programinnholdet opp mot hva kringkasterne har lovet i sine konsesjonssøknader. Vårt utvalg består av 43 timer med TV- og radioprogrammer for barn og ungdom på P4, Kanal24, TV 2, NRK P1, NRK P3 og NRK1.

Tilbudet til barn og unge på disse kanalene en typisk uke høsten 2007 omfatter omlag 3000 minutters sendetid, om en ser bort fra NRK Supers tilbud til barn og NRK P3-programmer rettet mot ungdom utover *Osenbanden*. Vårt utvalg består av 2580 minutter sendinger, og gir med andre ord et rimelig godt og dekkende bilde av tilbudet for barn og unge på disse kanalene en konstruert uke høsten 2007. Selv om analyser av en ukes sendinger ikke gir grunnlag for bastante konklusjoner om kanalenes tilbud til barn og unge, gir analysene likevel et bilde av noen tydelige tendenser det er rimelig å forvente at en vil finne igjen i tilbudet også utenfor vårt utvalg.

De mest sentrale funnene er:

- Blant de analyserte programmene er det minst egenproduksjon av innhold på reklamefinansiert radio, og mest på NRK
- De utvalgte P4-programmene tilbyr ikke den grad av debatt, kommentarstoff eller dramatisering som P4 ellers gir lovnader om i sin konsesjonssøknad.
- Det kan synes som om den egentlige målgruppen for P4s program for barn på hverdager er voksne (foreldre), mens programmene som sendes tidlig om morgenen i helgene er beregnet på barn.
- Kanal24 tilbyr aktualitetsprogram for barn på hverdager, slik de lover
- Undersøkelsen av programmene i dette utvalget viste en tendens til at det spilles mest musikk på P4 og Kanal24. Ungdom tilbys mer eller mindre rene musikkprogram på de reklamefinansierte radiokanalene.
- Det er flest dramatiseringer i NRKs *Fabrikken*, og mest underholdnings- og forbrukerstoff på TV 2s *Waschera*
- I NRKs *Fabrikken* får barn og unge delta både som programskapere, medprogramledere i tillegg til å opptre som intervjuobjekter. På TV 2 er derimot både ungdom og andres deltakelse i programet som regel motivert i at de er kjente fra før.
- De analyserte *Osenbanden*-programmene på NRK P3 tilbød også mye musikk, men det var påtagelig større sjangermessig variasjon. Dessuten tilbød *Osenbanden* et klart større antall meningsskapende innslag.

Samlet gir de undersøkte programmene et hovedinntrykk av at det er en markant forskjell mellom NRKs programtilbud og de andre kanalene, men også Kanal24 og P4 er forskjellige. Særlig gjelder dette i programtilbudet til barn på hverdager. Dersom dette utvalget er representativt utpeker P4 seg som en kanal som baserer svært mye av sitt programtilbud både til barn og ungdom på engelsk listepop.

Det er tidlig lørdag morgen på P4. I studio sitter Nissa og Elisabeth. De høres myke og fine og snille og trøtte ut. Men så skjer det noe. Midt i pludringen om *spindelsvev* og *dekdektiver*, lydløse gjesp, koselige barnesanger og Nissa som skal akkompagnere mens Elisabeth skal synge, så spiller han feil. Og det er da det liksom glipper for Nissa. *Faen*, sier han. Bare sånn. Nesten uten at man merker det, så man må spole tilbake for å sjekke om det stemmer. Og han sa virkelig det. *Faen*, sa han. Men som de selv lo av tidligere i programmet: *Det er nok ingen som hører på.*

Uavhengig av lyttertall og seeroppslutning har allmennkringkasterne flere krav å innfri både hva gjelder kvalitet, andel av sendeflater og redaksjonelt innhold i programtilbudet til barn og ungdom. I forbindelse med allmennkringkasterregnskapet 2007 ønsket Medietilsynet nettopp en undersøkelse av radio- og fjernsynsprogrammer fra allmennkringkasterne der barn og unge er i målgruppen. Hovedspørsmålet var om programinnholdet som tilbys korresponderer med kriteriene kanalene er underlagt i konsesjonsbevilningene og de lovnader kanalene selv har artikulert i sine konsesjonssøknader. Det var vesentlig for Medietilsynet at de reklamefinansierte allmennkringkasterne Kanal24 og P4 var inkludert i utvalget. De poengterte også at program fra NRK P3 burde inkluderes, selv om denne kanalen definerer unge til å være i aldersgruppen 15-30 år. For å besvare det ble undersøkelsen inndelt i tre hoveddeler, to som fokuserte på radiotilbudet og én som analyserte fjernsynstilbudet.

1. En analyse av programtilbudet til barn i riksdekkende radio i helger og på hverdager.
2. En analyse av programtilbudet til ungdom i riksdekkende radio.
3. En analyse av fjernsynsprogrammer for ungdom, der TV 2s nye programkonsept rettet mot unge, *Waschera* (sendestart 25.10.2007), ble inkludert i utvalget.

DEL 1: Analysedesign, metode og utvalg

For å kunne måle områdene Medietilsynet ønsket belyst er det laget et forskningsdesign basert på en kvantitativ innholdsanalyse. Hensikten har vært å innhente informasjon på en slik måte, og i et slikt omfang, at vi kan dra slutninger i forhold til om programtilbudene til unge lyttere og seere i allmennkringkastingskanalene korresponderer med det kanalene lover i sine konsesjonssøknader, de krav som er blitt stilt til dem i konsesjonsbevilningen, i NRKs vedtekter og i Kringkastingsloven.

Det er vesentlig å understreke at oppdragets mandat tilsier at rapporten vil ta for seg den generelle redaksjonelle sjangermessige og tematiske bredden programmene tilbyr. Øvrige variabler som er målt er hvilke språk som benyttes, hvilke musikksjangere som formidles og hvordan og i hvor stor grad barn og unge selv deltar i sendingene. Målingene kan bare fortelle oss noe om disse programmene spesielt, og mindre om kanalenes tilbud i sin helhet. En innholdsanalyse av denne karakter, og med dette analyse materialet er dermed ikke egnet til å trekke noen endelige konklusjoner om allmennkringkasternes generelle programtilbud til barn og unge, men kan snarere peke på noen tendenser i programprofilen rettet mot denne målgruppen.

Utvalg

Medietilsynet hadde forslag til aktuelle programmer som kunne inkluderes i utvalget, men det var opp til IMK å gjøre det endelige utvalget både av programserier og konkrete programmer. Det skulle velges radio- og fjernsynsprogram for barn og unge fra NRK, Kanal24, P4 og TV 2, i tillegg til barneprogram fra de samme radiokanalene.

Hver uke sender Kanal24 fire barneprogrammer. Disse er *Småprat*, *Plankehytta*, *Minipuls* og *Lilleputt*, og utgjør 190 minutter sendetid per uke. I tillegg sender de to programmer med uttalt ungdomsprofil, *Jång* og *Hei Rune!* som utgjør 720 minutter per uke. For ungdom tilbyr P4 *Kveldsshowet* som sender 900 minutter per uke og barneprogrammene *Opp og hopp* og *Barnas Beste* som til sammen sender 210 minutter per uke. NRK har en egen nettradio og TV-kanal, *NRK Super*, som til sammen tilbyr barneprogram døgnet rundt. Men ennå sender NRK P1 *Lørdagsbarnetimen* og *Barnetimen for de minste* 160 minutter per uke. Én gang i uken sender NRK1 TV-programmet *Fabrikken* som har en varighet på 60 minutter. NRK P3 er i sin helhet tenkt som programtilbud for ungdom, som av NRK er definert i alderen 15 - 30 år, og blant programmene som sendes er *Osenbanden* som tar 600 minutter av hver P3-uke. Dessuten startet TV 2 en ny ungdomssatsning i høst. Det er magasinprogrammet *Waschera* som har en fastsatt sendetid på 125 minutter per uke. Hvis vi ser bort fra NRK Super og NRK P3s programmer utover *Osenbanden* tilbyr kanalene alt i alt 2968 minutters sendetid til barn og ungdom.

Gitt de begrensninger som ligger i et oppdrag av denne varighet og omfang ble det foreslått et utvalg på til sammen ni TV-programmer og seks radioprogrammer for ungdom, og 26 radioprogrammer for barn – alle jevnt fordelt på kanaler og programserier. Innenfor rammen av prosjektet viste det seg mulig å utvide til 46 programmer fordelt på 43 timers sendetid, sju kanaler og fire kringkastere, som vist i tabell 1.1.

Tabell 1.1 Utvalg fordelt på kringkastere og kanaler

Kringkastere	Kanaler	Programserier	Programmer	Lengde
P4	P4	3	9	990
Kanal24	Kanal24	5	17	640
TV 2	TV 2	1	5	150
NRK	NRK P3	1	3	360
	NRK P1	2	9	260
	NRK1	1	3	180
		13	46	2580 min/43 timer
Til sammen				

Tabellen viser antall programserier, antall enkeltprogrammer og sammenlagt tid hver enkelt kanal er representert med i utvalget.

Utvidelsen innebar et utvalg der radiotilbudet til barn i helgene og P4s ungdomstilbud ble sterkere representert enn det første forslaget til utvalg. Utvidelsen kan gi et inntrykk av at vi da fikk en skjev representasjon i forhold til antall sendeminutter. I utgangspunktet ønsket vi at hver kanal og programserie skulle være representert med tilnærmet likt antall sendeminutter i utvalget selv om programlengder og sendetidspunkt varierte fra program til program. De mest vesentlige avvikene i programlengde forekom særlig i de programmene som i stor grad baserte sitt innhold på musikk. For å få tilstrekkelig redaksjonelt innhold å analysere var det derfor nødvendig å øke antall minutter disse programmene var representert med. Slik kunne vi få et analysemateriale som i større grad gjorde det mulig å antyde generelle tendenser, og vi kunne i større grad foreta sammenligninger med de øvrige programseriene. Det var derfor en styrking av undersøkelsen at det senere i kodingsprosessen ble klart at utvalget kunne utvides med ytterligere ett radioprogram for ungdom og fire radioprogrammer for barn. Her valgte vi derfor å innlemme programmer med betydelig lengde (opp mot tre timer), men med en høy andel musikkinnslag. Denne økningen har ført til at ingen av programseriene er representert med færre enn to programenheter.

Utgangspunktet for valg av tidsrom har vært å sette sammen *konstruerte uker*, både for å skape variasjon i utvalget og unngå utslagsgivende påvirkning fra spesielle hendelser. Men sendetidspunktene på året har til dels variert mellom programseriene, og derfor påvirket tidsrommene programmene ble plukket fra. De minst påvirkede var det generelle radiotilbudet til ungdom og helgetilbudet til barn.

Utvalg av ungdomsprogram på radio

Perioden strekker seg for ungdomsprogrammene på radio gjennom oktober måned (8. - 31.10). Her var det mulig å konstruere en uke ved å velge programmer fra ulike ukedager (mandag, tirsdag og onsdag) i ulike uker, samtidig som vi opprettholdt kravet om at de ulike programmene var blitt sendt på samme dag, siden ungdomsprogrammene i stor grad sendes daglig. Fordelingen er som vist i tabell 1.2.

Tabell 1.2 Utvalg av radioprogrammer for ungdom

Program	Kanal	Dag	TID	Ant	Tid	Utvalg
RADIO/UNGDOM – i hovedsak program med målgruppe 15 år og oppover						
<i>Osenbanden</i>	NRK P3	Mandag –	16-18	3	360 min	Man 8. okt
		torsdag	14-16			Tirs 16. okt
		Søndag				Ons 31. okt
<i>Hei Rune!</i>	Kanal24	Mandag -	20-22	3	360 min	Man 8. okt
		torsdag				Tirs 16. okt
						Ons 31. okt
<i>Kveldsshowet</i>	P4	Mandag -	20-23	2	720 min	Man 8. okt
		fredag				Tirs 16. okt
Til sammen				8	1440 m. 24 timer	

Tabellen viser hvilke kanalers radioprogram for ungdom som er med i utvalget i forhold til sendetidspunkt og varighet hver programserie har.

Utvalg av barneprogram på radio i helger

På samme vis gjorde helgetilbudet for barn i radiokanalene det mulig å velge ut programmer fra ulike kanaler og programserier fra samme sendedag (27.10. og 10.11.). Siden *Lørdagsbarnetimen* bare sendes på lørdager valgte vi også lørdagsprogrammer fra de andre kanalene, for å opprettholde likhet i sendedag, slik det er vist i tabell 1.3.

Tabell 1.3 Utvalg av barneprogram i helger på radio

Program	Kanal	Dag	TID	Ant	Tid	Utvalg
RADIO/BARN – helg						
<i>Lørdagsbarnetimen</i>	NRK P1	Lørdager	17-18	2	120 min	Lør 27. okt Lør 10. nov
<i>Opp og hopp</i>	P4	Lør og søn	07-08	2	120 min	Lør 27. okt Lør 10. nov
<i>Plankehytta</i>	Kanal24	Lør og søn	07-08	2	120 min	Lør 27. okt Lør 10. nov
Til sammen				6	360 min 6 timer	

Tabellen viser hvilke kanalers helgeradioprogram for barn som er med i utvalget i forhold til sendetidspunkt og varighet hver programserie har.

Utvalg av barneprogram i hverdagene på radio

Dette enkle mønsteret lot seg derimot ikke gjennomføre da det kom til hverdagstilbudet til barn på radio, et utvalg som vi ønsket å gjøre litt mer omfattende enn utvalget fra helgetilbudet til barn. Både variasjon i sendedag og lengde på hvert enkelt program, som kan variere fra ti til tretti minutter, gjorde det nødvendig å plukke ut programmer fra et videre tidsspenn (oktober og november). Der det var mulig plukket vi ut like sendedager fra ulike uker for å sikre spredning i sendingene, men likevel få et tilfredsstillende sammenligningsgrunnlag. Derfor prioriterte vi å få et utvalg der hver kanal ble representert med tilnærmet like mange sendeminutter, selv om det gikk på bekostning av å få like mange sendeminutter fra hvert program. Se utvalg i tabell 1.4.

Tabell 1.4 Utvalg av radioprogram for barn på hverdager

Program	Kanal	Dag	TID	Ant	Tid	Utvalg
RADIO/BARN – hverdager						
<i>Barnetimen for de minste</i>	NRK P1	Mandag – fredag	1840-1900	7	140 min	Fre 5. okt Man 8. okt Tirs 16. okt Ons 24. okt Tors 1. nov Fre 9. nov Man 12. nov
<i>Minipuls (nyheter for barn)</i>	Kanal24	Mandag – torsdag	1840-1900	4	80 min	Man 8. okt Tirs 16. okt Ons 24. okt Tors 1. nov
<i>Lilleputt (sport for barn)</i>	Kanal24	Torsdag	1830-1840	4	40 min	Tors 4. okt Tors 18. okt Tors 1. nov Tors 15. nov
<i>Småprat</i>	Kanal24	Man, tirs, ons, fre	1830-1840	4	40 min	Man 8. okt Tirs 16. okt Ons 24. okt Man 12. nov
<i>Barnas Beste</i>	P4	Man, tirs, tors	1930-2000	5	150 min	Man 8. okt Tirs 16. okt Tors 1. nov Man 12. nov Tirs 20. nov
Til sammen				24	450 m. 7,5 t.	

Tabellen viser hvilke kanalers hverdagsradioprogram for barn som er med i utvalget i forhold til sendetidspunkt og varighet hver programserie har.

Utvalg av ungdomsprogram på fjernsyn

Den korteste utvalgsperioden finner vi i utvalget av fjernsynsprogram for ungdom. Siden *Waschera* ikke startet opp med sendinger før i slutten av oktober i fjor, var det nødvendig å komprimere denne utvalgsperioden (22.10. - 19.11.). I tabells form (tabell 1.5) kan utvalget synes skjevt fordelt mellom NRKs program *Fabrikkens* 180 minutter, og *Wascheras* 150 minutter. Siden det ikke var aktuelt å måle et halvt program var det hensiktsmessig å inkludere tre enheter fra *Fabrikken*, og fem fra *Waschera* – til tross for et sprik på tretti minutter programseriene/kanalene imellom, for å sikre representativiteten for hver enkelt serie. Se fordeling av utvalg i tabell 1.5.

Tabell 1.5 Utvalg av ungdomsprogram på fjernsyn

Program	Kanal	Dag	TID	Ant	Tid	Utvalg
FJERNSYN/UNGDOM						
<i>Waschera</i>	TV 2	Mandag - fredag	1610-1635	5	150 min	Tors 25. okt
						Tirs 30. okt
						Fre 2. nov
						Ons 7. nov
						Man 12. nov
<i>Fabrikken</i>	NRK1	Mandag	16-17	3	180 min	Man 22. okt
						Man 5. nov
						Man 19. nov
Til sammen				8	330 m- 5,5 t.	

Tabellen viser hvilke kanalers fjernsynsprogram for ungdom som er med i utvalget i forhold til sendetidspunkt og varighet hver programserie har.

Alt i alt ga dette et utvalg som fordelte seg på fire programtyper og målgrupper, vist i tabell 1.6.

Tabell 1.6 Utvalg av programmer i forhold til målgruppe og medium

Medium	Målgruppe	Antall programmer	Tid
RADIO	UNGDOM	8	24 timer
RADIO	BARN - HELG	6	6 timer
RADIO	BARN - HVERDAG	24	7,5 timer
FJERNSYN	UNGDOM	9	5,5 timer
TIL		47	2580 min
SAMMEN			43 timer

Tabellen viser antall programmer og sammenlagt de undersøkte programmene både på radio og TV, og både for barn og ungdom, som er inkludert i utvalget.

Koding

Kriteriene for koding baserer seg i hovedsak på uttalte ønsker fra Medietilsynet i forhold til hva de ønsket målt i utvalget. Kriteriene ble videre operasjonalisert i tråd med sentrale lovnader om programtilbud til barn og unge i P4, Kanal24 og TV 2s konsesjonssøknader, og krav til programprofil rettet mot denne målgruppen fra Kultur- og kirkedepartementet i form av konsesjoner og vedtekter. I tillegg er NRKs vedtekter og Kringkastingsloven gjennomgått. Alle programmene, både på radio og fjernsyn, er blitt kodet etter de samme kriteriene. Dette valget ble gjort med bakgrunn i ønsket om å kunne sammenligne programtilbudene på tvers av medium, kringkaster, kanal og sendetidspunkt både for å få en pekepinn om normalfordelingen, og sette eventuelle avvik i perspektiv.

Som vedlegg til rapporten er kodeskjemaet som ble brukt under kodingen. Her er hver enkelt verdi konkretisert og nyansert. Men her vil hovedvariablene listes opp, samt noen forklaringer til hva som ligger i de enkelte verdiene.

Kodingen er basert på tre hovedvariabler vi ønsket å måle; sjanger, tema og redaksjonell profil. Grovt skissert inkluderer sjanger 12 verdier. Disse er kjenning (1), intro/utro (2), musikk (3), dramatisering (4), reporterinnslag (5), opplesning (6), konkurranse (7), innslag med ulike typer kilder (barn/unge (8), eksperter (9) og meningskilder/artister (10)), reklame (11) og generelt studiestikk (12). I tillegg kom verdien 20: annet/ikke relevant, som er en gjennomgående samle verdi der segmentene ikke kunne plasseres. Da sjanger skulle kodes var det nødvendig å konkretisere hver enkelt verdi ned til konkrete kategorier. For eksempel er reporterinnslag ikke det samme som ethvert innslag produsert av en redaksjonell medarbeider, men viser til innslag der programmedarbeidere opptrer som kommentatorer. En slik kategorisering gjorde det mulig å allerede her gjøre en mer nyansert sjangerinndeling ved at vi kunne dele innholdet inn i ulike typer hovedkilder i ulike innslag. Slik kunne vi allerede i sjangerinndelingen for eksempel se om et program tilbød flest innslag med kjendiser (kategorisert som meningskilder), barn eller om det var innslag av mer faglig karakter gjennom bruk av ekspertkilder. Vi valgte altså å ikke dele inn i typiske journalistiske

sjangere som radiomontasjer, dokumentarer, kåserier, intervjuer osv, men heller forsøke å kartlegge den redaksjonelle programprofilen i sjangeranalysen ved å se på stofftyper som kjendisstoff, opplysningsstoff, identifikasjonsskapende stoff osv. Det mer journalistfaglige er likevel til en viss grad målt gjennom kategorien dramatiseringer. Her fikk vi mulighet til å telle antall sendeminutter som ble viet mer bearbeidet og ressurskrevende stoff i form av for eksempel hørespill og dramatiserte studiotikk.

Variabelen tema ble delt inn i fire hovedverdier; relasjoner (1), samfunn (2), helse (3) og underholdning/kultur (4). Hvert av hovedtemaene ble videre inndelt i underverdier.

Relasjoner inkluderte i hovedsak vennskap (1a), kjæresten (1b) og familie (1c).

Samfunn inkluderte utdanning (2a), etikk/religion (2b), lover/krim (2c) og verden/natur (2d). Underverdiene for helserelevante tema var kropp (3a), sex (3b) og rus (3c), mens de for underholdning/kultur var teater/film/kunst (4a), TV/radio (4b), musikk (4c), data/mobil (4d), hverdagsprat (4e) og sport/vær (4f). Sistnevnte kategori ble utelukkende benyttet der det var sportskommentatorer som rapporterte fra et pågående idrettsarrangement eller rene værmeldinger. Den er brukt for å kunne måle i hvor stor grad programmene inkluderer stoff i sine barne- og ungdomsprogram som ellers ville være naturlig å legge i egne sportssendinger eller værmeldinger.

Den siste hovedvariabelen, redaksjonell profil, kodet språk (norsk, norsk/engelsk, engelsk, skandinavisk eller andre), musikalsk sjanger (barnemusikk, pop rock, hip hop/rap/reggae eller jazz/klassisk) og barn/unges deltakelse i redaksjonelt innhold (medprogramledere, intervjuobjekter, artister/musikere, innringere/konkurransedeltagere, publikum eller ingen deltagende barn/unge). Språk er målt både i rene verbalinnslag og i musikken. Kategorien norsk/engelsk er brukt der man har snakket om musikk som er på engelsk, men også der innslagene har vært på engelsk, men er blitt tekstet på norsk. Musikk er ikke umiddelbart uproblematisk å kode. Det noen oppfatter som rock, kan for andre være pop. Og det som for noen oppfattes som engelskspråklig listepop, kan kanskje for andre oppfattes som barnesanger. Her var det nødvendig å bruke skjønn. Generelt var det uproblematisk å kode sendingene etter dette skjemaet. Enkelte av utfordringene som oppsto er drøftet i vedlegget bakerst i rapporten.

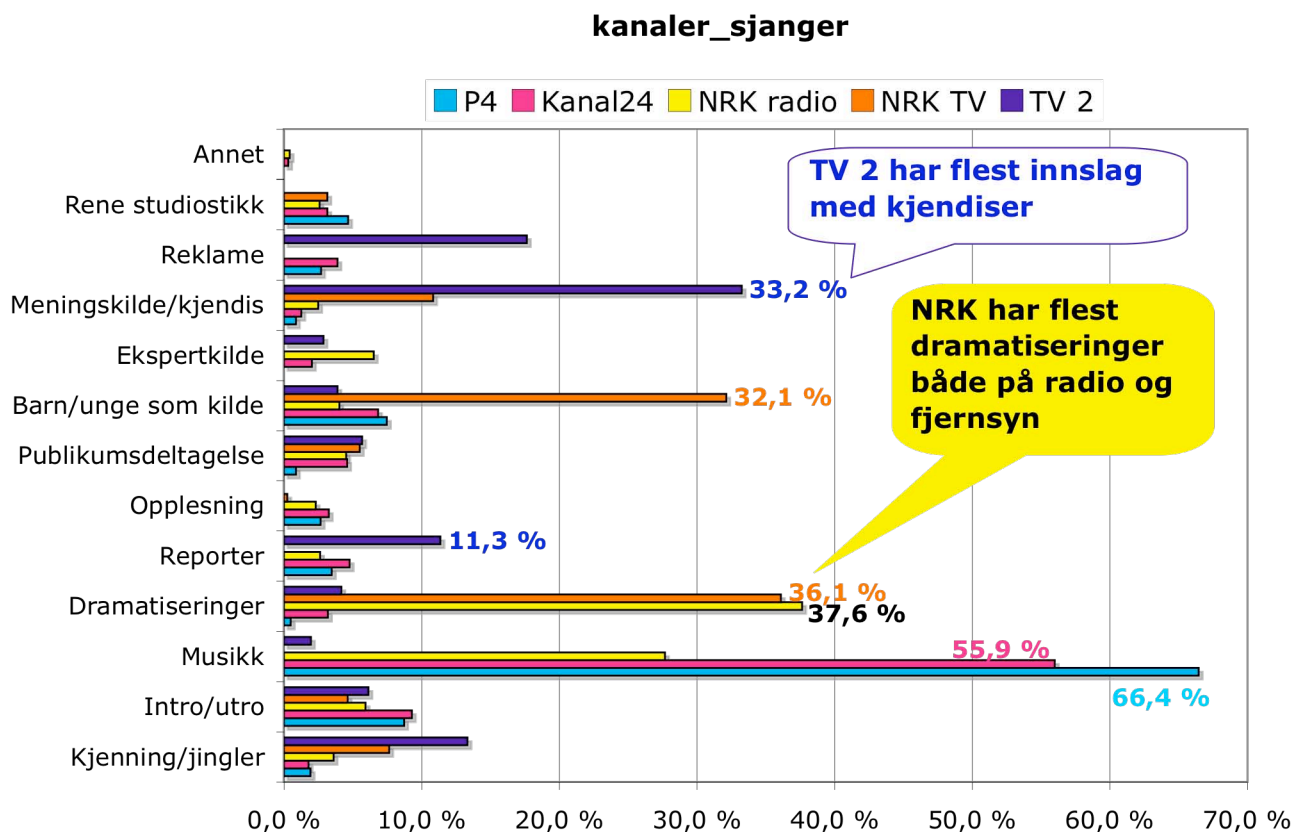
DEL 2: Presentasjon av funn

Presentasjonen konsentrerer seg om de mest tydelige funnene analysene har resultert i, men er grovt sett inndelt etter hovedvariablene vi tok utgangspunkt i. Disse er sjanger, tema, musikk, språk og barn/unges deltakelse. Hovedvariablene er blitt målt både i forhold til kanalene som helhet, og i forhold til det spesifikke programtilbudet til barn i riksdekkende radio i helger og på hverdager og til ungdom i riksdekkende radio og på fjernsyn. Funnene er således sett i forhold til de krav til hver enkelt kanal har formulert i de respektive konsesjonssøknadene, konsesjonsbevillingene og vedtekter i forhold til de ulike målgruppene. Analysene sier lite om hvor stor del av sendeflatene generelt som gis programmer for barn og ungdom, men fokuserer derimot på hvordan programmene i utvalget fordeler seg på prosentkurvene i forhold til sjanger, tema, musikk og redaksjonell profil. Det betyr at de tabellene som viser samlede tall på kanalnivå ikke kan generaliseres til å gjelde hele kanaler. Vi har likevel valgt å inkludere slike tabeller, for å gi et bredt bilde som kan sette andre funn i en større sammenheng, og som også kan gi et visst bilde av tendenser.

DEL 2.1 SJANGER

Vi har plassert alt programinnhold i gjensidig utelukkende sjangerkategorier (se vedlagte sjangerkonkretiseringer i del 3). De samme kategoriene ble benyttet uavhengig av medium og målgruppe, og ga en fordeling i forhold til kanaler som vist i tabell 2.1.1. Det er verdt å merke seg at samtlige sjangerkategorier, foruten samlekategori «annet», er funnet i minst tre kanaler. Det gir oss en indikasjon på at sjangerkategoriene ga mening i møtet med programmene som her er analysert. Se tabell 2.1.1a.

Tabell 2.1.1a Sjangere sammenlagt for hver enkelt kanal

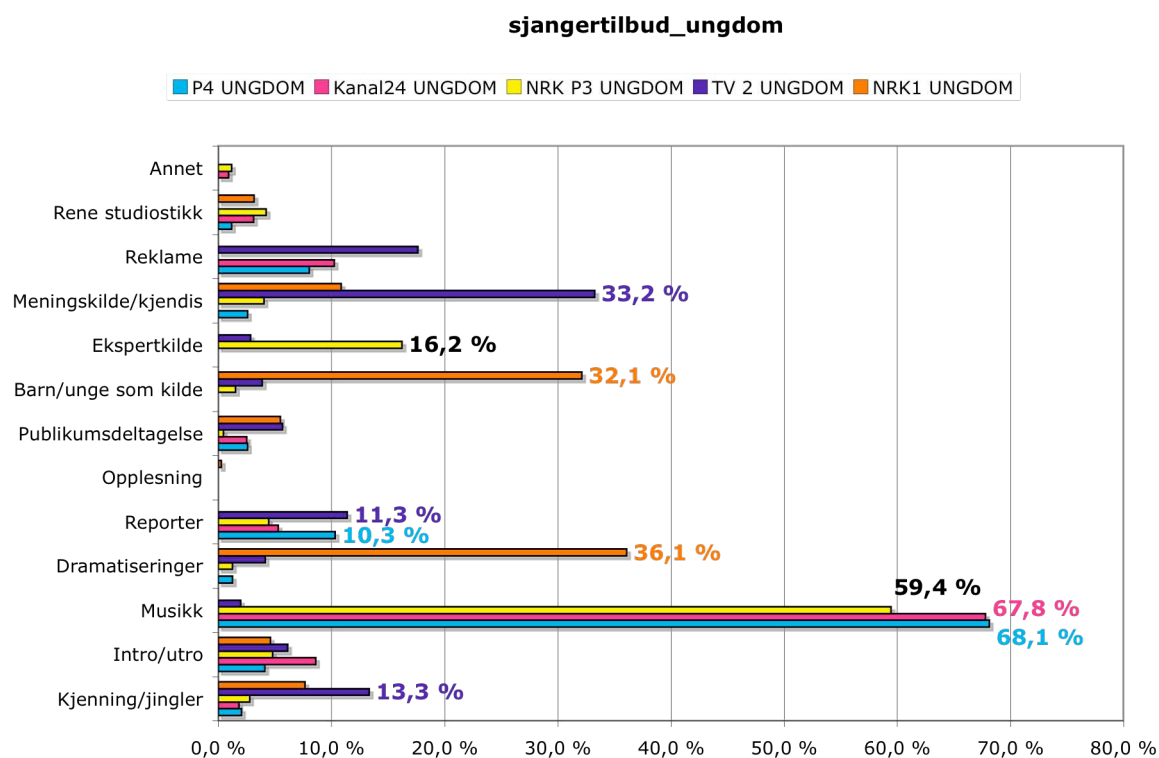
Tabellen viser hvilke sjangere som er representert i hver enkelt kanal på tvers av målgrupper og medium, målt i prosent av tiden.

Sjangertilbud til ungdom og barn

Den klareste tendensen er at ungdom stort sett tilbys musikk på radio. På TV tilbys generelt lite/ingenting av det, og NRK1 utpeker seg som en kanal som i størst grad, og langt mer enn de andre, tilbyr dramatiseringer. Se tabell 2.1.1b for detaljert fordeling av sjanger for ungdom.

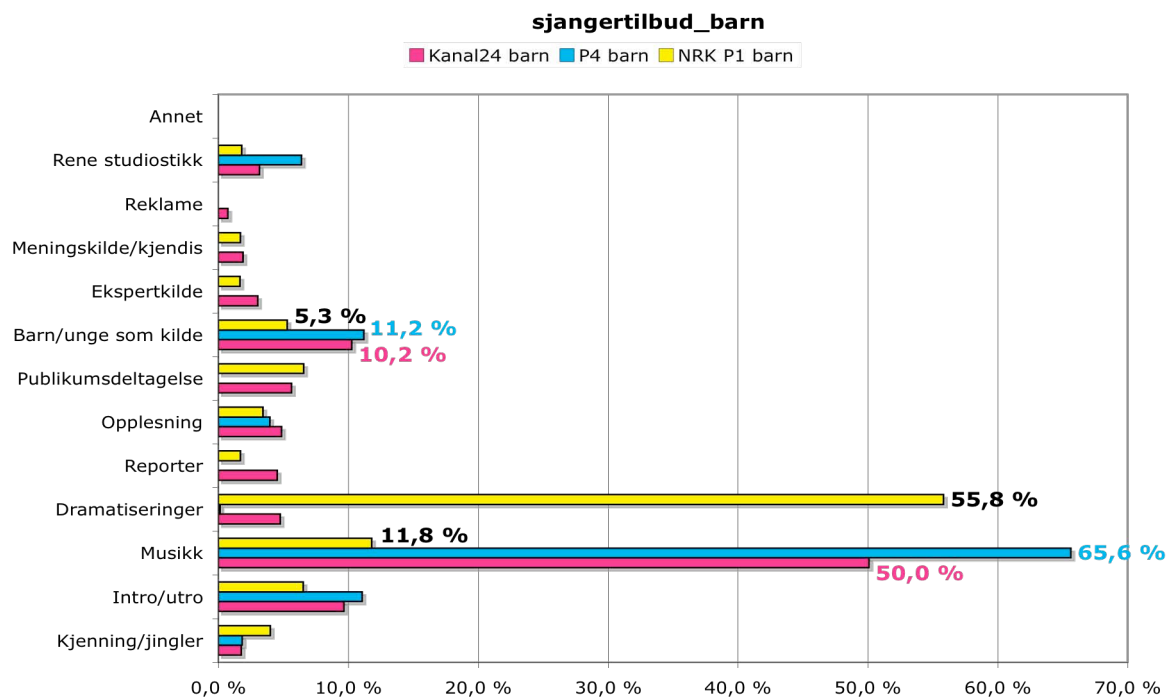
I den neste tabellen, tabell 2.1.1c vises sjangerfordelingen for programtilbudet til barn på NRK P1, Kanal24 og P4. Her er den mest tydelige tendensen at NRK1 tilbyr dramatiseringer, mens særlig P4 tilbyr musikk.

Tabell 2.1.1b Sjangere sammenlagt for programtilbud til ungdom

Tabellen viser hvilke sjangere som er representert i hver enkelt kanal for ungdom, målt i prosent av tiden.

Tabell 2.1.1c Sjangere sammenlagt for programtilbud til barn

Tabellen viser hvilke sjangere som er representert i hver enkelt kanal for barn, målt i prosent av tiden.

Minst egenproduksjon av innhold på kommersiell radio

Hovedtendensen når vi legger sammen fordelingen på de ulike sjangrene for alle programmer i hver enkelt kanal er at særlig P4 (66 %), men til dels også Kanal24 (56 %), utpeker seg i den høye andelen av musikk. TV 2 skårer derimot høyest på innslag med reportere (11 %) og på innslag med meningskilder (33 %). Hvem disse meningskildene i hovedsak er, og hva de representerer skal vi komme tilbake til senere. I denne omgang er det verdt å merke seg at i tillegg til meningskildene skårer TV 2 høyest på reklameinnslag (18 %) og kjenninger (13 %). På TV 2 sendes de rene reklamespottene utenom programmene, men er likevel med på opptaket og inkluderes da i det som er programmets oppsatte sendetid på sendeskjemaet. TV 2 er derimot ikke alene om å skåre høyt her. Også de andre reklamefinansierte kanalene skårer på reklame. Dette inkluderer både sponsorer, og reklamespotter. Både på P4 og Kanal24s ungdomsprogram kommer reklameavbruddene jevnlig, også midt i programmene. Det skjer derimot aldri i noen av barnprogrammene, noe som tilsier at det ikke er funnet noen direkte brudd på Kringkastingsloven¹.

Både på radio og fjernsyn er NRK den kanalen som i størst grad tilbyr dramatiseringer (rundt 37 %), og det er også den kanalen som tilbyr desidert flest innslag med barn/ungdom som kilder (32 %). Det står i skarp kontrast til de reklamefinansierte aktørene, og skaper et hovedinntrykk av at de reklamefinansierte kanalene er dem som i minst grad produserer innhold selv. Men det eksisterer visse avvik fra dette hovedinntrykket når vi ser på sjangerfordelingen opp mot målgrupper.

Lovnader om journalistiske sjangere i P4s radioprogrammer

Det eksisterer generelle lovnader om sjangerrepresentasjoner i P4s konsesjonssøknad gjennom formuleringer som at P4 skal ha «[d]aglige barneprogrammer med opplesning, norsk barnemusikk og aktuelle temaer. [...] Ukentlige barneprogrammer med dramatiserte temaer» (P4s konsesjonssøknad, side 6). Dessuten konkretiserer de i tabells form (P4s konsesjonssøknad, side 23) hvilke journalistiske sjangere

¹ Fra Kringkastingsloven § 3-1. Varighet, innhold. «Det kan ikke sendes reklameinnslag i tilknytning til barneprogram eller reklameinnslag som særlig er rettet mot barn». Flere av Kanal24s barneprogram er produsert i samarbeid med *Strømmestiftelsen* - en kristen, frivillig utviklingsorganisasjon med sete i Kristiansand (mer informasjon på www.strommestiftelsen.no/). Før *Småprat* er dessuten sponsorer for *Sportspuls18* nevnt. Sponsorene er reklamefinansierte aktører (f.eks. industrivarekjeden *Tools* og flisekjeden *Modena* m.fl).

verbalinnslagene skal ha. Hvis vi gjør om P4s tabell til en prosentfordeling på de ulike sjangrene de lover barn og unge fordeler det seg som vist i tabell 2.1.2.

Tabell 2.1.2. P4s lovnader om sjangertilbud til barn og unge i sin konsesjonssøknad (side 23)

Verbalinnslag for barn og unge på P4	Antall per år
Kommentar (analyse/anmeldelse/fordypning)	290
Innslag (reportasje/montasje/intervju)	1290
Presentasjon (lettere stoff, intro/utro)	540
Dramatisering (skuespill/opplesning/sketsj)	350
Underholdning (humor/show/konkurranser)	750
Debatt (diskusjon/debatt/meningsytring)	50

Tabellen viser *antall innslag P4 lover av ulike sjangere i sine barne- og ungdomsprogram.* Fargekodene viser til tilsvarende kategorier i våre målinger av sjangere i tabell 2.1.3.

Som allerede påpekt egner ikke dette utvalget seg til å si noe generaliserbart om den generelle fordelingen for hele kanalen gjennom et helt år. Ei heller er P4s og våre variabler umiddelbart sammenlignbare siden vi ikke opererer med samme sjangerkategorier. Men ved å se på det konkrete innholdet i de ulike kategoriene P4 opererer med er det likevel mulig å gjøre en viss sammenligning som kan gi en pekepinn om visse tendenser. De ulike fargekodene i tabell 2.1.2. og 2.1.3. viser hvilke kategorier som grovt sett er sammenfallende, og sistnevnte tabell viser i hvor stor grad de ulike sjangrene er representert i P4s tilbud både til barn og ungdom.

Tabell 2.1.3. Sjangerfordeling i P4s programtilbud til ungdom og barn (helg og hverdag).

Våre kategorier	<i>Kveldsshowet</i>	<i>Opp og hopp</i>	<i>Barnas Beste</i>	P4s sjangere
Reporter	10,3 %	0,0 %	0,0 %	Kommentar (290)
Barn/unge som kilde	0,0 %	16,1 %	6,2 %	Innslag (1290)
Ekspertkilde	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
Meningskilde	2,6 %	0,0 %	0,0 %	
Intro/utro	4,1 %	13,1 %	9,0 %	Presentasjon (540)
Rene studiestikk	1,2 %	11,8 %	1,0 %	
Dramatiseringer	1,2 %	0,2 %	0,0 %	Dramatisering (350)
Opplesning	0,0 %	7,0 %	0,9 %	

Publikumsdeltagelse	2,6 %	0,0 %	0,0 %	Underholdning (750)
Musikk	68,1 %	48,9 %	82,3 %	
Reklame	8,0 %	0,0 %	0,0 %	
Kjenning/jingler	2,0 %	3,0 %	0,6 %	

Tabellen viser den prosentvise andelen i tid av ulike sjangere i de programmene vi har undersøkt i P4s programmer. Siste spalte viser P4s tilsvarende sjangere og det antall innslag de lover i sin konsesjonssøknad slik det fremkommer i tabell 2.1.2.

P4s kommentarstoff tilfredsstillende ikke hva som loves

Av alt innhold i *Kveldsshowet* er 10,3 % reporterinnslag, en sjanger som slik vi har avgrenset det tilsvarer det samme som P4s kommentarstoff (analyse/anmeldelse/fordypning). Konkret betyr det i de seks timene av *Kveldsshowet* som inkluderes i dette utvalget nyhets-, sports- og værbulletinene som produseres av andre redaksjoner enn *Kveldsshowets*, programleder i samtale med sportskommentator om en pågående kamp mellom Brann og Lyn (og sportskommentator alene om samme kamp) og spalten *Kjendisnyheter* som i det store og hele handler om *Spice Girls*, David Beckham og Britney Spears. Det er viktig å understreke at «våre 10,3 prosent» ville utgjort en større andel om vi også hadde luket ut musikken og reklamen fra våre summer (P4s tall gjelder som vist bare verbalinnslagene). Likefullt synes det å være to klare brudd mellom hva P4 lover av kommentarstoff, og hva de tilbyr. For det første tilbyr de bare kommentarstoff i sine ungdomsprogrammer, og ingenting i sine barneprogrammer, og for det andre er ikke det kommentarstoffet de tilbyr ungdom noe som tematisk fremstår som direkte relevant for unge utover hva som kan regnes som ren underholdning.

Ingen debatt, ingen dramatisering og få «innslag» tilbys P4s ungdomslyttere

Når det gjelder det P4 kaller «innslag (reportasje/montasje/intervju)» sammenfaller den kategorien med tre av våre kategorier (innslag med barn/unge, eksperter eller meningskilder). Her lover P4 at 1290 innslag per år skal falle inn under denne sjangerkategorien i deres barne- og ungdomsprogram, noe som utgjør den best representerte journalistiske sjangeren (nærmere 40 % av alle verbalinnslag skal være «innslag»). Målt i tid i vårt utvalg tilbyr *Kveldsshowet* bare 2,6 % av denne typen innslag, og disse er ensidig intervjuer med meningskilder. Konkret inkluderer det flere

korte intervjuer med popartister, i tillegg til en enquete der folk på gata er spurt om deres platekjøp avhenger av anmeldelser og et innslag som handler om kjendisers bruk av kokain. I kokain-innslaget har forøvrig ikke P4 selv utført intervjuene, men sender klipp fra andres intervjuer. Ungdomsprogrammet *Kveldsshowet* fremstår da som lite egnet til å overbevise om at lovnaden om 40 % innslag slik det er definert av P4 i løpet av året er tilfredsstillende. Det gjelder derimot ikke sjangeren *presentasjoner*. Også i vårt utvalg byr P4 på introer og utroer (det vil si det P4 kaller presentasjoner) både for barn og ungdom i relativt stor grad, men underholdningsstoff i form av konkurranser finnes i vårt utvalg bare i *Kveldsshowet*. I P4s barneprogrammer er det derimot et større antall innslag med barn som kilder der *Barnas Beste* tilbyr 6 % innslag med barn som intervjuobjekter, og helgeprogrammet *Opp og hopp* tilbyr 16 %. Hva slags tematikk disse innslagene bringer til torgs skal vi komme nærmere tilbake til, men nå skal vi først se nærmere på hva P4 tilbyr barn av sjangere, der vi også skal inkludere Kanal24s lovnader.

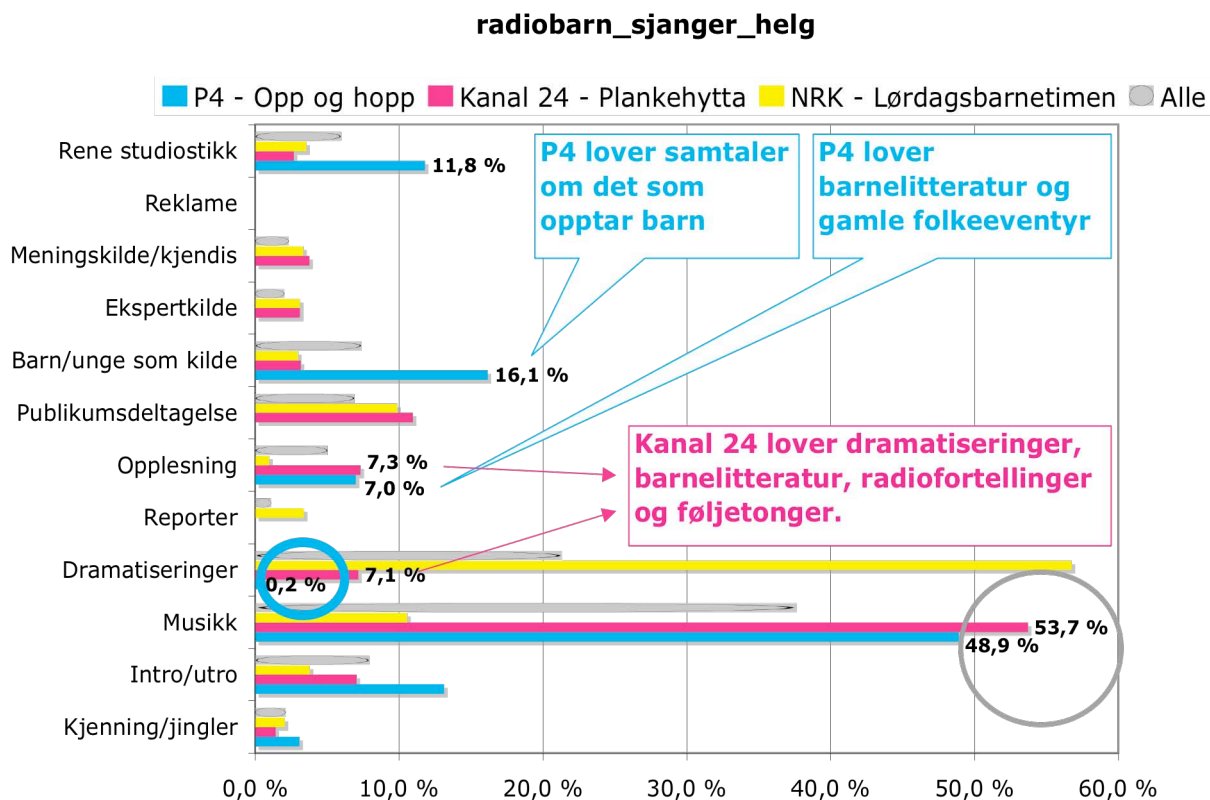
Radio for voksne på hverdager, og radio for barn tidlig helgemorgener på P4

Som nevnt lover P4 sine lyttere blant barn dramatiseringer og opplesninger. Kanal24 lover på sin side at deres barneprogrammer på hverdager årlig skal tilby 250 radiomontasjer. Deres kvelds- og helgesendinger for barn skal årlig inneholde 50 innslag med debatt og ytterligere 250 radiomontasjer. Ifølge Kanal24s definisjon omfatter radiomontasjer «sammensatte programinnslag av ulik lengde, samt reportasjer og radiodokumentarer» (Kanal24s konsesjonssøknad, side 8²). Tabell 2.1.4. og 2.1.5. viser sjangerfordelingen for barneprogram i utvalget³.

² Da Kanal24 søkte om konsesjon kalte de seg Kanal4, og i dokumenter fra søknadsrunden er kanalen referert til som nettopp Kanal4. Her vil derimot navnet Kanal24 benyttes konsekvent.

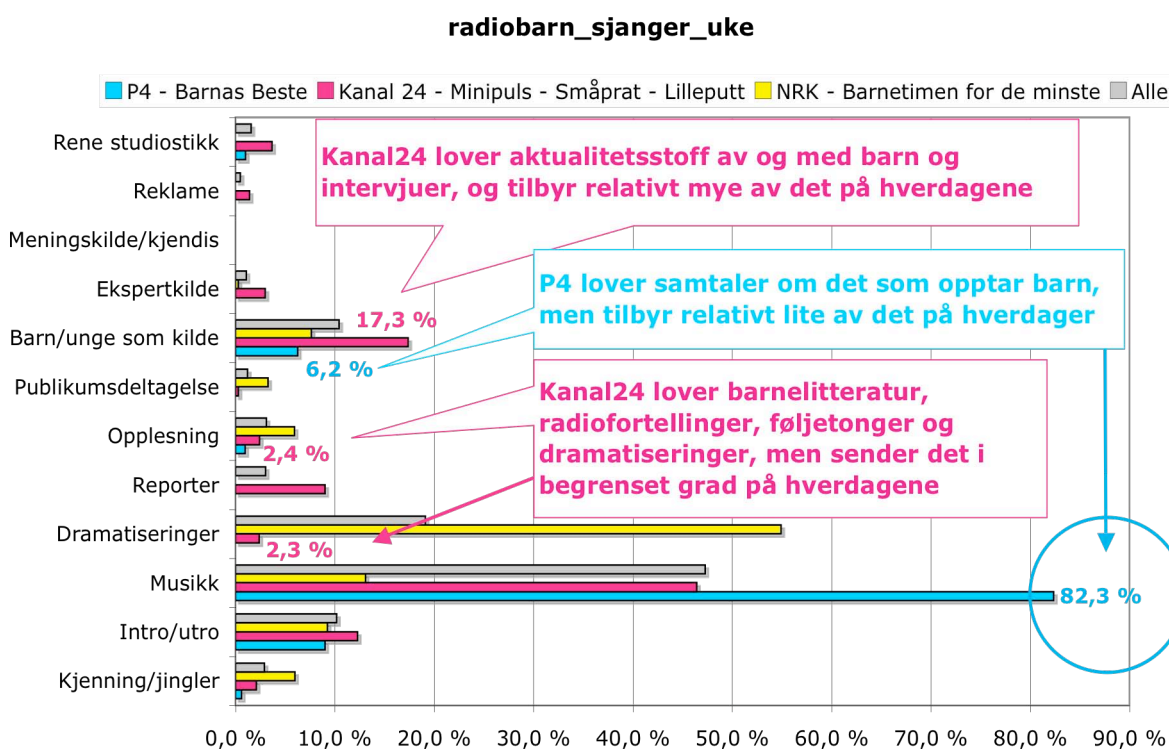
³ Intro/utro til musikk og annet fyllstoff er utelatt i tabellen. Grafene vil derfor ikke gi en sum på 100 %

Tabell 2.1.4. Sjangerfordeling i radiobarneprogram i helger

Tabellen viser den prosentvise fordelingen målt i tid av sjangere som er funnet i utvalget av barneprogram på radio i helgene på Kanal24, P4 og NRK P1.

Tabell 2.1.5 Sjangerfordeling i radiobarneprogram på hverdager

Tabellen viser den prosentvise fordelingen målt i tid av sjangere som er funnet i utvalget av barneprogram på radio ipå hverdager på Kanal24, P4 og NRK P1.

Som tabellene viser tilbyr ingen av programmene noen form for debatt, og det er bare helgeprogrammet for barn, *Opp og Hopp*, som i særlig grad tilbyr opplesninger/dramatiseringer. Det er dessuten en klar tendens til et relativt stort sprik i hvilke sjangere som tilbys barn i helger og på hverdager, særlig på de reklamefinansierte kanalene. Både i helgen og på hverdager tilbyr NRK langt flere dramatiseringer enn musikk. Dette står i skarp kontrast til de reklamefinansierte kanalene. Riktignok tilbyr både Kanal24 og P4 en del opplesninger i sine helgeprogrammer (cirka 7 %), men på hverdagene er denne sjangeren ikke tilstede. P4s lovnad om dramatiserte tema ser heller ikke ut til å innfris i dette utvalget. I helgeprogrammene utgjør dramatiseringer 0,2 %, og det er ikke funnet noen former for dramatisering på hverdagene. Det kan peke i retning av at de reklamefinansierte kanalene lager radio for voksne som de kamouflerer som barneprogram på hverdagene, mens barna får klarere program vinklet mot dem som målgruppe i helgene. Denne tendensen brytes derimot klart for Kanal24s del.

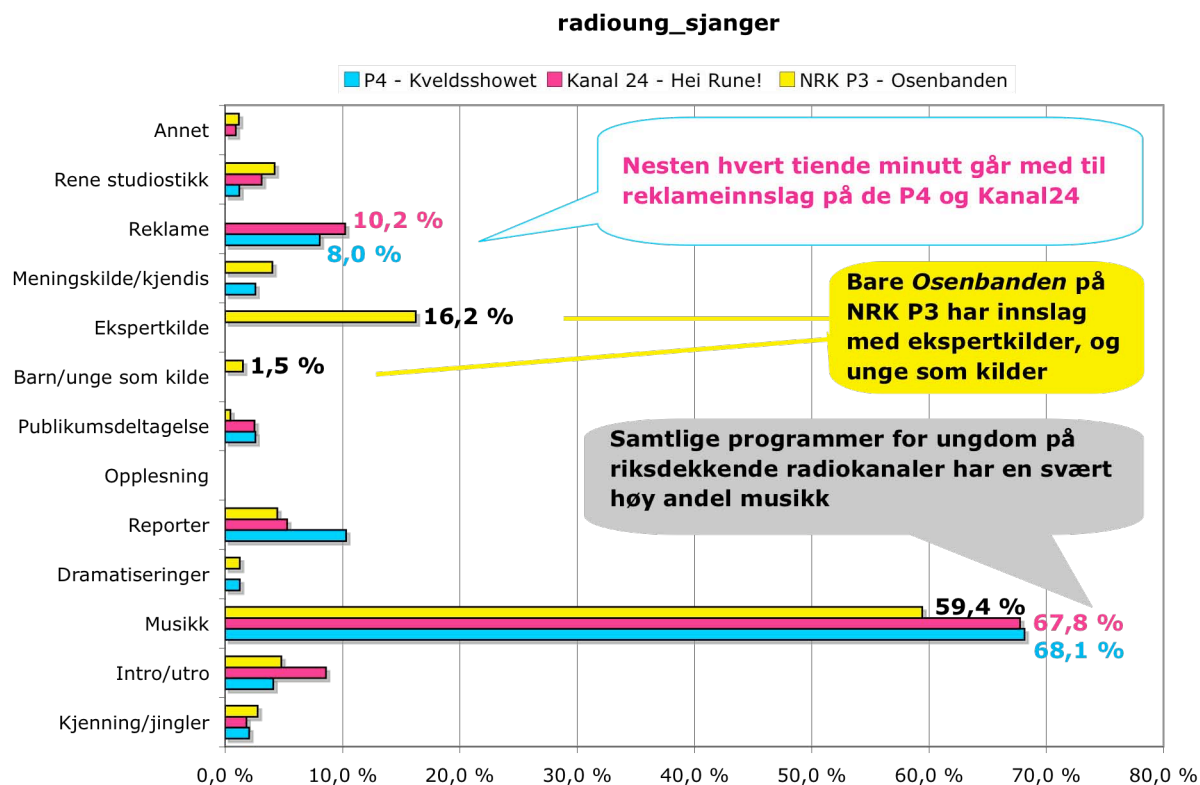
Kanal24 tilbyr aktualitetsprogram for barn på hverdager

Kanal24s lovnad om å sende egne aktualitetsprogram for barn ser ut til å innfris. Det er særlig i programmer på hverdager Kanal24 oppnår et høyt skår på aktualitetsinnslag, og her er det særlig snakk om innslag med barn/unge som kilder og reporterinnslag/kommentarstoff. For P4s del er andelen av innslag med barn som kilder relativt høy i helgen, mens den på hverdagene er fraværende (se tabell 2.1.4. og 2.1.5. for konkret sjangerfordeling). Er Kanal24s ungdomssatsning like tilfredsstillende?

Ungdom tilbys rene musikkprogram

Som tidligere vist kom P4s ungdomsprogram *Kveldsshowet* relativt dårlig ut når P4s lovnader om sjangere ble undersøkt i vårt utvalg. I Kanal24s konsesjonssøknad loves det at deres ungdomsprogram på hverdager årlig skal inneholde 25 debatter, 50 radiomontasjer, mens deres kvelds- og helgesendinger for ungdom skal inneholde 250 debatter, 100 innslag med analyse/kommentar og 250 radiomontasjer (Kanal24s konsesjonssøknad, side 8). En slik lovnad ser ikke ut til å stemme overens med virkeligheten, i det minste ikke i dette utvalget, som tabell 2.1.6. viser.

Tabell 2.1.6. Sjangere i ungdomsprogram på radio

Tabellen viser sjangerfordelingen av innholdet målt i tid i de ungdomsprogrammene vi har undersøkt i Kanal24, P4 og NRK P3.

Som vist i tabell 2.1.6. er altså hovedtendensen at samtlige programmer for ungdom på riksdekkende kanaler har en særdeles høy andel musikk. Siden disse sendingene er såpass lange (alle er av to eller tre timers varighet) er ikke det spesielt overraskende, men det er likevel en svært høy andel musikk både for Kanal24 og P4s ungdomsprogrammer som tilbyr over 65 % musikk, og for *Osenbanden* som legger seg på 60 % musikk.

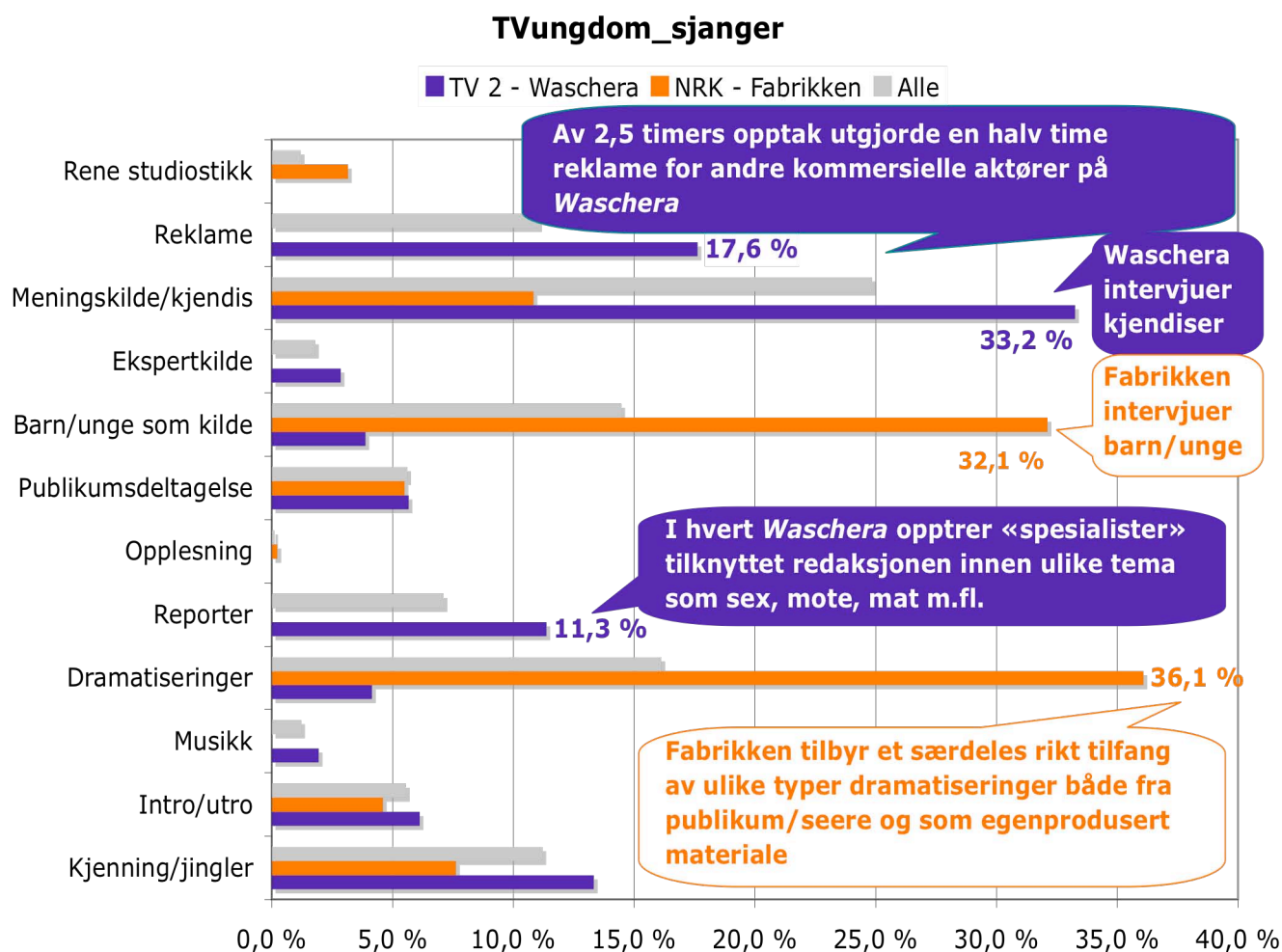
NRK P3 tilbyr mer redaksjonelt innhold enn de andre

Det er bare *Osenbanden* som tilbyr innslag med unge som kilder (1,5 %). *Osenbanden* tilbyr også flest innslag med eksperter (16 %) og meningskilder (4 %). Dette er også den største forskjellen mellom NRK P3-programmet, og de to andre. Det viser at NRK P3 opererer med større ressurser til redaksjonelt arbeid særlig i form av flere redaksjonelle medarbeidere. Ingen av programmene vi har undersøkt blant *Kveldsshowet* eller *Hei Rune!* har mer enn én redaksjonell medarbeider (programlederen) knyttet til redaksjonen. *Kveldsshowet* benytter seg av én annen

medarbeider, men han er hentet fra sportsredaksjonen og rapporterer fra en fotballkamp. I *Hei Rune!* er det også én reporter som bidrar med *Kjendisnyheter*, i tillegg til et panel av litt ulike personer som danner *Radorådet*. Medlemmene av *Radorådet* gir derimot ikke inntrykk av å være ansatte medarbeidere, men snarere løsere tilknyttede unge mennesker som bare har som oppgave å synse rundt diverse problemstillinger formulert av lytterne. De reklamefinansierte riksdekkende kanalenes ungdomstilbud tilbyr med andre ord et særdeles begrenset antall egenproduserte innslag, og det er lite å spore av debatter, radiomontasjer eller analyse-/kommentarstoff. Er sjangertilbudet til ungdom mer variert på fjernsyn?

Sjangerfordeling i fjernsynsprogram for ungdom

Tabell 2.1.7. Sjangerfordeling i fjernsynsprogram for ungdom

Tabellen viser det prosentvise tilbudet av ulike sjangere målt i tid som tilbys ungdom i vårt utvalg av programmer fra *Waschera* (TV 2) og *Fabrikken* (NRK1).

Det eksisterer ingen konkrete lovnader verken fra NRK eller TV 2 om hva som skal prege deres magasinprogrammer for ungdom, annet enn at TV 2 skriver i sin konsesjonssøknad at de ønsker å opprettholde den tradisjonen som startet med *Sone2* om å tilby et magasinprogram for ungdom med ungdommelige tema. Det er likevel interessant å se hva slags sjangermessig fordeling de to ungdomsprogrammene på TV legger seg på. Det viser seg at det er store forskjeller mellom de to kanalene, og de to programmene, når det kommer til sjanger, som vi ser i tabell 2.1.7.

Dramatiseringer på NRK og TV-kjendiser på TV 2

Sjangermessig er det store forskjeller mellom *Waschera* og *Fabrikken*. Sistnevnte skårer høyt på dramatiseringer (36 %), og på innslag med unge som kilder (32 %). *Waschera* skårer derimot langt høyere på innslag med meningskilder (33 %), noe som konkret betyr at de har en langt større andel kjendiser som gjester i sine sendinger. *Waschera* er også selvfølgelig alene om å sende reklame. Den kommer riktignok bare før og etter programmet, men i opptakene som er tilsendt fra TV 2 er det med på opptaket. Til sammen fikk vi tilsendt 2 t. og 26 min fra TV 2, av dette var 26 min. og 35 sek. reklame. Det betyr at av oppsatt sendetid for *Waschera* (16:10-16:35) er 5 min. og 27 sek. av det som er oppsatt som programtilbud til ungdom reklame. *Waschera* har også en betydelig høyere andel reporterinnslag. Det kommer av at *Waschera* har ulike «ekspertpanel» som tar opp ulike tema for hver dag. Blant annet har de egne eksperter som snakker om sex, moter og mat under egne vignetter. I neste del skal vi ta nærmere for oss tematikken i de ulike radio- og TV-programmene for barn og unge.

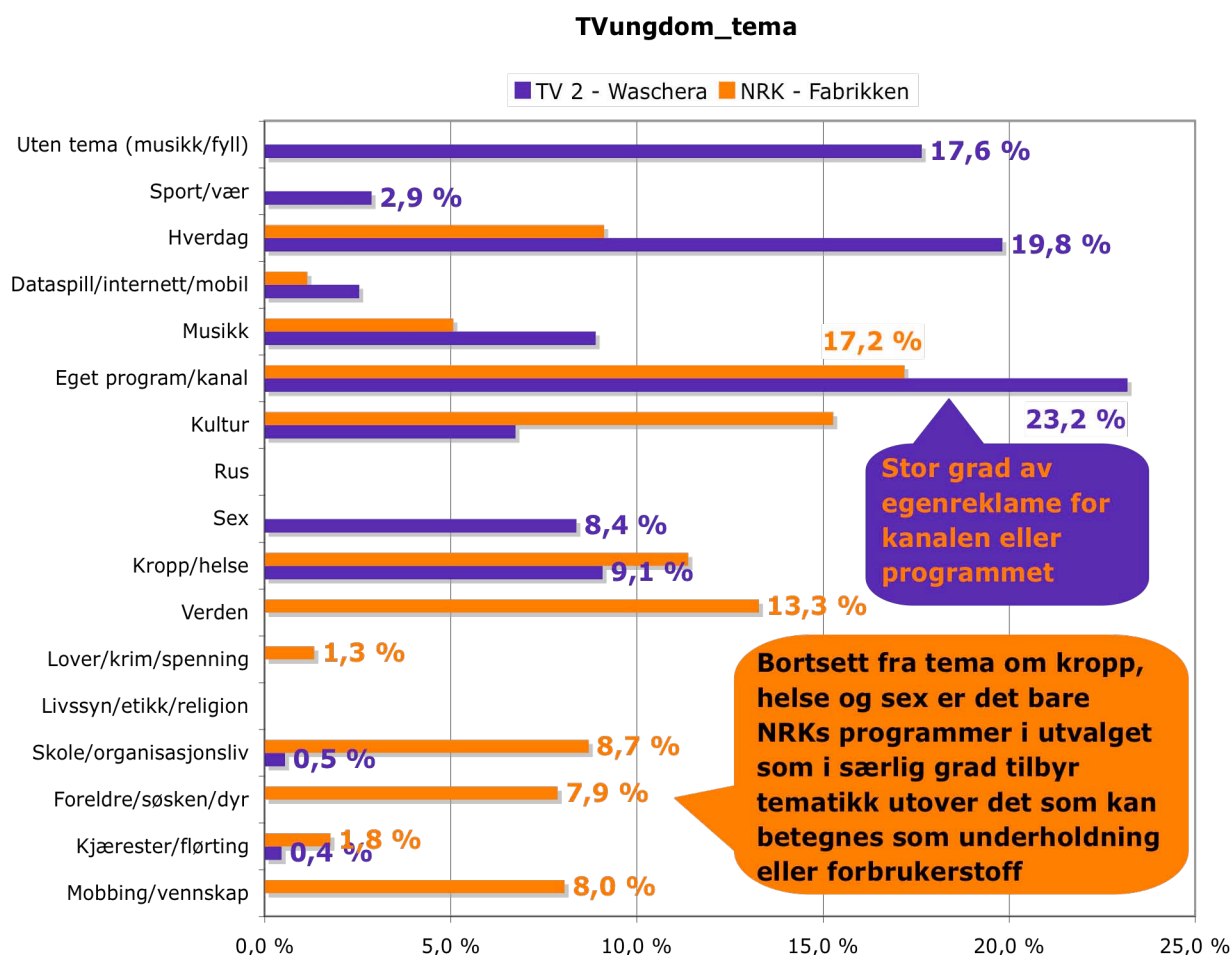
DEL 2.2 REDAKSJONELT INNHOLD: TEMA OG MUSIKK

I denne delen vil først og fremst temaene de ulike programmene tar opp være gjenstand for analyse, men også tematikkens utstrekning i forhold til andelen av musikk, og hva slags sjangere av musikk som spilles vil berøres. Kategoriseringen av musikk gjelder i hovedsak radiosendingene, siden verken *Waschera* eller *Fabrikken* sender musikk i særlig grad. Det som derimot er det mest markante funnet for fjernsynsprogrammene for ungdom er den høye andelen egenreklame, særlig for TV 2s del.

TV 2 har flest innslag med egenreklame

Som vist i tabell 2.1.1. skårer TV 2s programmer i utvalget høyest på innslag med meningskilder (33 %). Disse meningskildene er påfallende ofte programledere eller deltakere i andre TV 2-programmer, for eksempel Pia Haraldsen som har deltatt i *Skal vi danse?* og flere *Idol*-deltagere, i tillegg til programledere som Sarah Natasha Melbye, Dorthe Skappel og Øyvind Mund. Når andelen egenreklame på TV 2 måles, og innslag der intervjuobjekter fra egen kanal er inkludert i prosentandelen, får vi et program der 23 % er egenreklame. Men også *Fabrikkens* sendinger preges av en relativt høy grad av egenreklame på 17 %. Denne egenreklamen består derimot mest av introer/utroer til innslag, og kjenninger til de ulike spaltene. Se tabell 2.2.1.

Tabell 2.2.1. Undertema i fjernsynsprogram for ungdom

Tabellen viser i prosent målt i tid hvilke tema som tilbys i vårt utvalg av ungdomsprogrammer på fjernsyn, Waschera på TV 2 og Fabrikken på NRK1.

Mest hverdagsprat og underholdning i TV 2s *Waschera*

En relativt tydelig tendens i de undersøkte ungdomsprogrammene på fjernsyn er at TV 2s programprofil i langt større grad enn NRK1s er rettet inn mot underholdnings- og forbrukerstoff. Særlig høyt sammenlignet med *Fabrikken*, skårer *Waschera* på i kategorien *hverdag* (20 %). Denne kategorien inkluderer tema som humor, konkurranser, vinnerkåringer, hverdagsprat, sladder, kjendiser, fritid, moter og trender. Som en kontrast til den høye prosentandelen av hverdagsstoff i TV 2 skårer *Fabrikkens* programmer i utvalget høyt på samfunnstema knyttet til politikk/natur (13 %) og utdanning/organisasjonsliv (9 %), i tillegg til relasjonelle tema om familie (8 %) og mobbing/vennskap (8 %). Det kan tyde på at programprofilen for de to ungdomssatsningene er svært forskjellig ved at TV 2 primært tilbyr lite pedagogisk tilrettelagt og opplærende stoff for ungdom, i motsetning til NRK.

Mulig kamuflert produktreklame

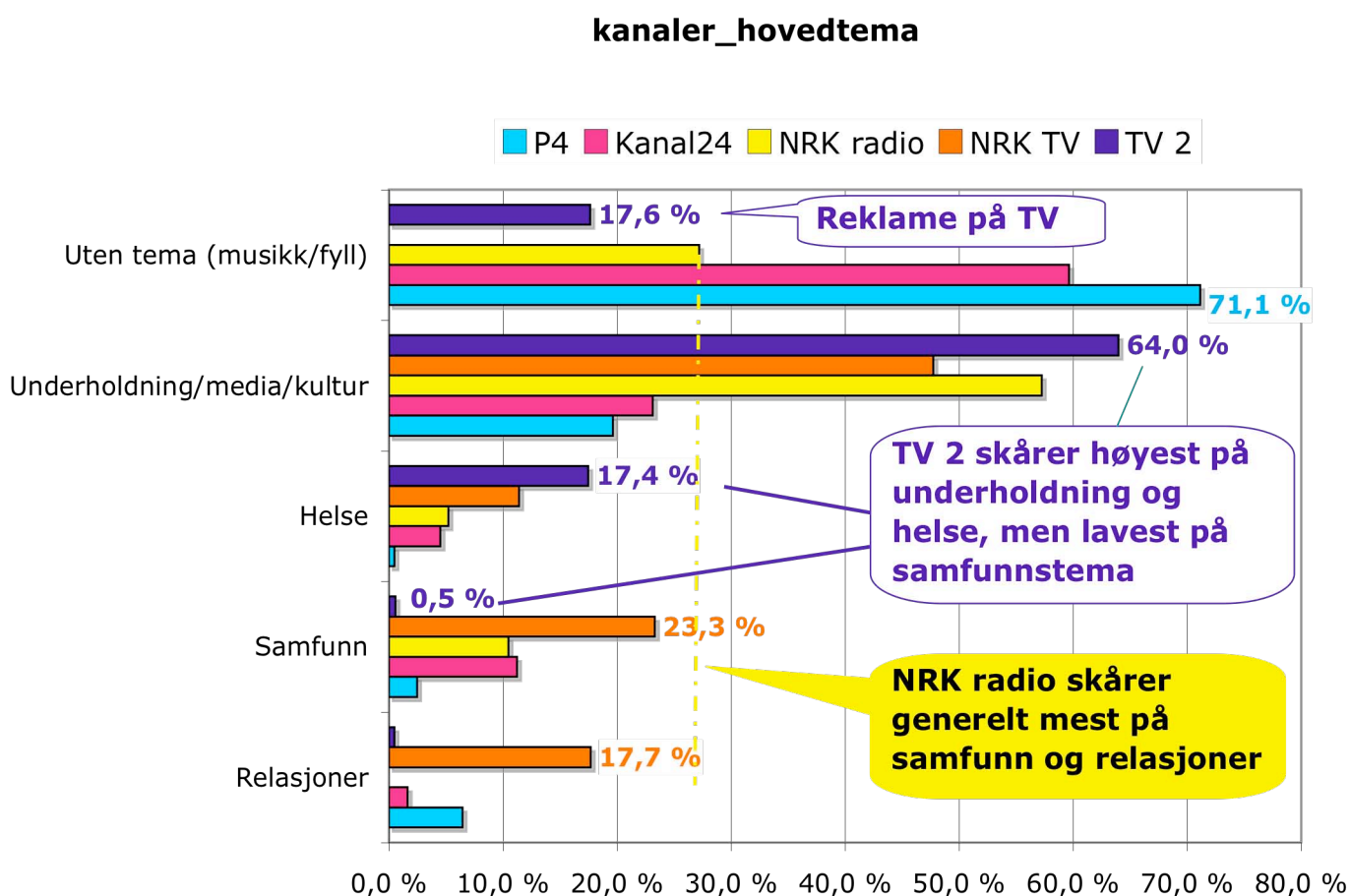
I Tekstreklameplakatens punkt 4 heter det at når «konkurranser o.l. inngår som en del av det redaksjonelle stoffet, skal premiepresentasjonen ikke framstå som reklame». Også i Kringkastingslovens § 3-5 er premier i kringkastingsprogram nevnt eksplisitt. «I program der det forekommer premier [skal ikke] premiepresentasjonen [være] mer omfattende enn den informasjonen som med rimelighet er nødvendig for å orientere publikum om premien [...]». Riktignok var *Plankehytta* på Kanal 24 den 27. oktober litt spesiell siden Ivar Skippervold var vikar for Gunhild, som vanligvis er programleder. Store deler av sendinga besto i fortellinger/dramatiseringer rundt figuren Gunnar Struts. Dette er historier som selges på CD. Denne var også premie. Konkurransen var et langt innslag om Gunnar Struts, og det ble til alt overmål sendt to ganger i sin helhet i løpet av timen. Det ble også spilt andre sanger fra Skippervold. Selv om det aldri ble nevnt direkte at man kunne kjøpe denne CD-en var sendingen i høy grad preget av et kommersielt produkt programlederen har laget.

Mest musikk og underholdningsstoff på TV 2, P4 og Kanal24

Ser vi på kanalene under ett er hovedtendensen at underholdningsstoffet, inkludert musikk, får prege alle de reklamefinansierte kringkasterne både på radio og fjernsyn. 23 % av alt stoffet på Kanal24 kategoriseres som underholdning/media/kultur, mens 20 % av stoffet på P4 kategoriseres der. Også NRK har ganske høy andel

underholdningsstoff (48 % på fjernsyn og 57 % på radio), men som vi snart skal se regnes mer av NRKs underholdningsstoff som en del av *kultur* i denne kategorien, der NRK tilbyr en høy andel av hørespill og publikumsprodusert fiksjon og dokumentarer. NRK TV er også den kanalen som tilbyr flest innslag med tematikk innen både helse-, relasjons og samfunnstematikk. Kanal24 er ellers den kanalen som skiller seg tildels positivt ut med en større andel tema som berører særlig helse (4%) og samfunn (11 %) enn de andre reklamefinansierte kanalene. P4 på si side er den kanalen som blant de reklamefinansierte skårer høyest på tema knyttet til relasjoner (6 %), mens TV 2 har mest underholdningsstoff (64 %). Dét underholdningsstoffet er derimot i større grad knyttet til kjendiser, TV og popmusikk. Se tabell 2.2.2a.

Tabell 2.2.2 Prosentfordeling på hovedtema i kanalene

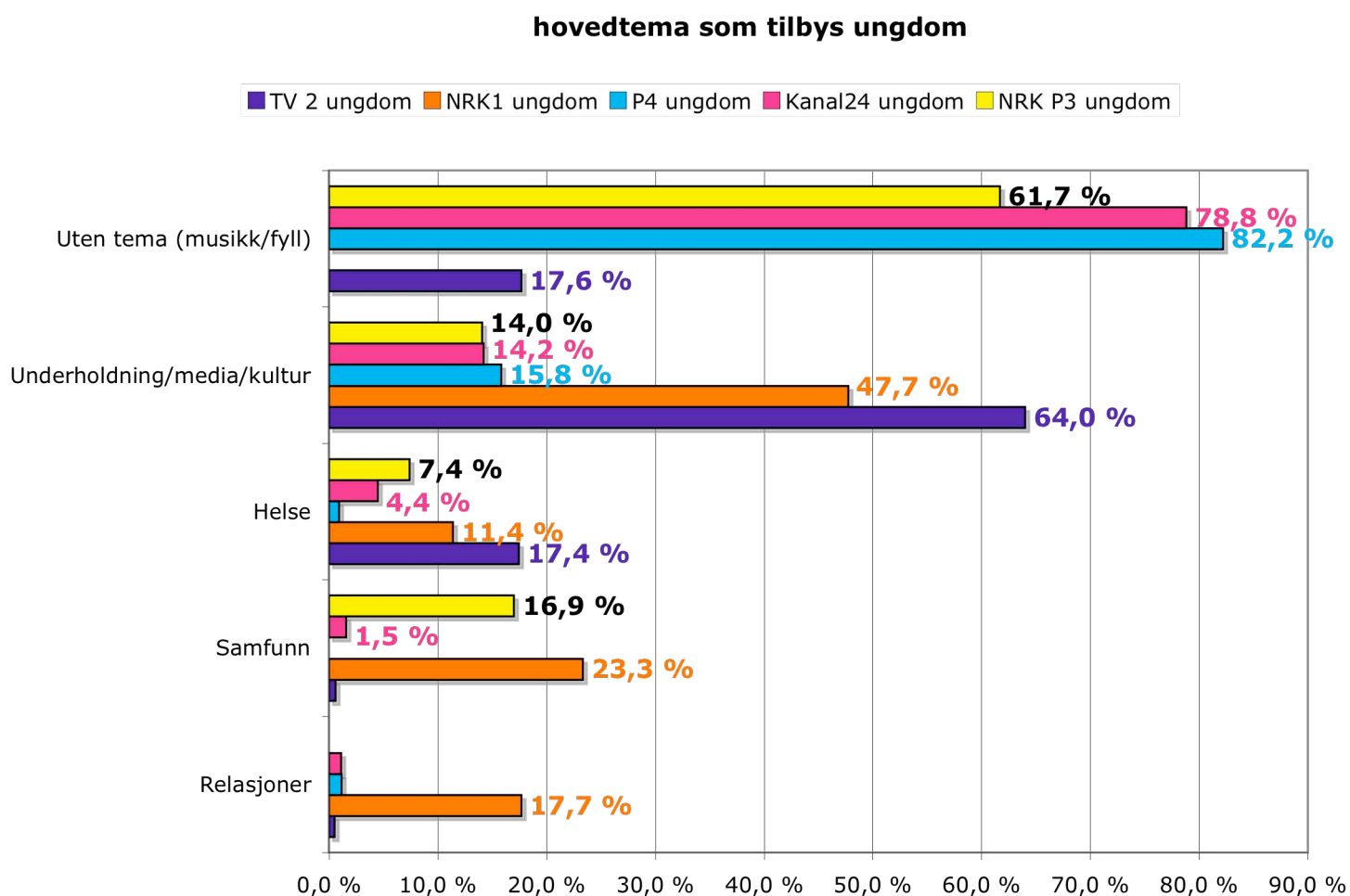

Tabellen viser prosent målt i tid hvilke hovedtema som er representert i de TV- og radioprogrammene som er inkludert i vårt utvalg.

Mest musikk på P4

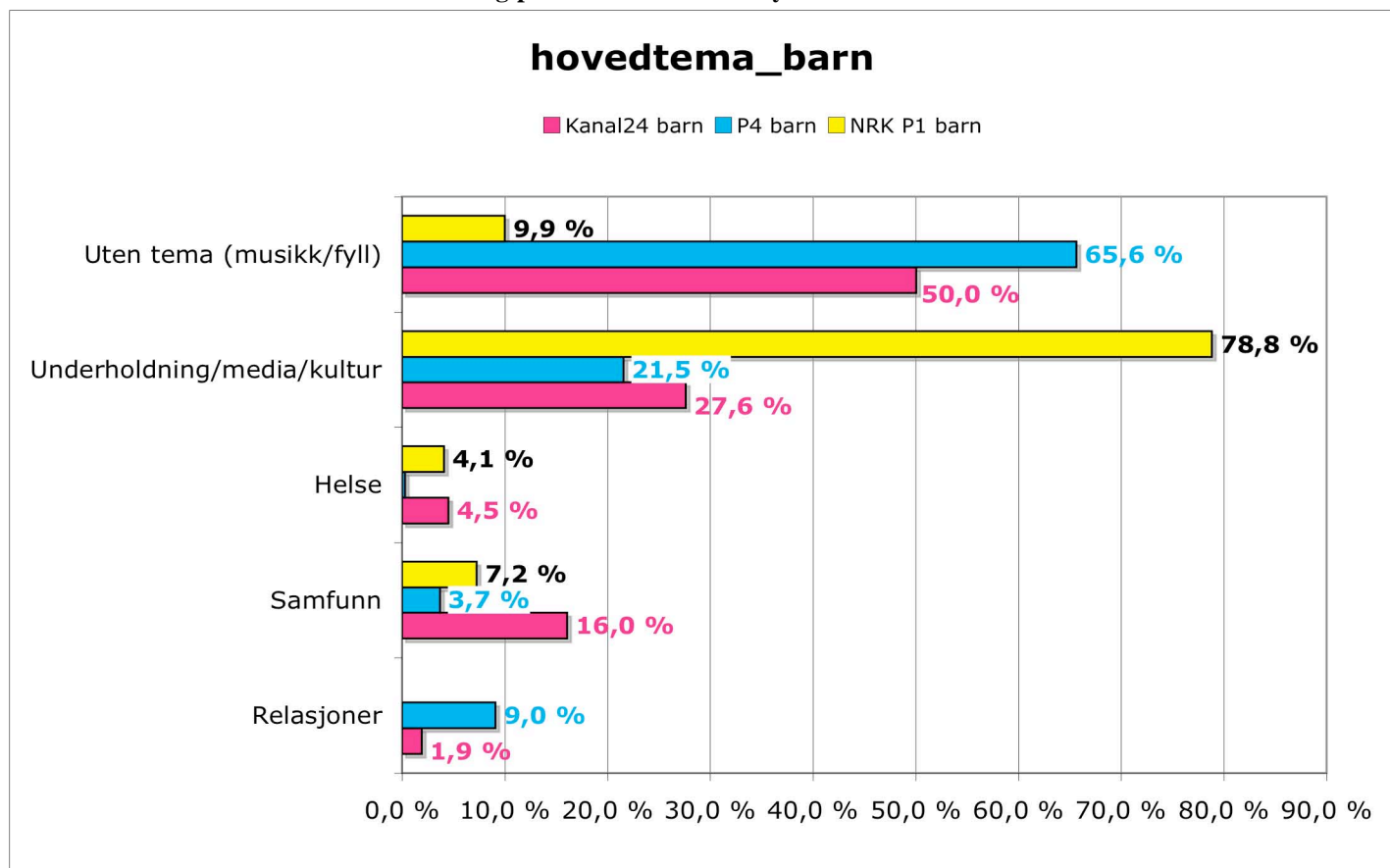
Den sterkeste tendensen som kommer til syne i tabell 2.2.2a., og også i tabell 2.2.3. er den høye andelen musikk som sendes i de radioprogrammene på de reklamefinansierte radiokanalene som er inkludert i vårt utvalg. Særlig gjelder dette programmene på P4. Før vi tar for oss hvilke underkategorier av tematikk de ulike programmene tilbyr, og hva slags musikk som skjuler seg bak den høye musikkandelen, ikke bare på de reklamefinansierte radiokanalene, men også på NRK radio, skal vi se hvordan hovedtematikken fordeler seg på de to målgruppene; ungdom og barn, i tabell 2.2.2b (ungdom) og 2.2.2c (barn).

Tabell 2.2.2b Prosentfordeling på hovedtema som tilbys ungdom

Tabellen viser prosent målt i tid hvilke hovedtema som er representert i de TV- og radioprogrammene som er inkludert i vårt utvalg, og som retter seg mot ungdom.

Tabell 2.2.2c Prosentfordeling på hovedtema som tilbys barn

Tabellen viser prosent målt i tid hvilke hovedtema som er representert i de radioprogrammene som er inkludert i vårt utvalg, og som retter seg mot barn.

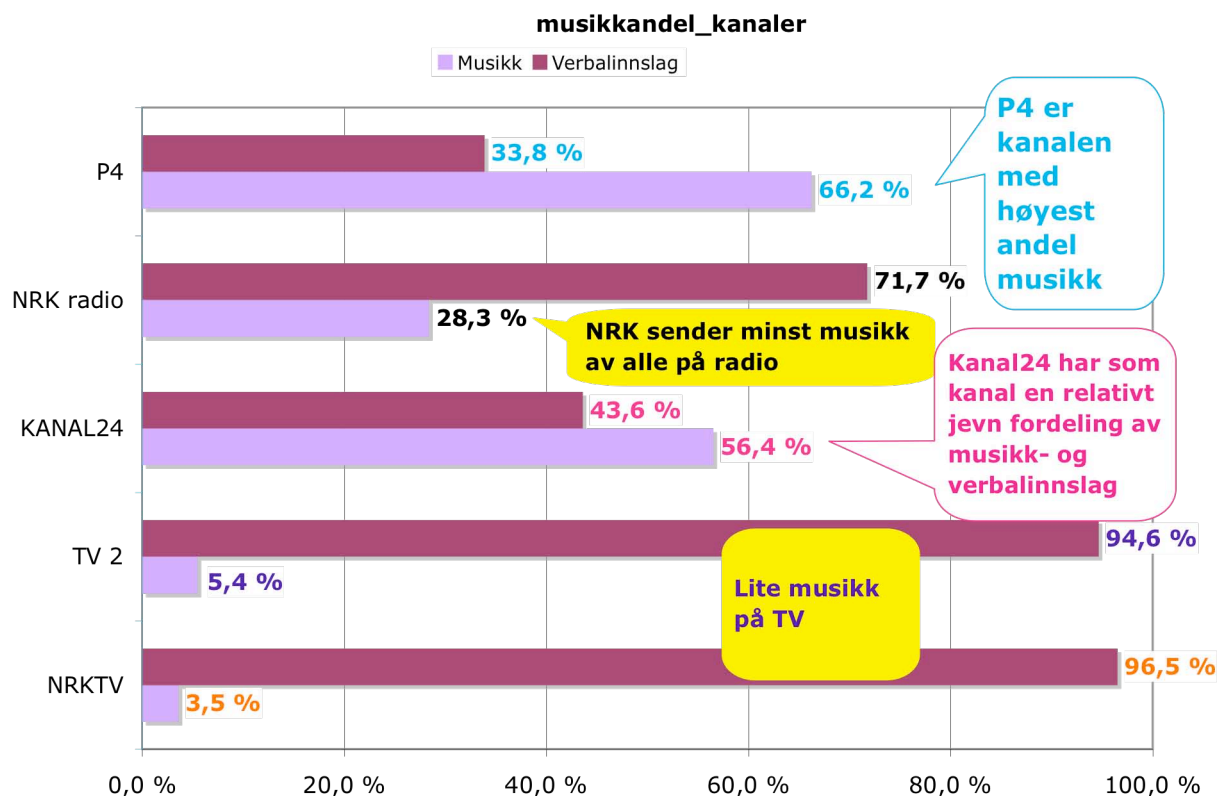
Forholdet mellom verbale og musikalske innslag

Som vist i tabell 2.2.4. (se neste side) er det P4 som spiller mest musikk (66 %). Også Kanal24 spiller generelt mye musikk, men fordelingen der er likevel relativt jevn mellom verbalinnslagene (43 %) og musikken (57 %). NRK radio er den kanalen som spiller minst musikk (28 %). Som vist i tabell 2.1.6. lå andelen musikk i ungdomsprogrammene relativt jevnt for de tre programseriene på 60 - 65 % musikk, men hvis vi deler tallene videre opp for barneprogrammene viser fordelingen seg litt annerledes, som vist i tabell 2.2.3.

Tabell 2.2.3 Andel musikk i barneprogram på radio

	NRK	Kanal24	P4	ALLE
Hverdager	13,0 %	46,4 %	82,3 %	47,3 %
Helg	10,5 %	53,7 %	48,9 %	37,7 %
Alle dager	12,5 %	47,3 %	72,8 %	42,9 %

Tabell 2.2.4. Prosentfordeling mellom musikalske og verbale innslag i kanalene

Tabellen viser den prosentvise fordelingen av musikalske og verbale innslag målt i tid i det utvalget av fjernsynsprogrammer for ungdom på TV 2 og NRK1 vi har inkludert i denne undersøkelsen, i tillegg til radioprogrammene for barn og ungdom på Kanal24, P4 og NRK radio.

NRK spiller generelt lite musikk i sine barneprogrammer både i helger (10 %) og på hverdager (13 %). Kanal24s barneprogram i helgene har litt høyere andel musikk på 54 %, sammenlignet med hverdagene da det spilles 46 % musikk. Dette er derimot ikke tilfellet for P4. Her utgjør andelen musikk i helgeprogrammene for barn 49 %, mens andelen musikk på hverdagene for barn utgjør hele 82 % av programtilbudet. Dette tallet peker mot en ny, interessant tendens som blir aktuell for P4. Nemlig at P4s hverdagsprogram for barn gjennom sin høye andel musikk fremstår som programmer som i like stor grad som å henvende seg til barn, henvender seg til voksne. Dette funnet skal vi snart se at bekrefte ytterligere når vi tar for oss hva slags type musikk som spilles, og hvilket språk den er på.

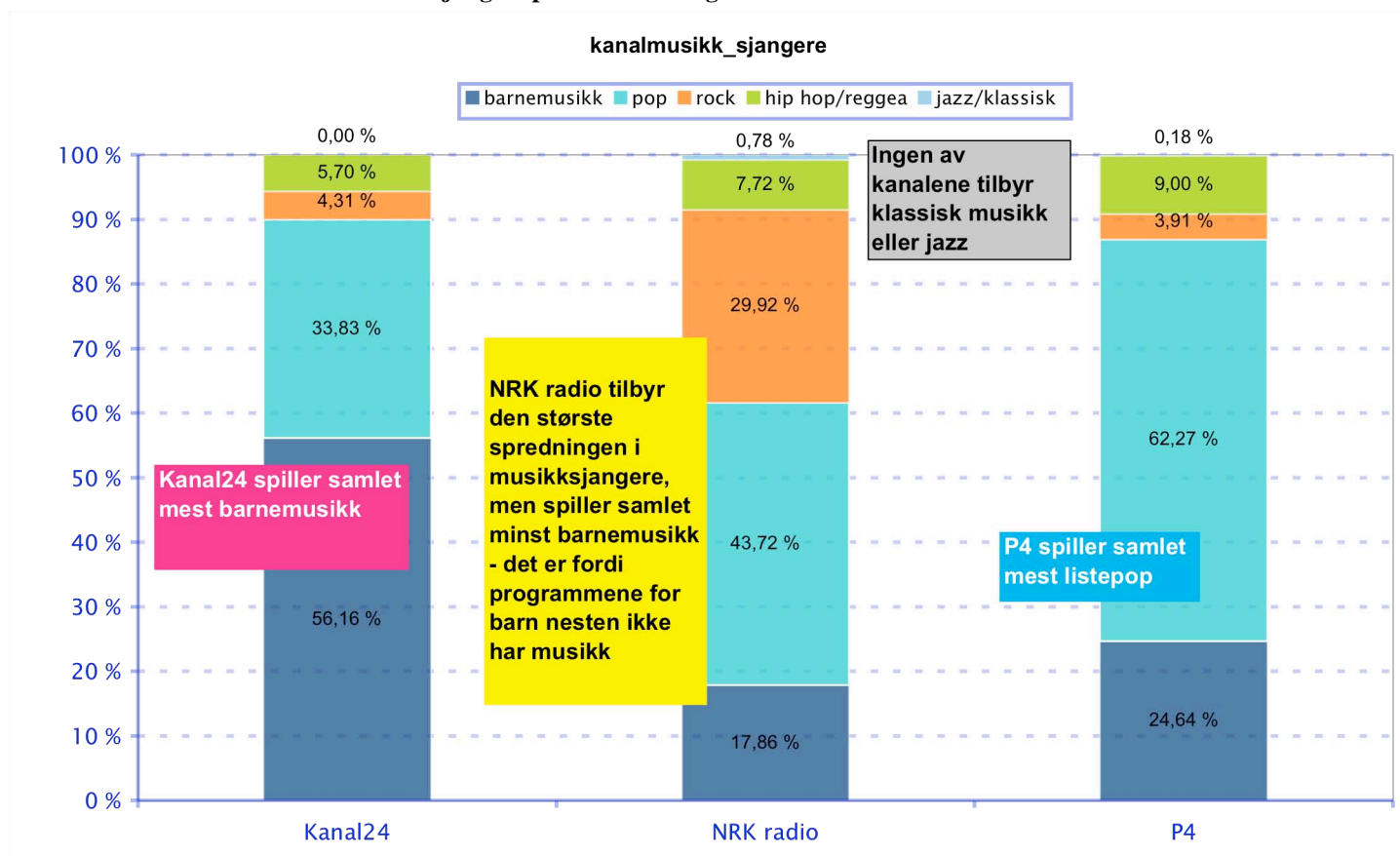
Radio for voksne på hverdager bekreftes i P4s musikkprofil

Tabell 2.2.5. viser hvilke musikalske sjangere som spilles på de ulike radiokanalene. Som nevnt er kodingen av de musikalske sjangrene foretatt gjennom en skjønnsmessig vurdering av sangene. En slik form for vurdering er ikke opplagt objektiv, men risikerer snarere å være farget av spesifikke, subjektive oppfatninger av musikk. Her er barnemusikk generelt definert som musikk som fremføres av artister som skaper musikk for barn, for eksempel May Britt Andersen, Trond Viggo Torgersen, Lillebjørn Nilsen og Alf Prøysen. Sanger fra dramaserier for barn, for eksempel musikk fra NRKs TV-serie UHU, NRKs *Julemorgen* og fra Torbjørn Egners hørespill om *Dyrene i Hakkebakkeskogen* for eksempel, er også kodet som barnemusikk. I tillegg er sanger fra andre programkonsepter som retter seg mot barn, som for eksempel *Grand Prix Jr.* også kodet her, selv når det synges på engelsk og musikalsk kunne vært kategorisert som popmusikk.

Kodingen av musikalsk sjanger avdekker at Kanal24 er kanalen som spiller mest barnemusikk (56 %). Dette tilfredsstillende det Kanal24 lover i sin konsesjonssøknad, hvis vi tar forbehold om at utvalget er representativt for kanalene. Der lover Kanal24 at 35 % av musikken skal være norsk (norske artister og/eller norskprodusert). «Kanalens musikkprofil vil varieres gjennom døgnet for best mulig å tilpasses de ulike lyttergrupper [...] Det vil for eksempel være typisk at lyttersammensetningen på kveldstid i stor grad er ungdom som vil ønske et annet musikktilbud enn voksne lyttere på dagtid. [...] Likeledes er det naturlig at musikkutvalget tilpasses målgruppen som man henvender seg til. I særlig grad gjelder dette programmer for barn» (Kanal24s konsesjonssøknad, side 22).

En slik tilpasning gjenfinnes ikke i P4s tilbud. P4 spiller samlet mest listepop (62 %), mens NRK er kanalen som har en størst spredning i hvilke musikalske sjangere de tilbyr, men størst er andelen listepop (44 %). Se tabell 2.2.5.

Tabell 2.2.5. Musikalske sjangere på allmennkringkasterradio

Tabellen viser den prosentvise fordelingen av musikalske sjangere målt i tid i vårt utvalg av TV- og radioprogrammer for barn og ungdom sammenlagt for hver enkelt kanal.

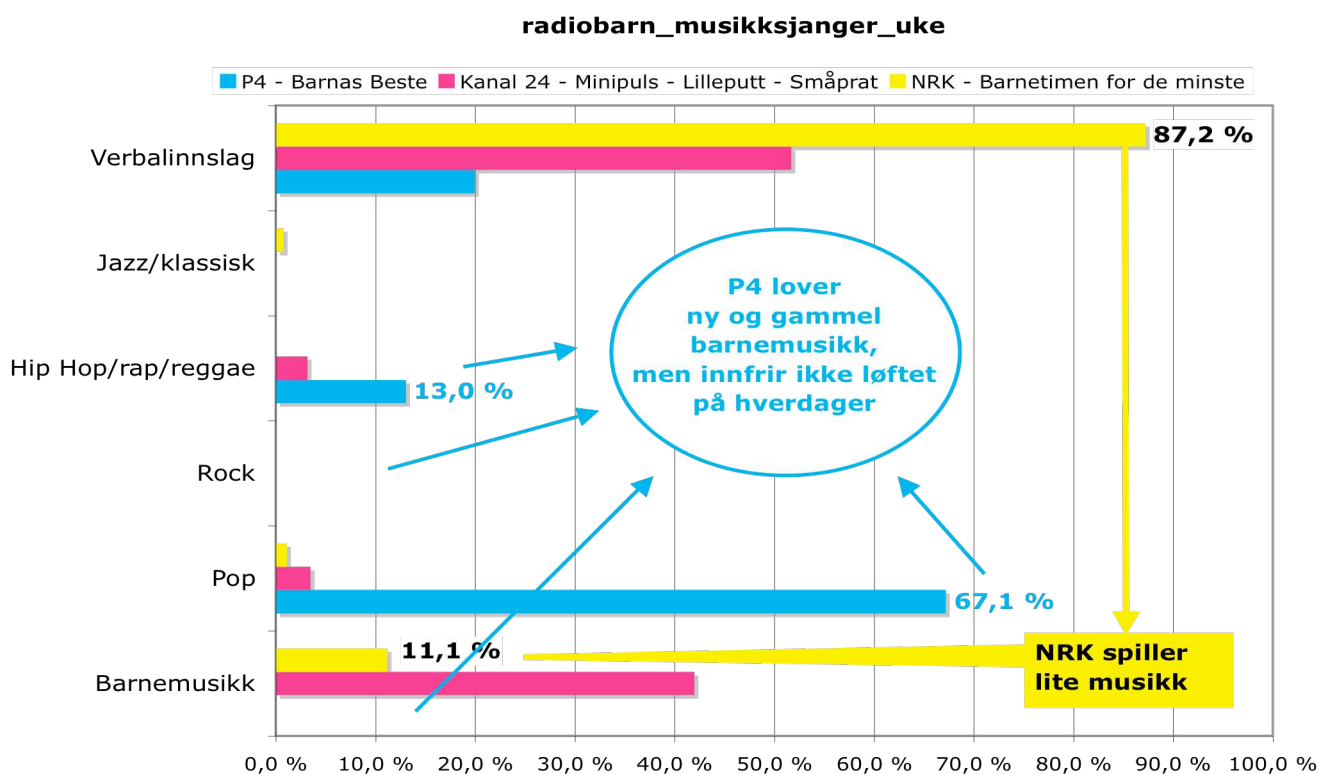
Hvis vi analyserer musikktilbudet i forhold til når de ulike musikkjangrene tilbys, som i tabell 2.2.6. er hovedtendensen for barneprogrammene at det gjennomgående spilles norsk barnemusikk i samtlige barneprogrammer som tilbys tidlig om morgenen i helgene. Men det er bare P4 som i overveiende grad spiller popmusikk for barn, og det skjer i P4s hverdagsprogram rettet mot denne målgruppen. P4s hverdagsprogram for barn tilbyr ikke en eneste barnesang. Dette står i skarp kontrast til Kanal24s musikktilbud på hverdager, som er barnesanger.

Men også popmusikk kan være barnemusikk. Kan det tenkes at P4 spiller popmusikk som like gjerne kunne blitt kategorisert som barnemusikk? Riktignok spiller de sanger fra ungdomsfilmene som *High School Musical*, men selv om andelen unge deltakere er høy i de filmene kan det vanskelig la seg gjøre å definere det som barnemusikk. All

popmusikken som spilles på P4 på hverdagsprogrammene for barn er dessuten på engelsk, slik det kommer fram i tabell 2.2.7.

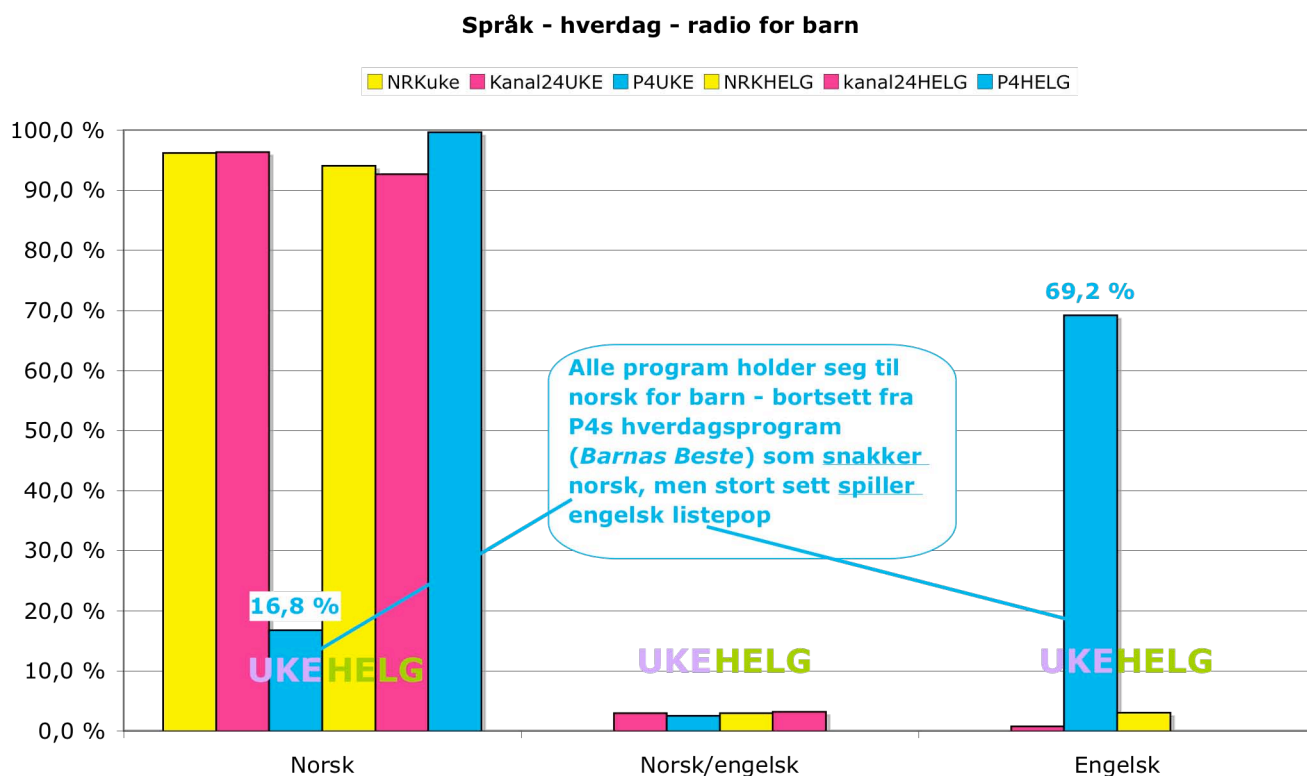
P4 skriver at «Vi SKAL ha et daglig musikktilbud til barn» (P4s konsesjonssøknad, side 22). Det er ikke funnet tilfredsstilt i disse programmene. Snarere er det en klar tendens til at musikkprofilen avdekker at barneprogrammene som sendes på P4 på hverdager retter seg mot et mer voksent publikum.

Tabell 2.2.6. Musikksjanger for barn på radio på hverdager

Tabellen viser den prosentvise fordelingen av musikalske sjangere målt i tid i vårt utvalg av barneprogrammer på radio på hverdager.

Tabell 2.2.7. Språk i helge- og hverdagsendinger for barn

Tabellen viser den prosentvise forekomsten av innhold målt i tid fordelt på språk i radioprogrammer for barn i helger og på hverdager i programmene som er inkludert i vårt utvalg.

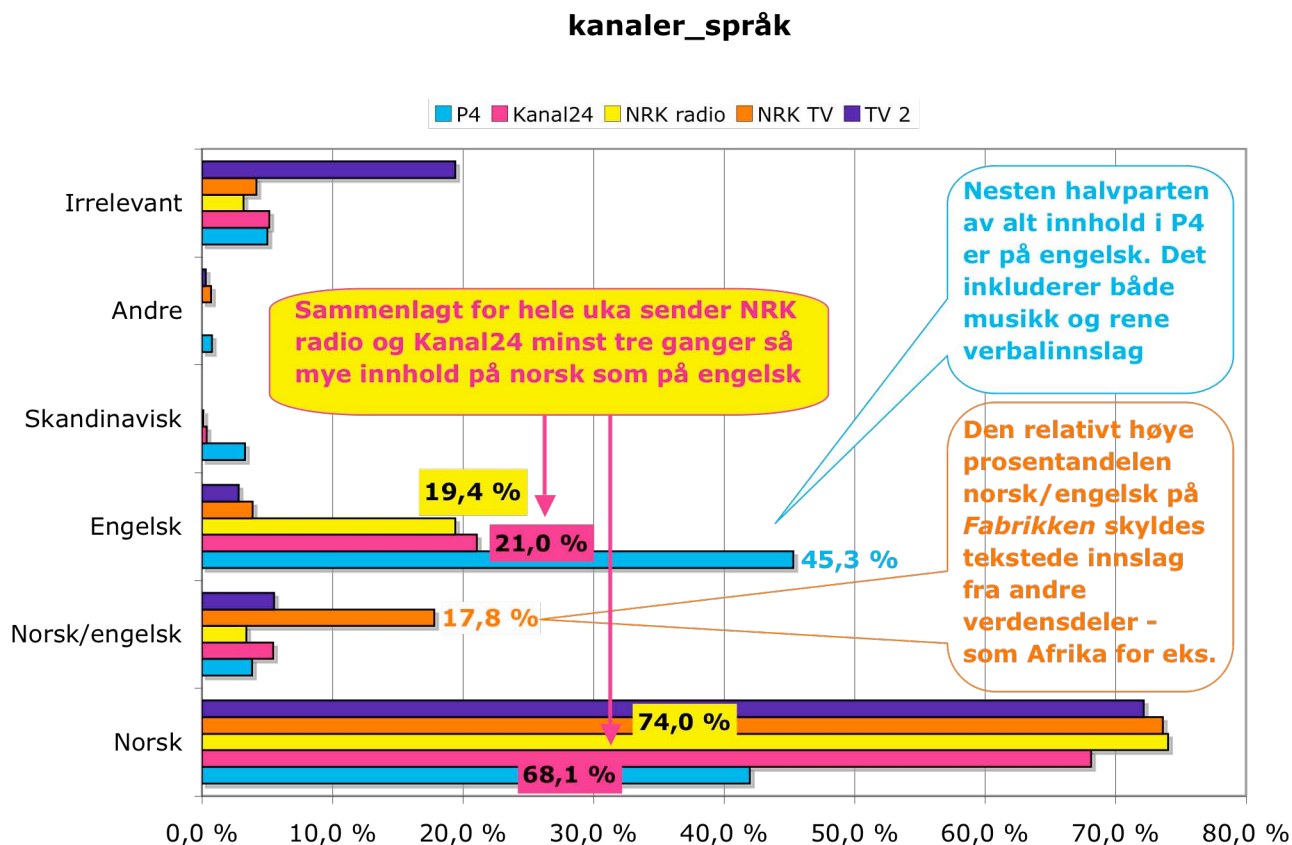
P4 synes i liten grad å styrke norsk språk, identitet og kultur

P4 skriver på side 5 i konsesjonssøknaden at «Minimum 35 prosent av all musikk skal være norsk musikk i ulike sjangere. Minimum 50 % skal være “norsk på norsk”».

Videre heter det på side 9 at sendingene «skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur», og på side 28 slår P4 et slag for nynorsken. «Nye P4 har som eitt av sine redaksjonelle styringsmål at 30 prosent av verbalinnslaga ikkje skal vere på bokmål [...]

Gjennom sendingane våre vil Nye P4 være med å styrke bokmål, nynorsk og dialektane». Ingen av disse satsningene gir seg utslag i noen av de ungdoms- eller barneprogrammene som er inkludert i dette utvalget. Snarere tvert imot, slik tabell 2.2.8. viser, der P4 utpeker seg som den kanalen som i størst grad sender innhold på engelsk.

Tabell 2.2.8. Prosentfordeling på språk i kanalene

Tabellen viser den prosentvise forekomsten av innhold målt i tid, fordelt på språk i TV- og radioprogrammer for barn og ungdom både i helger og på hverdager som er inkludert i vårt utvalg.

Undertema for barn

Som nevnt avdekker også de ulike undertemaene hvordan de ulike kanalene forholder seg til barn og unge som målgrupper. For Kanal24s del er denne målgruppen barn inndelt i to hovedgrupper; 4-8 år og 8-12 år. For barn fra 4-8 år lover som tidligere nevnt – og vist i tabell 2.1.4. og 2.1.5. kanalen «daglige programmer med opplesning av barnelitteratur (både klassiske og moderne, og fra andre land og kulturer), radiofortellinger, føljetonger, dramatiseringer [...]», men her heter det videre at de vil sende «barns egne fortellinger og reportasjer der barn selv kan snakke om det de synes er vanskelig, om mobbing, om det å være utenfor sammen med fortellinger om mot og det å overkomme vanskeligheter [...]». Dette bør gi et relativt markant utslag for relasjonelle tema. For aldersgruppen 8-12 år vil kanalen tilby et daglig aktualitetsmagasin av og med barn med nyheter, intervjuer med referansepersoner,

spørrekonkurranser, matinnslag, temadiskusjoner og humor» (Kanal24s konsesjonssøknad, side 15-16)⁴.

P4 skriver aldri eksplisitt hvilken alder de ulike målgruppene blant barn og ungdom har, men i en tabell der de definerer lyttergrupper av musikk definerer de barn i alderen 4-12 år og ungdom i alderen 13- 19 år (P4s konsesjonssøknad, side 23). «VIL inkludere barna i programtilbudet gjennom barnelitteratur, gamle folkeeventyr, ny og gammel norsk barnemusikk, og samtaler om det som opptar barn» (P4s konsesjonssøknad, side 24). På neste side heter det at P4 «vil ha et daglig barneprogram på kveldstid mandag til fredag med arbeidstittel ”Kinkelikoff”, samt barnetime hver lørdag og søndag [...] med temaer som drama, litteratur, musikk og aktivisering av barn. Barneprogrammene skal utfordre barnas kreativitet gjennom å presentere dem for historier, myter, undring og læring. Den gode, norske barnemusikken kommer til å spille en viktig rolle» (P4s konsesjonssøknad, side 25). Dette bør borge for utslag både på relasjonelle tema, og på kulturelle undertema. Men P4 konkretiserer ytterligere i tabells form hvilke tema de vil prioritere for barn og unge (P4s konsesjonssøknad, side 25). Se faksimile på neste side.

Kanal24 tilbyr aktualitetsstoff på hverdager

I helgesendingene representerer samtlige programs tematikk en god spredning. Mye av stoffet i alle kanalene er i mer eller mindre grad knyttet opp til eventyr og historier, eller til formidling av elementære kunnskaper om verden i form av samtaler om trafikkregler, dyr, tradisjonelle feiringer, ulike kulturtilbud, vennskap osv. Riktignok består rundt halvparten av sendeflaten for barneprogrammene både på Kanal24 og P4s av musikk eller annet innhold som ikke har latt seg plassere innenfor temasjangerne, men ellers fordeler de seg relativt jevnt på de øvrige hovedtemaene. Der de reklamefinansierte kringkasterne spiller musikk utpeker til gjengjeld NRK seg med høy andel underholdningsstoff. Årsaken til det er at *Lørdagsbarnetimen* har konkurranser,

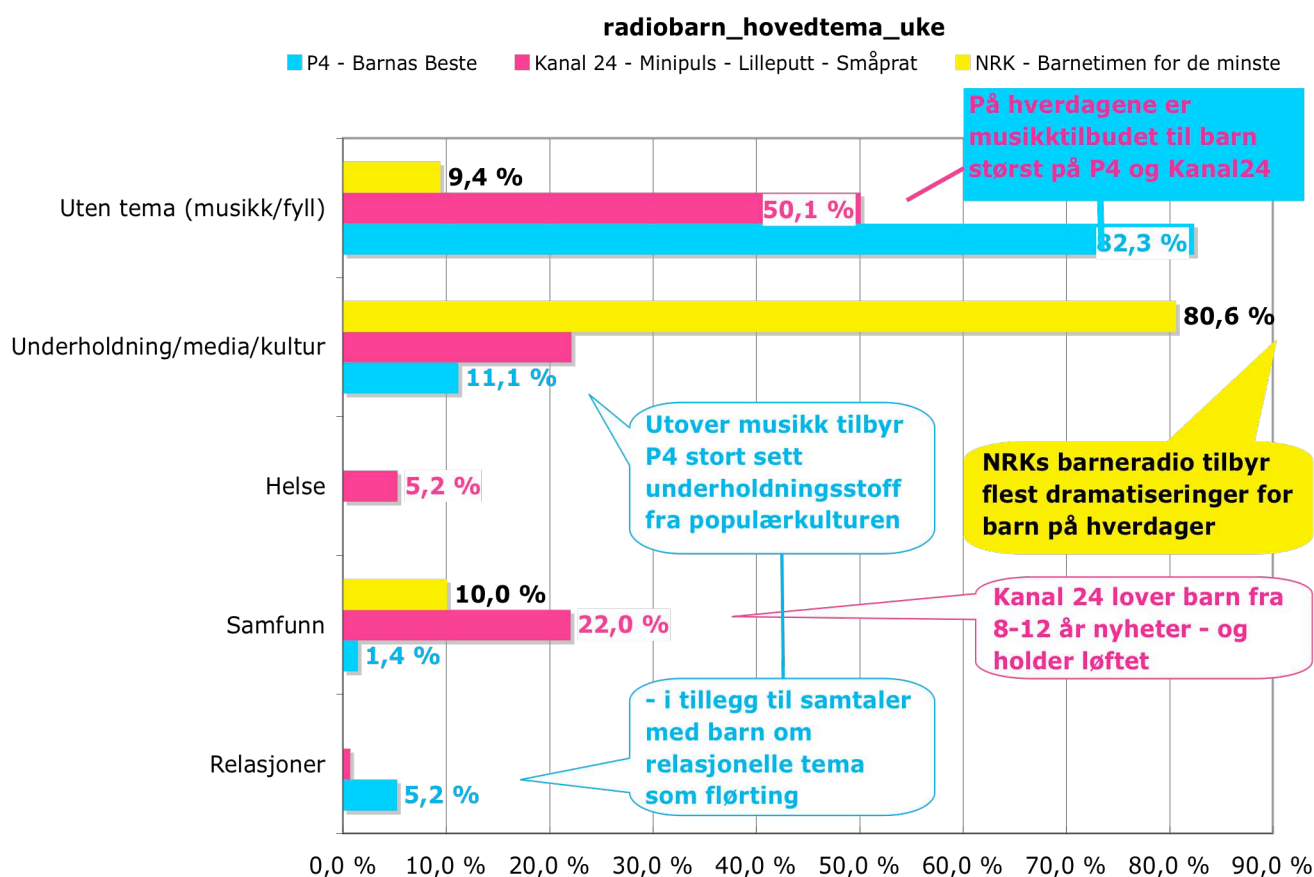
⁴ I konsesjonsvilkårene til Kanal24 pålegges kanalen fem ganger per uke å tilby barn mellom 8-12 år «et eget aktualitetsprogram av og med barn. En gang ukentlig skal konsesjonæren tilby et magasinprogram om sport og idrett rettet mot barn»⁴. Kanal24 lover barn et times langt sportsmagasin (*Lilleputt*). Dette programmet sendes riktignok bare én dag i uken, men det er kortet ned til ti minutters varighet. På femti uker gir ikke det femti timer, men i overkant av åtte timer per år. Det kan tyde på at Kanal24 forholder seg til de forventninger som konsesjonssøknaden legger føringer for, men at det nedprioriteres i forhold til sendetid. Med dette sagt; det er viktig å understreke at dette ikke er en kvantitativ undersøkelse, og at vi ikke med bakgrunn i vårt utvalg kan trekke bastante slutninger. Da måtte vi i tillegg ha gjort en analyse av sendeskjemaene for kanalene, og målt det opp mot lovnader i søknadene. Det vi derimot kan si noe mer sikkert om er hvilke undertema som prioriteres i programmene som er undersøkt.

men hovedsakelig fordi hørespillene også er kodet under denne verdien. Hørespillet utgjør cirka 1/3 av hele sendeflaten for *Lørdagsbarnetimen*.

På hverdagene holder Kanal24 det de lover i forhold til å tilby aktualitetsprogram for barn mellom 8-12 år. P4 tilbyr derimot stort sett underholdningsstoff fra populærkulturen, i tillegg til samtaler med barn om relasjonelle tema som flørtning. Det er altså forsvinnende lite som i dette utvalget sies om for eksempel religion, samfunn, kunst eller kultur på hverdagene, slik det kommer fram i tabell 2.2.9.

Barn og unge, antall verbalinnslag per år (lft. EBU's Escort 2.4)	Sjangermessig bredde						
	2.1.1 Bulletin (Nyheter, kultur, sport, samisk, trafikk)	2.1.3 Kommentar (Analyse, anmeldelse, fordypning)	2.1.4 Innslag (Reportasje montasje, intervju)	2.1.5 Debatt (Diskusjon, debatt, menings- brytning)	2.1.6 Presentasjon (Gen. program- leder, lettere stoff)	2.2.0 Dramatisert (Skuespill, opplesing, sketsj)	2.3.0 Underh. (Humor, show, konkurranser)
3.1.2 Religion, livsfilosofi		10	50		20		
3.1.3 Samfunns spørsmål		50	260	10	110		
3.1.4 Sport, topp- og bredde		10	30		10		
3.1.5 Forbrukersaker		20	80		30		
3.1.6 Hjem og fritid		30	120	10	50		
3.1.7 Kunst og kultur, totalt		150	670	30	280		
(3.1.7.1 Musikk)		60	260	10	110		
(3.1.7.2 Bildekunst)			20		10		
(3.1.7.3 Teater og film)		30	120	10	50		
(3.1.7.5 Media og -kritikk)		30	120	10	50		
(3.1.8.1 Litteratur)		10	50		20		
(3.1.8.3 Historie)			20				
3.1.9 Natur/vitens., medisin, helse		20	80		30		
3.2.0 Drama						350	
3.3.0 Underholdning							750

Tabell 2.2.9. Hovedtema i barneprogrammer på radio, hverdager

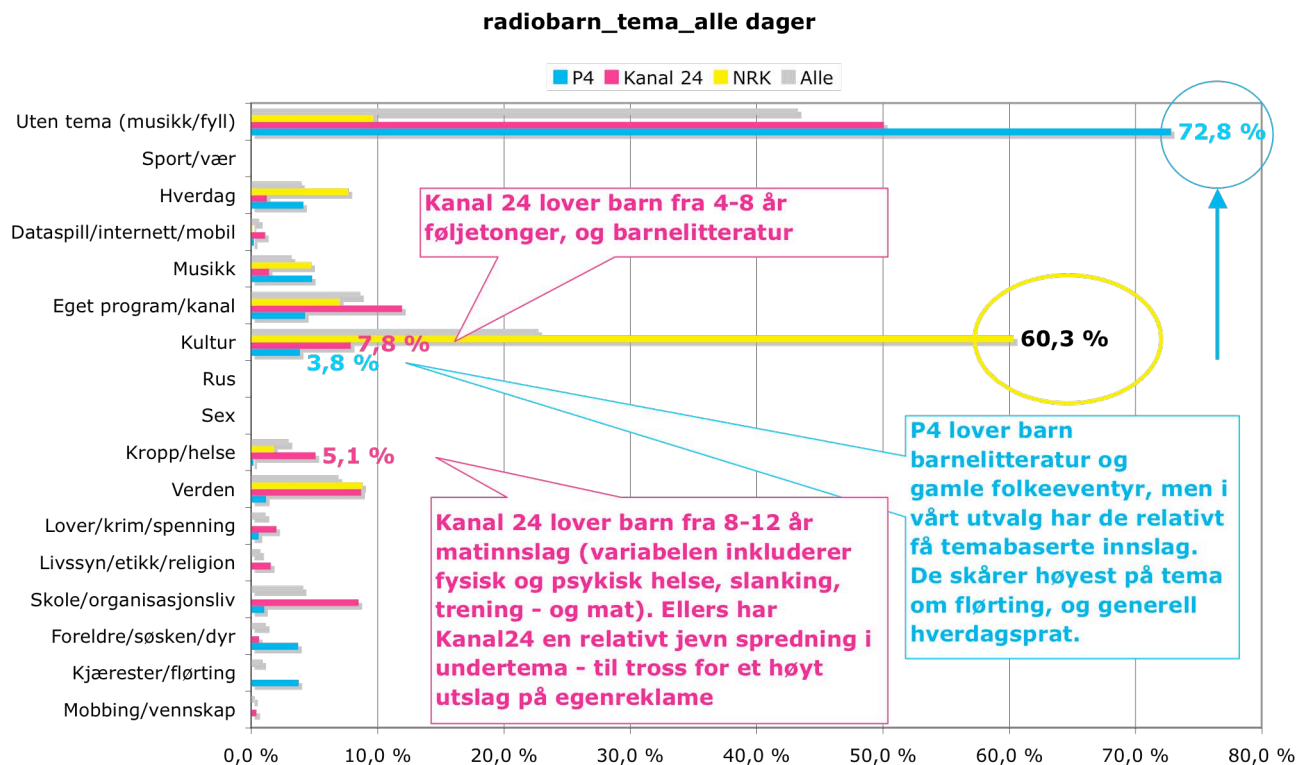
Tabellen viser den prosentvise fordelingen av hovedtema målt i tid som er funnet i vårt utvalg av radioprogrammer for barn på Kanal24, P4 og NRK P1 på hverdager.

P4s barneprogram ser ut til å appellere mest til voksne på hverdager

Det kan synes som om særlig P4 baserer seg på en profil der redaksjonelt stoff som retter seg entydig til barn er forbeholdt helgesendingene, mens det i liten grad gjør seg gjeldende på hverdager. Inntrykket både sett i lys av musikalsk sjanger og tematikk er at sendingene henvender seg vel så mye til voksne lyttere på hverdagene, som til barn. Dette inntrykket forsterkes når vi tar høyde for den tonen hverdagsprogrammet *Barnas Beste* legger seg på. I de tilfellene barn er inkludert, fortrinnsvis som intervjuobjekter, er det i hovedsak i samtale med en voksen reporter om tema som like gjerne kunne appellert til voksne. I to av fem programmer snakker barna om flørting, i et annet snakker de om vitser og hva som er morsomt. Gjennomgående er intro/utro til disse innslagene preget av en programleder som ler avvæpnende av *alt det rare og søte* barna sier. Dette er derimot ikke tilfellet for Kanal24, som i langt større grad bruker tid

på en bred variasjon i tematikk. Se tabell 2.2.10. (undertema hverdager) for spredningen i registrert tematikk for de respektive kanalene.

Tabell 2.2.10. Undertema i barneprogram på radio, alle dager

Tabellen viser den prosentvise fordelingen av tematikk målt i tid som tilbys i vårt utvalg av radioprogrammer for barn alle dager (både programmer sendt på hverdager og i helger)

Tema og musikk i radioprogram for ungdom

I Kanal24s konsesjonsvilkår pålegges kanalen å sende programmer som «spesielt er rettet mot ungdom fra tretten år og oppover»⁵. Videre heter det:

Sendetiden fra 20-22 vil mandag til torsdag være et særlig tilbud til ungdom i alderen 13-18. Det vil være debattprogrammer og aktuelle programmer om utdanning, helse, familie og samliv. Ønskeplater og hitlister har en selvsagt plass i enkelte programmer for ungdom. (Kanal24s konsesjonssøknad, side 11).

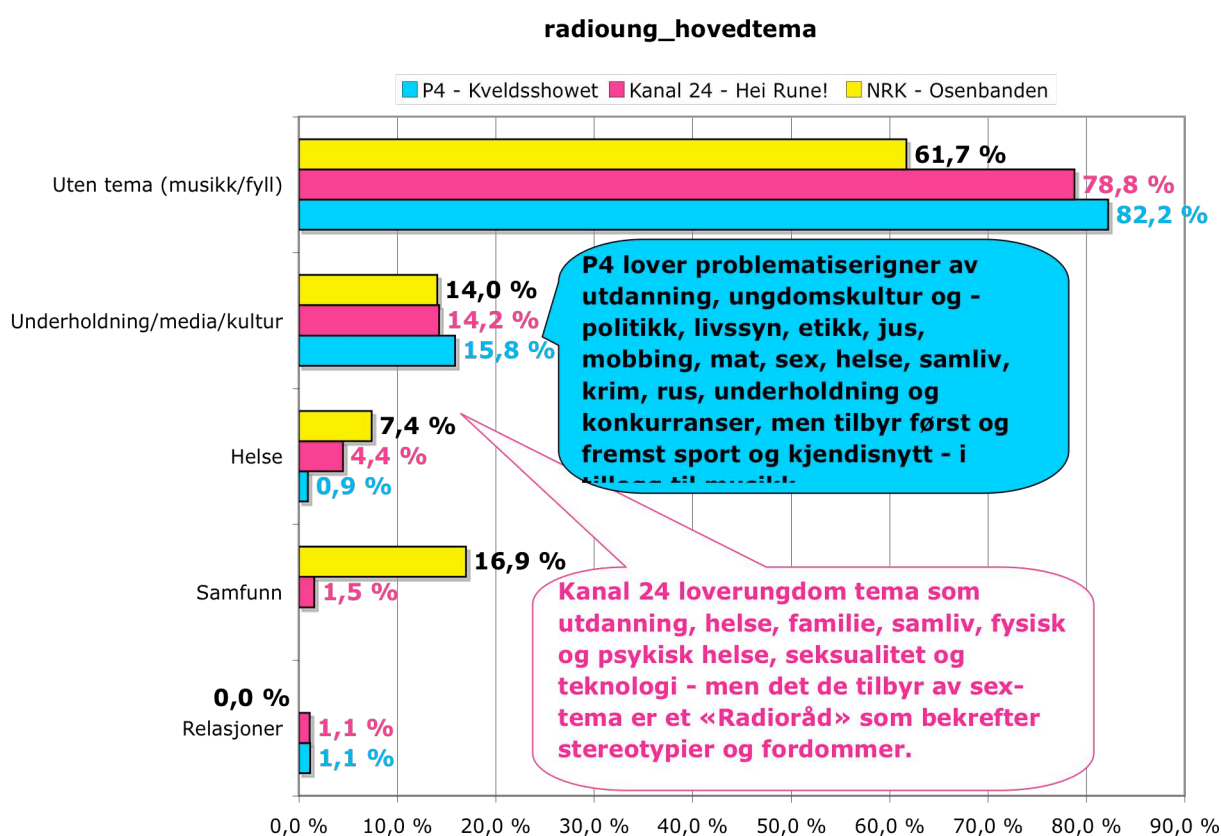
For aldersgruppen 13 og eldre vil kanalen tilby et debattforum som baserer seg på et fast tema som innledes med en reportasje, en kommentar eller en studioinnledning som følges av debatt. Naturlige tema for en slik satsning vil være bl.a. familie, utdanning, fysisk og psykisk helse, seksualitet, teknologi og musikk (Kanal24s konsesjonssøknad, side 16).

⁵ Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 20.12.02 med hjemmel i § 2-1, 1. og 2. ledd i lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting.

I P4s konsesjonssøknad heter det at de skal tilby «[d]aglige programmer for ungdom, med temaer spesielt for unge» (P4s konsesjonssøknad, side 6). Dette er vage formuleringer det ikke er lett å måle, men som faksimilen viste så er temaene konkretisert mer i tabells form i P4s konsesjonssøknad. P4 lover dessuten at de skal ha «egne sendinger hver kveld. Ungdomssendingene blir et speil av ungdoms virkelighet, med innslag om utdanning, ungdomskultur, ungdomspolitik, livssyn, etikk, jus, mobbing, ungdomskriminalitet, rusmiddelproblematikk, andre samfunnsproblemer, samt stoff om underholdning, helse, seksualitet og samliv, mat, konkurranser og noe ”yngre” musikk enn i det øvrige» (P4s konsesjonssøknad, side 25).

Disse løftene står i kontrast til det vi har funnet av tematikk i de programmene som er i vårt utvalg. Se tabell 2.2.11.

Tabell 2.2.11. Hovedtema i radioprogram for ungdom

Tabellen viser den prosentvise fordelingen av hovedtema målt i tid som tilbys ungdom på radio på hverdager i vårt utvalg av programmer

Ungdom får fremstå som eksperter på kropp og sex på Kanal24

I *Hei Rune!* blir vi som tidligere nevnt kjent med et «radioråd» som består av tre yngre mennesker som er tilknyttet redaksjonen i kraft av å være unge. De serveres i hver sending et par dilemmaer eller problemer fra en lytter, som de skal gi sine gode, men relativt inkompetente råd om. Problemene fremstår ofte som lite troverdige og usannsynlige, og skal kanskje først og fremst være en form for humorinnslag. Blant annet får *Radiorådet* spørsmålet om hva man skal gjøre «om man har for stor pikk», og spørsmålet om hvordan man best får fisk oversettes kjapt av programlederen til å være et spørsmål om «å få fitte». Deltagerne i panelet svarer som best de kan, ved å bekrefte så mange fordommer som mulig. For eksempel er det full enighet når den seksuelle lavalder diskuteres, om at gutter kan ligge med så mange de vil, mens jenter må «passe på ryktet sitt». Det er denne behandlingen av, og frekvensen av helse som tematikk, som ligger bak Kanal24s 4 % andel helsetema. Men en slik behandling av en ellers ganske alvorlig tematikk for en målgruppe som er i en sårbar alder kan både tyde på at *Radiorådet* ene og alene er humoristisk ment, men da kan det også tyde på at *Hei Rune* egentlig henvender seg til eldre lyttere enn ungdommer. Dette er i så fall ikke fanget opp i denne analysen. *Radiorådet* fremstår derimot som en fast spalte som øker de unges deltakelse i *Hei Rune* – og på Kanal24.

Kveldsshowet tilbyr ungdom fotballkommentar og kjendisnyheter

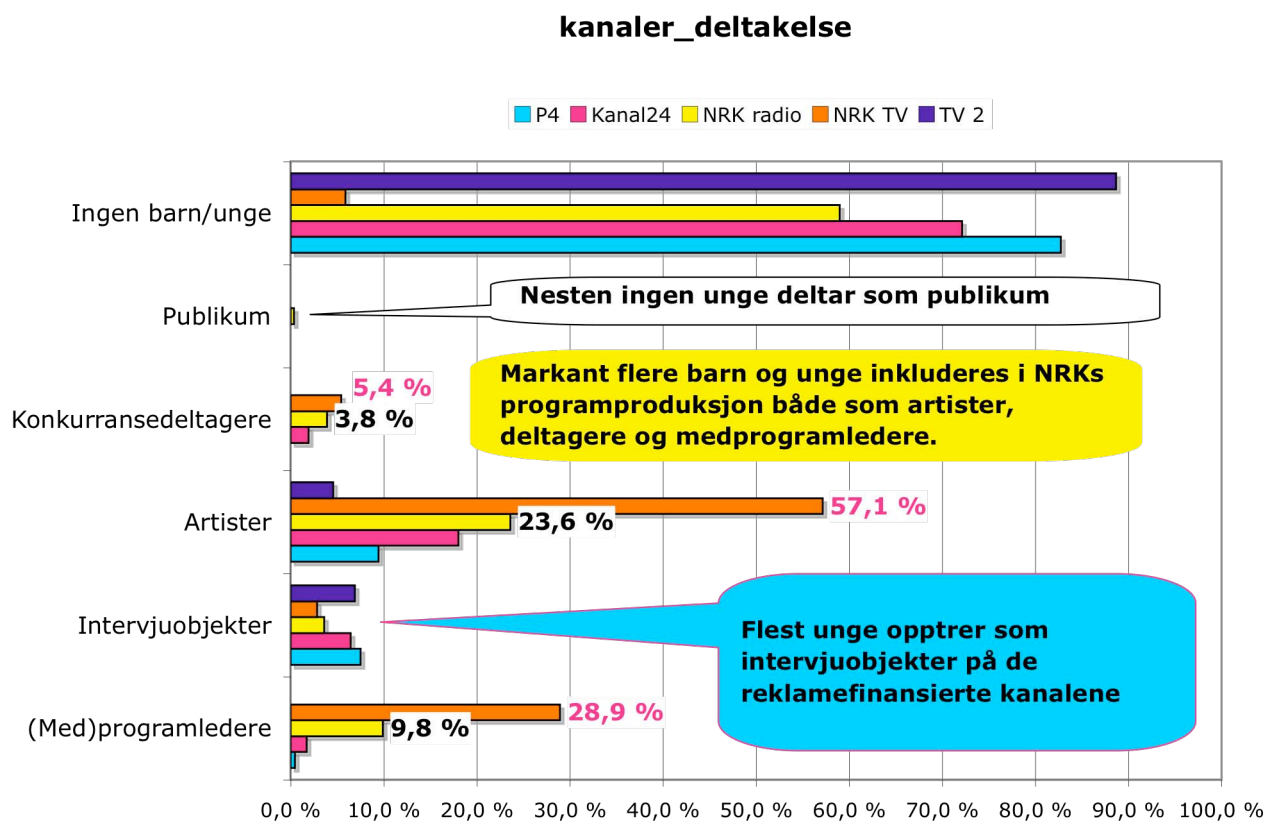
Kveldsshowet tilbyr i tillegg til 82 prosent musikk, cirka 15 % underholdningsstoff. Bakenfor disse tallene ligger det fire ulike typer innslag. For det første er det rapportering fra en pågående kamp mellom Lyn og Brann, der en sportskommentator som antagelig er hentet inn fra P4s sportsredaksjon både gjennom samtale med programleder og på egenhånd rapporterer fra den pågående fotballkampen. Mange ungdommer er nok interessert i fotball, men her kan det synes som om sport kommer inn og avbryter en sending som ellers har ungdom som målgruppe. Det bekreftes ved at også lengre værmeldinger legges inn i åpningen av *Kveldsshowet*. Det er programlederen som leser opp disse værmeldingene, derfor fremstår det som en del av programmet. Det styrker hypotesen om at Kveldsshowets lyttere fra P4s del slett ikke er ungdom spesielt. Vær og fotball burde jo interessere en stor gruppe lyttere.

Den andre typen av tema kodet som underholdning er den faste spalten med kjendisnyheter. Her er det en reporter som har satt sammen et lite magasin som til sammen varer halvannet minutt og i nyhetsform informerer lytterne om Britney Spears nye album, David Beckham og *Spice Girls* flyvaner. Den tredje formen for innslag er artistuttalelser med en varighet på cirka 20 sekunder. I løpet av én sending kommer det fem slik, hvorav tre av dem er artistuttalelser fra samme artist. Til sammen varer de fem artistuttalelsene i to minutter av en sending på tre timer. Den siste typen av innslag er en enquete der folk på gata svarer på om musikkanmeldelsene har noe å si for hva slags musikk de kjøper. Enqueten varer i et drøyt minutt.

DEL 2.3 BARN OG UNGES DELTAKELSE

Generelt deltar flest barn og unge som intervjuobjekter i de reklamefinansierte kanalene, mens de opptrer som medprogramledere, eller på annen måte er programskapere i NRKs sendinger, slik det er vist i tabell 2.3.1. Her ser vi at ingen av kanalene bruker barn eller unge i særlig grad som publikum. Det er markant flere barn og unge som inkluderes i NRKs programproduksjon. De deltar heller ikke bare som intervjuobjekter, men i stor grad som medskapere i programmene; som artister, som filmskapere, som journalister, og som medprogramledere.

Tabell 2.3.1 Prosentfordeling på formen for barn og unges deltakelse i kanalene

Tabellen viser den prosentvise deltakelsen blant barn og unge målt i tid i fjernsyns- og radioprogrammene i vårt utvalg, fordelt på kanaler

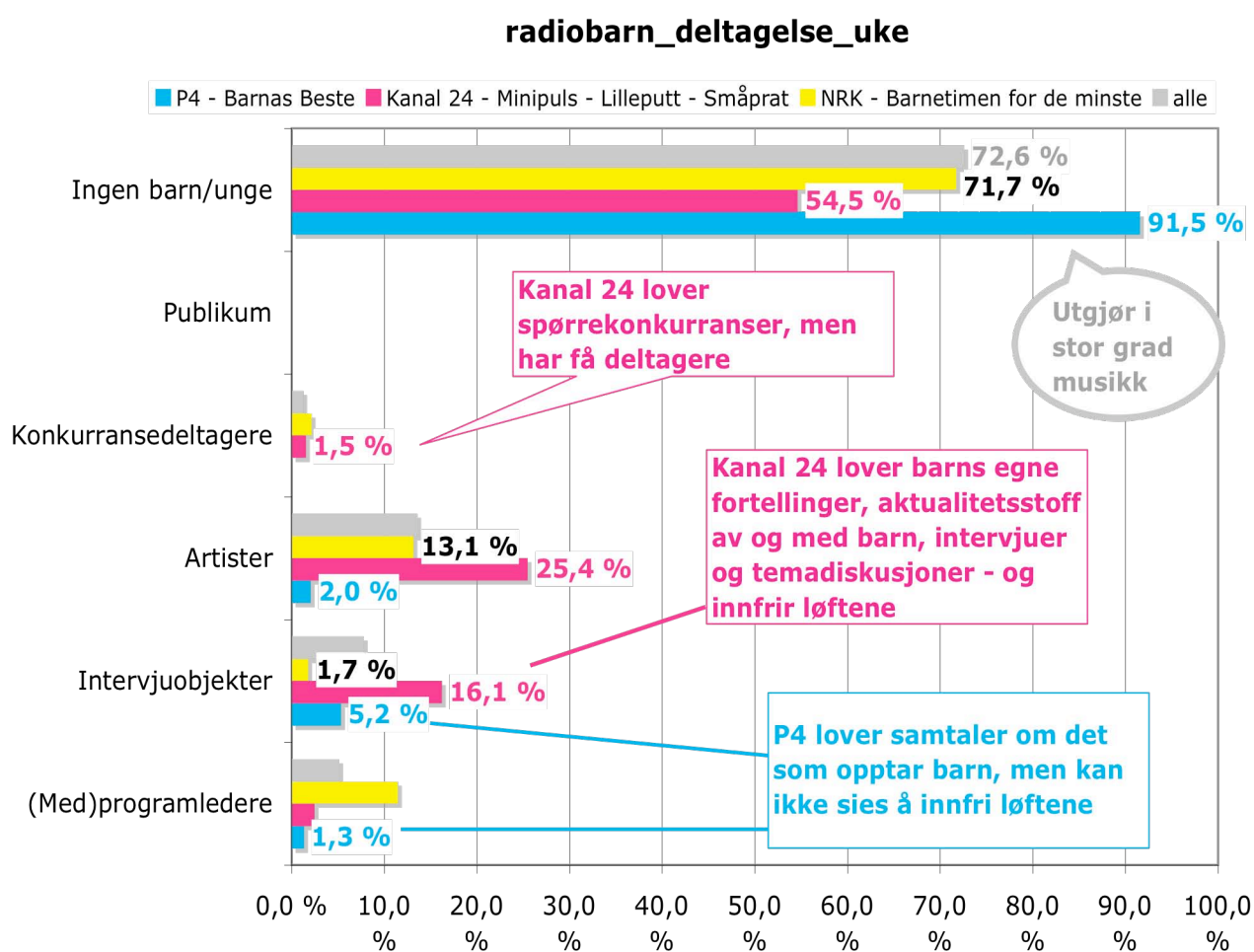
Barns deltagelse på radio på hverdager

På radio på hverdager er det generelt få konkurranser, og dermed få konkurransedeltagere. Kanal24 utpeker seg som den kanalen som i størst grad tilbyr

innslag der barn er artister. Bak dette tallet ligger barnemusikken som spilles. Svært mye av musikken som spilles for barn på Kanal24 er ikke bare barnemusikk, men også musikk der barn deltar enten som hovedartister, eller som korister.

Den verdien som i størst grad avdekker at Kanal24 tilbyr barn aktualitetsstoff av og med barn er de 16,5 av barn som intervjuobjekter. Se tabell 2.3.2.

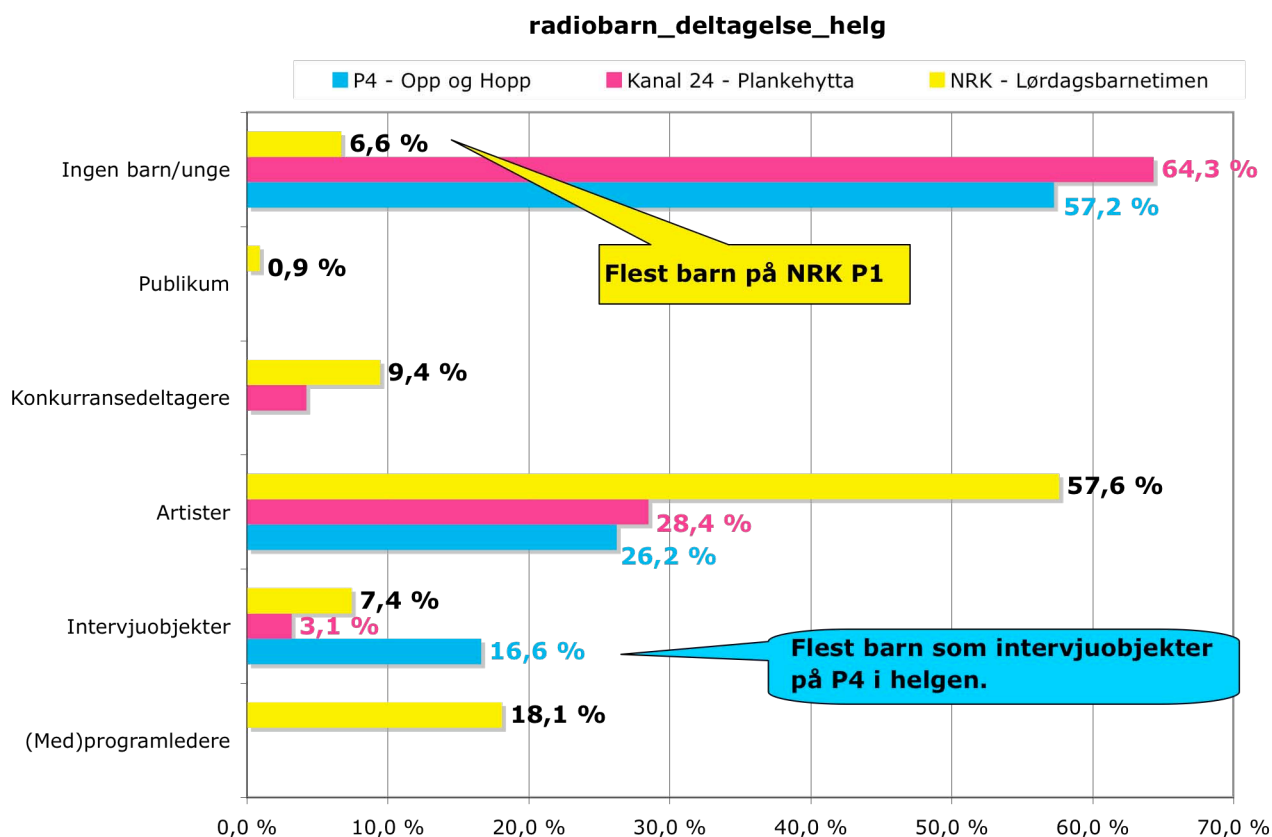
Tabell 2.3.2. Barns deltakelse i radioprogram for barn hverdager

Tabellen viser den prosentvise deltakelsen blant barn målt i tid i radioprogrammer som sendes på hverdager og som er inkludert i vårt utvalg.

Barns deltagelse i helgen

Tabell 2.3.3. Barns deltakelse i radiobarneprogrammer i helgen

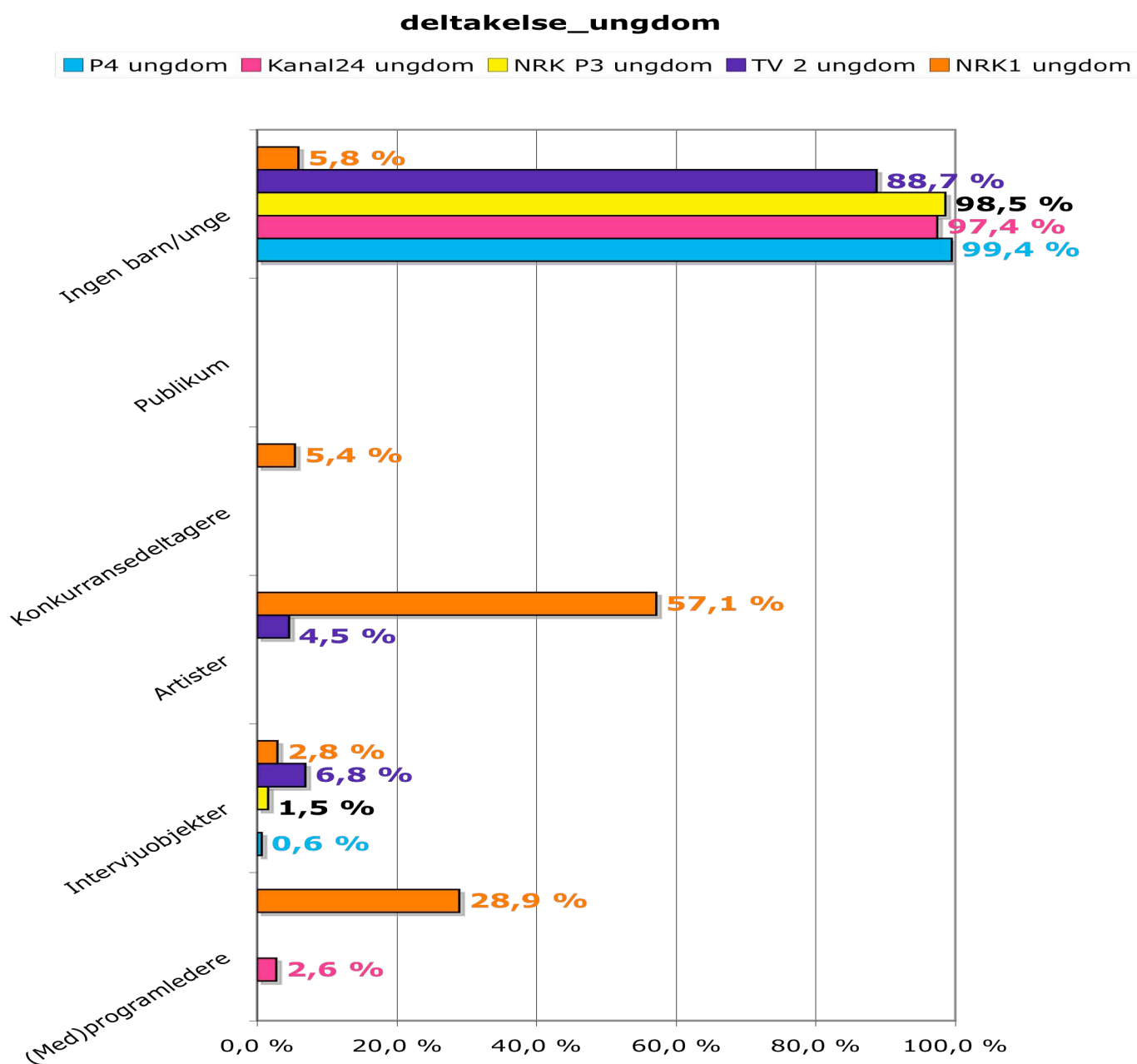
Tabellen viser den prosentvise deltakelsen blant barn målt i tid i radioprogrammer som sendes på lørdager, og som er inkludert i vårt utvalg.

Når vi inkluderer funnene i helgeprogrammer for barn ser vi derimot en annen tendens enn på hverdagene. På hverdagene var som nevnt barn og unges deltakelse i hverdagsprogrammene i stor grad som intervjuobjekter både på P4 og Kanal24. P4 klarte heller ikke å innfri løftet sitt til barn om å sende samtaler om det som opptar barn. I det minste er det ingen barn som på hverdagene i særlig grad deltar i de samtalene. Slik er det ikke i P4s helgeprogram. Ser vi på tabell 2.3.3. ser vi at barna i stor grad deltar både som intervjuobjekter (17 %) og som artister (26 %). Også Kanal24 inkluderer barn i stor grad som artister. Det som skjuler seg bak tallene er derimot musikk spilt fra CD der barn opptrer som artister. Særlig P4s *Opp og Hopp* spiller i stor grad musikk fra programmet *Julemorgen*, som de begge var programledere for og der de i kjølvannet av sendingene og alle bidragene de hadde fått inn fra barn, produserte CD-er med musikk av og med barn fra dét programmet.

Ungdoms deltakelse i ungdomsprogrammer

NRK1 er den kanalen som peker seg desidert ut som det programmet for ungdom som i størst grad tilbyr andre ungdommer som deltagere, artister, intervjuobjekter og medprogramledere i sine programmer. Samtlige av de andre ungdomsprogrammene tilbyr i særdeles liten grad ungdommer som deltakere i noen form – og hvis de gjør det er det som regel som intervjuobjekter. Se tabell 2.3.4. for flere detaljer.

Tabell 2.3.4. Ungdoms deltakelse i radioprogram og tv

Tabellen viser den prosentvise deltakelsen blant ungdom målt i tid i radioprogrammer som sendes på radio og TV, og som er inkludert i vårt utvalg.

DEL 3.2. OPPSUMMERING

På bakgrunn av analyser gjort av korrespondansen mellom krav og innhold i allmennkringkasteres tilbud til barn i radioprogrammene *Minipuls*, *Lilleputt*, *Småprat*, *Barnas beste*, *Barnetimen for de minste*, *Lørdagsbarnetimen*, *Opp og hopp* og *Plankehytta*, og til ungdom i radioprogrammene *Osenbanden*, *Hei Rune!*, *Kveldsshowet*, og fjernsynsprogrammene *Waschera* og *Fabrikken* har denne rapporten vist flere sentrale funn.

Samlet gir de undersøkte programmene et hovedinntrykk av at det er en markant forskjell mellom NRKs programtilbud og de andre kanalene, men også Kanal24 og P4 er forskjellige. Særlig gjelder dette i programtilbudet til barn på hverdager. Dersom dette utvalget er representativt utpeker P4 seg som en kanal som baserer svært mye av sitt programtilbud både til barn og ungdom på engelsk listepop.

Blant annet viser analysene at blant de analyserte programmene er det minst egenproduksjon av innhold på reklamefinansiert radio, og mest på NRK. Analysene har også vist de utvalgte P4-programmene ikke tilbyr den grad av debatt, kommentarstoff eller dramatisering som kanalen i sin konsesjonssøknad lover å tilby barn og unge. Både med bakgrunn i disse funnene, og at P4 viser seg å spille en særdeles høy andel engelskspråklig popmusikk, særlig i barneprogrammene på hverdager, kan det synes som om den egentlige målgruppen for P4s program for barn på hverdager er voksne (foreldre), mens programmene som sendes tidlig om morgenen i helgene er beregnet på barn.

Kanal24 har derimot vist seg som en kanal som tilbyr aktualitetsprogram for barn på hverdager, slik de lover i sin konsesjonssøknad. Selv om også Kanal24 har en høy andel musikkinnslag. Særlig er det ungdom som tilbys mer eller mindre rene musikkprogram på de reklamefinansierte radiokanalene. De analyserte *Osenbanden*-programmene på NRK P3 tilbød også mye musikk, men det var påtagelig større sjangermessig variasjon. Dessuten tilbød *Osenbanden* et klart større antall meningsskapende innslag.

På TV fant vi at det er flest dramatiseringer i NRKs *Fabrikken*, og mest underholdnings- og forbrukerstoff på TV 2s *Waschera*. I NRKs *Fabrikken* får barn og unge delta både som programskapere, medprogramledere i tillegg til å opptre som intervjuobjekter. På TV 2 er derimot både ungdom og andres deltakelse i programmet som regel motivert i at de er kjente fra før.

VEDLEGG

Kodeskjemaet, og nyanseringer og fortolkninger av variablene

Kodeskjema	
Barne- og ungdomsprogram radio/TV	
Sjanger	
Kjenning/jingler – både i starten av sendingene/mellom låter	1
Intro/utro – programleders intro/utro til sending, musikk og innslag. Inkluderer også reporterens «oppspark» til innslag	2
Musikk (CD/video)	3
Dramatiseringer - animasjon/hørspill/sketsjer/dans	4
Reporter – rapport fra/samtale med kommentator/reporter. Inkluderer samtaler om eget program/andres program/nyheter/vær/trafikk/sport/faste spalter.	5
Opplesning (eventyr, skjønnlitteratur, dikt osv)	6
Publikumsdeltagelse – særlig i konkurranser, avstemminger, innsendelse av innslag/SMS	7
Barn/unge som kilde – Reportasje/montasje/anmeldelse/intervju der hovedkilden er barn/ungdom (under 18 år). I de tilfellene kildene både er artister og under 18, er de kodet som artister, siden det er i kraft av å være artister de deltar, ikke som barn/unge. Det er likevel registrert i kolonnen med deltakelse at de er under 18.	8
Ekspertkilde – reportasje/montasje/anmeldelse/intervju der hovedkilden er ekspert	9
Meningskilde/kjendis - teportasje/montasje/anmeldelse/intervju der hovedkilden er der i kraft av å fremme eget produkt eller mening (det vil si at hun/han er artist, kjendis, politiker, privatperson og lignende.	10
Reklame	11
Rene studiestikk - mellomstikk som står for seg selv, og ikke er intro/utro til annet innslag	12
Annet – ikke relevant	20
Hovedtema	
Relasjoner – se undertema	1
Samfunn - se undertema	2
Helse - se undertema	3
Underholdning/media/kultur - se undertema	4
Uten tema (musikk/fyll)	20
Undertema	
Mobbing/vennskap	1a
Kjærester/flørting	1b
Foreldre/søsken/dyr	1c
Skole/organisasjonsliv - utdanning/skole/karriere/skoleprosjekt/frivillige organisasjoner	2a
Livssyn/etikk/religion	2b
Lover/krim/spenning/rettigheter	2c
Verden – politikk, samfunn, natur	2d
Kropp/helse – slanking, trening, mat	3a
Sex – samliv, prevensjon, seksuell lavalder	3b
Rus – alkohol, tobakk, narkotika	3c
Kultur – teater, litteratur, billedkunst, dans, scenekunst, film, museum, tegneserier	4a
Eget program/kanal – tv/radio	4b
Musikk	4c
Dataspill/internett/mobil	4d
Hverdag: Generelt underholdningsstoff som humor, konkurranse, vinnerkåringer, hverdagsprat, sladder, kjendiser, fritid, moter, trender.	4e
Sport/vær – rene sportskommentatorinnslag fra en spesifikk sportsbegivenhet, eller rene værmeldinger	4f

Uten tema (musikk/fyll)	20
Redaksjonell profil	
Språk i redaksjonelt og musikalsk innhold	
Norsk	1
Norsk/engelsk	2
Engelsk	3
Skandinavisk	4
Andre	5
Irrelevant	20
Musikalsk sjanger – skjønsmessig vurdert	
Barnemusikk	1
Pop	2
Rock	3
Hip Hop/rap/reggae	4
Jazz/klassisk	5
Verbalinnslag	20
Barn/unges deltakelse i redaksjonelt innhold – barn/unge definert som under 18 år	
(Med)programledere: Barn/unge som assistenter til en voksen programleder	1
Intervjuobjekter: Barn/unge som kilder i redaksjonelt produserte innslag	2
Artister: Barn unge som som artister/musikere/filmskapere/skuespillere	3
Konkurransedeltagere: Barn/unge som innringere/konkurransedeltagere	4
Publikum: Barn/unge som tilskuere til et redaksjonelt initiert arrangement	5
Ingen barn/unge	20

Hva er egentlig et studiotikk? Kodeskjemaet skiller mellom intro/utro til musikk/innslag og generelle studiotikk. Bakgrunnen for dette skillet var å se i hvilken grad det fra programlederhold ble tilbudt forberedte studiotikk som kunne stå alene, og ha et journalistisk budskap, uten å måtte lene seg på produksjon av annen art. Generelle studiotikk skiller seg slik fra ordinære introer/utroer ved at de tematiserer noe annet enn noe som skal komme eller har vært (det vil si programinnholdet), men kan stå for seg selv med et eget budskap. Flere av disse studiotikkene viste seg ikke bare å være egne budskap, de tangerte også en form for radioteater.

Utpreget regi og lydkildebruk tangerer dramatikken. Generelt er verken radioteater, eller annen dramatisering utøvd av skuespillere av allerede eksisterende dramatik, kodet for seg. Det er inkludert i dramatiseringer. Tanken er at enhver form for dramatisering forteller historier som skaper bilder i lytternes hoder. Hvorvidt det er radioteater eller dramatiserte stikk er ikke nødvendigvis et sjangermessig skille som står like klart for barn/unge, som for voksne, noe som også underbygger en slik koding.

Med et slikt perspektiv som bakteppe inkluderes for eksempel situasjoner der programlederne tydelig skaper et slags fiktivt rom i sin dialog. Dette fant vi særlig i *Fabrikken*, der programledernes mellomstikk svært ofte tok utgangspunkt i et tema og inntok roller for å demonstrere sitt budskap, framfor å fortelle om det. Det er ikke bare *Fabrikken* som tilbyr innslag og generelle studiestikk av svært høy radio- og TV-faglig kvalitet med flere lydkilder, bruk av kontentum og gjennomarbeidet historiefortelling. Særlig blant NRKs programmer er det flere eksempler på slike innslag/stikk. De forekommer sjeldnere i de reklamefinansierte kanalene, og hvis de gjør det er de mindre avanserte - med noen få unntak. Et eksempel på hva som skiller dem er Are Sendes OSENS innganger til *Osenbanden* som gjennomgående er lengre studiestikk på flere minutter som gjør bruk av ulike virkemidler som kontentum, temabestemt musikk og en gjennomarbeidet fortellerstemme med stort nærvær på lufta. Til sammenligning tilbyr *Kveldsshowet* introer til musikalske listekåringer der programlederens intro er krydret med ulike fanfarer og jingler. Strukturelt kan denne typen studiestikk ligne hverandre, men siden de likevel er så kvalitativt forskjellige er innslag som i stor grad baserer seg på flere lydkilder og en klar dramaturgi kodet som dramatiseringer, mens stikk som bare kuttet opp med jingler og fanfarer er kodet som intro/utro eller studiestikk.

Sjangerbestemmelse gjennom rollefordeling. Unges former for deltakelse i programmene ble grundig kodet i variabelen deltakelse, men det var vesentlig å være konsekvent i kodingen av deres deltagelse også under sjanger. Ønsket med inndelingen i innslag med ulike typer kilder var nettopp for å få et generelt bilde av programmets redaksjonelle profil, men også å utpense i hvor stor grad programmene baserte seg på barn/unges egne erfaringer framfor voksne eksperter eller kjendisers utspill. Dilemmaer oppsto blant annet i de tilfellene der unge artister deltok som kilder. Skal en *Idol*-deltager regnes som «ung» eller «artist»? Hva med de tilfellene der *Idol*-deltageren deltar i en slags dramatisering, og slik bidrar innenfor en redaksjonell regi? Et illustrerende eksempel fra *Fabrikken* er når Stian B. Simonsen stoppes liksom tilfeldig på gata, og blir bedt om å hjelpe programlederne med å finne en kjendis som kan samle inn penger til et godt formål. Selv om dette kunne vært kodet som dramatisering er det derimot lagt større vekt på bruken av kjendis, og innslaget er kodet som innslag med

meningskilde/artist. Det samme gjelder innslag der deltagerne på en eller annen måte er kjente personer. Begrunnelsen for en slik koding er å forsøke å avdekke hvorvidt barne- og ungdomsprogram baserer sine redaksjonelle kriterier på personfokusering gjennom kjendiser. Man kan derfor regne med at andre sjangere får et lavere resultat om denne verdien ikke var inkludert, men siden det er kodet konsekvent vil det antagelig ikke være utslagsgivende for resultatene.

Unge, ukjente artister. Som nevnt skiller kodeskjemaet mellom dramatiseringer og innslag av mer journalistisk karakter som gjerne inkluderer reporter/programleder og ett eller flere intervjuobjekter. I flere av programmene i alle media og kanalene kan det derimot være vanskelig å skille mellom dramatisering og et journalistisk innslag der produksjonen av dem har foregått utenfor redaksjonen. *Fabrikken* er et eksempel på et program som baseres på innslag sendt inn av barn/unge. I hovedsak dreier det seg om fiksjon i form av filmer/animasjoner de har laget selv, eller innslag hvor de selv har filmet noe de kan, eller har gjort. Her var det nødvendig å skille mellom innslag basert på fiksjon, og innsendte innslag med hovedvekt på journalistisk dramaturgi. Innslag der unge deltar som artister/skuespillere osv er kodet som dramatisering, mens innslag som fungerer som et journalistisk produkt er kodet som innslag med barn/unge.

Aldersbestemmelse på radio. Kodingsenheten under sjangerbestemmelse inkluderer innslag med barn/unge. Det kan derimot ofte være vanskelig å høre i ungdomsprogrammene hvor gamle ungdommene er. Kodingsenheten er derfor nyansert til å gjelde de innslagene der de unge deltakerne har snakket et utpreget «ungt» språk, og uttalt seg om saker basert på egne, personlige erfaringer. Et typisk eksempel er *Hei Runes* Radioråd, en fast spalte der tre unge mennesker presenteres for et spørsmål fra lytterne som de skal reflektere rundt. Samtlige av paneldeltakerne er antagelig godt over 18, men siden de uttaler seg som om de er ungdommer selv, og refleksjonen tar utgangspunkt i egne erfaringer, holdninger og meninger er innslagene fra denne spalten kodet nettopp som innslag med barn/unge. I den andre ytterkanten finner vi innslag laget av unge reportere i P3. Disse er også sterkt preget av en «ung» stemme, men de er likefullt kategorisert som reporterinnslag, siden deres opptreden i langt større grad styres av et journalistisk ideal til formidlingen. Disse innslagene er heller ikke kodet

som innslag der barn/unge deltar. Det yter ikke nødvendigvis P3 full rettferdighet, siden kanalen i stor grad rekrutterer yngre medarbeidere enn ellers i NRK, noe som igjen kan tenkes å ha betydning for de redaksjonelle profilene.

Utfordringer i kodingen av tema

Sport og vær i barne- og ungdomsprogram. De innslagene som handler om rapportering om sport og vær, og fremstår som innslag som like gjerne kunne vært sendt som egne sportsnyheter, eller værmeldinger ble kodet som sport/vær. Innslag som handler om barn/unge som driver med en sport er derfor kategorisert under kropp/helse, og innslag som handler om vær, temperatur osv er kodet som hverdagsprat.

Generelt underholdnings- og forbrukerstoff. Kategorien 4e (humor, konkurranse, vinnerkåringer, hverdagsprat, sladder, fritid, kjendiser, moter, trender osv) er veldig vid. Motivasjonen for en slik temaverdi var å finne fram til de innslagene som generelt var preget av å være rent underholdningsstoff, der det reklamefinansierte står i sentrum. Det vil si det stoffet som skiller seg fra mer seriøse kulturinnslag om aktuelle kulturprodukter (film, litteratur osv) og kulturelle aktiviteter (teater, dans osv). I disse innslagene finnes det tendens til å henvende seg til lytteren som forbruker.

Egenreklame for kanalene. All egenreklame kan gjenfinnes i kategorien 4b som ble gitt merkelappen TV/radio. Kodingen har praktisert en temaplassering av fokusering på eget program/programmets innhold i denne kategorien. Slik er for eksempel alle introer/utroer som handler om noe som skal komme senere eller allerede er blitt snakket om kodet under denne verdien. For eksempel da programlederen sa at vi skal høre om muslimske fanger som vil ha halal-kjøtt ble det sjangermessig kodet som intro, men som tema kodet som 4b (TV/radio). Da innslaget om de muslimske fangene kom, ble det derimot kodet som 2b (livssyn, etikk, religion).

I tillegg er innslag som tilbyr et budskap som er vinklet mot andre programmer på kanalen inkludert her. De mest markante eksemplene på dette var å finne i TV 2s program *Waschera* som i stor grad baserte sine redaksjonelle innslag på gjester som ellers var deltagere eller programledere i et annet av kanalens programmer. Verdien

inkluderer også innslag som handler om mer TV-faglige spørsmål som for eksempel i *Fabrikkens* tematisering av hva som skal til for å være en god programleder. Dette er ikke direkte egenreklame, men ble inkludert her fordi det tematiserer eget medium/kanal, og gjør dét til budskapet.

Egenreklame for internettsidene. Kategorien 4d (Dataspill, internett, mobil) inkluderer også en del egenreklame. Her handler de fleste innslagene om programmenes internettsider, og særlig webbaserte tjenester for publikumsdeltagelse i form av avstemninger eller oppfordring om å sende inn egne filmer etc. Men her finnes også innslag som handler om generell internett-, mobil og dataspillbruk. De utgjør derimot en minimal andel.

Utfordringer i kodingen av unges deltakelse i redaksjonelt innhold

Der barn opptrer som artister gjennom å fremføre kunstnerisk materiale produsert av programskaperne eller andre, er deres deltakelse kodet som 3 (barn/unge som artister, musikere, filmskaperne, skuespillere) siden de ikke fremstår verken som intervjuobjekter eller direkte som medprogramledere (det eksisterer ingen dialog med programlederne). Det samme gjelder der barna selv fremstår som produsenter av et kunstnerisk produkt (animasjon/kortfilm osv). Der de unge har sendt inn svar på konkurranser, eller lagd spørsmål til konkurranser er deltakelsen derimot kodet som 4 (innringere, konkurransedeltagere), siden de her svarer på noe redaksjonen har pønsket ut. I tvilstilfeller, det vil si der det har vært vanskelig å se hvorvidt det som fremføres er egenprodusert eller regissert fra redaksjonelt hold, er forøvrig deltakelsen kodet som verdi 3 (artister/musikere), siden mye av deltagelsen har fordret kreativitet og medskapelse av barna som deltar, ikke bare besvarelse av spørsmål.

Utfordringer i kodingen av musikk

Musikktilbudet er i konsesjoner og søknader ofte omtalt som norskprodusert, og optimalt burde en måling av musikkens produksjonsland gi nyttige resultater. Det har derimot ikke vært ressurser til å kode musikkskapernes nasjonalitet. Det er heller ikke kodet hva slags tema sangene omhandler. Det som derimot er blitt målt i forhold til

musikk er den totale andelen av sendeflaten som benyttes til musikkformidling, hvilket språk det synges på og hvilken musikalsk sjanger låtene faller inn under. Når det gjelder språk er én av verdiene norsk/engelsk. Det forekommer i de studiestykkene der det er gjort intervjuer på engelsk, men oftest er det intro/utro til musikk på engelsk som utgjør denne verdien.

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Nygata 4 - 1607 Fredrikstad
Tel: (+47) 69 30 12 00
Faks: (+47) 69 30 12 01 |
E-post: post@medietilsynet.no
www.medietilsynet.no